

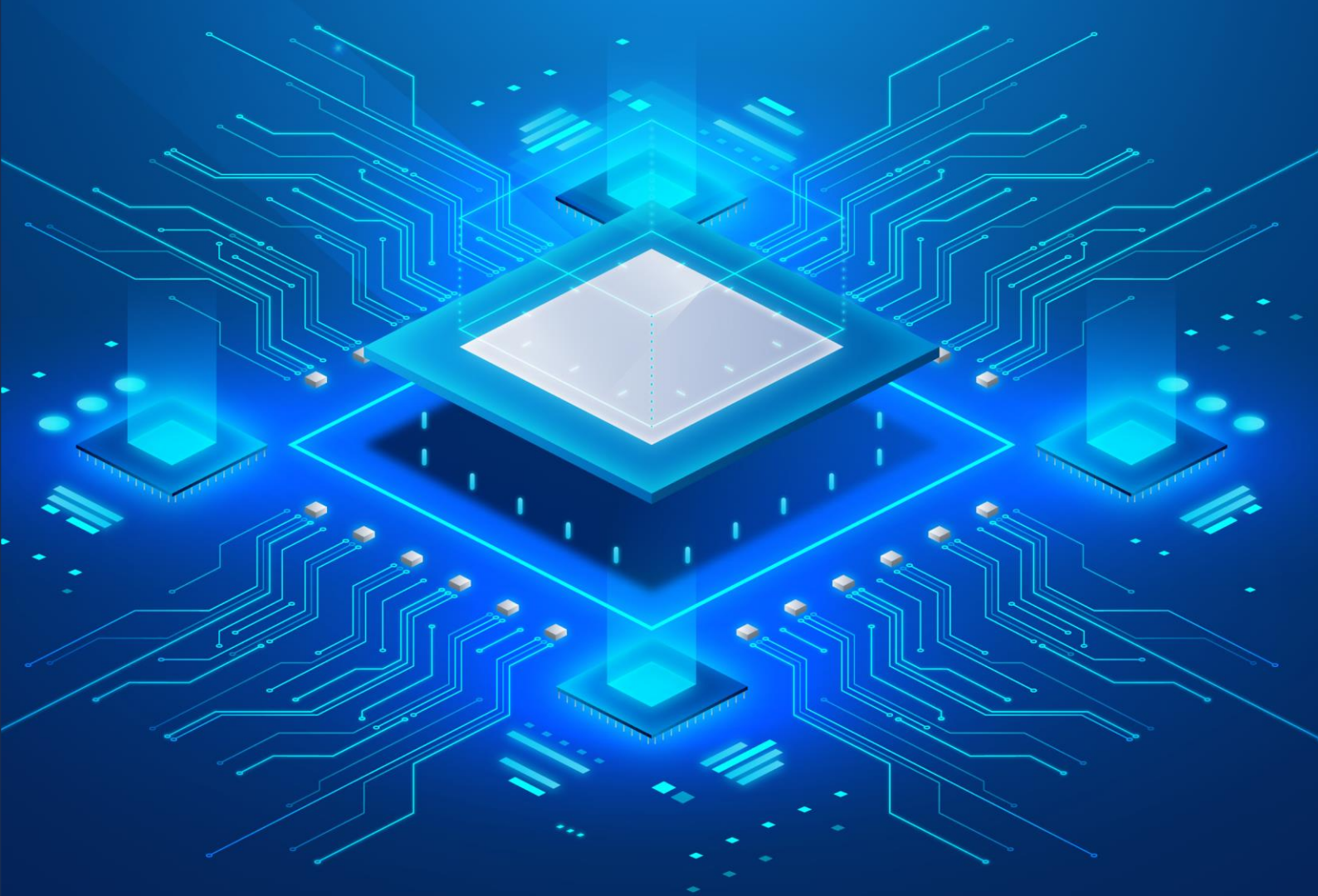

ກະຊວງ ຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ
ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດ ຕັກໂນໂລຊີ

ເອກະສານຝຶກອົບຮົມ

ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

(ເຫຼັ້ມທີ 3)

ປີ 2024

ຄະນະຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຮຽບຮຽງ

ຄະນະທີ່ປຶກສາ

ທ່ານ ບັນດິດ ສຈ. ບໍ່ວຽງຄໍາ ວົງດາລາ	ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ
ທ່ານ ປອ. ສັນຕິສຸກ ສິມມາລາວົງ	ຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ
ທ່ານ ບຸນສະເຫຼີມໄຊ ເຄນນາວົງ	ຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ
ທ່ານ ແກ້ວວິສຸກ ໂສລະພິມ	ຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ
ທ່ານ ໄຊລິຊາ ອິນສິຊຽງໃໝ່	ຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ

ຄະນະບັນນາທິການ

ທ່ານ ບັນດິດ ສຈ. ບໍ່ວຽງຄໍາ ວົງດາລາ	ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ
ທ່ານ ພູຂົງ ຈິດຮູບໂລກ	ຫົວໜ້າຫ້ອງກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ
ທ່ານ ຄໍາພູ ດວງຖະໜອມ	ຫົວໜ້າກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ
ທ່ານ ນາງ ເກສອນ ສຸລິວົງ	ຫົວໜ້າສູນສິ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
ທ່ານ ຫັດສະດີ ພະລິຂັນ	ຮອງຫົວໜ້າຫ້ອງກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ

ຄະນະຮັບຜິດຊອບເນື້ອໃນ

ທ່ານ ພູຂົງ ຈິດຮູບໂລກ	ຫົວໜ້າຫ້ອງການກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ
ທ່ານ ນາງ ເກສອນ ສຸລິວົງ	ຫົວໜ້າສູນສິ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
ທ່ານ ວິໄລສອນ ບຸບຜາລັດ	ຫົວໜ້າກົມເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ
ທ່ານ ປອ. ປະດັບໄຊ ໄຊຍະໂຄດ	ຫົວໜ້າສະຖາບັນເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ
ທ່ານ ແກ້ວນະຄອນ ໄຊສຸລຽນ	ຫົວໜ້າກົມເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ
ທ່ານ ພິນປະສິດ ພິດສະໄໝ	ຫົວໜ້າສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້ານຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີອັດສະລິຍະ
ທ່ານ ສຸລິຍາ ຄຳບູຣາວົງ	ຫົວໜ້າກົມໄປສະນີ
ທ່ານ ສຸດໃຈ ລໍລອນສີ	ຫົວໜ້າອົງການດັດສິມໂທລະຄົມ
ທ່ານ ເຮີເຊັ່ງ ເຢຍບໍເຮີ	ຫົວໜ້າກົມກວດກາ
ທ່ານ ມິນາໄຊ ພິລາວົງ	ຫົວໜ້າສູນອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ
ທ່ານ ສຸດໃຈ ພິມມະສີ	ຫົວໜ້າກົມແຜນການ ແລະ ການເງິນ
ທ່ານ ແສງຈັນ ພະໄຊຍະແສງ	ຮອງຫົວໜ້າສູນສິ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
ທ່ານ ມະໂນທອງ ວົງລໍຄຳ	ຮອງຫົວໜ້າກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ
ທ່ານ ຄຳຜາ ທອງວັນທາ	ຮອງຫົວໜ້າກົມເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ທ່ານ ວຽງວິໄລ ເສດຖານິນ
 ທ່ານ ນາງ ສິຣິລັກ ໄຊຍະບຸນຊຸ
 ທ່ານ ສຸດສາຄອນ ພິມມະຈັນ
 ທ່ານ ມອນສິລິ ດວງມະນີ
 ທ່ານ ປອ. ດາວເຮືອງ ບົວເງິນ
 ທ່ານ ນາງ ສິມປະສິງ ພານາວັນ
 ທ່ານ ສຸກສາຄອນ ເພັດລິວົງ
 ທ່ານ ອາເລັກໄຊ ສີພອນ
 ທ່ານ ນາງ ວິໄລສະຫວັນ ແກ້ວໄພວັນ
 ທ່ານ ພຸທະວັນ ນາຖາວົງ
 ທ່ານ ປອ. ຂວັນເອວາ ພິນເສນາ
 ທ່ານ ພອນມະນີ ສີສຸພິ

ຮອງຫົວໜ້າສະຖາບັນເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ
 ຮອງຫົວໜ້າກົມເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ
 ຮອງຫົວໜ້າກົມຄວາມປອດໄພໄຊເບີ
 ຮອງຫົວໜ້າກົມຄຸ້ນຄວາມຖີ່ ແລະ ວິທະຍຸສື່ສານ
 ຫົວໜ້າພະແນກ, ສະຖາບັນຄຸ້ນຄວ້ານໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີອັດສະລິຍະ
 ຫົວໜ້າພະແນກ, ສະຖາບັນຄຸ້ນຄວ້ານໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີອັດສະລິຍະ
 ຫົວໜ້າພະແນກ, ກົມໄປສະນີ
 ຫົວໜ້າພະແນກ, ກົມຄວາມປອດໄພໄຊເບີ
 ຫົວໜ້າພະແນກ, ກົມແຜນການ ແລະ ການເງິນ
 ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ, ກົມຄຸ້ນຄວາມຖີ່ ແລະ ວິທະຍຸສື່ສານ
 ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ, ສະຖາບັນຄຸ້ນຄວ້ານໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີອັດສະລິຍະ
 ວິຊາການ, ກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ

ຮຽບຮຽງ

ທ່ານ ນາງ ເພັນນະພາ ພິມມະຈັນ
 ທ່ານ ສຸລິວັນ ລາດຊະຈັກ
 ທ່ານ ອາພິສິດ ພິມມະວົງ
 ທ່ານ ເບຕີ ພັນທະວົງ
 ທ່ານ ນາງ ມະນີພອນ ຄໍາພະຈັນ
 ທ່ານ ວຸດທິດາ ອຸດົມສັກ
 ທ່ານ ຄອນສັກ ໂຄດຕະວົງ
 ທ່ານ ສິລິຄຸນ ພັນທາໄມໄຂ
 ທ່ານ ນາງ ພອນວິມິນ ພັນດານຸວົງ

ຫົວໜ້າພະແນກ, ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
 ຫົວໜ້າພະແນກ, ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
 ຫົວໜ້າພະແນກ, ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
 ຫົວໜ້າພະແນກ, ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
 ຫົວໜ້າພະແນກ, ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
 ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ, ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
 ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ, ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
 ວິຊາການ, ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
 ວິຊາການ, ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

ອອກແບບ ແລະ ພິມ

ທ່ານ ບິຊາ ແກ້ວມະນີໄລ
 ທ່ານ ທົງສະຫວັດ ພັນທະວົງ

ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ, ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ
 ວິຊາການ, ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

ສາລະບານ

ຄະນະຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຮຽບຮຽງi
ສາລະບານiii
ຄຳນຳ.....vi
ຄຳເຫັນຂອງທ່ານ ບັນດິດ ສຈ. ບໍ່ວຽງຄຳ ວົງດາລາ ກຳມະການສູນກາງພັກ, ລັດຖະມົນຕີກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ
ແລະ ການສື່ສານ.....vii
ບົດທີ 11 ສັງຄົມດິຈິຕອນ..... 1
I. ສະພາບລວມ 1
1.1 ສະພາບການພັດທະນາລະບົບເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ. 1
1.2 ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ. 1
II. ຈຸດປະສົງ ຄາດໝາຍ ແລະ ຄວາມໝາຍ ຄວາມສຳຄັນ4
2.1 ຈຸດປະສົງ4
2.1 ຄາດໝາຍ.....4
2.2 ຄວາມໝາຍ ຄວາມສຳຄັນ.....4
III. ທິດສະດີ ແລະ ເນື້ອໃນສັງຄົມດິຈິຕອນ 5
3.1 ນິຍາມ 5
3.2 ອົງປະກອບຂອງສັງຄົມດິຈິຕອນ 5
3.3 ດິຈິຕອນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ(Digital Inclusion)..... 7
3.4 ກາລະໂອກາດ ແລະ ໄພນາບຊຸ່ໃນຍຸກສັງຄົມດິຈິຕອນ 8
3.5 ສິ່ງທ້າທ້າຍໃນສັງຄົມດິຈິຕອນ..... 8
3.6 ຄວາມພ້ອມດ້ານດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອສັງຄົມດິຈິຕອນ 9
3.6.1 ວິໄສທັດ..... 9
3.6.2ການກະກຽມຄວາມພ້ອມດ້ານດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ 10
3.6.3ເປົ້າໝາຍຄວາມພ້ອມທາງດ້ານນະໂຍບາຍດິຈິຕອນເພື່ອກ້າວໄປສູ່ສັງຄົມດິຈິຕອນໃນສປປ ລາວ. 14
3.7 ສິ່ງທ້າທ້າຍຕໍ່ການກ້າວເຂົ້າສັງຄົມດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ 15
IV. ສະຫຼຸບ..... 16
ບົດທີ 12 ຍຸດທະສາດການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ 17
I. ສະພາບລວມ 17
1.1 ສະພາບການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງສາກົນ ແລະ ພາຍໃນ 17
II. ຈຸດປະສົງ ຄາດໝາຍ ແລະ ຄວາມໝາຍ ຄວາມສຳຄັນ 19
2.1 ຈຸດປະສົງ..... 19
2.2 ຄາດໝາຍ 19
2.3 ຄວາມໝາຍ ຄວາມສຳຄັນ 19
III. ເນື້ອໃນ ແລະ ທິດສະດີ 20
3.1 ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ 20
3.2 ຍຸດທະສາດການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ 23
3.3 ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມປະເມີນຜົນ..... 28
ບົດທີ 13 ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນ 30
I. ສະພາບລວມ 30
1.1. ສະພາບສາກົນ..... 30

1.2	ສະພາບການຂອງອາຊຽນ.	31
1.3	ສະພາບການພາຍໃນ ສປປ ລາວ.	31
II.	ຈຸດປະສົງ ຄາດໝາຍ ແລະ ຄວາມໝາຍ ຄວາມສໍາຄັນ	33
2.1	ຈຸດປະສົງ.....	33
2.2	ຄາດໝາຍ	33
2.3	ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນ	33
III.	ທິດສະດີ ແລະ ເນື້ອໃນ	34
3.1	ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນ	34
3.2	ຄວາມພ້ອມຂອງ ສປປ ລາວ ໃນດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດິຈິຕອນ	34
3.3	ວິໄຈການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ	35
3.4	ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້.....	36
3.5	ສະພາບລວມການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດິຈິຕອນຂອງກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໃນໄລຍະປີ 2022-2023.	36
3.6	ການຮ່ວມມື ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຈາກພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.	37
3.7	ການພັດທະນາຄວາມຮູ້ພື້ນຖານດ້ານການສຶກສາ ແລະ ທັກສະວິຊາຊີບ.	38
3.8	ສິ່ງເສີມການຮ່ວມມືການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.....	38
3.9	ທິດທາງ, ໜ້າທີ່ລວມ ແລະ ຄາດໝາຍສູ່ຊົນ ຂອງແຜນພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນ ໃນໄລຍະປີ 2023-2025	39
3.10	ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມ, ປະເມີນຜົນແຜນພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃນໄລຍະປີ 2023-2025	40
ບົດທີ 14	ບັນດານິຕິກຳ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ	41
I.	ສະພາບລວມ	41
II.	ຈຸດປະສົງ ຄາດໝາຍ ແລະ ຄວາມໝາຍ ຄວາມສໍາຄັນ	42
2.1	ຈຸດປະສົງ.....	42
2.2	ຄາດໝາຍ	42
2.3	ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນ.....	42
III.	ທິດສະດີ ແລະ ເນື້ອໃນ	42
3.1	ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ	42
3.1.1	ນິຍາມ	42
3.1.2	ພາລະບົດບາດຂອງ ລັດ ໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ຢູ່ ສປປ ລາວ	43
3.1.3	ພາລະບົດບາດລວມ ຂອງລັດໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມດ້ວຍກົດໝາຍຢູ່ ສປປ ລາວ	43
3.1.4	ສະພາບລວມຢູ່ສາກົນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ	44
3.2	ບັນດານິຕິກຳ ທີ່ປະກາດໃຊ້ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ໃນ ສປປ ລາວ.....	45
3.3	ບັນດາດຳລັດກ່ຽວກັບວຽກງານຫັນເປັນດິຈິຕອນຢູ່ ສປປ ລາວ.	74
3.4	ບັນດາຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍວຽກງານການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ.....	106
3.5	ບັນດານິຕິກຳ ທີ່ຢູ່ໃນແຜນສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ ...	107
IV.	ສະຫຼຸບ.....	109
ບົດທີ 15	ວຽກງານກວດກາຫັນເປັນດິຈິຕອນ	110
I.	ສະພາບລວມ	110
II.	ຈຸດປະສົງ ຄາດໝາຍ ແລະ ຄວາມໝາຍ ຄວາມສໍາຄັນ	110
2.1	ຈຸດປະສົງ.....	110

2.2	ຄາດໝາຍ	110
2.3	ຄວາມໝາຍ.....	110
2.4	ຄວາມສໍາຄັນ.....	111
III.	ທິດສະດີ ແລະ ເນື້ອໃນ	112
3.1	ບ່ອນອີງ, ຫຼັກການ, ຮູບການ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຂອງການກວດກາລັດ	112
3.2	ການສ້າງແຜນການກວດກາ	112
3.3	ການເຄື່ອນໄຫວຕິດຕາມ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົນຂອງການກວດກາ.....	113
3.4	ການແກ້ໄຂຜົນການກວດກາ.....	113
3.5	ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ....	114
3.6	ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານການຫັນເປັນດິຈິຕອນ	117
3.7	ການຫັນວຽກງານກວດກາເປັນດິຈິຕອນ.....	119
	ເອກະສານອ້າງອີງ.....	121
	ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍປະກອບເພີ່ມໃຫ້ການຝຶກອົບຮົມ	123

ຄຳນຳ

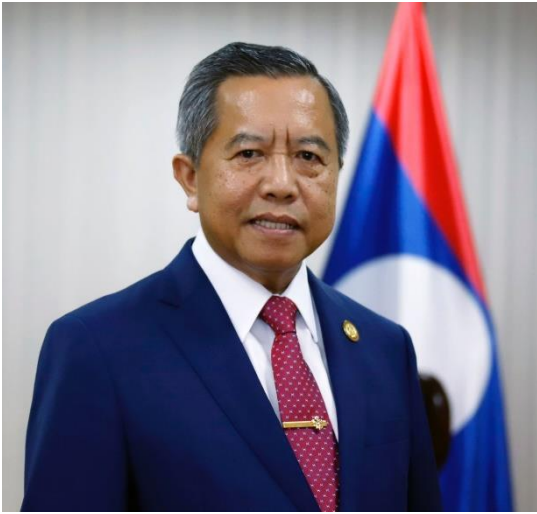
ປະຈຸບັນ ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານໃນທົ່ວໂລກ ໄດ້ມີການພັດທະນາຢ່າງກ້າວກະໂດດ ແລະ ບັນດາປະເທດທີ່ມີຄວາມພ້ອມກໍ່ໄດ້ກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳ 4.0 ຈຸດໃຈກາງທີ່ສຳຄັນຂອງ ການພັດທະນາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ມີການນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນທຸກຂະແໜງວຽກງານ ເຮັດໃຫ້ມີການເຊື່ອມໂຍງ ເຊື່ອມຈອດ, ການບໍລິການໃໝ່ ແລະ ມີການຕິດຕໍ່ພົວພັນຊື່-ຂາຍກັນຢ່າງບໍ່ມີພິມແດນ. ຢູ່ ສປປ ລາວ ກໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປັບຕົວ ແລະ ດຶງດູດເອົາທ່າແຮງດັ່ງກ່າວ ມາໝູນໃຊ້ໃຫ້ແທດເໝາະກັບ ທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ ມີບົດບາດ ແລະ ທ່າແຮງພື້ນເດັ່ນໃໝ່ ເພື່ອກ້າວໜ້າຂຶ້ນໄປຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ.

ວຽກງານສົ່ງເສີມເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ມີໜ້າທີ່ໃນການຜັນຂະຫຍາຍແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບວຽກງານສົ່ງເສີມ ແລະ ເຜີຍແຜ່ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ, ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ທີ່ກ້າວໜ້າ ແລະ ການສື່ສານ ເພື່ອກ້າວເຂົ້າສູ່ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ, ສົ່ງເສີມ, ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່, ຝຶກອົບຮົມ, ສຳມະນາທຸກ ວຽກງານ, ບັນດາຜະລິດຕະພັນ, ການບໍລິການ ທີ່ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ຮັບຜິດຊອບ.

ເອກະສານຝຶກອົບຮົມ ເປັນເຄື່ອງມືເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຝຶກອົບຮົມ ທາງດ້ານວຽກງານການສົ່ງເສີມເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ເພື່ອສ້າງຄວາມຮູ້, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ເພີ່ມທັກສະ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານນຳພາ-ບໍລິຫານ ຄຸ້ມຄອງ, ພະນັກງານວິຊາການ ຂະແໜງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ຕິດພັນ ແຕ່ສູນ ກາງຮອດທ້ອງຖິ່ນ, ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາ, ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດສະຕາດອັບ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ (SMEs) ແລະ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດອື່ນໆ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສ້າງໂອກາດ ໃນຂະແໜງການທາງດ້ານ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນຍຸກການຫັນເປັນດິຈິຕອນ.

ຄຳເຫັນຂອງທ່ານ ບັນດິດ ສຈ. ບໍ່ວຽງຄຳ ວົງດາລາ

ກຳມະການສູນກາງພັກ, ລັດຖະມົນຕີກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ

ໃນບົດລາຍງານການເມືອງຂອງກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ XI ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ໄດ້ໃຫ້ທັດສະນະວ່າ: “ຄວາມກ້າວໜ້າອັນວ່ອງໄວ ແລະ ການນຳໃຊ້ຜົນສຳເລັດດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໄດ້ກາຍເປັນທາງເລືອກລວມຂອງການພັດທະນາຂອງປະຊາຊາດຕ່າງໆ ເຊິ່ງບົ່ງບອກໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້ວ່າ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາໃນອານາຄົດຂອງປະເທດເຮົາ ຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ບົນພື້ນຖານ ການນຳໃຊ້ຜົນສຳເລັດດ້ານວິທະຍາສາດ, ນະວັດຕະກຳ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໂດຍຕິດພັນກັບການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ທີ່ມີຄຸນະພາບສູງ ໂດຍສະເພາະຂົງເຂດວິສະວະກຳ. ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ມີຄວາມຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງທີ່ຈະຕ້ອງຫັນປ່ຽນຢ່າງແຂງແຮງ ຈາກສະພາວະທີ່ເປັນຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ໂດຍຕິດພັນກັບການປັບປຸງ

ແຜນນະໂຍບາຍ ອັນເປັນພື້ນຖານກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ຢ່າງເປັນລະບົບ, ຖືການຄົ້ນຄວ້າ, ເຜີຍແຜ່ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນສຳເລັດດ້ານວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ອັນ ເໝາະສົມ ເປັນມາດຖານ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ທີ່ຂາດບໍ່ໄດ້ ໃນການກຳນົດແຜນຍຸດທະສາດພັດທະນາໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າ” ຜ່ານການວິເຄາະວິໄຈ ສະພາບການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ຂອງໂລກປະຈຸບັນນີ້ເຫັນວ່າມວນມະນຸດເຮົາ ກຳລັງກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກສະໄໝແຫ່ງການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳຄັ້ງທີ 4 (ຫຼື ເອີ້ນຫຍໍ້ວ່າຍຸກອຸດສາຫະກຳ 4.0). ເປັນຫຍັງຈຶ່ງເອີ້ນວ່າ ຍຸກແຫ່ງການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳ ຄັ້ງທີ 4? ເອີ້ນແນວນີ້ກໍຍ້ອນວ່າ ໃນສາມສັດຕະວັດທີ່ຜ່ານມານີ້ ໄດ້ເກີດມີການປະຕິວັດທາງດ້ານວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີ ຄັ້ງແລ້ວ ທີ່ສິ່ງຜົນສະທ້ອນອັນໃຫຍ່ຫຼວງແບບກ້າວກະໂດດ ຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງສັງຄົມມະນຸດ ຄື:

ການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳຄັ້ງທີ 1: ເກີດຂຶ້ນໃນທ້າຍສັດຕະວັດທີ 18 (ປີ 1784) ຍ້ອນບັນດານັກວິທະຍາສາດ ໄດ້ຄົ້ນພົບວິທີການນຳໃຊ້ອາຍນໍ້າ ເພື່ອເປັນພະລັງງານໃຫ້ແກ່ເຄື່ອງຈັກອຸດສາຫະກຳ. ຢູ່ປະເທດອັງກິດ ໄດ້ສ້າງລົດໄຟທີ່ແລ່ນດ້ວຍອາຍນໍ້າ, ຈັກຕໍ່ແຜ່ນດ້ວຍອາຍນໍ້າ... ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດອຸດສາຫະກຳຂະຫຍາຍຕົວ, ເກີດມີຊົນຊັ້ນນາຍທຶນ ແລະ ກຳມະກອນ. ປະເທດອັງກິດສາມາດຂະຫຍາຍອານານິຄົມໄດ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງຢູ່ໃນໂລກ.

ການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳຄັ້ງທີ 2: ເກີດຂຶ້ນໃນທ້າຍສັດຕະວັດທີ 19 (ປີ 1870) ຍ້ອນວ່າບັນດານັກວິທະຍາສາດໄດ້ຄົ້ນພົບພະລັງງານໄຟຟ້າ ແລະ ໄດ້ນຳໃຊ້ພະລັງງານໄຟຟ້າ ເພື່ອເປັນພະລັງງານໃຫ້ແກ່ອຸດສາຫະກຳ, ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດມີ ການຜະລິດຂະໜາດໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ການຜະລິດອຸດສາຫະກຳໜັກ, ການຫຼອມໂລຫະ, ການຜະລິດພາຫານະ ແລະ ເຄື່ອງກົນຈັກຫຼາຍຢ່າງໄດ້ເກີດຂຶ້ນຢູ່ຫຼາຍປະເທດ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ການພົວພັນ ການຜະລິດມີການປ່ຽນແປງຢ່າງເລິກເຊິ່ງ, ເກີດມີການປະຕິວັດທຶນນິຍົມຢູ່ຫຼາຍປະເທດ ແລ້ວກ້າວໄປເຖິງມີການປະຕິວັດສັງຄົມນິຍົມໃນປະເທດລັດເຊຍ ໃນປີ 1917. ສັງຄົມມະນຸດໄດ້ມີການປ່ຽນແປງຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ, ນອກຈາກການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແລ້ວ ຍັງເກີດມີສົງຄາມໂລກ 2 ຄັ້ງ, ເກີດມີອຸດສາຫະກຳການທະຫານ ທີ່ສາມາດຜະລິດອາວຸດຍຸດໂທປະກອນທັນສະໄໝຫຼາຍຢ່າງ ຕະຫຼອດຮອດລູກສອນໄຟ ແລະ ລະເບີດປະລະມານູ ພາໃຫ້ເກີດມີບັນດາປະເທດມະຫາອຳນາດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ແຜນທີ່ການເມືອງຂອງໂລກມີການປ່ຽນແປງຫຼາຍຄັ້ງ.

ການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳຄັ້ງທີ 3: ເກີດຂຶ້ນໃນທ້າຍສັດຕະວັດທີ 20 (ຊຸມປີ 1960) ຍ້ອນບັນດານັກວິທະຍາສາດໄດ້ຄົ້ນພົບ ແລະ ປະດິດເຄື່ອງຄິດເລກທັນສະໄໝ ທີ່ເອີ້ນວ່າ Computer ຊຶ່ງໃນໄລຍະຕໍ່ມາໄດ້ພັດທະນາລະບົບອິນເຕີເນັດ. ນະວັດຕະກຳ ດັ່ງກ່າວໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ມະນຸດ ສາມາດຄົ້ນຄວ້ານຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ຫຼາຍດ້ານ ໃນການຜະລິດອຸດສາຫະກຳ, ຄົ້ນຄວ້າທຳມະຊາດຢູ່ໃນໂລກ, ຢູ່ອາວະກາດ ແລະ ພື້ນມະຫາສະໝຸດ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການຜະລິດ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດຂອງສັງຄົມມະນຸດມີການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງເລິກເຊິ່ງ.

ການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳຄັ້ງທີ 4: ເກີດຂຶ້ນໃນສັດຕະວັດທີ 21 ນີ້ (ເລີ່ມແຕ່ຊຸມປີ 2010) ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ **ຍຸກອຸດສາຫະກຳ 4.0**, ຍ້ອນວ່າບັນດານັກວິທະຍາສາດໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ພັດທະນານຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ ໃນ 3 ຂົງເຂດແບບປະສົມປະສານກັນ ເຊັ່ນ: ເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານ, ເຕັກໂນໂລຊີດ້ານພິຊິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ ຊຶ່ງໄດ້ກາຍເປັນ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຂອງຍຸກອຸດສາຫະກຳ 4.0. ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ເຕັກໂນໂລຊີ ອິນເຕີເນັດແຫ່ງສັບພະສິ່ງ (IoT), ການນຳໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນມະຫາສານ (Big Data) ແລະ ກຸ່ມຂໍ້ມູນຜຸກພັນ (Block Chain), ປັນຍາປະດິດ, ຫຸ້ນຍົນ ແລະ ພາຫະນະບໍ່ມີຄົນຂັບ, ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ ແລະ ພັນທຸກຳ, ໂຮງງານອັດສະລິຍະ ແລະ ສ້າງຕົວເມືອງອັດສະລິຍະ. ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໄດ້ກາຍເປັນພາຫະນະເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າໂລກ, ດັດແປງທຳມະຊາດ ແລະ ປົກປ້ອງໂລກ. ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໄດ້ກາຍເປັນກຳລັງແຮງຂັບເຄື່ອນຂະບວນການຜະລິດ ແລະ ການແຂ່ງຂັນລະຫວ່າງປະເທດ. ການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳ ຄັ້ງທີ 4 ໄດ້ນຳມາທັງກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ ສຸ່ມວນມະນຸດເຮົາ ເຊັ່ນ:

ໃນດ້ານເສດຖະກິດ: ການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳ ຄັ້ງທີ 4 ຈະສົ່ງຜົນສະທ້ອນ ໃຫ້ເສດຖະກິດຂອງໂລກກ້າວເຂົ້າສູ່ເສດຖະກິດແຫ່ງພູມປັນຍາ, ເຮັດໃຫ້ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດທີ່ເປັນມູນເຊື້ອ ຄື: ອຸດສາຫະກຳ, ກະສິກຳ ແລະ ການບໍລິການ ເຊື່ອມເຂົ້າຫາກັນ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ຈະເຂົ້າເຖິງຜູ້ຊົມໃຊ້ໂດຍກົງ, ການຜະລິດຈະນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ກ້າວໜ້າແບບອັດຕະໂນມັດ, ປະຢັດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການໃຊ້ແຮງງານ. ບົດບາດການນຳໃຊ້ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ນັບມື້ນັບຈະຟື້ນເຕັ້ນຂຶ້ນ. ສະນັ້ນ, ສິນຄ້າຕ້ອງມີຄຸນນະພາບດີ, ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ຈຶ່ງຈະສາມາດ ສົ່ງອອກສູ່ຕະຫຼາດສາກົນໄດ້.

ໃນດ້ານການເງິນ ແລະ ການບໍລິການ: ການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳຄັ້ງທີ 4 ຈະເອື້ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ມີການບໍລິການວ່ອງໄວ, ໂປ່ງໃສ ແລະ ເຖິງຜູ້ຊົມໃຊ້ໂດຍກົງ, ການຄ້າຂາຍ ຈະຜ່ານອິນເຕີເນັດ, ການຊຳລະສະສາງ ຈະຜ່ານລະບົບມືຖືອັດສະລິຍະ, ນຳໃຊ້ລະບົບ QR Code ໂດຍ ບໍ່ນຳໃຊ້ເງິນສົດ. ສະນັ້ນ, ການເກັບພາສີ-ອາກອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຍຸກສະໄໝ ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ.

ໃນດ້ານສັງຄົມ: ວຽກງານການສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ຈະມີເຄື່ອງມື ແລະ ພາຫະນະທີ່ທັນສະໄໝ ຮັບໃຊ້ການສຶດສອນຮ່ຳຮຽນ, ການກວດສຸຂະພາບ ແລະ ປິ່ນປົວພະຍາດ, ແຕ່ຈະເພີ່ມທະວີຄວາມແຕກໂຕນລະຫວ່າງ ຂັ້ວທຸກ-ຂັ້ວຮັ່ງ ຢູ່ໃນສັງຄົມ, ຖ້າແກ້ໄຂບັນຫາແຮງງານບໍ່ໄດ້ດີ ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດມີໄພຫວ່າງງານຫຼາຍຂຶ້ນ.

ໃນດ້ານຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ: ຍຸກອຸດສາຫະກຳ 4.0 ຈະສ້າງກາລະໂອກາດໃຫ້ ອົງການຂອງລັດນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທັນສະໄໝ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດໃຫ້ວ່ອງໄວ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ, ແຕ່ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສື່ສັງຄົມອອນລາຍ ຈະເປັນບັນຫາທ້າທາຍຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ. ສະນັ້ນ, ການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມດ້ວຍກົດໝາຍ ແລະ ການສ້າງນິຕິກຳຕ່າງໆ ຢູ່ປະເທດເຮົາ ຈະຕ້ອງໄດ້ຄຳນຶງເຖິງຜົນກະທົບຂອງຍຸກອຸດສາຫະກຳ 4.0 ອີກດ້ວຍ. ບັນຫາທີ່ສຳຄັນແມ່ນການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳຄັ້ງທີ 4 ຈະເຮັດໃຫ້ການຊຶ້ງຊຸກກຳລັງ ແລະ ອຳນາດຢູ່ໃນໂລກມີການປ່ຽນແປງ, ປະເທດໃດສາມາດເປັນເຈົ້າເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່, ນຳໃຊ້ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ຈະມີກຳລັງແຮງຂຶ້ນ ແລະ ມີອິດທິພົນສູງເຕັ້ນຂຶ້ນໃນເວທີສາກົນ, ກົງກັນຂ້າມ ປະເທດໃດທີ່ຍັງຫຼ້າຫຼັງ, ບໍ່ເຂົ້າເຖິງເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ, ຊຸດຄົ້ນແຕ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ບໍ່ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ຈະກາຍເປັນປະເທດທີ່ຫຼ້າຫຼັງອ່ອນແອ ແລະ ບໍ່ມີກຳລັງແຮງຕໍ່ລອງໄດ້.

ການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳຄັ້ງທີ 4 ເປັນກະແສຟອງຄື້ນໃໝ່ ພັດຜ່ານໄປທົ່ວໂລກ ຊຶ່ງ ສປປ ລາວ ບໍ່ອາດຈະຫຼີກລ້ຽງໄດ້. ສະນັ້ນ, ເພື່ອຮອງຮັບຍຸກອຸດສາຫະກຳ 4.0 ຢ່າງເປັນເຈົ້າການ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນສຳເລັດໃນທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາປະເທດເຮົາ ໃນໄລຍະໃໝ່ນັ້ນ ມີຄວາມຈຳເປັນຢ່າງພາວະວິໄສ ຈະຕ້ອງຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແລະ ສ້າງເສດຖະກິດດິຈິຕອນຢູ່ປະເທດເຮົາ.

ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແມ່ນການຫັນເອົາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າມານຳໃຊ້ໃນທຸກຂົງເຂດຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການບໍລິຫານວຽກງານຂອງພັກ-ລັດ ກໍ່ຄືໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ໃຊ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງທົ່ວສັງຄົມໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຜະລິດ ແລະ ການພົວພັນການຜະລິດມີປະສິດທິພາບ ແລະ ມີຄຸນນະພາບໃໝ່ທີ່ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ. ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແມ່ນເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝຂອງຍຸກອຸດສາຫະກຳ 4.0 ນີ້. ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແມ່ນຂະບວນວິວັດທີ່ສຳຄັນ ຊຶ່ງເປັນທ່າອ່ຽງລວມຂອງໂລກ, ໃນກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ ຄັ້ງທີ 38 ແລະ 39 ແລະ ກອງປະຊຸມສຸດຍອດຂອງບັນດາປະເທດອາຊຽນ ກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ຄັ້ງວັນທີ 26-29 ເດືອນຕຸລາ 2021 ທີ່ຜ່ານມານີ້ ກໍ່ໄດ້ເປັນເອກະພາບກັນວ່າ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ເປັນບັນຫາທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຮີບດ່ວນ ຂອງບັນດາປະເທດອາຊຽນໃນຍຸກປະຈຸບັນ. ສະນັ້ນ, ການຫັນເປັນດິຈິຕອນຢູ່ປະເທດເຮົາຈຶ່ງ ເປັນພາລະກິດປະຕິວັດທີ່ສຳຄັນ ໃນການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ຕາມແນວທາງປ່ຽນແປງໃໝ່ຂອງພັກເຮົາ ແລະ ເພື່ອບຸກທະລູການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດເຮົາໃນສະເພາະໜ້າ ແລະ ຍາວນານ.

ຂະບວນການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຢູ່ປະເທດເຮົາຕ້ອງຕິດພັນຢ່າງສະໜິດແໜ້ນ ກັບການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍແນວທາງຂອງພັກ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອໃຫ້ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງລະບອບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ, ສ້າງການຫັນປ່ຽນ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໄປສູ່ຄຸນນະພາບໃໝ່ຢ່າງແຂງແຮງ ໂດຍໃຫ້ມີຄວາມສົມດຸນລະຫວ່າງ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທິດການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ສີຂຽວ ເພື່ອນຳເອົາປະເທດຊາດ ອອກຈາກສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາ. ສະນັ້ນ, ທົ່ວພັກ, ທົ່ວລັດ ແລະ ທົ່ວສັງຄົມ ຕ້ອງໄດ້ຮີບຮ້ອນຫັນປ່ຽນຈົນຕະນາການຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ເພື່ອກຳເອົາກາລະໂອກາດບຸກທະລູພັດທະນາປະເທດຊາດ, ເພີ່ມທະວີການປະຕິບັດຍຸດທະສາດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ຕາມທິດອຸດສາຫະກຳ 4.0 ຕິດພັນກັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນຄຸນນະພາບສູງ ໂດຍແນໃສ່ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ເປັນໜ້າທີ່ຈຸດສຸມ ແລະ ຕັ້ງໜ້າແກ້ໄຂຈຸດອ່ອນ ແລະ ຂໍ້ຄົງຄ້າງໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ມີລັກສະນະຊ້າເຮື້ອໃນໄລຍະຜ່ານມາ.

ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງເລິກເຊິ່ງໃນ 03 ດ້ານ ທີ່ກ່ຽວພັນຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ແບບກາຍອິນຊີຄື: ສ້າງເສດຖະກິດດິຈິຕອນ, ສ້າງສັງຄົມດິຈິຕອນ ແລະ ສ້າງການບໍລິຫານລັດແບບດິຈິຕອນ ໂດຍຕິດພັນກັບການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ, ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ICT ທີ່ທັນສະໄໝ, ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພດ້ານໄຊເບີຢ່າງໜັກແໜ້ນ. ສົມທົບລະຫວ່າງການປັບປຸງຍົກລະດັບບັນດາເງື່ອນໄຂ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ກັບການຕັ້ງໜ້າຂົນຂວາຍ ຍາດແຍ່ງການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດຍຸດທະສາດ ແລະ ສືບຕໍ່ປະຕິບັດການເຊື່ອມຈອດ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງສາກົນ ເພື່ອດຶງດູດເອົາທຶນຮອນ ແລະ ຖ່າຍທອດເອົາເຕັກໂນໂລຊີ ທັນສະໄໝ ພ້ອມທັງຄວາມຮູ້ ແລະ ຜົນສຳເລັດໃໝ່ ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຈາກຕ່າງປະເທດເຂົ້າມາເພື່ອຂຸດຄົ້ນ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມອາດສາມາດບົ່ມຊ້ອນ ແລະ ກຳລັງແຮງຂອງຊາດ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດເຮົາ.

ຍ້ອນເຫດຜົນດັ່ງກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ຈຶ່ງເຫັນວ່າ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແມ່ນຄວາມຈຳເປັນພາວະວິໄສຂອງປະເທດເຮົາ. ນີ້ແມ່ນໂອກາດດີ 1,000 ປີ ຫາຍາກ ດັ່ງສຸພາສິດລາວເຄີຍເວົ້າ, ເພາະວ່າໃນຍຸກແຫ່ງການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳຄັ້ງທີ 1 ນັ້ນ ປະເທດເຮົາຍັງເປັນປະເທດສັກດີນາ ທຸກຍາກ ບໍ່ທັນມີໂອກາດໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ, ໃນຍຸກແຫ່ງການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳຄັ້ງທີ 2 ປະເທດເຮົາກໍ່ຍັງ

ຕົກເປັນເມືອງຂຶ້ນຂອງຕ່າງປະເທດ, ຖືກເຂົ້າກົດຂີ່ຊຸດຮິດ ໂດຍບໍ່ມີໂອກາດພັດທະນາປະເທດ, ໃນຍຸກແຫ່ງການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳຄັ້ງທີ 3 ປະເທດເຮົາກໍກຳລັງດຳເນີນການຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ ເພື່ອຂັບໄລ່ພວກຈັກກະພັດລ່າເມືອງຂຶ້ນ. ສະນັ້ນ, ປະຊາຊົນເຮົາບໍ່ໄດ້ມີໂອກາດພັດທະນາປະເທດຊາດເລີຍ, ມີແຕ່ມາໃນຍຸກສະໄໝປະຈຸບັນນີ້ ພາຍໃຕ້ການນຳພາອັນປົກປ້ອງສາມາດ ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ເຮັດໃຫ້ປະເທດເຮົາໄດ້ມີເງື່ອນໄຂພັດທະນາ, ລູກຫຼານປະຊາຊົນເຮົາ ໄດ້ມີເງື່ອນໄຂສຶກສາອຳນວຍເພື່ອກຳໄດ້ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ທີ່ທັນສະໄໝ, ພັກ-ລັດ ເຮົາໄດ້ສ້າງເງື່ອນໄຂເອື້ອອຳນວຍ ເປີດກວ້າງການຮ່ວມມື ກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດຍຸດທະສາດ ແລະ ບັນດາປະເທດທີ່ເປັນມິດໃນທົ່ວໂລກ, ດຶງດູດການລົງທຶນ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຈາກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອນຳມາພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດເຮົາ. ສະນັ້ນ, ມີແຕ່ການຫັນເປັນດິຈິຕອນເທົ່ານັ້ນ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ປະເທດເຮົາແກ້ໄຂຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຊຳເຮື້ອຍາວນານ, ພາປະເທດໃຫ້ຫຼຸດພື້ນຈາກສະພາວະດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ກ້າວເດີນທຽບທັນກັບປະເທດອື່ນຢູ່ໃນພາກພື້ນ ແລະ ໃນໂລກ. ແຕ່ວ່າການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງປະເທດເຮົາຮຽກຮ້ອງໃຫ້ພວກເຮົາຕ້ອງເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງຕໍ່ຂະບວນການດັ່ງກ່າວ, ປຸກຈິດສຳນຶກຢ່າງກວ້າງຂວາງໃຫ້ທົ່ວສັງຄົມ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນກຳໄດ້ເນື້ອໃນ, ຈິດໃຈ ຂອງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ເພື່ອພ້ອມກັນປະກອບສ່ວນເຂົ້າຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃນການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງປະເທດເຮົາ, ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍຕ້ອງໄດ້ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ, ມີທັກສະໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນທຸກຂົງເຂດວຽກງານ, ເຊິ່ງບາດກ້າວເລີ່ມຕົ້ນແມ່ນຕ້ອງລົບລ້າງ “ໄພກົກດິຈິຕອນ” ໃຫ້ແກ່ທຸກພາກສ່ວນ.

ສະນັ້ນ, ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ຈຶ່ງໄດ້ສ້າງຊຸດ “ເອກະສານ ຝຶກອົບຮົມ ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ” ຈຳນວນ 15 ບົດ ອອກມາເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການຝຶກອົບຮົມ. ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍສະແດງຄວາມຍ້ອງຍໍຊົມເຊີຍມາຍັງຫ້ອງການກະຊວງ, ບັນດາກົມ, ອົງການ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ຕ່າງໆ ຂອງກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ພ້ອມດ້ວຍຄະນະບັນນາທິການ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບເນື້ອໃນ ແລະ ຮຽບຮຽງ ບັນດາເອກະສານເຫຼົ່ານີ້ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງ ພາຍໃນເວລາອັນສັ້ນໆ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການຫັນເປັນດິຈິຕອນໃນປະເທດເຮົາ. ແນ່ນອນວ່າ ບັນດາເອກະສານເຫຼົ່ານີ້ອາດຈະຍັງບໍ່ທັນມີເນື້ອໃນຄົບຖ້ວນ, ສົມບູນ ແລະ ອາດຈະມີຂໍ້ຂາດຕົກບົກຜ່ອງຕ່າງໆ. ສະນັ້ນ, ພວກຂ້າພະເຈົ້າພ້ອມແລ້ວຈະຮັບເອົາການປະກອບຄຳຄິດເຫັນຂອງບັນດາທ່ານ ເພື່ອປັບປຸງເນື້ອໃນຂອງເອກະສານໃຫ້ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

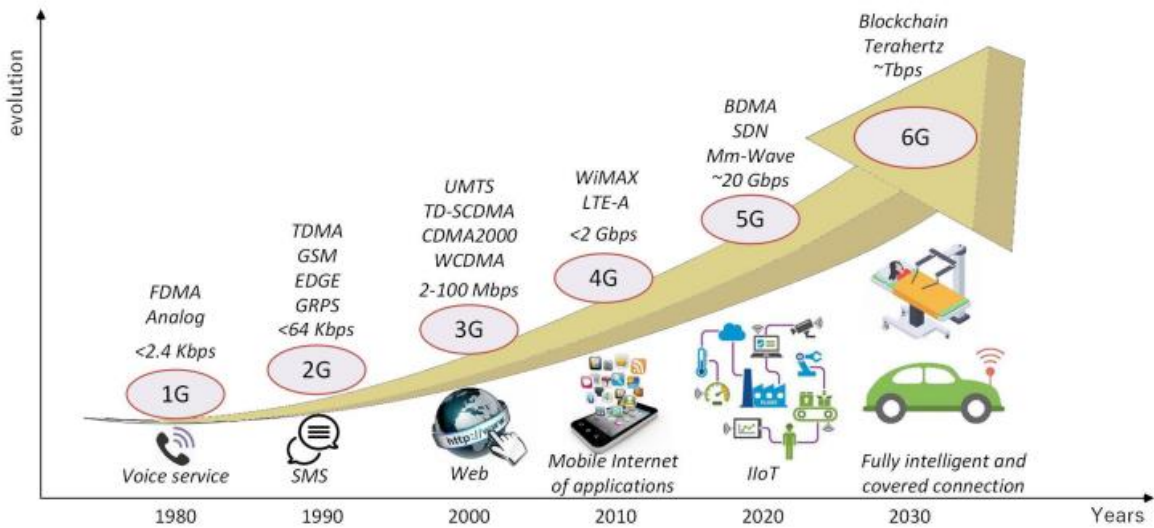
ບັນດິດ ສຈ. ບໍ່ວຽງຄຳ ວົງດາລາ

ບົດທີ 11 ສັງຄົມດິຈິຕອນ

I. ສະພາບລວມ

1.1 ສະພາບການພັດທະນາລະບົບເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ.

ໃນຕະຫຼອດໄລຍະຫຼອດ 2-3 ສັດຕະວັດທີ່ຜ່ານມາ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ມີການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງໃນທົ່ວທຸກມຸມໂລກ ເລີ່ມແຕ່ປີ 1980 ໄດ້ມີລະບົບອານາລ໌ອກ ທີ່ໃຫ້ບໍລິການ ສະເພາະສຽງ ຈົນໄປສູ່ ລະບົບດິຈິຕອນຄວາມໄວສູງ, latency ຕໍ່າ ຫຼື ເອີ້ນອີກຢ່າງໜຶ່ງວ່າ ຍຸກການພັດທະນາລະບົບ ການສື່ສານແຕ່ 1G ຫາ 5G ທີ່ມີຂົນໜາຍການພັດທະນາພື້ນເດັ່ນ ດັ່ງຮູບພາບ 01, ສິ່ງຜົນໃຫ້ມີຮູບແບບການ ບໍລິການທີ່ຫຼາກຫຼາຍ, ຄວາມໄວ ແລະ ປະສິດທິພາບ ໃນການຮັບ-ສົ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມຂຶ້ນແບບກ້າວກະໂດດ, ຕະຫຼອດ ຮອດການບໍລິການທີ່ມີລາຄານັບມືນັບຕໍ່າລົງ ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຊົມໃຊ້ບໍລິການໄດ້. ຕາມຕົວເລກລາຍງານຂອງອົງການສະຫະພາບໂທລະຄົມມະນາຄົມສາກົນ (ITU), ໃນປີ 2023 ປະຊາກອນປະມານ 5,4 ພັນລ້ານຄົນ ຄິດເປັນ 67% ຂອງປະຊາກອນໂລກສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນໍາໃຊ້ ອິນເຕີເນັດໄດ້.

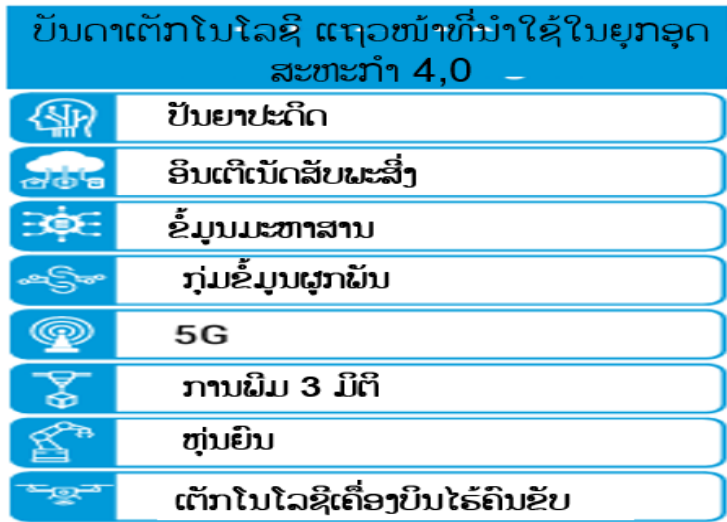

ຮູບພາບທີ 01 ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ຂົນໜາຍຮອດປີ 2030.

1.2 ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ.

ການຫັນເປັນດິຈິຕອນໝາຍເຖິງການລວມທຸກເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນທຸກຂົງເຂດການດໍາເນີນທຸລະ ກິດ ແລະ ການບໍລິການຂອງທຸກອົງການຈັດຕັ້ງ, ທີ່ເປັນພື້ນຖານຂອງການປ່ຽນແປງຮູບແບບ, ວິທີການບໍລິການ ໃຫ້ ແກ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ. ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ເຮັດໃຫ້ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາມາດສົ່ງມອບປະສິບການທີ່ພິເສດ ສະເພາະໃຫ້ແກ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການຜ່ານບັນດາເຄື່ອງມືຕ່າງໆ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຂັ້ນຕອນບໍລິການຈາກທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ. ການຫັນເປັນດິຈິຕອນຈະປະສົບຜົນສໍາເລັດແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ກວດສອບການປ່ຽນແປງໃໝ່ ທີ່ສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຮອບດ້ານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ປະສິບການຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້, ຄວາມຄ່ອງຕົວຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ, ວັດທະນະທໍາ ອົງການ ແລະ ພາວະຄວາມເປັນຜູ້ນໍາ, ການນໍາໃຊ້ ແຮງງານ ແລະ ການປະສົມປະສານເຕັກໂນໂລຊີ ດິຈິຕອນ.

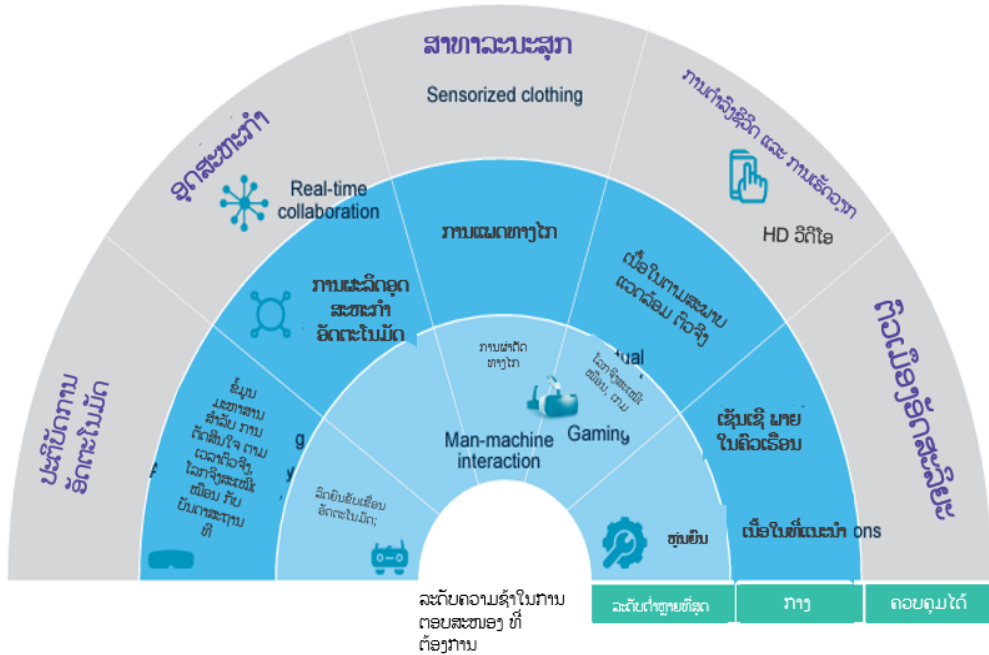
ຕາມບົດລາຍງານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກໍາ ປະຈໍາປີ 2023, ບັນດາເຕັກໂນໂລຊີຊັ້ນນໍາ ທີ່ນໍາໃຊ້ ໃນ ຍຸກອຸດສະຫະກໍາ 4.0 ປະກອບມີ:

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ UNCTAD.

ຮູບພາບທີ 02: ບັນດາເຕັກໂນໂລຊີ ຊັ້ນນຳທີ່ນຳໃຊ້ໃນຍຸກອຸດສະຫະກຳ 4.0

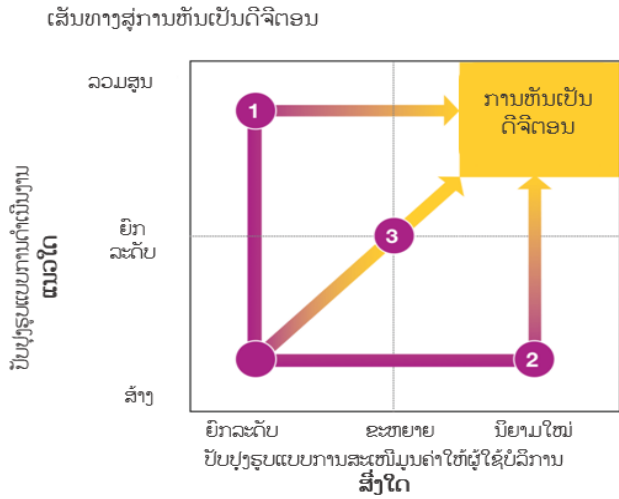
ໃນນັ້ນ ເຕັກໂນໂລຊີ 5G ຈະມີບົດບາດສູງໃນການເພີ່ມປະສິບການໃນຂອງການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ, ຊຶ່ງຈະຊ່ວຍສ້າງຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການສ້າງໂຮງງານຜະລິດທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ສາມາດຮັບເອົາຜົນປະໂຫຍດຈາກບັນດາເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝເຊັ່ນ: Robotics, Artificial Intelligence, Augmented Reality and the Internet of things ໃນຫຼາຍລະດັບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ຮູບພາບ 03: ບັນດາແອັບພິເຄຊັນທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ ໃນລຳດັບ Latency ທີ່ຕ້ອງການໃນແຕ່ລະສ່ວນຂອງເຄື່ອງຂ່າຍ 5G

ການກ້າວໄປສູ່ຄວາມສຳເລັດໃນການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ການກຳນົດຍຸດທະສາດຖືວ່າມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ, ຕາມ ອົງກອນ IBM ກຳນົດການຈະບັນລຸໄປສູ່ການຫັນເປັນດິຈິຕອນໄດ້ແມ່ນສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຕາມສາມເສັ້ນທາງ ຄື: 1) ສ້າງ ແລະ ປະສົມປະສານຮູບແບບການດຳເນີນການທາງດິຈິຕອນກ່ອນ-ຫຼັງ ຈາກນັ້ນຈຶ່ງເພີ່ມທະວີການສະເໜີມູນຄ່າໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການໃນຂະບວນການໃໝ່, 2) ປັບປຸງຮູບແບບ ການສະເໜີມູນຄ່າໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ

ດ້ວຍ ເນື້ອໃນທາງດ້ານດິຈິຕອນ, ການຮັບຮູ້ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມ ຫຼັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງສຸ່ມໃສ່ ປະສົມປະສານຮູບແບບ ການດຳເນີນການທາງດິຈິຕອນກ່ອນ ແລະ 3) ສ້າງຊຸດຂີດຄວາມອາດສາມາດຫັນປ່ຽນ ປົນອ້ອມ ການສະເໜີມູນຄ່າ ໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ການປະສົມປະສານຮູບແບບການດຳເນີນການທາງດິຈິຕອນໃນເທື່ອລະກ້າວ ດັ່ງຮູບ 03, ເສັ້ນທາງທີ່ດີທີ່ສຸດສຳລັບແຕ່ລະອົງການຈັດຕັ້ງ ແມ່ນຂຶ້ນກັບຄວາມພ້ອມທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ເປົ້າໝາຍ, ຂະແໜງການ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນທາງດ້ານການແຂ່ງຂັນຂອງອົງການຈັດຕັ້ງນັ້ນ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ : IBM Institute for Business Value analysis.

ຮູບພາບທີ 04: ເສັ້ນທາງສູ່ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ.

ເນື່ອງຈາກການຫັນເປັນດິຈິຕອນແມ່ນມີຫຼາຍອົງປະກອບ ການສ້າງກຸ່ມວຽກຖືວ່າມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍເພື່ອເປັນ ພື້ນຖານໃນການສ້າງແນວຄວາມຄິດ, ອອກແບບ, ປັບໃຊ້ ແລະ ດຳເນີນງານໂດຍເນັ້ນໃສ່ການບໍລິການດິຈິຕອນ ທີ່ ຖືເອົາຜູ້ໃຊ້ເປັນສູນກາງ ຕາມບົດຄວາມເຜີຍແຜ່ຂອງອົງການ ITU ໃນປີ 2019 ປະກອບມີ 8 ກຸ່ມໃຫຍ່ ດັ່ງຮູບ 04 ຄື: 1) ຍຸດທະສາດດິຈິຕອນ, 2) ລະບົບຖານດິຈິຕອນ, 3) ລະບົບນິເວດການສັ່ງມອບທາງດ້ານມູນຄ່າ, 4) ຄຸນ ລັກສະນະການບໍລິການທາງດ້ານດິຈິຕອນ, 5) ສະຖາປັດຕະຍາກຳອົງການດິຈິຕອນ, 6) ສະຖາບັນ ແລະ ການ ປົກຄອງ, 7) ຄວາມຮັບຮູ້ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ 8) ຂີດຄວາມສາມາດໃນການສັ່ງ-ມອບ.

ໂຄງສ້າງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

ຮູບທີ 05: ຈັດກຸ່ມວຽກຂອງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ.

ເວົ້າລວມການຫັນເປັນດິຈິຕອນແມ່ນຕິດພັນກັບ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເປັນຫຼັກ ໂດຍມີອົງປະກອບຊ່ວຍຂັບເຄື່ອນການຫັນເປັນດິຈິຕອນຄື: ການເຂົ້າເຖິງການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ, ການຍອມຮັບການໃຊ້ບໍລິການອອນລາຍ ແລະ ສ້າງມູນຄ່າ ຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ດັ່ງຮູບ 05.

ຮູບພາບທີ 06 ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ໄອທີຢູ

II. ຈຸດປະສົງ ຄາດໝາຍ ແລະ ຄວາມໝາຍ ຄວາມສໍາຄັນ

2.1 ຈຸດປະສົງ

- ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ, ຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຫັນໄດ້ຄວາມສໍາຄັນ ຂອງການພັດທະນາວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສ້າງສັງຄົມດິຈິຕອນຂອງສາກົນ ແລະ ສປປ ລາວ;
- ເພື່ອຍົກລະດັບ, ຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານເຕັກນິກ, ນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບວຽກງານ ການສ້າງສັງຄົມດິຈິຕອນໃນຂັ້ນສູງກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

2.1 ຄາດໝາຍ

- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ພະນັກງານຢູ່ບັນດາກະຊວງ, ຂະແໜງການ ທັງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ກ່ຽວກັບສັງຄົມດິຈິຕອນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
- ສັງຄົມໄດ້ຄວາມເຂົ້າໃຈ, ຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນ ກ່ຽວກັບວຽກງານການສັງຄົມດິຈິຕອນ.

2.2 ຄວາມໝາຍ ຄວາມສໍາຄັນ

ຄວາມສໍາຄັນຂອງສັງຄົມດິຈິຕອນແມ່ນຂຶ້ນກັບ ຂີດຄວາມສາມາດໃນການຫັນປ່ຽນ ແລະ ປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງ ການດໍາລົງຊີວິດ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ໃນຫຼາຍດ້ານ ເຊັ່ນ:

- ສ້າງໂອກາດພັດທະນາເສດຖະກິດ: ສັງຄົມດິຈິຕອນຊຸກຍູ້ການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີຂະບວນການເປັນອັດຕະໂນມັດເພີ່ມຂຶ້ນ, ຊ່ວຍປັບປຸງປະສິດທິຜົນ, ຫຼຸດຜ່ອນເວລາ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃຫ້ບັນດາວິສາຫະກິດ. ໃນເວລາດຽວກັນ ກໍ່ຊ່ວຍໃຫ້ວິສາຫະກິດ ສາມາດຂະຫຍາຍການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ຜ່ານຮູບແບບທຸລະກິດ ແລະ ຮູບແບບການດໍາເນີນງານອອນລາຍ ເຊັ່ນ: ການຄ້າອອນລາຍ;
- ປັບປຸງຄຸນນະພາບການບໍລິການສາທາລະນະ: ສັງຄົມດິຈິຕອນສະໜອງ ລະບົບຖານ ໃຫ້ປະຊາຊົນສາມາດພົວພັນ ແລະ ໃຊ້ບໍລິການສາທາລະນະ ຜ່ານລະບົບອອນລາຍ, ຊ່ວຍຫຼຸດຂອດທາງດ້ານເວລາໃນການ

ປະມວນຜົນຂອງບັນດາເອກະສານຕ່າງໆ, ສັງຄົມດິຈິຕອນສ້າງລະບົບຖານ ຂໍ້ມູນດິຈິຕອນທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ ພາກລັດ ແລະ ປະຊາຊົນ ໂດຍໃຫ້ມີການສົ່ງຄຳຄິດເຫັນກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ພາກລັດດຳເນີນການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນໃຫ້ທັນກັບສະພາບການ;

- ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການຮຽນຮູ້ ສັງຄົມດິຈິຕອນສ້າງສະພາບແວດລ້ອມການຮຽນຮູ້ຜ່ານລະບົບອອນລາຍ ເພື່ອໃຫ້ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາ ສາມາດພົວພັນ ກັບ ຄູອາຈານ ແລະ ນັກຮຽນອື່ນໆ. ສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນການສຶກສາທີ່ເປັນດິຈິຕອນ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສະດວກໃນການແບ່ງປັນຂໍ້ມູນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງເອກະສານ. ນອກນັ້ນຍັງຊ່ວຍສ້າງ ແລະ ຈັດການ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນນັກສຶກສາ, ຂະບວນການໃນການປັບປຸງ, ປະເມີນຜົນການຮຽນ ແລະ ການອອກໃບຢັ້ງຢືນ ໃຫ້ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາອັດຕະໂນມັດຜ່ານວິທີການທາງດິຈິຕອນ;
- ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມຂອງນະວັດຕະກຳ ສະໜອງສະພາບແວດລ້ອມດ້ານເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການພັດທະນາທຸລະກິດສະຕາດອັບ, ພັດທະນາແນວຄວາມຄິດ ແລະ ໂຄງການທີ່ໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ. ໃນເວລາດຽວກັນ ກໍ່ຊ່ວຍໃຫ້ທຸລະກິດສະຕາດອັບ ເຂົ້າເຖິງຊຸມຊົນຢ່າງວ່ອງໄວ ໂດຍຜ່ານເວທີສັງຄົມດິຈິຕອນ ແລະ ສ້າງທ່າແຮງໃນການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງລົງທຶນ;
- ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຜ່ານລະບົບການຕິດຕາມທາງໄກ ເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອການວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ປັບຕົວເຂົ້າກັບທ່າອຽງ ແລະ ການປ່ຽນແປງສະພາບແວດລ້ອມ;
- ສ້າງໂອກາດໃນການປ່ຽນແປງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຄຸນຄ່າວັດທະນະທຳ ຄຽງຄູ່ກັບການສ້າງຄຸນຄ່າວັດທະນະທຳທີ່ເໝາະສົມກັບຍຸກດິຈິຕອນ, ສ້າງເງື່ອນໄຂເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຄັດເລືອກເອົາຄຸນຄ່າວັດທະນະທຳທີ່ແທດເໝາະກັບ ວັດທະນະທຳອັນດີງາມ ແລະ ວິທີຊີວິດໃໝ່ ໃນຍຸກດິຈິຕອນ.

III. ທິດສະດີ ແລະ ເນື້ອໃນສັງຄົມດິຈິຕອນ

3.1 ນິຍາມ

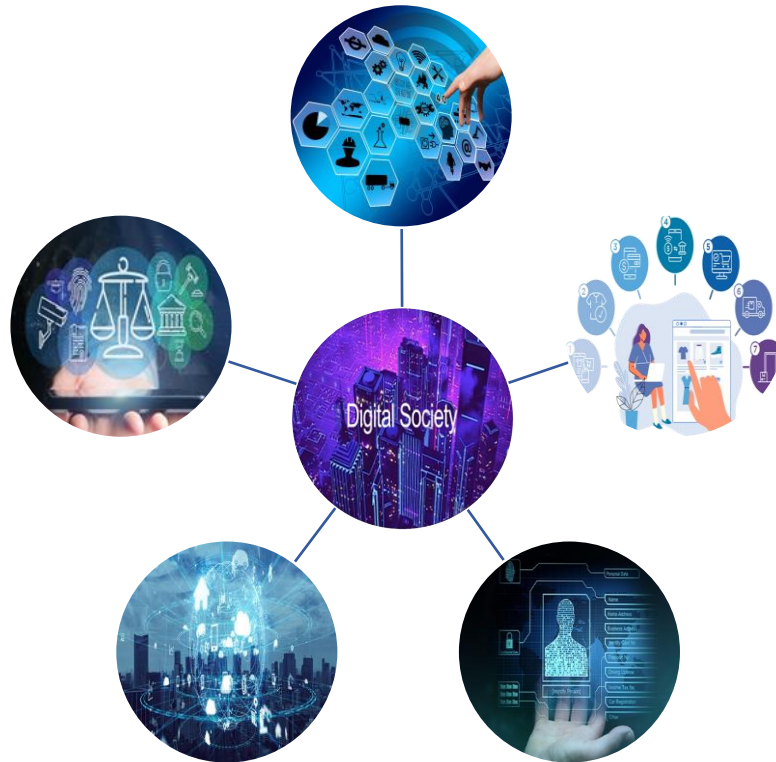
ສັງຄົມດິຈິຕອນ ແມ່ນ ສັງຄົມຮູບແບບໃໝ່ ຫຼື ສັງຄົມຄວາມສື່ວິໄລ ທີ່ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ມີບົດບາດຄວາມສຳຄັນກະຕຸ້ນການປ່ຽນແປງຮູບແບບການດຳລົງຊີວິດໃນຫຼາຍດ້ານ ລວມທັງ ການສື່ສານ, ການຄ້າ, ການສຶກສາ, ການບໍລິການ ແລະ ການໂຕ້ຕອບທາງສັງຄົມ. ໃນສັງຄົມດິຈິຕອນ ບຸກຄົນ, ທຸລະກິດ ແລະ ພາກລັດ ອີງໃສ່ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຊັ່ນ: ອິນເຕີເນັດ, ໂທລະສັບສະມາດໂຟນ, ລະບົບຖານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານດິຈິຕອນ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ດຳເນີນທຸລະກຳ, ປະສານງານ ແລະ ຕິດຕໍ່ສື່ສານ. ເພື່ອສ້າງສັງຄົມດິຈິຕອນທີ່ແທ້ຈິງ, ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການຫຼຸດຊ່ອງຫວ່າງທາງດິຈິຕອນໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ ໂດຍການຊຸກຍູ້ການເຂົ້າເຖິງການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ, ການພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດໃນການນຳໃຊ້ດິຈິຕອນ ຢ່າງເທົ່າທຽມຕາມລະດັບຄວາມຮູ້, ເພດ, ຊ່ວງອາຍຸ ແລະ ເງື່ອນໄຂອື່ນໆຂອງກຸ່ມເປົ້າໝາຍຕາມຍຸດທະສາດການພັດທະນາ ແລະ ສະພາບຕົວຈິງໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ເຖິງແມ່ນວ່າສັງຄົມດິຈິຕອນຈະສ້າງກາລະໂອກາດ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ປະຊາຊົນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນໃນໄລຍະຕົ້ນຂອງການກ້າວເຂົ້າສູ່ສັງຄົມດິຈິຕອນກໍຍັງມີສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍດ້ານ ບໍ່ວ່າຈະເປັນເລື່ອງຄວາມປອດໄພຂອງຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນ, ລະດັບຄວາມຮູ້ດ້ານດິຈິຕອນຂອງປະຊາກອນ, ການຂະຫຍາຍໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ເນື້ອໃນດິຈິຕອນ ແລະ ອື່ນໆ.

3.2 ອົງປະກອບຂອງສັງຄົມດິຈິຕອນ

ອົງຕາມການກຳນົດຂອງສະມາຄົມ ຄຸ້ມຄອງລະບົບສື່ສານເຄື່ອນທີ່ສາກົນ (Global System for Mobile Communications Association –GSMA) ສັງຄົມດິຈິຕອນປະກອບມີ 05 ອົງປະກອບ ຄື: ປະຊາກອນດິຈິຕອນ, ວິຖີຊີວິດດິຈິຕອນ, ການຄ້າດິຈິຕອນ, ການລະບຸຕົວຕົນດິຈິຕອນ ແລະ ການເຊື່ອມຕໍ່ ມີລາຍລະອຽດຄື:

- **ປະຊາກອນດິຈິຕອນ:** ໝາຍເຖິງ ການໂຕ້ຕອບ ລະຫວ່າງ ພາກລັດ, ພາກທຸລະກິດ ແລະ ປະຊາຊົນ ໂດຍສະເພາະ ໃນການກຳນົດ ແລະ ນຳໃຊ້ ບໍລິການສາທະລະນະ ຜ່ານຊ່ອງທາງດິຈິຕອນ. ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບການໂຕ້ຕອບທັງສອງດ້ານ ລະຫວ່າງ ພາກລັດ ແລະ ປະຊາຊົນ, ກັບທ່າແຮງໃນການຮັບຜິດຊອບ, ການແບ່ງປັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ;
- **ວິຖີຊີວິດດິຈິຕອນ:** ໝາຍເຖິງ ການໃຊ້ອຸປະກອນທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງເນື້ອໃນດິຈິຕອນທີ່ຕິດພັນໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ທາງເລືອກໃນການນຳໃຊ້ຊ່ອງທາງສື່ສານທີ່ບໍ່ແມ່ນຊ່ອງທາງຫຼັກ, ທີ່ນຳສະເໜີປະສົບການທີ່ສະດວກສະບາຍຂຶ້ນ. ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ ໄດ້ເລັ່ງໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນໃນກິດຈະກຳປະຈຳວັນ ລວມທັງ ການເຮັດວຽກ, ການໂຕ້ຕອບທາງສັງຄົມ, ການຮຽນ, ການຊື້ສິນຄ້າ, ການຮັກສາສຸກຂະພາບ ແລະ ຄວາມບັນເທີງ. ການບັນລຸການນຳໃຊ້ດິຈິຕອນຄັ້ງທຳອິດ ໃນບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍນີ້ ຈະເປັນຕົວກຳນົດຄຸນລັກສະນະ ຂອງສັງຄົມດິຈິຕອນໃນອານາຄົດ;
- **ການຄ້າດິຈິຕອນ:** ໝາຍເຖິງ ການເຮັດໃຫ້ເກີດມີຄວາມງ່າຍໃນບັນດາກິດຈະກຳທາງການຄ້າ ດ້ວຍການຂະຫຍາຍການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ, ການປ່ຽນແທນເງິນເຈ້ຍ, ການອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນດ້ານຂະບວນການ ແລະ ການສົ່ງຊື້ສິນຄ້າຜ່ານຊ່ອງທາງດິຈິຕອນ. ໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກຊ່ອງທາງຊຳລະດິຈິຕອນ, ການຄ້າດິຈິຕອນ ຈະກາຍເປັນທາງເລືອກທີ່ນຳໃຊ້ແຜ່ຫຼາຍໃນອານາຄົດ ຂອງສັງຄົມດິຈິຕອນ ແລະ ຮູບແບບ ຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດຈະປ່ຽນແປງໜ້າຕາ ການປະຕິບັດງານ ເພື່ອຮັບເອົາຜົນປະໂຫຍດ ຈາກການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຄ່ອງໂຕ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການເຮັດທຸລະກຳອອນລາຍ;
- **ການລະບຸຕົວຕົນດິຈິຕອນ:** ໝາຍເຖິງ ພິສູດຫຼັກຖານການຢັ້ງຢືນຕົວຕົນດິຈິຕອນຂອງລະຫັດບຸກຄົນ ທີ່ເປັນຂໍ້ກຳນົດເບື້ອງຕົ້ນ ຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການການຂັ້ນພື້ນຖານ. ເຕັກໂນໂລຊີໂທລະສັບເຄື່ອນທີ່ ແມ່ນມີຄວາມໂດດເດັ່ນສະເພາະຕົວ ໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນປະຈຳຕົວດິຈິຕອນຢ່າງທົ່ວເຖິງ. ແຮງບັນດາທຸລະກຳ ຍ້າຍໄປສູ່ການດຳເນີນການຜ່ານທາງອອນລາຍ ໂດຍມີການໂຕ້ຕອບທາງດ້ານວັດຖຸ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ ຫຼາຍເທົ່າໃດ ແຮງເຮັດໃຫ້ຂີດຄວາມສາມາດ ພິສູດການຢັ້ງຢືນຕົວຕົນຂອງບຸກຄົນໜຶ່ງ ໃນແບບຟອມດິຈິຕອນ ຈະມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ເສດຖະກິດ, ການເງິນ ແລະ ຊ່ອງຫວ່າງສັງຄົມຫຼາຍເທົ່ານັ້ນ;
- **ການເຊື່ອມຕໍ່ທີ່ໄວ:** ໝາຍເຖິງ ການເຂົ້າເຖິງອິນເຕີເນັດຂອງບຸກຄົນ ທີ່ມີຄວາມຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ເຊື່ອຖືໄດ້, ຊຶ່ງເປັນພື້ນຖານສຳລັບການສ້າງ, ການກະຈາຍ ແລະ ການຊົມໃຊ້ ແອັບພິເຄຊັນ ແລະ ການບໍລິການດິຈິຕອນ. ແຮງມີຄົນຈຳນວນຫຼາຍໃນສັງຄົມເທົ່າໃດທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງການບໍລິການອິນເຕີເນັດຢ່າງວ່ອງໄວ, ເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ສາມາດສົ່ງຊື້ສິນຄ້າຄືກັບຮູບແບບພື້ນຖານໄດ້ປົກກະຕິ, ແຮງເປັນໄປໄດ້ທີ່ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ສາມາດມີສ່ວນຮ່ວມກັບຜູ້ໃຊ້ ໃນການໃຫ້ບໍລິການຜ່ານຊ່ອງທາງດິຈິຕອນ;

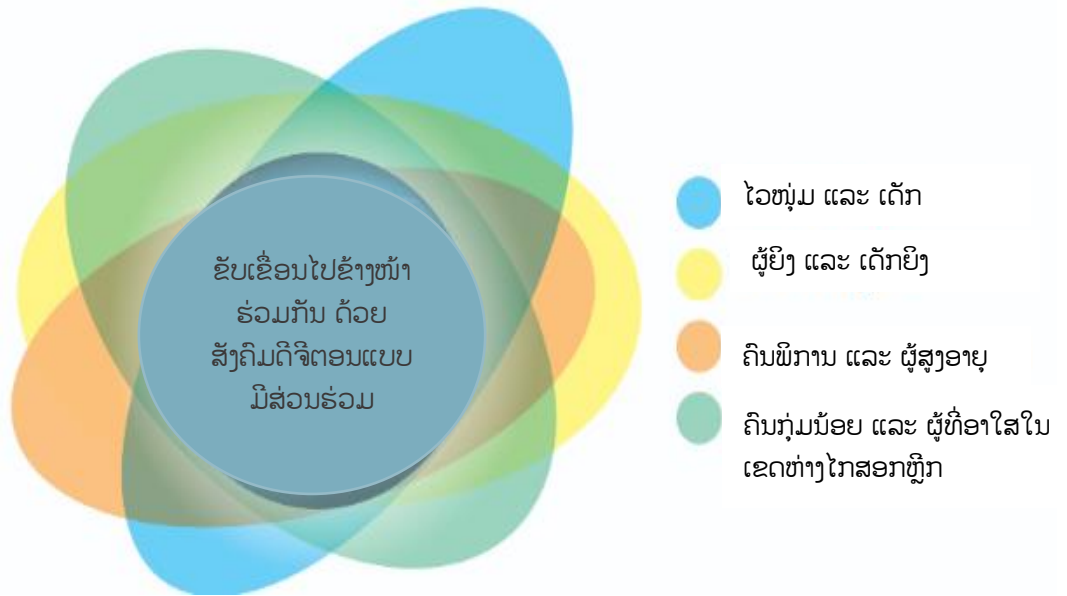

ຮູບ 07 ອົງປະກອບສັງຄົມດິຈິຕອນ

3.3 ດິຈິຕອນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ(Digital Inclusion)

ເຖິງແມ່ນວ່າປະຊາກອນສ່ວນຫຼາຍໃນທົ່ວໂລກ ສາມາດເຂົ້າເຖິງການນໍາໃຊ້ອິນເຕີເນັດ, ແຕ່ມີເຖິງ 2.6 ພັນລ້ານຄົນ ຍັງຄົງບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງການນໍາໃຊ້ອິນເຕີເນັດໄດ້, ໃນນັ້ນ ສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນບັນດາປະຊາກອນຢູ່ໃນກຸ່ມປະເທດທີ່ດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ກໍາລັງພັດທະນາ, ແຮງສະພາບການພັດທະນາຂອງເຕັກໂນໂລຊີ ມີອັດຕາການປ່ຽນແປງໄວເທົ່າໃດແຮງເຮັດໃຫ້ມີທ່າແຮງ ທີ່ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມແຕກໂຕນທາງດ້ານດິຈິຕອນຫຼາຍຂຶ້ນເທົ່ານັ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຫຼາຍອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ບັນດາປະເທດທີ່ກຽມກ້າວເຂົ້າສູ່ ສັງຄົມດິຈິຕອນ ເຫັນໄດ້ຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການສ້າງເງື່ອນໄຂອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການຫຼຸດຊ່ອງຫວ່າງທາງດ້ານດິຈິຕອນໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ປະຊາຊົນທຸກເພດ, ທຸກໄວ ແລະ ທຸກຂົງເຂດມີສິດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການກ້າວຂຶ້ນສູ່ສັງຄົມດິຈິຕອນຢ່າງເທົ່າທຽມ.

ໃນລະດັບສາກົນ ດິຈິຕອນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ຖືເປັນບຸລິມະສິດທີ່ສໍາຄັນໃນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໂດຍສະເພາະການກ້າວຂຶ້ນສູ່ສັງຄົມດິຈິຕອນ. ດິຈິຕອນທົ່ວປວງຊົນໝາຍເຖິງ ສິດໃນການເຂົ້າເຖິງການນໍາໃຊ້ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ, ໄດ້ປະໂຫຍດ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ໃນການນໍາໃຊ້, ນໍາໄປສູ່ ແລະ ອອກແບບ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ການບໍລິການ ແລະ ສິ່ງເສີມໂອກາດໃຫ້ທຸກຄົນ, ທຸກທີ່ ແລະ ທຸກເວລາ. ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໃນປີ 2030. ອົງການ ITU, ໄດ້ສ້າງບົດຄວາມຕ່າງໆເພື່ອສິ່ງເສີມວຽກງານດິຈິຕອນ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ເຊັ່ນ: ເພດຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ ໃນສັງຄົມດິຈິຕອນ, ປົກປ້ອງເດັກນ້ອຍໃນການໃຊ້ສື່ອອນລາຍ, ຄົນສູງໄວໃນໂລກດິຈິຕອນ, ການເຂົ້າເຖິງ ໄອຊີທີ ແລະ ດິຈິຕອນ, ດິຈິຕອນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງກຸ່ມຄົນພື້ນເມືອງ ແລະ ອື່ນໆໄວ, ເພື່ອເປັນການສິ່ງເສີມວຽກງານດັ່ງກ່າວ ໂດຍສະເພາະໃນກຸ່ມເປົ້າໝາຍ .

ຮູບ 08 ກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ອົງການ ITU ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນໃນການຫຼຸດຄວາມແຕກໂຕນທາງດິຈິຕອນ.

3.4 ກາລະໂອກາດ ແລະ ໄພນາບຊຸ່ໃນຍຸກສັງຄົມດິຈິຕອນ

ສັງຄົມດິຈິຕອນໄດ້ສ້າງກາລະໂອກາດທີ່ຫຼາກຫຼາຍໃຫ້ແກ່ ປະຊາຊົນ, ພາກທຸລະກິດ ແລະ ປະເທດຊາດ ບໍ່ວ່າຈະເປັນ ການເຊື່ອມໂຍງເຕັກໂນໂລຊີ ທົ່ວທຸກມູມໂລກ, ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຢ່າງມະຫາສານ, ສິ່ງເສີມຄົ້ນຄວ້ານະວັດຕະກຳ ແລະ ການປະດິດເຄື່ອງມື, ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການໃໝ່, ຕະຫຼອດຮອດການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ຄຽງຄູ່ກັບກາລະໂອກາດດັ່ງກ່າວ ບັນດາໄພນາບຊຸ່ໃນຍຸກການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ກໍ່ມີການປ່ຽນແປງຮູບແບບເຊັ່ນ: ຄວາມສຽງດ້ານການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນທາງໄຊເບີ, ການກະຈາຍອຸປະກອນດິຈິຕອນ, ຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນ, ການສົ່ງຕໍ່ຂໍ້ມູນທີ່ຜິດພາດ ຫຼື ມີການບິດເບືອນຂໍ້ມູນ, ຕະຫຼອດຮອດການເສບຕິດການນໍາໃຊ້ສິ່ງດິຈິຕອນ ແລະ ບັນຫາສຸຂະພາບດ້ານຈິດໃຈ. ສະນັ້ນ, ການຮັບມື, ປັບປຸງ ແລະ ແກ້ໄຂ ບັນຫາໄພນາບຊຸ່ ຄຽງຄູ່ກັບການເຮັດໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ຕ້ອງໄດ້ອາໄສຄວາມພະຍາຍາມຮ່ວມມືກັນຂອງຫຼາຍພາກສ່ວນ ບໍ່ວ່າຈະເປັນພາກລັດ, ພາກທຸລະກິດ ແລະ ປະຊາຊົນ ທົ່ວໄປ ລວມເຖິງການໃຊ້ມາດຕະການຮັກສາຄວາມປອດໄພທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ສິ່ງເສີມຄວາມຮູ້ ດ້ານການສຶກສາ ແລະ ດິຈິຕອນ, ສິ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງດິຈິຕອນທົ່ວປວງຊົນ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ຫຼັກການຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ, ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນຜູ້ໃຊ້, ການບໍລິການທີ່ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຍຸດຕິທຳ ໃນຍຸກແຫ່ງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ.

3.5 ສິ່ງທ້າທ້າຍໃນສັງຄົມດິຈິຕອນ.

ສິ່ງທ້າທ້າຍທີ່ພົບເຫັນໃນການກ້າວໄປສູ່ສັງຄົມດິຈິຕອນ ຢ່າງເຕັມຮູບແບບແມ່ນມີຫຼາກຫຼາຍຂຶ້ນກັບ ລະດັບການພັດທະນາຂອງແຕ່ລະປະເທດ. ຕາມອົງກອນ Whole-of-government Agency ບັນດາສິ່ງທ້າທ້າຍຫຼັກ ແລະ ການວິທິການແກ້ໄຂ ມີດັ່ງລາຍລະອຽດລຸ່ມນີ້:

ຮູບທີ 09 ສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂ ຕາມອົງກອນ WGA ກຳນົດ

3.6 ຄວາມພ້ອມດ້ານດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອສັງຄົມດິຈິຕອນ

ໃນຍຸກທີ່ເຕັກໂນໂລຊີກ້າວໜ້າຢ່າງໄວວາ, ຄວາມພ້ອມຂອງປະເທດໃນການເປີດຮັບການປ່ຽນແປງທາງດ້ານດິຈິຕອນມີບົດບາດສຳຄັນໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ (Socioeconomic). ບົດນີ້ຈະກ່າວເຖິງການກະກຽມຄວາມພ້ອມດ້ານດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ປະເມີນຄວາມພ້ອມ ເພື່ອກ້າວເຂົ້າສູ່ສັງຄົມດິຈິຕອນ. ໂດຍຜ່ານການວິເຄາະຕົວຊີ້ວັດທີ່ສຳຄັນເຊັ່ນ: ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ທັກສະດ້ານດິຈິຕອນ, ການລິເລີ່ມຂອງລັດຖະບານ, ແລະ ຄວາມພ້ອມຂອງສັງຄົມ, ບົດນີ້ມີຈຸດປະສົງເພື່ອໃຫ້ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະພາບຄວາມພ້ອມດ້ານດິຈິຕອນໃນປະຈຸບັນ ຂອງ ສ.ປ.ປ ລາວ.

3.6.1 ວິໄສທັດ

ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ກຳນົດວິໄສທັດໃຫ້ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ຂະຫຍາຍຕົວຈາກລະດັບ ປັດຈຸບັນທີ່ 3 ສ່ວນຮ້ອຍ ເປັນ 10 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງ GDP ພາຍໃນປີ 2040. ແຜນຍຸດທະສາດເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ໄລຍະ 10 ປີ (2021-2030) ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025) ໄດ້ອະທິບາຍລະອຽດກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍສູງຂອງລັດຖະບານ. ລັດຖະບານ ຮັບຮູ້ວ່າເສດຖະກິດດິຈິຕອນກຳລັງຂະຫຍາຍຕົວໃນອັດຕາທີ່ບໍ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນມາກ່ອນ ໃນທົ່ວອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ແລະ ສປປ ລາວ ກໍ່ຕ້ອງກ້າວນຳໃຫ້ທັນກັບ

ຈັງຫວະ ດັ່ງກ່າວ. ລັດຖະບານຂອງປະເທດໃກ້ຄຽງຫຼາຍປະເທດ ໄດ້ຍົກໃຫ້ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ເປັນມາດຕະການຟື້ນຟູ ໂຄວິດ-19 ອັນສໍາຄັນ. ຕົວຢ່າງ: ໃນປີ2020 ສສ ຫວຽດນາມ ອອກເອກະສານສໍາຄັນ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແຜນງານການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ຮອດປີ 2025, ວິໄສທັດຮອດປີ 2030 ແລະ ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ກ່ຽວກັບ ການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳ ຄັ້ງທີ 4 ຮອດປີ2030.

ເພື່ອບັນລຸວິໄສທັດດັ່ງກ່າວ, ການຫັນປ່ຽນເປັນດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງກວມລວມທຸກຂະແໜງການຂອງເສດຖະກິດ. ການເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ປະຊາຊົນເຂົ້າເຖິງອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງຢ່າງກວ້າງຂວາງຈະຊ່ວຍການນໍາໃຊ້ແອັບພິເຄຊັນທີ່ມີການນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນຂັບເຄື່ອນ (Data-intensive applications) ໃນການປົດລັອກ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ. ແພັດຟອມ (Platform) ການຄ້າເອເລັກໂຕຣນິກ ຈະຊ່ວຍສ້າງການຂະຫຍາຍຕົວ ແບບກວມລວມທົ່ວເຖິງ ທຸກຄົນໃນເຂດຊົນນະບົດ ໂດຍຫຼຸດຜ່ອນອຸປະສັກໃນການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງຈຸລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງ (MSME) ແລະ ທຸລະກິດທີ່ກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດເປັນເຈົ້າຂອງ. ການຊໍາລະເງິນ ແບບດິຈິຕອນ ທີ່ນໍາໃຊ້ໄດ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ, ທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ປອດໄພ ຈະຈໍາເປັນສໍາລັບການພັດທະນາ ເສດຖະກິດແບບແພັດຟອມ (Platform economy). ການບໍລິການຊໍາລະເງິນແບບດິຈິຕອນ ກໍາລັງເລີ່ມມີໜ້າແໜ້ນ, ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຈະສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ມີການຍອມຮັບໃນລະດັບສາກົນ.

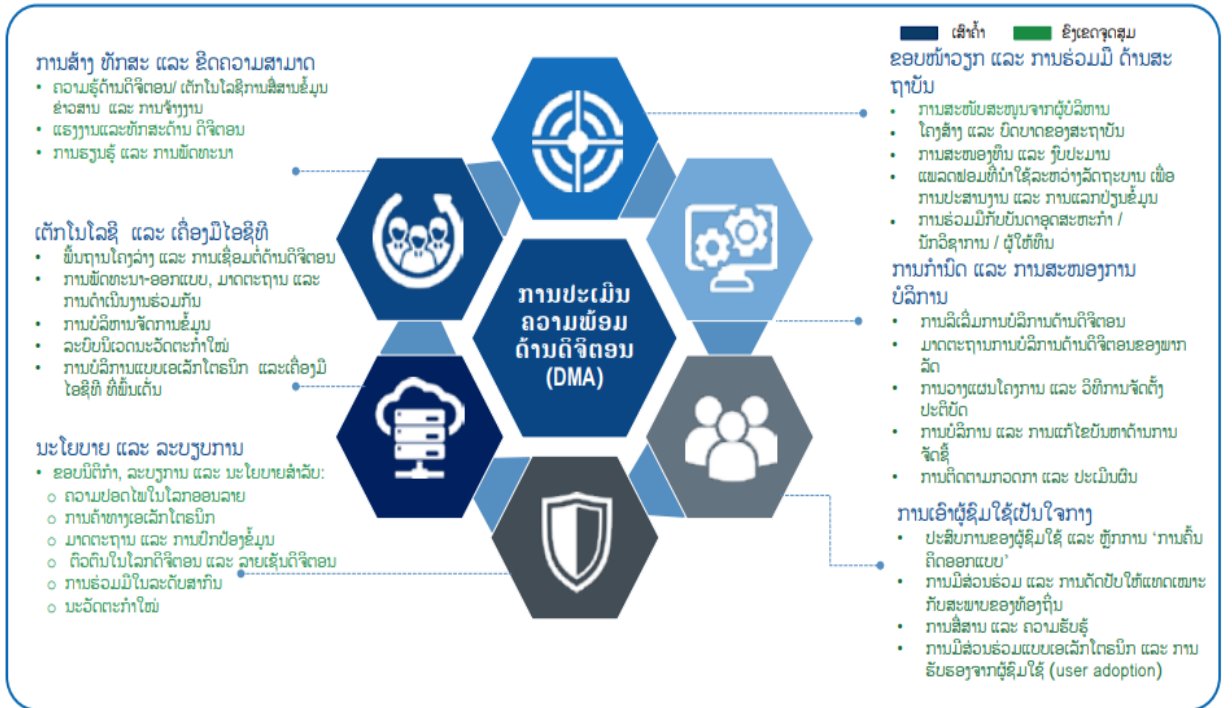
ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງມີນະໂຍບາຍ ແລະ ພື້ນຖານລະບຽບການ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ພ້ອມທັງ ການຫັນຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງບໍລິການລັດຖະບານ ໃຫ້ເປັນຂໍ້ມູນດິຈິຕອນຢ່າງ ຕໍ່ເນື່ອງ. ໃນນີ້ລວມໄປເຖິງລະບຽບການທີ່ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຮັດທຸລະກໍາດິຈິຕອນ ແລະ ປົກປ້ອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການອອນລາຍ, ຂອບລະບຽບນິຕິກຳທີ່ແຂງແຮງ ທີ່ຊ່ວຍສ້າງການປະຕິຮູບທີ່ຈໍາເປັນ ໃນລັກສະນະທີ່ທັນການ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ທີ່ສໍາຄັນກໍາແມ່ນການສົ່ງເສີມທັກສະທາງດ້ານດິຈິຕອນຂອງບັນດາພົນລະເມືອງ, ທຸລະກິດ ແລະ ລັດຖະບານ. ການເຂົ້າເຖິງທັກສະດ້ານດິຈິຕອນທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ ຈະເປັນເງື່ອນໄຂເບື້ອງຕົ້ນສໍາລັບ ການພັດທະນາຢ່າງເທົ່າທຽມ ແລະ ຍືນຍົງ ເຊິ່ງຈະມີຄວາມສໍາພັນທາງດ້ານບວກກັບ GDP ສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນ.

3.6.2 ການກະກຽມຄວາມພ້ອມດ້ານດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ

ການສ້າງສັງຄົມດິຈິຕອນແມ່ນພື້ນຖານອັນສໍາຄັນຕົ້ນຕໍສໍາລັບວຽກງານການພັດທະນາດິຈິຕອນ, ລວມທັງການສ້າງເສດຖະກິດດິຈິຕອນທີ່ທັນສະໄໝ. ວຽກງານການຫັນເປັນ ລັດຖະບານດິຈິຕອນ ບໍ່ພຽງແຕ່ຈະຊ່ວຍເພີ່ມທະວີປະສິດທິພາບດ້ານການບໍລິຫານ ແຕ່ຍັງສະໜອງໂອກາດທີ່ບໍ່ຄາດຄິດ ມາກ່ອນ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຂະຫຍາຍໂຕທາງເສດຖະກິດທີ່ມີຄວາມດຸ່ນດ່ຽງ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ສາມາດສື່ສານ ຢ່າງທ້າວຫັນກັບພາກລັດໄດ້.

ການກະກຽມຄວາມພ້ອມໃນການເປັນສັງຄົມດິຈິຕອນແມ່ນອີງໃສ່ 6 ເສົາຄໍ້າສໍາຄັນ (ດັ່ງຮູບ 10) ແລະ ຖືກອອກແບບມາເພື່ອຊ່ວຍລັດຖະບານໃນທົ່ວໂລກ ໃນການປະເມີນ ຄວາມພ້ອມ ໃນການຫັນເປັນດິຈິຕອນ. ໂດຍຜ່ານການວິເຄາະທັງໃນດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດລະບຸຈຸດແຂງ ແລະ ຈຸດອ່ອນຂອງລັດຖະບານດິຈິຕອນໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ສະເໜີແຜນການດໍາເນີນງານຕໍ່ໜ້າເພື່ອປັບປຸງ ຫຼື ສ້າງຍຸດທະສາດດິຈິຕອນ/ໄອຊີທິແຫ່ງຊາດຢ່າງຮອບດ້ານ.

ຄວາມພ້ອມທາງດ້ານບຸກຄະລາກອນ

ຮູບ 10 ອົງປະກອບການປະເມີນຄວາມພ້ອມເພື່ອເປັນສັງຄົມດິຈິຕອນ

1) ສະພາບລວມ

ການສ້າງທັກສະດ້ານດິຈິຕອນແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍສຳລັບຜົນສຳເລັດດ້ານວິຊາຊີບ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງທ້າວທັນໃນສັງຄົມດິຈິຕອນ. ທັກສະເຫຼົ່ານີ້ມີຕັ້ງແຕ່ຄວາມສາມາດຂັ້ນພື້ນຖານເຊັ່ນ: ການຄົ້ນຫາອອນລາຍແລະ ການສື່ສານທາງອີເມລ ໄປຫາຄວາມສາມາດພິເສດ ເຊັ່ນ: ການໃຊ້ແຟັດຟອມອອນລາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຮັດວຽກ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈການບໍລິການທາງດ້ານການເງິນດິຈິຕອນ. ແນວໃດກໍ່ຕາມ ຫຼາຍລ້ານວຽກໃນອະນາຄົດໃນເສດຖະກິດດິຈິຕອນທີ່ພັດທະນາຈະຕ້ອງການທັກສະດ້ານດິຈິຕອນທີ່ກ້າວໜ້າກວ່າ. ການບໍ່ປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການສ້າງຊ່ອງວ່າງລະຫວ່າງບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມຊຳນານໃນເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານ (ICTs) ແລະ ຜູ້ທີ່ຂາດທັກສະດັ່ງກ່າວສາມາດນຳໄປສູ່ການຂາດແຄນຄວາມສາມາດທີ່ສຳຄັນ.

ສິ່ງທ້າທາຍໃນການພັດທະນາທັກສະດ້ານດິຈິຕອນແມ່ນມີຫຼາຍປະການ ໂດຍເພີ່ມທະວີຂຶ້ນເກີດຈາກຄວາມແຕກຕ່າງທາງດ້ານເສດຖະກິດ- ສັງຄົມ, ການເຂົ້າເຖິງການເຊື່ອມຕໍ່ອິນເຕີເນັດທີ່ຈຳກັດ, ໂອກາດການຝຶກອົບຮົມບໍ່ພຽງພໍ, ຄວາມຄິດທີ່ລ້າສະໄໝ ແລະ ສະຖານະການທາງດ້ານການເງິນທີ່ບໍ່ເທົ່າທຽມກັນ. ໂດຍສະເພາະ ການແບ່ງປັນດິຈິຕອນສະທ້ອນເຖິງການແບ່ງທັກສະ, ດ້ວຍຄວາມສາມາດຂອງບຸກຄົນ ແລະ ລະດັບທັກສະສ່ວນໃຫຍ່ກຳນົດຮູບແບບການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດຂອງພວກເຂົາ. ເຖິງວ່າຈະມີການເອີ້ນກັນເລື້ອຍໆວ່າ "ຄົນດິຈິຕອນ (digital native)" ໄວໜຸ່ມຫຼາຍຄົນຍັງຂາດທັກສະດ້ານດິຈິຕອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກທີ່ພຽງພໍ, ເຊິ່ງຊື້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມແຜ່ຫຼາຍຂອງບັນຫາ.

ເພື່ອຊຸກຍູ້ສັງຄົມດິຈິຕອນໃຫ້ເປັນເອກະພາບກັນຫຼາຍຂຶ້ນ ສະຫະພັນໂທລະຄົມສາກົນ (ITU) ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດຖະບານ, ພາກເອກະຊົນ, ນັກວິຊາການ ແລະ ບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງດຳເນີນການເຄື່ອນໄຫວຢ່າງວ່ອງໄວໃນການແບ່ງປັນຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມສາມາດດ້ານດິຈິຕອນໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ. ຂໍ້ບັງຄັບນີ້ສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດການຫັນເປັນດິຈິຕອນລະດັບຊາດໃນທົ່ວໂລກ, ບ່ອນທີ່ການເສີມສ້າງທັກສະດິຈິຕອນມີບົດບາດສຳຄັນໃນຄວາມພະຍາຍາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານດິຈິຕອນ.

2) ເປົ້າໝາຍຂອງລັດຖະບານໃນການສ້າງທັກສະ ແລະ ຂີດຄວາມສາມາດໃນການຫັນເປັນ ສັງຄົມດິຈິຕອນ ສໍາລັບ ສປປ ລາວ (ຄວາມພ້ອມທາງດ້ານບຸກຄະລາກອນ)

ໃນການຫັນເປັນສັງຄົມດິຈິຕອນ ເປັນສິ່ງຈໍາເປັນ ສປປ ລາວ ໃນການສ້າງແຜນການຮອບດ້ານ ເພື່ອແນໃສ່ ສ້າງຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມສາມາດທີ່ຈໍາເປັນໃຫ້ທົ່ວທຸກຂະແໜງການຂອງສັງຄົມ ໂດຍມີ 06 ເປົ້າໝາຍໃນການ ສ້າງທັກສະ ແລະ ຂີດຄວາມສາມາດໃນການຫັນເປັນ ສັງຄົມດິຈິຕອນ ສໍາລັບ ສປປ ລາວ.

ເປົ້າໝາຍ	ຄໍາອະທິບາຍ
1. ເພີ່ມອັດຕາການຮູ້ໜັງສືດິຈິຕອນ (Increase Digital Literacy Rates)	ບັນລຸອັດຕາການຮູ້ໜັງສືດິຈິຕອນເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນທຸກກຸ່ມອາຍຸ ໂດຍສະເພາະໃນບັນດາຊຸມຊົນທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ປະຊາກອນ ທີ່ຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ.
2. ເພີ່ມຄວາມສາມາດດ້ານວິຊາການ (Enhance Technical Proficiency)	ປັບປຸງລະດັບຄວາມສາມາດດ້ານວິຊາການໃນບັນດາກໍາລັງແຮງງານ, ສຸມໃສ່ຂົງເຂດເຕັກໂນໂລຊີທີ່ພົ້ນເດັ່ນຂຶ້ນ ເຊັ່ນ: Cloud computing, ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ (Data analytics) ແລະ ປັນຍາປະດິດ (AI).
3. ປະສົມປະສານທັກສະດິຈິຕອນເຂົ້າໃນການສຶກສາ (Integrate Digital Skills into Education)	ເຊື່ອມໂຍງການສຶກສາທັກສະດິຈິຕອນເຂົ້າໃນຫຼັກສູດແຫ່ງຊາດໃນທຸກລະດັບຂອງໂຮງຮຽນ, ຈາກການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມເຖິງການສຶກສາຊັ້ນສູງ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມສໍາລັບການສຶກສາ.
4. ສົ່ງເສີມການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ (Promote Lifelong Learning)	ສົ່ງເສີມວັດທະນະທໍາການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ ແລະ ການພັດທະນາສີມີແຮງງານຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຂອງພົນລະເມືອງທຸກໄວໂດຍຜ່ານໂຄງການການສຶກສາສໍາລັບຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ.
5. ຂົວຕໍ່ດ້ານດິຈິຕອນ (Bridge the Digital Divide)	ປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຊັບພະຍາກອນດິຈິຕອນໃນຊຸມຊົນທີ່ດ້ອຍໂອກາດ, ເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ເພື່ອເຊື່ອມຕໍ່ການແບ່ງແຍກດິຈິຕອນ.
6. ສົ່ງເສີມການເປັນຜູ້ປະກອບການດ້ານດິຈິຕອນ (Foster Digital Entrepreneurship)	ສະໜັບສະໜູນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຜູ້ປະກອບການດ້ານດິຈິຕອນໂດຍການສະໜອງການຝຶກອົບຮົມ, ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ, ແລະ ຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານການເງິນໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການ ແລະ ຜູ້ເລີ່ມຕົ້ນທີ່ຕ້ອງການ.

3.6.2.1 ຄວາມພ້ອມດ້ານເຕັກນິກ

1) ພາບລວມ

ຄວາມພ້ອມດ້ານເຕັກນິກແມ່ນປັດໄຈສໍາຄັນໃນຂະບວນການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ໃນສະພາບການຂອງ ສປປ ລາວ, ຕະຫຼາດ ICT ແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ບັນດາຜະລິດຕະພັນຈາກຕ່າງປະເທດເປັນສ່ວນຫຼາຍ ທັງຊອບແວ ແລະ ຮາດແວ ເຊິ່ງໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການເຕີບໂຕ. ປະເທດໄດ້ເຫັນການລົງທຶນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນ ICT ໃນຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ ໂດຍມີຂະແໜງການຕ່າງໆ ໄດ້ສົ່ງເສີມການພັດທະນາທັກສະ ICT ໃນບັນດາພະນັກງານຂອງພວກເຂົາຢ່າງຈິງຈັງ. ນອກຈາກນັ້ນ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເຄືອຂ່າຍໃຍແກ້ວນໍາແສງ, ສະຖານີຖານໂທລະສັບມິຖີ ແລະ ການທົດລອງ 5G ແນ່ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຄືບໜ້າໃນການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ICT. ແນວໃດກໍ່ຕາມ ຍັງມີສິ່ງທ້າທາຍເຊັ່ນ: ການເຂົ້າເຖິງອິນເຕີເນັດບໍລະອິດແບນທີ່ຈໍາກັດຢູ່ໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແລະ ການຂາດແຄນຜູ້ຊ່ຽວຊານ

ດ້ານ ICT ຢູ່ໃນກຳລັງແຮງງານໄດ້ຖືກກຳນົດ. ເພື່ອແກ້ໄຂສິ່ງທ້າທາຍເຫຼົ່ານີ້ ມັນເປັນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ຈະສືບຕໍ່ລົງທຶນໃນພື້ນຖານໂຄງລ່າງເຕັກໂນໂລຊີ ຊຸກຍູ້ການພັດທະນາສີມືແຮງງານດ້ານ ICT ແລະ ເພີ່ມທະວີມາດຕະການຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານໄຊເບີ. ໂດຍລວມແລ້ວ ໃນຂະນະທີ່ມີຄວາມຄືບໜ້າໃນການປັບປຸງຄວາມພ້ອມຂອງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ເຄື່ອງມື ICT ໃນ ສປປ ລາວ ຍັງມີຄວາມຕ້ອງການໃນການພັດທະນາ ແລະ ການລົງທຶນຕື່ມອີກ ເພື່ອໝູນໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດຂອງການຫັນເປັນດິຈິຕອນຢ່າງຄົບຖ້ວນ.

2) ເປົ້າໝາຍຂອງລັດຖະບານໃນການກະກຽມຄວາມພ້ອມທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ເຄື່ອງມືໄອຊີທີ

ຕາຕະລາງນີ້ໃຫ້ພາບລວມທີ່ຊັດເຈນກ່ຽວກັບເປົ້າໝາຍຂອງລັດຖະບານໃນການກະກຽມຄວາມພ້ອມຂອງເຕັກໂນໂລຊີແລະເຄື່ອງມື ICT, ສຸມໃສ່ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ການສົ່ງເສີມນະວັດຕະກຳ, ການລວມສູນດິຈິຕອນ, ການປັບປຸງຄວາມປອດໄພທາງອິນເຕີເນັດ ແລະ ການພັດທະນາກອບນະໂຍບາຍ.

ເປົ້າໝາຍ	ຄຳອະທິບາຍ
1. ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ (Infrastructure Development)	ລົງທຶນໃນການຂະຫຍາຍ ແລະ ຍົກລະດັບພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ລວມທັງເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດບໍລະອົດແບນ, ສາຍໄຟເບີ optic, ແລະ ສະຖານີຖານໂທລະສັບມືຖື ເພື່ອຮັບປະກັນການເຊື່ອມຕໍ່ຄວາມໄວສູງໃນທົ່ວປະເທດ.
2. ການສົ່ງເສີມນະວັດຕະກຳ (Promotion of Innovation)	ຊຸກຍູ້ການປະດິດສ້າງ ແລະ ການປະກອບການໃນຂະແໜງເຕັກໂນໂລຊີ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນຂໍ້ລິເລີ່ມຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ຊຸກຍູ້ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງບັນດາຜູ້ປະກອບການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ນັກວິຊາການ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ອ່ານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ບັນດາວິສາຫະກິດເລີ່ມຕົ້ນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ.

3.6.2.2 ຄວາມພ້ອມທາງດ້ານນະໂຍບາຍ (Digital Policy, Digital Protection)

ສປປ ລາວ ມີຄວາມພ້ອມດ້ານນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍດິຈິຕອນ ແລະ ການປົກປ້ອງດ້ານດິຈິຕອນ ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການກຳນົດຂອບເຂດຂອງການລິເລີ່ມການຫັນເປັນດິຈິຕອນ. ຫຼັກໜັ້ນອັນຕັ້ງໜ້າຂອງລັດຖະບານໃນການສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍດິຈິຕອນ ແລະ ເພີ່ມທະວີມາດຕະການປົກປ້ອງດ້ານດິຈິຕອນ ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມໝັ້ນໝາຍໃນການສົ່ງເສີມສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອ່ານວຍໃຫ້ແກ່ເສດຖະກິດດິຈິຕອນໃຫ້ຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງກິດຈະກຳອອນລາຍ.

ການສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນຫຼັກໆ ເຊັ່ນ: ສູນອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດລາວ, ສູນແລກປ່ຽນອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ, ສູນຂໍ້ມູນແຫ່ງຊາດ ແລະ ສູນຂໍ້ມູນດົງໝາກຄາຍ ເປັນຂີດໝາຍການກ້າວໄປເຖິງການຊຸກຍູ້ຄວາມປອດໄພທາງອິນເຕີເນັດ ແລະ ປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນພາຍໃນປະເທດ. ຂໍ້ລິເລີ່ມເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຂອງກອບທີ່ສົມບູນແບບທີ່ມີຈຸດປະສົງເພື່ອປ້ອງກັນມາດຕະການຄວາມປອດໄພທາງອິນເຕີເນັດ ແລະ ປົກປ້ອງໂຄງສ້າງພື້ນຖານທີ່ສຳຄັນອອນລາຍ.

ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງມີການນຳສະເໜີຂໍ້ລິເລີ່ມຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ອົງການຍັງຢືນຮາກຖານແຫ່ງຊາດ ແລະ ລະບົບຄວາມຮູ້-ລູກຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ແນ່ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງລັດຖະບານໃນການສົ່ງເສີມການປະຕິບັດທາງອິນເຕີເນັດທີ່ປອດໄພ, ໂດຍສະເພາະໃນຂະແໜງການທີ່ລະອຽດອ່ອນ ເຊັ່ນ: ການເງິນ, ການທະນາຄານ ແລະ ການຄ້າ. ດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ສປປ ລາວ ແນ່ໃສ່ເພີ່ມທະວີຄວາມໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈ ແລະ

ຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືຂອງທຸລະກຳ ແລະ ການບໍລິການດ້ານດິຈິຕອນ, ດ້ວຍເຫດນີ້, ຊຸກຍູ້ສະພາບແວດລ້ອມດິຈິຕອນທີ່ ປອດໄພກວ່າສຳລັບທຸລະກິດ ແລະ ບຸກຄົນ.

ການປະກົດຕົວຂອງທີມງານຕອບໂຕ້ເຫດສຸກເສີນທາງຄອມພິວເຕີຂອງລາວ ໄດ້ຍົກຕົວຢ່າງຕໍ່ມອີກເຖິງ ແນວທາງການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງອິນເຕີເນັດຂອງລັດຖະບານ, ດ້ວຍເຫດນີ້ ຈຶ່ງ ເປັນເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ສຳຄັນໃນການປົກປ້ອງການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ ແລະ ຕ້ານໄພຂົ່ມຂູ່ທາງອິນເຕີເນັດ. ໂດຍຜ່ານ ຄວາມພະຍາຍາມຮ່ວມກັນເຫຼົ່ານີ້, ສປປ ລາວ ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມມຸ່ງໝັ້ນໃນການຮັກສາມາດຕະຖານຄວາມ ປອດໄພທາງໄຊເບີ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມຍືດຢຸນຂອງໂຄງສ້າງພື້ນຖານດ້ານດິຈິຕອນຂອງຕົນໃນການປະເຊີນໜ້າ ກັບຄວາມສ່ຽງ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍທາງອິນເຕີເນັດທີ່ພວມພັດທະນາ.

ໂດຍລວມແລ້ວ, ການເນັ້ນໃສ່ນະໂຍບາຍດິຈິຕອນ ແລະ ການປົກປ້ອງດ້ານດິຈິຕອນໃນ ສປປ ລາວ ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງຍຸດທະສາດການຄິດໄປທາງໜ້າ ເພື່ອແນໃສ່ແກ້ໄຂຫຼາຍດ້ານຂອງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ. ໂດຍ ການໃຫ້ບຸລິມະສິດຄວາມພ້ອມດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການຄວາມປອດໄພທາງອິນເຕີເນັດ, ລັດຖະບານໄດ້ ກຳນົດຂັ້ນຕອນຂອງການເຕີບໂຕທາງດ້ານດິຈິຕອນແບບຍືນຍົງ, ນະວັດຕະກຳ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນ , ສຸດທ້າຍໄດ້ປູທາງໄປສູ່ລະບົບນິເວດດິຈິຕອນທີ່ປອດໄພ ແລະ ຍືດຢຸນໃນປະເທດ.

3.6.3 ເປົ້າໝາຍຄວາມພ້ອມທາງດ້ານນະໂຍບາຍດິຈິຕອນເພື່ອກ້າວໄປສູ່ສັງຄົມດິຈິຕອນໃນສປປ ລາວ.

ປີ 2040, ສປປ ລາວ ຕ້ອງສຳເລັດການສ້າງຂອບເຂດການຄຸ້ມຄອງທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ມີກົດໝາຍທີ່ຄົບຖ້ວນ ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແລະ ຮັບປະກັນສັງຄົມດິຈິຕອນທີ່ປອດໄພ ຄື:

ເປົ້າໝາຍ 01: ການພັດທະນາກອບນະໂຍບາຍດິຈິຕອນ: ພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກອບນະໂຍບາຍດິຈິ ຕອນແບບຄົບວົງຈອນ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງສາກົນ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມຕ້ອງການສະເພາະ ຂອງ ສປປ ລາວ. ກອບນີ້ຄວນກວມເອົາກົດລະບຽບພື້ນຖານດ້ານດິຈິຕອນ, ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນ, ຄວາມປອດໄພ ທາງໄຊເບີ, ການປົກຄອງເອເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ນະວັດຕະກຳດິຈິຕອນ ເພື່ອນຳພາຄວາມພະຍາຍາມຫັນເປັນດິຈິ ຕອນຂອງປະເທດ.

ເປົ້າໝາຍ 02: ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນ: ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນທີ່ປົກປ້ອງ ຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວຂອງບຸກຄົນ, ຄວບຄຸມການເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ການປະຕິບັດການປະມວນຜົນ, ສ້າງກົນໄກການແຈ້ງການ ລະເມີດຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ. ກົດໝາຍເຫຼົ່ານີ້ຄວນປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານສາກົນເຊັ່ນ: ກົດລະບຽບ ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ (GDPR) ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຂໍ້ມູນ.

ເປົ້າໝາຍ 03: ກົດລະບຽບດ້ານຄວາມປອດໄພທາງໄຊເບີ: ປະຕິບັດກົດລະບຽບຄວາມປອດໄພທາງໄຊເບີເພື່ອ ປົກປ້ອງໂຄງສ້າງພື້ນຖານທີ່ສຳຄັນ, ຕ້ານໄພຂົ່ມຂູ່ທາງອິນເຕີເນັດ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມຍືດຢຸນຂອງລະບົບດິຈິ ຕອນ ແລະ ເຄືອຂ່າຍ. ນີ້ລວມມີການສ້າງຕັ້ງມາດຕະຖານການປະຕິບັດດ້ານຄວາມປອດໄພທາງອິນເຕີເນັດ, ອະນຸ ສັນຍາການຕອບໂຕ້ເຫດການ ແລະ ກົນໄກການຮ່ວມມືລະຫວ່າງບັນດາອົງການຂອງລັດຖະບານ ແລະ ພາກສ່ວນ ເອກະຊົນເພື່ອເພີ່ມທະວີຄວາມຍືດຢຸນທາງອິນເຕີເນັດ.

ເປົ້າໝາຍ 04: ນະໂຍບາຍລັດຖະບານເອເລັກໂຕຣນິກ : ສ້າງນະໂຍບາຍ e-Governance ເພື່ອຫັນການບໍລິການ ຂອງລັດຖະບານເປັນດິຈິຕອນ, ຍົກສູງຄວາມໂປ່ງໃສ, ປະສິດທິພາບໃນການບໍລິຫານລັດ ແລະ ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນ ຮ່ວມຂອງພົນລະເມືອງຜ່ານເວທີດິຈິຕອນ. ນະໂຍບາຍເຫຼົ່ານີ້ຄວນກຳນົດຂອບເຂດທາງດ້ານກົດໝາຍສຳລັບການ ເຮັດທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ , ລາຍເຊັນດິຈິຕອນ ແລະ ຮັບປະກັນການພົວພັນອອນລາຍກັບອົງການຂອງ ລັດຖະບານ.

ເປົ້າໝາຍ 05: ຂອບການປະຕິບັດຕາມກົດລະບຽບ: ສ້າງກອບການປະຕິບັດຕາມກົດລະບຽບທີ່ແນະນຳອົງການຈັດຕັ້ງໃນການປະຕິບັດຕາມກົດລະບຽບ, ກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍດິຈິຕອນ. ກອບນີ້ຄວນໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງກ່ຽວກັບຂໍ້ກຳນົດກົດລະບຽບ, ຂັ້ນຕອນການປະຕິບັດຕາມ ແລະ ກົນໄກການບັງຄັບໃຊ້ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າທຸລະກິດ ແລະ ບຸກຄົນດຳເນີນການພາຍໃນຂອບເຂດກົດໝາຍຂອງລະບົບນິເວດດິຈິຕອນ.

ສະຫຼຸບແລ້ວຄວາມພ້ອມດ້ານດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ ສຳລັບສັງຄົມດິຈິຕອນ ແມ່ນວຽກງານທີ່ພວມດຳເນີນຢູ່, ເຊິ່ງໝາຍເຖິງຄວາມກ້າວໜ້າທີ່ສຳຄັນໃນການພັດທະນານະໂຍບາຍ, ການຍົກລະດັບພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ ສປປ ລາວ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມມຸ່ງໝັ້ນທີ່ ຈະກ້າວໜ້າທາງດ້ານເສດຖະກິດດິຈິຕອນໂດຍຜ່ານການອະນຸມັດແຜນການດິຈິຕອນທີ່ສົມບູນແບບ, ການສ້າງມາດຕະການຄວາມປອດໄພທາງອິນເຕີເນັດ ແລະ ການສົ່ງເສີມການລິເລີ່ມການຮູ້ໜັງສືດິຈິຕອນ. ແນວໃດກໍຕາມ ສິ່ງທ້າທາຍ ເຊັ່ນ: ການເຂົ້າເຖິງບໍລະອິດແບນທີ່ຈຳກັດຢູ່ໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ການຂາດແຄນຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານ ICT ແລະ ຊ່ອງຫວ່າງດ້ານລະບຽບການໃນການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນຍັງຄົງເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການບັນລຸສັງຄົມທີ່ລວມ ແລະ ມີອຳນາດທາງດ້ານດິຈິຕອນ.

3.7 ສິ່ງທ້າທາຍຕໍ່ການກ້າວເຂົ້າສັງຄົມດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ

ບັນດາສິ່ງທ້າທາຍຫຼັກຕໍ່ການກ້າວເຂົ້າສັງຄົມດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ ປະກອບມີ:

ດ້ານລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ	ການສ້າງ, ປັບປຸງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ປະເມີນຜົນກະທົບທາງດ້ານລະບຽບການ ຍັງມີລັກສະນະຊັກຊ້າ ແລະ ບໍ່ທັນກັບສະພາບການປ່ຽນແປງຂອງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.
ດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ	ເຖິງແມ່ນວ່າໃນຂົງເຂດສູນກາງຈະມີຄວາມພ້ອມທາງດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃນລະດັບໜຶ່ງ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກເຂົ້າໃນການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແລະ ໃນຂົງເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແມ່ນຍັງຈຳກັດ, ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວ ຂາດໂອກາດເຂົ້າເຖິງບັນດາບໍລິການດິຈິຕອນ.
ດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ການບໍລິການ	ການເຂົ້າເຖິງອິນເຕີເນັດ ແລະ ບໍລິການ ໃນບາງຂົງເຂດຍັງມີລັກສະນະຊັກຊ້າ, ບັນຫາລະບົບໃຊ້ງານບໍ່ໄດ້ໃນຊ່ວງເວລາເລັ່ງດ່ວນຍັງພົບເຫັນໄດ້ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ.
ດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ:	ປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍຍັງມີຄວາມຮູ້ທີ່ຈຳກັດ ໃນການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການບໍລິການດິຈິຕອນ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການດຳລົງຊີວິດປະຈຳວັນ ໂດຍສະເພາະ ເຄື່ອງມື ຫຼື ບໍລິການ ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງ ນຳໃຊ້ທັກຊະທາງດ້ານດິຈິຕອນຂັ້ນພື້ນຖານ.
ດ້ານການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນ	ຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດໃນດ້ານລະບົບ ແລະ ເຄື່ອງມື ຕິດຕາມ, ກວດກາການກະທຳຜິດຕໍ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ.
ດ້ານການຍັ້ງຢືນຕົວຕົນທາງດິຈິຕອນ	<ul style="list-style-type: none"> ການເກັບກຳ, ເຊື່ອມຕໍ່ ແລະ ລວມສູນ ຂໍ້ມູນຍັ້ງຢືນຕົວຕົນທາງດິຈິຕອນຂອງແຕ່ລະອົງການຈັດຕັ້ງ ໃນ ສປປ ລາວ ຍັງມີລັກສະນະເອກະລາດ; ຮູບແບບເອກກະສານຍັ້ງຢືນຕົວຕົນ ທີ່ຍັງບໍ່ເອກະພາບກັນໃນແຕ່ລະຂະແໜງການ; ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການໃນການຍັ້ງຢືນຕົວຕົນຍັງຕໍ່າ.

IV. ສະຫຼຸບ

ສັງຄົມດິຈິຕອນແມ່ນສັງຄົມແຫ່ງການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃນການດໍາລົງຊີວິດ ເພື່ອຍົກສູງຄຸນນະພາບການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນໃນທົ່ວໂລກ. ແຕ່ເນື່ອງຈາກ ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຂ້ອງຂ້າງໃໝ່ ຫຼັກເກນ ນິຍາມຄຳວ່າ ສັງຄົມດິຈິຕອນ ຈຶ່ງມີລັກສະນະຈຳກັດ, ການກຳນົດບັນດາຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ ຍັງມີຂອບເຂດກວ້າງ ແລະ ປ່ຽນແປງໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ການກ້າວສູ່ສັງຄົມດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ, ພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ໄດ້ມີການ ວາງນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ, ແຜນການ ແລະ ແຜນງານ ເພື່ອຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມວຽກງານດັ່ງກ່າວຢ່າງເປັນຮູບປະທໍາ, ຫຼາຍໂຄງການໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສໍາເລັດ ແລະ ໄດ້ຮັບໜາກຜົນ ອັນຈົບງາມ, ການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳເພື່ອຮອງຮັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ໄດ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການລົງທຶນ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ບັນດາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ບໍລິການໃໝ່ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍໃນ ສປປ ລາວ.

ເຖິງແນວໃດກໍຕາມຍັງມີຫຼາຍສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍດ້ານບໍ່ວ່າຈະເປັນດ້ານການສ້າງນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ສົ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ຮູບແບບ ແລະ ຄຸນນະພາບການບໍລິການ, ການປົກປ້ອງຜູ້ໃຊ້ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃນການຊົມໃຊ້ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ທຸກພາກສ່ວນ ຕ້ອງປະສານງານຮ່ວມມືພັດທະນາໄປພ້ອມກັນສ່ວນບໍ່ວ່າຈະເປັນພາກລັດ, ພາກເອກະຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ.

ບົດທີ 12

ຍຸດທະສາດການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ

I. ສະພາບລວມ

ໃນປະຈຸບັນບັນດາກຸ່ມ ຄົນໃນສັງຄົມລ້ວນແລ້ວແຕ່ຄົ້ນຫາຄວາມສະດວກສະບາຍໃນການດຳລົງຊີວິດ, ການຕິດຕໍ່ສື່ສານ, ການເດີນທາງ ຫຼື ການປະຕິບັດວຽກງານຕ່າງໆ. ດັ່ງນັ້ນ, ລັດຖະບານຈຶ່ງແນ່ເຫັນຄວາມສຳຄັນ ແລະ ສ້າງຍຸດທະສາດການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ ຂຶ້ນ. ການຫັນເປັນດິຈິຕອນແມ່ນການເຮັດວຽກແບບເກົ່າສູ່ແບບໃໝ່ທີ່ທັນສະໄໝ ຫັນການດຳລົງຊີວິດແບບດັ້ງເດີມສູ່ການດຳລົງຊີວິດແບບໃໝ່ໂດຍການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີເຂົ້າມາຊ່ວຍ. ການຫັນເປັນດິຈິຕອນຕ້ອງປະກອບດ້ວຍຫຼາຍພາກສ່ວນພ້ອມກັນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສູນກາງລົງຫາທ້ອງຖິ່ນ ພາກລັດກັບພາກເອກະຊົນ ມະຫາພາກລົງຫາຈຸລະພາກ ຫັນລະບົບການດຳເນີນງານໃນພາກສ່ວນຕ່າງໆ ເຂົ້າສູ່ລະບົບທັນສະໄໝ.

1.1 ສະພາບການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງສາກົນ ແລະ ພາຍໃນ

1.1.1 ສະພາບສາກົນ

ເສດຖະກິດໂລກ ມີການຫັນປ່ຽນ ເຊິ່ງເປັນຜົນມາຈາກ ການປະຕິວັດ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວຂອງການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຫຼື ດິຈິຕອນ ເຖິງແມ່ນວ່າ ການຫັນປ່ຽນເປັນດິຈິຕອນ ຈະມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃນລະດັບແຕກຕ່າງກັນ ແຕ່ທຸກປະເທດໃນໂລກ ລ້ວນແຕ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ເຊິ່ງບັນຫານີ້ ກໍ່ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງພາຍໃນປີ 2030 ເພາະມັນໄດ້ສ້າງທັງກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ ໂດຍສະເພາະກັບປະເທດ ກຳລັງພັດທະນາ ເຊິ່ງແນວໂນ້ມ ແລະ ສະພາບການພັດທະນາ ຂອງສາກົນ ແມ່ນໄດ້ສະແດງອອກດັ່ງນີ້:

- ການນຳໃຊ້ໂທລະສັບແບບມີສາຍແມ່ນຫຼຸດລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ກົງກັນຂ້າມການນຳໃຊ້ໂທລະສັບມືຖືເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍ. ຄົນທົ່ວໂລກຫຼາຍກວ່າ 51% ແມ່ນມີການນຳໃຊ້ ອິນເຕີເນັດ, ການເຊື່ອມຕໍ່ອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ ຜ່ານລະບົບມີສາຍ ແລະ ບໍ່ມີສາຍກໍ່ແມ່ນມີແນວໂນ້ມເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງກ້າວກະໂດດ;
- ບັນດາເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ໆ ກໍ່ໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນ 5G, ບລ່ອກເຊນ, ປັນຍາປະດິດ, ອິນເຕີເນັດແຫ່ງສັບພະສິ່ງ, ຂໍ້ມູນໃຫຍ່, ການພິມ 3 ມິຕິ ແລະ ອື່ນໆ ເຊິ່ງສ້າງມູນຄ່າມະຫາສານທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
- ມູນຄ່າການຄ້າເອເລັກໂຕຣນິກ ໃນ ປີ 2018 ມີເຖິງ 29 ໂກດໂດລາ ເຊິ່ງເທົ່າກັບ 32% ຂອງ GDP ໂລກ, ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ 13% ເມື່ອທຽບກັບປີ 2017 ແລ້ວ ການຂາຍໃນຮູບແບບທຸລະກິດກັບທຸລະກິດ (B2B) ແມ່ນກວມເອົາ 87% ຂອງການຄ້າທັງໝົດການຄ້າເອເລັກໂຕຣນິກລະຫວ່າງປະເທດ ແມ່ນມີເຖິງ 412 ພັນລ້ານໂດລາ;
- ການນຳໃຊ້ລະບົບການເງິນເທິງມືຖື ກໍ່ມີການເພີ່ມຂຶ້ນ ຈາກ 2,4% ໃນປີ 2014 ມາເປັນ 4,9% ໃນປີ 2017 ໃນນັ້ນການນຳໃຊ້ ຢູ່ເຂດອາຟລິກກາ ແມ່ນສູງກວ່າໝູ່ ຈາກ 12% ໃນປີ 2014 ມາເປັນ 23% ໃນ ປີ2018. ສ່ວນຢູ່ເຂດອາຊີຕາເວັນອອກ ແມ່ນຍັງມີຫຼາຍ ຈາກບໍ່ເຖິງ 1% ໃນ ປີ 2014 ມາເປັນປະມານ 2% ໃນປີ 2017;
- ລະບົບອັດຕະໂນມັດ ແລະ ຫຸ່ນຍົນ: ເຕັກໂນໂລຊີພວກນີ້ນັບມື້ນັບມີການນຳໃຊ້ຫຼາຍ ໃນບັນດາໂຮງຈັກໂຮງງານ ແລະ ປ່ຽນແທນການເຮັດວຽກຂອງມະນຸດຂຶ້ນເລື້ອຍໆ. ການຂາຍຫຸ່ນຍົນໃນຊ່ວງປີ 2013-2017 ແມ່ນມີເຖິງ 381.300 ໂຕ ແລະ ຄາດວ່າ ໃນຊ່ວງ 2017 ຫາ 2021 ຈະມີຍອດການຂາຍສູງເຖິງ 630.000 ໂຕ. ເຊິ່ງ ສປ ຈີນ, ຍີ່ປຸ່ນ, ເກົາຫຼີ, ອາເມລິກາ ແລະ ເຢຍລະມັນ ແມ່ນກຸ່ມປະເທດ ທີ່ມີການນຳໃຊ້ຫຸ່ນຍົນຫຼາຍ ກວມເອົາ 79% ຂອງທົ່ວໂລກ. ສປ ຈີນ ແມ່ນເປັນອັນດັບໜຶ່ງ ກວມເອົາ 36% ຂອງຕະຫຼາດຫຸ່ນຍົນ;

- ຂໍ້ມູນ, ສູນຂໍ້ມູນ ແລະ ການຈໍລະຈອນຂໍ້ມູນ ແມ່ນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນທົ່ວໂລກ ບັນດາຂໍ້ມູນແມ່ນມີການຈໍລະຈອນຫາກັນຢ່າງບໍ່ມີພິມແດນ ເຮັດໃຫ້ເກີດການບໍລິການທີ່ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ທົ່ວໂລກ ຕົວຢ່າງທີ່ດີແມ່ນການນໍາໃຊ້ລະບົບຂໍ້ມູນໃນຄລາວ ທີ່ສາມາດຫຼຸດຕົ້ນທຶນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍ. ນອກຈາກການເກັບຂໍ້ມູນແລ້ວ ປະຈຸບັນ ບັນດາຜູ້ສະໜອງການນໍາໃຊ້ຄລາວ ກໍ່ມີການໃຫ້ການບໍລິການນໍາໃຊ້ຊອບແວ ແລະ ໂປຼແກຼມຕ່າງໆ ເຊິ່ງຜູ້ຊົມໃຊ້ບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງຊື້ຊອບແວ ມາຕິດຕັ້ງໃສ່ອຸປະກອນຂອງຕົນເອງ. ມີ 5 ຜູ້ບໍລິການໃຫຍ່ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ອາມາຊອນ (Amazon Web Service), ໄມໂຄຣຊໍອບ (Microsoft), ກູເກິ້ນ (Google), ໄອບີເອັມ (IBM) ແລະ ອາລີບາບາ (Alibaba) ເຊິ່ງຮ່ວມກັນແລ້ວ ແມ່ນກວມເອົາ 75% ຂອງຕະຫຼາດ.

1.1.2 ສະພາບພາຍໃນ ດ້ານນິຕິກໍາ

ໃນປະຈຸບັນ ລັດຖະບານໄດ້ມີນິຕິກໍາຮອງຮັບບັນດາວຽກງານກ່ຽວກັບໄອຊີທີ, ການຊໍາລະ, ການທຸລະກໍາ, ການຄ້າ, ການປົກປ້ອງທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ຊັບພະຍາກອນໄອຊີທີ ເຊິ່ງເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນຂອງປະເທດເຮົາ. ນິຕິກໍາທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ ເຫັນວ່າມີຄວາມພ້ອມໃນຂັ້ນພື້ນຖານ ໃນການສ້າງເສດຖະກິດດິຈິຕອນໃນປະຈຸບັນ. ແຕ່ເຖິງແນວໃດກໍ່ຕາມ ວຽກງານນີ້ ເປັນວຽກງານທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວໄວ ເຊິ່ງຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງນິຕິກໍາທີ່ມີຢູ່ ແລະ ສ້າງນິຕິກໍາໃໝ່ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຕົວຈິງ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ບັນດານິຕິກໍາທີ່ເປັນກົດໝາຍ ແລະ ລຸ່ມກົດໝາຍສໍາຄັນຕົ້ນຕໍມີ:

- 1) ການດໍາເນີນທຸລະກິດ:
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ວິສາຫະກິດ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແຂ່ງຂັນທາງທຸລະກິດ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງຜູ້ຜະລິດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າ;
 - ດໍາລັດວ່າດ້ວຍ ການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ;
- 2) ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ໂທລະຄົມ, ໂລຈິດສະຕິກ, ໄອຊີທີ ແລະ ວິທະຍາສາດ:
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ (ສະບັບປັບປຸງ);
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ໄປສະນີ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຂົນສົ່ງທາງບົກ (ສະບັບປັບປຸງ);
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຂົນສົ່ງຫຼາຍຮູບແບບ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ;
 - ດໍາລັດວ່າດ້ວຍ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ;
- 3) ຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ຄວາມປອດໄພ:
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຊັບສິນທາງປັນຍາ (ສະບັບປັບປຸງ);
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ທຸລະກໍາທາງເອເລັກໂຕຣນິກ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງຜູ້ຊົມໃຊ້;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍະກໍາທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
 - ດໍາລັດວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ;

- 4) ຊຳລະເອເລັກໂຕຣນິກ
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ລະບົບການຊຳລະ;
 - ຍຸດທະສາດວ່າດ້ວຍ ລະບົບການຊຳລະ.

II. ຈຸດປະສົງ ຄາດໝາຍ ແລະ ຄວາມໝາຍ ຄວາມສຳຄັນ

2.1 ຈຸດປະສົງ

ຍຸດທະສາດການຫັນເປັນດິຈິຕອນແມ່ນສ້າງຂຶ້ນເພື່ອນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນໃຫ້ເປັນເຄື່ອງມືໃນການຂັບເຄື່ອນທຸກໃນວຽກງານທຸກຂະແໜງການ ເພື່ອສ້າງສັງຄົມໃຫ້ເປັນສັງຄົມດິຈິຕອນ ແນ່ໃສ່ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການດັດປັບໂຄງສ້າງເສດຖະກິດຂອງປະເທດ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງເຂັ້ມແຂງ, ໝັ້ນທ່ຽງ ແລະ ຍືນຍົງ.

2.2 ຄາດໝາຍ

ເປົ້າໝາຍປີ 2025: ສ້າງຂຶ້ນເປັນທັນສະໄໝ ໃນວິຖີຊີວິດປົກກະຕິແບບໃໝ່ ໃນສະພາບການລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ແລະ ພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ, ປັບປຸງການຊຳລະສະສາງ, ການເກັບລາຍຮັບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງລາຍຈ່າຍງົບປະມານ ດ້ວຍລະບົບເອເລັກໂຕຣນິກ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທຸລະກິດຊັບສິນດິຈິຕອນ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ, ພັດທະນາການຄ້າເອເລັກໂຕຣນິກ ໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳ, ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມທຸລະກິດຂະໜາດກາງ, ຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ທຸລະກິດສະຕາດອັບ ໃຫ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ. ສ້າງລະບົບຄຸ້ມຄອງເອກະສານ ແລະ ບຸກຄະລາກອນຂອງພາກລັດແບບດິຈິຕອນ ໃຫ້ສຳເລັດຢູ່ທຸກກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ຫ້ອງວ່າການແຂວງໃນທົ່ວປະເທດ, ຫັນການບໍລິການຂອງລັດ ຜ່ານລະບົບອອນລາຍໃຫ້ໄດ້ 50%, ພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານດິຈິຕອນ, ສູນຂໍ້ມູນໃຫຍ່ ແລະ ການເຊື່ອມຕໍ່ອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ, ຂະຫຍາຍສະຖານີ ຮັບ-ສົ່ງ ສັນຍານມິຕິ ລະບົບ 4G ໃຫ້ໄດ້ 90% ແລະ 5G ໃຫ້ໄດ້ 50% ຂອງພື້ນທີ່ທົ່ວປະເທດ, ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງຂຶ້ນ ໃຫ້ສາມາດຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາ, ສ້າງແຮງງານດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຈາກ 0,3% ໃຫ້ໄດ້ 1% ໃນປີ 2025, ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ສາມາດສ້າງລາຍຮັບປະກອບເຂົ້າ GDP ຂອງປະເທດໃຫ້ໄດ້ 5%.

ເປົ້າໝາຍປີ 2030: ສ້າງບາດກ້າວໃໝ່ດ້ວຍການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນບັນດາຂະແໜງການຕົ້ນຕໍ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ກາຍເປັນປະເທດກຳລັງພັດທະນາທີ່ມີລາຍຮັບປານກາງສູງ ຕາມເສດຖະກິດພູມປັນຍາ, ສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ. ສ້າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ສ້າງລະບົບອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ສັນຍານມິຕິ ລະບົບ 5G ກວມເອົາ 100% ຂອງພື້ນທີ່ທົ່ວປະເທດ, ຫັນການບໍລິຫານ ແລະ ການບໍລິການຂອງລັດດ້ວຍລະບົບອອນລາຍໃຫ້ໄດ້ 100%, ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງ ແລະ ມີຈຳນວນແຮງງານດ້ານດິຈິຕອນກວມເອົາ 2% ຂອງແຮງງານທັງໝົດ, ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ໄດ້ 7% ຂອງ GDP.

2.3 ຄວາມໝາຍ ຄວາມສຳຄັນ

2.3.1 ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຂອງການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ

ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ນັບມື້ນັບມີບົດບາດ ແລະ ຄວາມສຳຄັນ ຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງຄົນເຮົາ ກໍ່ຄືການພັດທະນາປະເທດ ເຊິ່ງມັນໄດ້ສ້າງທັງກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ. ປະຈຸບັນ ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນທຸກຂະແໜງການ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດມີການປ່ຽນແປງ ຫຼື ຜົນກະທົບທາງດ້ານນະວັດນະກຳຢ່າງວ່ອງໄວ, ເຊິ່ງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນເປັນສິ່ງກະຕຸ້ນສຳຄັນ ເປັນຕົ້ນ ການບໍລິການເທິງຄລາວ, ຄວາມປອດໄພທາງໄຊເບີ, ປັນຍາ

ປະດິດ, ຂໍ້ມູນໃຫຍ່, ອິນເຕີເນັດສັບພະສິ່ງ, ພາບຈຳລອງທີ່ຄ້າຍຄືຕົວຈິງ, ການສື່ສານໂທລະສັບມືຖື 5G, ກຸ່ມຂໍ້ມູນ ຜູກພັນ (Blockchain), ເຮືອບິນບໍ່ມີຄົນຂັບ, ຫຸ່ນຍົນ, ສື່ສັງຄົມອອນລາຍ ເຊິ່ງເຕັກໂນໂລຊີເຫຼົ່ານີ້ ຈະມາປ່ຽນແປງ ອຸດສາຫະກຳ, ກະສິກຳ, ບໍລິການ, ຊີວິດການເປັນຢູ່, ສ້າງຕະຫຼາດໃໝ່, ເກີດມີຜູ້ບໍລິໂພກກຸ່ມໃໝ່ ແລະ ຮູບແບບ ທຸລະກິດໃໝ່.

ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ໄດ້ມີບົດບາດທີ່ສຳຄັນຕໍ່ການຂັບເຄື່ອນຂອງເສດຖະກິດໂລກ ໂດຍການເປັນຕົວເສີມ ສ້າງນະວັດຕະກຳໃໝ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຜັກດັນການແຂ່ງຂັນຫຼາຍຂຶ້ນ. ພາຍໃຕ້ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ໃໝ່ ແລະ ແຕກຕ່າງນີ້ ຈະເກີດໂອກາດສູງໃນການສ້າງທຸລະກິດຮູບແບບໃໝ່ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງເສດຖະກິດ. ການກ້າວໄປສູ່ດິຈິຕອນ ໄດ້ກາຍເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການເຄື່ອນໄຫວກິດຈະກຳປະຈຳວັນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນພາວະວິໄສ ຂອງການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ສະແດງອອກຄື:

- 1) ເສດຖະກິດດິຈິຕອນມີການຂະຫຍາຍຕົວໄວກວ່າບັນດາເສດຖະກິດໃດໆ ໂດຍສະເພາະປະເທດທີ່ກຳລັງ ພັດທະນາເຊິ່ງຈາກຂໍ້ມູນ ຂອງທະນາຄານໂລກ ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ລາຍຮັບທາງດ້ານໄອຊີທີ ແມ່ນກວມເອົາ 17% ຂອງ GDP ຂອງບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ໃນລະດັບ 15-25% ຕໍ່ປີ;
- 2) ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກໂຕນລະຫວ່າງຕົວເມືອງ ແລະ ຊຸມນະບົດ ເຮັດໃຫ້ຫຍັບ ເຂົ້າໃກ້ກັນຫຼາຍຂຶ້ນ, ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດ ການຄ້າ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ຍ້ອນມີການແບ່ງປັນຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນ ໄດ້ໄວ. ສະຫະພາບໂທລະຄົມມະນາຄົມສາກົນ (ITU) ໄດ້ໃຫ້ປະເມີນວ່າ ຖ້າການນຳໃຊ້ລະບົບການສື່ສານ ອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ ເພີ່ມຂຶ້ນ 10% ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວ 1,38%;
- 3) ການຂະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບສູງຂອງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໄດ້ສ້າງຄວາມອາດສາມາດຕໍ່ການແຂ່ງຂັນຂອງ ປະເທດຕ່າງໆ, ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກການພັດທະນາຂອງປະເທດ ສ.ເກົາຫຼີ ແລະ ສິງກະໂປ;
- 4) ການເພີ່ມຂຶ້ນ 10% ຂອງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຈະສ້າງໃຫ້ເກີດແຮງງານໃໝ່ ທາງດ້ານດິຈິຕອນ ປະມານ 3% ຢູ່ປະເທດນັ້ນ;
- 5) ພາກລັດ, ພາກການຜະລິດ, ຂະແໜງສາທາລະນາສຸກ, ຂະແໜງການສຶກສາ, ຂະແໜງການຄ້າ, ທຸລະກິດຂະ ໜາດກາງ, ຂະໜາດນ້ອຍ, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ (MSME) ແລະ ທຸລະກິດປະເພດສະຕາດອັບ ສາມາດນຳ ໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເປັນເຄື່ອງມືໃນການສ້າງນະວັດຕະກຳໃໝ່ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຍົກສູງ ປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ, ພາກທຸລະກິດ ສາມາດຂະຫຍາຍຕະຫຼາດ ຢ່າງບໍ່ມີພິມແດນອອກສູ່ ສາກົນ.

ສະນັ້ນ, ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ຈະສ້າງຄວາມເປັນໄປໄດ້ສູງ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດແບບກ້າວກະໂດດ , ຖ້າມີການບໍລິຫານຈັດການ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ເສດຖະກິດທຸກພາກສ່ວນຂອງ ປະເທດ ຈະມີການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກຕາມຄາດໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ ພັກ-ລັດ ວາງອອກ.

III. ເນື້ອໃນ ແລະ ທິດສະດີ

3.1 ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

3.1.1 ນິຍາມຂອງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

ການຫັນເປັນດິຈິຕອນແມ່ນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝມາສູ່ການເຮັດວຽກຈາກ ອານາລ໌ອກ (analog) ມາເປັນດິຈິຕອນ (digital) ຫັນຈາກການນຳໃຊ້ເຈ້ຍມາເປັນຟາຍທີ່ຈັດເກັບໃນເຄື່ອງມືເອເລັກໂຕຣນິກ ເຊັ່ນ: ພາບຖ່າຍ, ເອກະສານ, ໜັງສື ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອຈັດເກັບໃນບ່ອນທີ່ປອດໄພ ແລະ ສາມາດນຳມາໃຊ້ໄດ້ງ່າຍ ສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ປອດໄພ ລວມເຖິງການປະສານງານ ແລະ ການສື່ສານ ກໍ່ຫັນມາເປັນທັນສະໄໝ ປ່ຽນ ຈາກການເດີນທາງ ມາເປັນການໃຊ້ເຄື່ອງສື່ສານຄວາມໄວສູງເຊັ່ນ: ໂທລະສັບ ແລະ ວິດີໂອທາງໄກ.

3.1.2 ວິເຄາະຄວາມພ້ອມຂອງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

1) ຈຸດແຂງ

- ລັດຖະບານໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນ ຕໍ່ການພັດທະນາໄອຊີທີ ລວມທັງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງພາກລັດ ແລະ ພາກທຸລະກິດ;
- ການປະຕິບັດແນວທາງ ການເປັນອຸດສາຫະກຳທັນສະໄໝ ມີຄວາມຄືບໜ້າໄປໃນທາງທີ່ດີຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ຈຳນວນໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ ກໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນ;
- ມີຈຸດທີ່ຕັ້ງເປັນໃຈກາງ ຂອງບັນດາປະເທດລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ ເຊິ່ງສາມາດເປັນເສັ້ນທາງເຊື່ອມໂຍງຂອງພາກພື້ນ ເປັນທີ່ໜ້າສົນໃຈໃນການສ້າງເປັນຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງສູນຂໍ້ມູນ ແລະ ລະບົບໂລຈິດສະຕິກຂອງພາກພື້ນ, ເປັນປະຕູທາງຜ່ານລະຫວ່າງ ສປປ ຈີນ ແລະ ອາຊຽນ;
- ລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມກວ້າງຂວາງ ສັນຍານໂທລະສັບມິຕິ ຄອບຄຸມ 95% ຂອງໜູ່ບ້ານ ເຊິ່ງມີທັງລະບົບສາຍແກ້ວໄຍແສງທີ່ເປັນກະດູກສັນຫຼັງ ເຊື່ອມຕໍ່ແຕ່ເໜືອຮອດໃຕ້, ເຊິ່ງຈຳນວນເລກໜາຍໂທລະສັບກວມເອົາ 120% ຂອງພົນລະເມືອງ;
- ເສດຖະກິດມະຫາພາກມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ລາຍຮັບ ຂອງປະຊາຊົນກໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນ;
- ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ ໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ ຍັງສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວ ໃນທ່າທິທີ່ດີ;
- ຂະແໜງການອື່ນໆ ກໍ່ມີການນໍາໃຊ້ໄອຊີທີ ນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະ ຂະແໜງທ່ອງທ່ຽວ, ການເງິນ-ທະນາຄານ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ກະສິກໍາ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ;
- ມີການຮຽນການສອນວິຊາໄອຊີທີ ຢູ່ຊັ້ນມັດທະຍົມ, ອາຊີວະສຶກສາ ຈົນເຖິງ ການສຶກສາຊັ້ນສູງ ເຊິ່ງອັດຕາຂອງຜູ້ຄົນຮູ້ຈັກການນໍາໃຊ້ໄອຊີທີ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ;
- ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ ເປັນຄົນໜຸ່ມນ້ອຍທີ່ມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນ ຢາກຮຽນຮູ້ທາງດ້ານໄອຊີທີ. ປະຊາຊົນມີການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມືເອເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍສະເພາະແມ່ນສະມາດໂຟນ ແລະ ຄອມພິວເຕີນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ, ພາສາລາວ ກໍ່ຖືກບັນຈຸເຂົ້າໃນບັນດາອຸປະກອນເອເລັກໂຕຣນິກທັງຫຼາຍ;
- ພາກເອກະຊົນພາຍໃນປະເທດ ທີ່ດໍາເນີນທຸລະກິດທາງດ້ານໄອຊີທີ ກໍ່ມີແນວໂນ້ມນັບມື້ນັບເຂັ້ມແຂງ ແລະ ກໍ່ມີໜ່ວຍຜູ້ປະກອບການ ເກີດຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ໄດ້ມີສະມາຄົມໄອຊີທີ ແລະ ດິຈິຕອນ ລາງ (LIDA) ຂຶ້ນກັບ ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ແຫ່ງຊາດ (LNCCI).

2) ຈຸດອ່ອນ

- ກົນໄກການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ລວມທັງພາກທຸລະກິດໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາລະບົບດິຈິຕອນ ຍັງບໍ່ເປັນລະບົບ;
- ລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ ຍັງມີຈຳກັດສະເພາະຢູ່ໃນຕົວເມືອງໃຫຍ່;
- ລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານສາທະນາລະ, ຖະໜົນຫົນທາງ, ໄຟຟ້າ ຍັງຈຳກັດຢູ່ບາງເຂດທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຊົນນະບົດ;
- ເນື້ອໃນຂໍ້ມູນ ແລະ ຂ່າວສານໃນດ້ານເສດຖະກິດທີ່ເປັນການກະຕຸກຊຸກຍູ້ ການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນຍັງບໍ່ມີຫຼາຍ;
- ການຍາດແຍ່ງຕະຫຼາດຂອງເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແມ່ນເກືອບວ່າບໍ່ມີ;
- ການລົງທຶນໃນຂະແໜງດິຈິຕອນຍັງມີໜ້ອຍ ແລະ ຜູ້ປະກອບການກໍ່ມີຂໍ້ຈຳກັດໃນການເຂົ້າຫາແຫຼ່ງທຶນ;
- ຜູ້ປະກອບການສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເປັນຜູ້ປະກອບການຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂາດນະວັດຕະກຳ ໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ;
- ບໍ່ມີຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ ຫຼື ລະບົບການບໍລິການທາງດ້ານໄອຊີທີທີ່ເປັນ ຍີ່ຫໍ້ຂອງປະເທດລາວ;
- ຜູ້ຊົມໃຊ້ກໍ່ຄືປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ ຍັງມີຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະຈຳກັດ ໃນການນໍາໃຊ້ໄອຊີທີ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນບັນຫາຄວາມປອດໄພທາງໄຊເບີ;

- ຄວາມອາດສາມາດກຳລັງຊື້ຂອງປະຊາຊົນ ຕໍ່ກັບຜະລິດຕະພັນ ແລະ ສິນຄ້າ ຂອງໄອຊີທິ ແມ່ນຍັງມີຈຳກັດ ເຊິ່ງລາຄາຂ້ອນຂ້າງສູງ ເມື່ອທຽບກັບລາຍຮັບຂອງປະຊາຊົນ;
- ແຮງງານທາງດ້ານດິຈິຕອນ ແມ່ນຍັງບໍ່ໜັ້ນຄົງ ເຊິ່ງນອກຈາກຈະມີປະລິມານໜ້ອຍແລ້ວ ຍັງມີຄຸນນະພາບຕໍ່າ.

3) ກາລະໂອກາດ

- ຕະຫຼາດພາຍໃນປະເທດຍັງສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງເຂັ້ມແຂງ ໂດຍສະເພາະປະຊາຊົນທີ່ມີລາຍຮັບປານກາງ ມີຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຜູ້ຄົນທີ່ມີການນຳໃຊ້ ຫຼື ມີຄວາມຕ້ອງການນຳໃຊ້ໄອຊີທິ;
- ຄວາມສົນໃຈໃນການລົງທຶນ ຂອງຕ່າງປະເທດໃນດ້ານໄອຊີທິ ແມ່ນຍັງມີສູງ ໂດຍສະເພາະເມື່ອເສັ້ນທາງລົດໄຟ ລາວ-ຈີນ ສຳເລັດ ກໍ່ຈະມີການເຄື່ອນຍ້າຍໂຮງງານການຜະລິດ ຈາກປະເທດອື່ນ ມາຍັງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍເຫດຜົນຄ່າຈ້າງແຮງງານຕໍ່າ;
- ຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງປະເທດມີຄວາມເໝາະສົມ, ມີແຫຼ່ງຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້າທີ່ໜັ້ນຄົງ, ບໍ່ມີໄພທຳມະຊາດທີ່ຮຸນແຮງ ເໝາະສົມແກ່ການສ້າງສູນຂໍ້ມູນໃຫ້ພາກພື້ນ;
- ທ່າແຮງເສດຖະກິດທາງດ້ານການບໍລິການ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວທາງດ້ານກະສິກຳ ເຊິ່ງມີແນວໂນ້ມຈະຫັນຮູບແບບການຜະລິດ ແລະ ຈຳໜ່າຍດ້ວຍການຫັນເປັນທັນສະໄໝນຳໃຊ້ໄອຊີທິຫຼາຍຂຶ້ນ;
- ປະຊາຊົນສົນໃຈທີ່ຈະຮຽນຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງຜ່ານບັນດາຖານລະບົບດິຈິຕອນ (Digital Platform) ຫຼາຍຂຶ້ນ.

4) ອຸປະສັກ

- ການຫົດຕົວເສດຖະກິດຂອງໂລກ ແລະ ພາກພື້ນທີ່ເປັນຜົນມາຈາກໂລກລະບາດພະຍາດໂຄວິດ-19 ໄດ້ສົ່ງຜົນໃຫ້ເສດຖະກິດດິຈິຕອນມີການຫົດຕົວຢ່າງສົມຄວນ;
- ພາກທຸລະກິດຂະໜາດກາງ ແລະ ນ້ອຍຂະແໜງການອື່ນໆ ຍັງມີຄວາມລ່າຊ້າໃນການຮັບເອົາດິຈິຕອນມາເພີ່ມເຂົ້າໃນປະສິດທິພາບຂອງການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການ;
- ໄພຄຸກຄາມທາງດ້ານໄຊເບີນັບມື້ນັບຮຸນແຮງ, ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຜູ້ປະກອບການ ແລະ ຜູ້ຊົມໃຊ້ຕ້ອງມີການລົງທຶນເພີ່ມ ເຊິ່ງເປັນການລົງທຶນທີ່ບໍ່ສາມາດສ້າງລາຍຮັບໄດ້;
- ຂໍ້ຈຳກັດໃນການເກັບພາສີອາກອນລາຍຮັບ ຈາກຮູບແບບການນຳໃຊ້ ຖານລະບົບດິຈິຕອນ (Digital Platform) ເຊັ່ນ: ເຟດສບຸກ (Facebook), ຢູທູບ (Youtube), ອາມາຊອນ (Amazon);
- ການປ່ຽນແປງ ຂອງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ໄພທຳມະຊາດ ໂດຍສະເພາະບັນຫາໄພນ້ຳຖ້ວມ ໄດ້ສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ໂຄງລ່າງພື້ນຖານດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ໄອຊີທິ;
- ສະພາບພູມສັນຖານຂອງປະເທດທີ່ມີພູເຂົາເປັນສ່ວນຫຼາຍ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການຂະຫຍາຍຕາໜ່າງໄປສູ່ຊົນນະບົດ;
- 70% ຂອງພົນລະເມືອງ ແມ່ນອາໄສຢູ່ຊົນນະບົດກະແຈກກະຈາຍ ເຮັດໃຫ້ຕະຫຼາດບໍລິການໄອຊີທິ ຢູ່ຊົນນະບົດ ມີລາຍຮັບຕໍ່າ ແລະ ບໍ່ໜັ້ນຄົງ;
- ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດທາງດ້ານໄອຊີທິ ເພື່ອຮອງຮັບການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ຍັງບໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້ທັນຕາມຄວາມຕ້ອງການ ທັງທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ.

3.1.3 ບົດຮຽນທີ່ສາມາດຖອດຖອນໄດ້

ຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າ ຖອດຖອນບົດຮຽນ ຈາກ ພາກພື້ນ, ສາກົນ ແລະ ສະພາບປະຈຸບັນ ເຫັນວ່າ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ເຫັນໄດ້ວ່າແຕ່ລະປະເທດກໍ່ມີບາດກ້າວການພັດທະນາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ອີງໃສ່ທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນທີ່ມີຂອງຕົນເອງເປັນພື້ນຖານ ແລະ ພັດທະນາເປັນຫຼາຍໄລຍະ ທັງໄລຍະສັ້ນ, ໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ. ສຳລັບ ສປປ ລາວ, ອີງໃສ່ສະພາບຕົວຈິງແລ້ວ ຄວນມີຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

- 1) ການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ບໍ່ມີຮູບແບບ ຫຼື ຫຼັກການ ຕາຍຕົວ, ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບຫຼາຍເງື່ອນໄຂ, ຄວາມພ້ອມ, ທ່າແຮງບໍ່ມີຊັອນ ຂອງແຕ່ລະປະເທດ;
- 2) ການລິເລີ່ມສ້າງເສດຖະກິດດິຈິຕອນໃນຫຼາຍປະເທດ ແມ່ນເປັນວາລະແຫ່ງຊາດ ໂດຍມີ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີເປັນປະທານ ຊຶ່ງນຳໂດຍກົງ;
- 3) ຕ້ອງສ້າງນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ທີ່ຊັດເຈນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ທຸກຂະແໜງການໃນການພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນຂະແໜງການຂອງຕົນ;
- 4) ຕ້ອງເລັ່ງສ້າງບຸກຄະລາກອນ ແລະ ຊ່ຽວຊານ ຈຳນວນຫຼາຍ ໃນການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ. ການພັດທະນາລະບົບເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນຂັ້ນສູງ ທີ່ມີລັກສະນະຊັບຊ້ອນ ຍັງໄດ້ອາໃສຊື່ ຫຼື ຈ້າງຊ່ຽວຊານ ຈາກຕ່າງປະເທດ ເປັນຫຼັກ;
- 5) ສ້າງເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ບໍລິສັດສະຕາດອັບ ສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ ໄດ້ສະດວກກວ່າເກົ່າ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ບັນດາບໍລິສັດຜູ້ປະກອບການພາຍໃນປະເທດ ສາມາດສ້າງຜະລິດຕະພັນເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຜູ້ຊົມໃຊ້ພາຍໃນປະເທດນຳໃຊ້ຜະລິດຕະພັນພາຍໃນໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ຍົກລະດັບຜະລິດຕະພັນເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນມີຄຸນນະພາບສູງຂຶ້ນ ສາມາດຍາດແຍ່ງຕະຫຼາດສາກົນໄດ້;
- 6) ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແມ່ນມີຕົ້ນທຶນສູງ, ອຸປະກອນ ແລະ ລະບົບທັງໝົດຕ້ອງໄດ້ນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ. ລັດຖະບານ ຕ້ອງມີນະໂຍບາຍ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃນເຂດຊົນນະບົດທ່າງໄກສອກຫຼີກ ແລະ ບັນດາລະບົບໂຄງລ່າງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນທີ່ຈຳເປັນ ແຕ່ບໍ່ສາມາດສ້າງລາຍຮັບໂດຍກົງໄດ້;
- 7) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາໂຄງການໄອຊີທີ ຍັງບໍ່ມີການລວມສູນ, ແຕ່ລະຂະແໜງການ ຍັງອາໃສເງິນຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ເງິນກູ້ຢືມຈາກຕ່າງປະເທດ, ງົບປະມານທີ່ສະໜອງເຂົ້າໃນການພັດທະນາໄອຊີທີຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການຍັງກວມເປີເຊັນໜ້ອຍ ແລະ ບໍ່ຍືນຍົງ;
- 8) ການດຶງດູດການລົງທຶນເພື່ອພັດທະນາການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຍັງເຮັດບໍ່ໄດ້ເທົ່າທີ່ຄວນ, ການຮ່ວມມືໃນຮູບແບບ ພາກລັດ-ພາກເອກະຊົນ (PPP) ຍັງມີໜ້ອຍ.

3.2 ຍຸດທະສາດການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ

3.2.1 ທິດທາງລວມ

ເສີມຂະຫຍາຍປັດໃຈ ແລະ ທ່າແຮງບໍ່ມີຊັອນຂອງປະເທດເຮົາ ໂດຍນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ເໝາະສົມ ໃຫ້ກາຍເປັນໂອກາດ, ເປັນກຳລັງແຮງ ແລະ ເປັນພື້ນຖານການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ເປັນປາຍແຫຼມ, ເປັນຫົວຈັກໃຫ້ແກ່ການເຕີບໂຕ ເພື່ອສ້າງພື້ນຖານໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ເປັນເຈົ້າຕົນເອງ ເພິ່ງຕົນເອງ ທາງດ້ານເສດຖະກິດເປັນກ້າວໆ ຕິດພັນກັບການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ເພື່ອເປັນປັດໄຈທີ່ສຳຄັນ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສືບຕໍ່ກະກຽມຄວາມພ້ອມຮອບດ້ານ ເພື່ອນຳເອົາປະເທດຊາດ ອອກຈາກສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ກ້າວເດີນສູ່ຈຸດໝາຍສັງຄົມນິຍົມ.

ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນທົ່ວສັງຄົມ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືສຳຄັນໃນການຂັບເຄື່ອນທຸກຂະແໜງການ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຍືນຍົງ. ສ້າງພື້ນຖານການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິຫານແບບອັດສະລິຍະ, ສ້າງຕົວເມືອງອັດສະລິຍະ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ໄດ້ເຖິງ 10% ຂອງ GDP. ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ມີຄວາມຊ່ຽວຊານ ແລະ ສາມາດເປັນເຈົ້າເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ສ້າງແຮງງານທີ່ມີທັກສະທາງດ້ານດິຈິຕອນ ກວມເອົາ 4% ຂອງແຮງງານທັງໝົດ.

3.2.2 ຍຸດທະສາດການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

ຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ໄລຍະ 10 ປີ (2021-2030) ຂອງ ສປປ ລາວ ປະກອບມີ 08 ຍຸດທະສາດດັ່ງນີ້:

1) ຍຸດທະສາດທີ 1: ການພັດທະນານິຕິກຳ

ນິຕິກຳ ແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ສຳຄັນ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນສາມາດຂັບເຄື່ອນ ຢ່າງກ້າວກະໂດດ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງພັດທະນາ ບັນດານິຕິກຳໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງ ເພື່ອສ້າງສະພາບແວດລ້ອມຂອງການພັດທະນາຢ່າງຍືນຍົງ ແລະ ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນຢ່າງສະເໝີພາບ ແລະ ເປັນທຳເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດດິຈິຕອນຂອງປະເທດ ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງໜັ້ນຄົງ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

- ປະເມີນຄົນບັນດານິຕິກຳທີ່ມີແລ້ວ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳ;
- ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງນິຕິກຳໃໝ່ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ສົ່ງເສີມກັນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ, ສົ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;
- ສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ ນິຕິກຳ ເພື່ອຮອງຮັບ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ (Digital Transformation);
- ສ້າງນະໂຍບາຍ ເພື່ອສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ສ້າງເງື່ອນໄຂ ຄວາມສາມາດໃນການລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ການຈັດຊື້-ຕິດຕັ້ງ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ຄວາມສາມາດໃນການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຊົມໃຊ້ອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ.

2) ຍຸດທະສາດທີ 2: ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ

ຍຸດທະສາດນີ້ ຈະເນັ້ນໃສ່ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ ທີ່ເປັນໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃຫ້ຄອບຄຸມພື້ນທີ່ທົ່ວປະເທດ ແລະ ຕິດພັນກັບວຽກງານສາມສ້າງ, ເຊິ່ງລະດັບການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ມີການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວໄວຂຶ້ນ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

- ວາງນະໂຍບາຍ ແລະ ເພີ່ມອັດຕາເລັ່ງຂອງການພັດທະນາອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ລາຄາທີ່ເໝາະສົມໃນທົ່ວປະເທດ;
- ນຳໃຊ້ໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ ເປັນຕົ້ນ ລະບົບສາຍສົ່ງ, ເສົາສົ່ງສັນຍານຮ່ວມກັນ, ເພື່ອໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ຫຼືກວ້າງການລົງທຶນຊ້ຳຊ້ອນ;
- ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງດິຈິຕອນທີ່ສຳຄັນ ເປັນຕົ້ນ ສູນຂໍ້ມູນແຫ່ງຊາດ, ສູນຂໍ້ມູນມະຫາສານ, ລະບົບລັດຖະບານດິຈິຕອນ ;
- ສ້າງລະບົບສາຍສົ່ງໄຍແກ້ວນຳແສງຄວາມໄວສູງ ເພື່ອເຊື່ອມຕໍ່ບັນດາປະເທດອ້ອມຂ້າງ ຜ່ານ ສປປ ລາວ;
- ພັດທະນາລະບົບການສື່ສານອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງແບບບໍ່ມີສາຍ 5G ໃຫ້ກວມທຸກຕົວເມືອງໃຫຍ່ ແລະ ເຂດອຸດສາຫະກຳ/ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ໃນທົ່ວປະເທດ. ພັດທະນາລະບົບການສື່ສານອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງແບບມີສາຍ FTTx ໃຫ້ເຂົ້າເຖິງບັນດາບ້ານຂອງທຸກຕົວເມືອງໃຫຍ່;
- ພັດທະນາເຄືອຂ່າຍພາກລັດ ໃຫ້ເປັນເສັ້ນທາງໃນການຮັບ-ສົ່ງ ຂໍ້ມູນ ລະຫວ່າງອົງການຕ່າງໆ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພສູງ ແລະ ຮອງຮັບການສ້າງລັດຖະບານດິຈິຕອນ;
- ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ ສຳລັບຂະແໜງການສຶກສາ. ຂະຫຍາຍໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ ເຂົ້າເຖິງບັນດາໂຮງຮຽນ ເພື່ອຮອງຮັບການຮຽນ-ການສອນ ແບບອອນລາຍ. ມີນະໂຍບາຍໃນການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມ ລາຄາຄ່າເຊົ່າໃຊ້ອິນເຕີເນັດ ແລະ ອຸປະກອນເອເລັກໂຕຣນິກ ສຳລັບການສຶກສາ ໃຫ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້;
- ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ ສຳລັບຂະແໜງສາທາລະນະສຸກ ເຂົ້າເຖິງບັນດາໂຮງໝໍ ແລະ ສຸກສາລາ ເພື່ອຮອງຮັບການປິ່ນປົວທາງໄກ (Telemedicine), ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກໂຕນລະຫວ່າງ ຕົວເມືອງໃຫຍ່ ແລະ ເຂດພູດອຍ, ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຕິດພັນກັບວຽກງານສາມສ້າງ;

- ນຳໃຊ້ດາວທຽມລາວ ເຂົ້າໃນການສຶກສາທາງໄກ (e-Learning) ແລະ ການບໍລິການຂອງພາກລັດ ໃນເຂດ ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຫຼື ໃນໄລຍະທີ່ເກີດເຫດສຸກເສີນ ແລະ ໄພພິບັດ. ສຶກສາການບໍລິການອິນເຕີເນັດຜ່ານດຽວ ທຽມ, ຜ່ານບານລຸນ ແລະ ດຣອນ ຕ່າງໆ ເພື່ອຂະຫຍາຍ ສັນຍານອິນເຕີເນັດ ໃຫ້ຄອບຄຸມ ທົ່ວປະເທດ.

3) ຍຸດທະສາດທີ 3: ການພັດທະນາຖານລະບົບ

ຖານລະບົບ (ພລັດຟອມ ຫຼື Platform) ແມ່ນບັນດາຊອບແວພື້ນຖານທີ່ຈຳເປັນ ສາມາດເຮັດໃຫ້ເກີດທຸລະ ກຳ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນກັນ ໃນຮູບແບບອອນລາຍ ເພື່ອສົ່ງເສີມວຽກງານການບໍລິຫານລັດ, ການຄ້າ, ການຊຳລະ ແລະ ການທະນາຄານ ໃນຮູບແບບດິຈິຕອນ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

- ສ້າງຖານລະບົບສຳລັບລະບົບລັດຖະບານດິຈິຕອນ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແບບດິຈິຕອນ, ລະບົບການຄ້າເອ ເລັກໂຕຣນິກ, ລະບົບຊຳລະເອເລັກໂຕຣນິກ, ລະບົບທະນາຄານເອເລັກໂຕຣນິກ, ຕະຫຼາດເອເລັກໂຕຣນິກ ;
- ສ້າງຖານລະບົບທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ (Data Exchange);
- ປັບປຸງຖານລະບົບການເງິນເອເລັກໂຕຣນິກ (e-Finance) ເປັນຕົ້ນ ການຈ່າຍສ່ວຍສາອາກອນທາງອອນ ລາຍ (e-Tax), ການຈ່າຍພາສີທາງອອນລາຍ (e-Customs), ລະບົບສ່ວຍສາອາກອນເລັກໂຕຣນິກ (TaxRIS), ລະບົບພາສີເອເລັກໂຕຣນິກ (ASYCUDA), ລະບົບຈັດການຂໍ້ມູນຂ່າວສານການເງິນພາກລັດ (GFIS), ລະບົບຄຸ້ມຄອງຊັບສິນຂອງລັດ (State Assets Management Systems) ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອ ຮອງຮັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງຂະແໜງການເງິນ ;
- ເລັ່ງພັດທະນາການເງິນເອເລັກໂຕຣນິກເທິງໂທລະສັບມືຖື (Mobile Money) ໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ຢ່າງ ກວ້າງຂວາງ ເປັນຊ່ອງທາງໃໝ່ໃນການຈັດເກັບລາຍຮັບເຂົ້າງົບປະມານ.

4) ຍຸດທະສາດທີ 4: ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ຈະໂດດເດັ່ນ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອລະດັບຄວາມຮູ້ດິຈິຕອນຂອງປະຊາຊົນດີຂຶ້ນ ເຊິ່ງປະຈຸບັນ ລະດັບຄວາມຮູ້ຂອງປະຊາຊົນໃນແຕ່ລະປະເທດບໍ່ພຽງແຕ່ສາມາດອ່ານ ແລະ ຂຽນໜັງສືເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ມັນຍັງກວມ ເອົາຄວາມຮູ້ທາງດ້ານດິຈິຕອນ ທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີຢ່າງມີຄວາມສາມາດ, ເຂົ້າໃຈເນື້ອໃນຂອງດິຈິຕອນ ແລະ ເຂົ້າເຖິງການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຢ່າງມີຄຸນນະພາບ, ປະດິດສ້າງ, ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສື່ສານດ້ວຍເຄື່ອງມືທີ່ເໝາະ ສົມ. ຖ້າຫາກເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ມີຄວາມສຳຄັນໃນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງສັງຄົມແລ້ວ ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເຕັກ ໂນໂລຊີກໍ່ຈະເປັນພາຫະນະໃນການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ ຂອງມະນຸດ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

- ສົ່ງເສີມການຮຽນຮູ້ ແລະ ທັກສະ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດໃນທຸກລະດັບ. ມີນະໂຍບາຍ ໃນການລົງທຶນ ເຂົ້າໃສ່ການຈັດຊື້-ຕິດຕັ້ງ ເຕັກໂນໂລຊີ ດິຈິຕອນ ໃນຂະແໜງການສຶກສາ ເປັນຕົ້ນ ອິນເຕີເນັດສຳລັບການສຶກສາ, ອຸປະກອນໄອຊີທີສຳລັບການສຶກສາ, ປັບປຸງຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບ ການຮຽນ-ການສອນອອນລາຍ;
- ສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສ້າງຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານລັດຖະກອນໃນການນຳ ໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເພື່ອຍົກລະດັບການຄຸ້ມຄອງ ການບໍລິການຂອງລັດ. ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ສົມທົບກັບຂະແໜງການສຶກສາ ເພື່ອປັບປຸງຫຼັກສູດພັດທະນາພະນັກງານ ແລະ ສ້າງມາດຖານດ້ານຄວາມຮູ້ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃຫ້ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນຂອງຕົນ;
- ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກໂຕນໃນການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາແບບອອນລາຍ, ການເຂົ້າເຖິງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ສຳລັບການສຶກສາ ລະຫວ່າງ ຕົວເມືອງໃຫຍ່ ແລະ ເຂດພູດອຍ, ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຕິດພັນກັບວຽກງານ ສາມສ້າງ;
- ສ້າງບຸກຄະລາກອນທາງດ້ານດິຈິຕອນ ໃຫ້ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານພາຍໃນປະເທດ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນະໂຍບາຍ ແລະ ກົນໄກ ເພື່ອດຶງ ດູດຊ່ຽວຊານ ແລະ ນັກວິຊາການ ທີ່ມີຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ, ພອນສະຫວັນ, ຄວາມຊຳນານ ຈາກ

ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອເຂົ້າມາເຮັດວຽກ, ດຳເນີນທຸລະກິດ, ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການ ທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອພັດທະນາ ສປປ ລາວ;

- ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ທາງດ້ານເຕັກນິກຄວາມປອດໄພ ເພື່ອຮອງຮັບການຂະຫຍາຍຕົວໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ສູງຂຶ້ນ ຕາມແຕ່ລະໄລຍະ;
- ຊຸກຍູ້ໃຫ້ໄວໜຸ່ມ ໃນການໝູນໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາຕົນເອງ, ຄອບຄົວ ແລະ ປະເທດຊາດ. ສົ່ງເສີມໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ມີແນວຄິດລິເລີ່ມ ສ້າງທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ໂດຍນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ.

5) ຍຸດທະສາດທີ 5: ການພັດທະນາຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການ

ການສົ່ງເສີມ ພັດທະນາ ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການ ພາຍໃນປະເທດ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ ສປປ ລາວ ຫຼຸດຜ່ອນການນຳເຂົ້າເຕັກໂນໂລຊີຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ກໍ່ໃຫ້ເກີດການສົ່ງອອກຜະລິດຕະພັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ. ກິດຈະກຳ ຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ຈະຮັບປະກັນວ່າ ມີຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການ ຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເສດຖະກິດດິຈິຕອນ. ພ້ອມນັ້ນ ກໍ່ສ້າງໂອກາດ ແລະ ດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ເປັນແຫຼ່ງຜະລິດ ຫຼື ແຫຼ່ງບໍລິການຂອງວຽກງານດິຈິຕອນ ໃນພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ນອກຈາກນັ້ນ ກໍ່ຈະສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດ ຂອງຜູ້ປະກອບການໃນການຜະລິດ ແລະ ບໍລິການ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳດິຈິຕອນ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

- ພັດທະນາທຸລະກິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການເສດຖະກິດດິຈິຕອນພາຍໃນປະເທດ;
- ສົ່ງເສີມ ແລະ ໃຫ້ບຸລິມະສິດ ແກ່ຜູ້ປະກອບການເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນພາຍໃນປະເທດ;
- ສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງນະວັດຕະກຳເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເພື່ອຂັບເຄື່ອນວິສາຫະກິດຂະໜາດກາງ, ຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ ເພື່ອປັບປຸງການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການ, ສະໜອງແຫຼ່ງທຶນໃຫ້ວິສາຫະກິດເຫຼົ່ານັ້ນ ເພື່ອຫັນເປັນດິຈິຕອນ ;
- ສ້າງເຂດເສດຖະກິດພິເສດດ້ານດິຈິຕອນ (Digital Park) ເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ;
- ສ້າງສູນສະຕາດອັບ ເພື່ອເຕົ້າໂຮມ ຊຸດຄົ້ນ ແນວຄວາມຄິດ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃໝ່.

6) ຍຸດທະສາດທີ 6: ການພັດທະນາຄວາມປອດໄພຂອງການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ

ຄວາມປອດໄພຂອງການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຈະເສີມຂະຫຍາຍຄວາມໝັ້ນໃຈຂອງສັງຄົມໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມໃນເສດຖະກິດດິຈິຕອນ. ຍຸດທະສາດນີ້ຈະເອົາໃຈໃສ່ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງຄວາມປອດໄພ, ມາດຕະຖານ, ໂຄງສ້າງ ແລະ ຄຳແນະນຳ ທາງໄຊເບີ ໃຫ້ສັງຄົມ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

- ປະເມີນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງເຄື່ອງມືຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພທາງໄຊເບີ ເພື່ອຮັບປະກັນການຕິດຕໍ່ສື່ສານ ແລະ ການດຳເນີນທຸລະກຳອອນລາຍ;
- ຮັບປະກັນການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ ຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້. ຮັບປະກັນການຄຸ້ມຂອງຂໍ້ມູນດິຈິຕອນ (Digital Data Governance) ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນດິຈິຕອນ (Digital Data Flow);
- ຮັບປະກັນການປົກປ້ອງການຄ້າເອເລັກໂຕຣນິກ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ, ປ້ອງກັນສິນຄ້າປອມ, ບໍ່ໄດ້ມາດຖານ, ຜິດກົດໝາຍ, ການຕົວະຍົວະຫຼອກລວງ;
- ຮັບປະກັນການຕິດຕາມ-ກວດກາ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ, ປ້ອງກັນຂ່າວປອມ, ປ້ອງກັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ບໍ່ມີມູນຄວາມຈິງ, ປ້ອງກັນ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ທຳລາຍ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງປະເທດຊາດ ຄວາມສະຫງົບສຸກຂອງສັງຄົມ, ປ້ອງກັນ ອາສະຍາກຳທາງອິນເຕີເນັດ;

- ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຂອງລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ສໍາຄັນ (Critical Information Infrastructure, CII), ປ້ອງກັນການໂຈມຕີ ແລະ ໂຈລະກຳຕ່າງໆ ທັງຈາກພາຍໃນ ແລະ ຈາກຕ່າງປະເທດ;
- ພັດທະນາລະບົບພິສູດຕົວຕົນທາງດິຈິຕອນ ເພື່ອຮອງຮັບບັນດາທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກພາຍໃນປະເທດໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ໜ້າເຊື່ອຖື ເປັນຕົ້ນ ລະບົບການຢັ້ງຢືນລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ (CA), ລະບົບຢັ້ງຢືນຕົວຕົນທາງເອເລັກໂຕຣນິກ (e-ID), ລະບົບຢັ້ງຢືນຕົວຕົນທາງດິຈິຕອນ (Digital ID), ລະບົບພິສູດຕົວຕົນທາງເອເລັກໂຕຣນິກ (e-KYC) ແລະ ອື່ນໆ;
- ສ້າງມາດຕະຖານ ແລະ ຄໍາແນະນຳ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມປອດໄພທາງໄຊເບີ, ກວດກາຄວາມປອດໄພ ຂອງລະບົບໂທລະສັບ ແລະ ລະບົບອິນເຕີເນັດ.

7) ຍຸດທະສາດທີ 7: ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນໃນທົ່ວສັງຄົມ

ຍຸດທະສາດນີ້ ຈະກຳນົດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ທີ່ຕິດພັນກັບການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ການຍົກລະດັບຄຸນນະພາບການສຶກສາ, ການຍົກລະດັບຄຸນນະພາບສາທາລະນະສຸກ, ການກະຈາຍວຽກເຮັດງານທຳ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

- ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ໃຫ້ສັງຄົມຮູ້ຈັກ ແລະ ນຳໃຊ້ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເສດຖະກິດດິຈິຕອນ;
- ເຮັດໃຫ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ກາຍເປັນໜຶ່ງໃນປັດໃຈພື້ນຖານທີ່ຈຳເປັນໃນການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດ;
- ສ້າງຈິດສຳນຶກ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ;
- ສິ່ງເສີມສັງຄົມໃຫ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນການດຳລົງຊີວິດປົກກະຕິຮູບແບບໃໝ່ (New Normal) ຫຼັງຈາກການແຜ່ລະບາດຂອງ ໂຄວິດ-19;
- ສິ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນທຸກຂະແໜງການ ແລະ ທົ່ວສັງຄົມ ເພື່ອສ້າງເສດຖະກິດໃໝ່ໃນການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຕິດພັນກັບວຽກງານສາມສ້າງ.

8) ຍຸດທະສາດທີ 8: ເປີດກວ້າງການຮ່ວມມື ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ

ຍຸດທະສາດນີ້ ຈະກຳນົດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ທີ່ການຮ່ວມມືກັບຄູ່ຮ່ວມມື ທັງພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ເພື່ອຮ່ວມກັນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ງົບປະມານຂອງລັດຖະບານໃນການລົງທຶນ, ເຮັດໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ດຶງດູດການລົງທຶນຈາກພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອສ້າງເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳຂຶ້ນເລື້ອຍໆ. ເພື່ອຍາດແຍ່ງເອົາການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ມາພັດທະນາການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງສປປ ລາວ, ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

- ສິ່ງເສີມ ແລະ ຂະຫຍາຍການຮ່ວມມືທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ກັບບັນດາປະເທດຄູ່ຮ່ວມມືຍຸດທະສາດ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຫຼາຍໃນປະຈຸບັນ, ນອກນັ້ນກໍ່ເສີມຂະຫຍາຍການຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດໃນອະນຸພາກພື້ນ, ອາຊຽນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ວິສາຫະກິດຂ້າມຊາດ ທີ່ມີຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ;
- ດຶງດູດ ແລະ ຍາດແຍ່ງ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ສາກົນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຄົ້ນຄວ້າເຕັກໂນໂລຊີ, ການປະດິດນະວັດຕະກຳ, ການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດຂອງຜູ້ປະກອບການທຸລະກິດລິເລີ່ມ ແລະ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີໃຫ້ກັບຄົນລາວ;

- ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດານະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳ ທີ່ຕິດພັນໂດຍກົງກັບການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ຕາມທິດຍົກສູງມາດຕະຖານເຕັກໂນໂລຊີ, ຊຸກຍູ້ການຮ່ວມທຸລະກິດ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ລະຫວ່າງວິສາຫະກິດພາຍໃນ ແລະ ວິສາຫະກິດຕ່າງປະເທດ, ຄຸ້ມຄອງກິດຈະກຳເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດຂ້າມຊາດທີ່ບໍ່ມີການຈັດຕັ້ງຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ເພື່ອປ້ອງກັນສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນປະເທດ;
- ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມຍຸດທະສາດ 1-7 ທີ່ຕິດພັນກັບການເປີດກວ້າງການຮ່ວມມື ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ.

3.3 ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມປະເມີນຜົນ

3.3.1 ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ເພື່ອເປັນການຜັນຂະຫຍາຍ ວິໄສທັດ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ, ລັດຖະບານ ມີນະໂຍບາຍໃນການຊຸກຍູ້ ເປັນຕົ້ນ:

- 1) ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນິຕິກຳ ທັງກົດໝາຍ ແລະ ລຸ່ມກົດໝາຍ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ;
- 2) ພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ທາງດ້ານດິຈິຕອນ ໃຫ້ມີຄວາມທັນສະໄໝ, ປອດໄພ ແລະ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ດ້ວຍມາດຕະຖານສາກົນ;
- 3) ພັດທະນາພລັດຟອມດິຈິຕອນ ເພື່ອເປັນເອກະພາບໃນການສ້າງຜະລິດຕະພັນ ແລະ ບໍລິການດິຈິຕອນ ໃຫ້ວ່ອງໄວ, ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ;
- 4) ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດສູງ ໃນການພັດທະນາ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ;
- 5) ສ້າງນະວັດຕະກຳດິຈິຕອນ ດ້ວຍການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນານຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ມີສິ່ງໃໝ່ທີ່ເກີດຂຶ້ນອອກມາຮັບໃຊ້ສັງຄົມຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ, ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສິ່ງເສີມດ້ານຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ບັນດາຜູ້ປະກອບການ ແລະ ສະຕາດອັບ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ;
- 6) ພັດທະນາລະບົບຄວາມປອດໄພດ້ານດິຈິຕອນ ໃຫ້ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ;
- 7) ສິ່ງເສີມ ແລະ ນຳໃຊ້ໄອຊີທີ ໃນການພັດທະນາຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການ ໃຫ້ທັນສະໄໝ.

3.3.2 ກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ໂດຍການເປັນປະທານຂອງ ທ່ານ ນາຍົກ ລັດຖະມົນຕີ ເປັນຫົວໜ້າຄະນະ ແລະ ປະກອບດ້ວຍຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນຄະນະ, ໂດຍມອບໃຫ້ ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບກັບບັນດາກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດ ສະບັບນີ້. ຄະນະດັ່ງກ່າວ ຈະໄດ້ກຳນົດບັນດາໜ້າວຽກທີ່ເປັນບູລິມະສິດ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກຳນົດງົບປະມານໃນແຕ່ລະໜ້າວຽກ, ໂຄງການ ທີ່ສຳຄັນ ຈຳເປັນ ໃນໄລຍະ 5 ປີ ຕໍ່ໜ້າ.

ລັດຖະບານ ອອກດຳລັດວ່າດ້ວຍ ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແລະ ຈັດສັນແຫຼ່ງທຶນ ເຂົ້າກອງທຶນດັ່ງກ່າວ. ແຕ່ລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂຶ້ນແຜນບັນດາໂຄງການ ກ່ຽວກັບເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດ ແລະ ຂໍນຳໃຊ້ງົບປະມານຈາກຄະນະດັ່ງກ່າວ.

3.3.3 ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ

- 1) ຄະນະກຳມະການທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ເປັນໃຈກາງ ປະສານກັບທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຮັບຜິດຊອບໃນການຄຸ້ມຄອງຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນພັດທະນາສະບັບນີ້;

- 2) ຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ສຸມໃສ່ຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າຂອງການປະຕິບັດ ວິໄສທັດ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ພົວພັນກັບຫຼາຍຂະແໜງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະແໜງການຕົ້ນຢ່າງເປັນເຈົ້າການ ແລ້ວລາຍງານໃຫ້ ຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປັນແຜນການປະຈຳປີ;
- 3) ຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ວິທີການເກັບຂໍ້ມູນສະຖິຕິ ແລະ ວິທີການຄິດໄລ່ ການພັດທະນາ ແລະ ການປະກອບສ່ວນ ຂອງເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນ GDP;
- 4) ແຜນພັດທະນາສະບັບນີ້ ຈະຖືກປະເມີນ ແລະ ທົບທວນຄືນກາງສະໄໝ ໃນກາງປີທີ 3 ເພື່ອຖອດຖອນບົດຮຽນ ແລະ ປັບປຸງບັນດາ ວິໄສທັດ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ທີ່ຍັງຄົງຄ້າງ;
- 5) ແຜນພັດທະນາສະບັບນີ້ ຈະຖືກປະເມີນ ແລະ ທົບທວນຄືນທ້າຍສະໄໝ ໃນທ້າຍປີທີ 5 ເພື່ອສ້າງແຜນພັດທະນາສະບັບໃໝ່ ໃນໄລຍະຕໍ່ໄປ;
- 6) ປັບປຸງກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບັນດາຂໍ້ຄົງຄ້າງໃຫ້ຖືກຈຸດ ເພື່ອໃຫ້ມີປະສິດທິພາບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ພ້ອມທັງຊຸກຍູ້ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໃຫ້ເດີນຕາມແຜນງານທີ່ກຳນົດໄວ້.

ບົດທີ 13

ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນ

I. ສະພາບລວມ

1.1. ສະພາບສາກົນ

ໃນປັດຈຸບັນ, ການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດຂອງໂລກມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກວ້າງຂວາງດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບ, ຫຼາຍລະດັບ ແລະ ມີການແຂ່ງຂັນສູງ. ຫຼາຍປະເທດໄດ້ກາຍເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການສາກົນຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ການຄ້າເສລີອາຊີ, ອົງການການຄ້າໂລກ, ປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ການຄ້າ, ການລົງທຶນ ແລະ ການບໍລິການເພີ່ມຂຶ້ນ. ຫຼາຍປະເທດເຫັນໄດ້ຄວາມສໍາຄັນຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໂດຍສະເພາະພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນດ້ານດິຈິຕອນ, ເນື່ອງຈາກວ່າວຽກງານພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ ເປັນວຽກງານໜຶ່ງທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ທັງເປັນພາຫະ ນະຕິນຕໍ່ໃນການພັດທະນາ ເພື່ອຮັບໃຊ້ມະນຸດນັ້ນເອງ ແລະ ທັງເປັນປັດໄຈທີ່ສໍາຄັນຂອງການຜະລິດທີ່ມີລັກສະນະຕັດສິນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ. ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນຕ່າງໆ ສືບຕໍ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອບັນດາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ການນໍາໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, ວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກໍາໃໝ່ ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດ, ການບໍລິການມີປະສິດທິພາບສູງຂຶ້ນ, ການລົງທຶນຂອງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນຢູ່ບັນດາປະເທດກໍາລັງພັດທະນາເພີ່ມຂຶ້ນ ຊຶ່ງເຮັດເສດຖະກິດຂອງໂລກໄດ້ເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວ, ຄາດຄະເນສະເລ່ຍ ໃນປີ 2024 ເສດຖະກິດຂອງໂລກຈະຂະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບ 2.4%, ໃນນັ້ນບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ຈະຂະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບ 1.4 %, ບັນດາປະເທດກໍາລັງພັດທະນາ ຈະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບ 3.5% ແລະ ບັນດາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ຈະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບ 5.0%.

ເຖິງແມ່ນວ່າເສດຖະກິດຂອງໂລກໄດ້ຟື້ນໂຕໃນລະດັບໜຶ່ງ ຈາກວິກິດການດ້ານເສດຖະກິດ, ການເງິນແລ້ວກໍ່ຕາມ, ແຕ່ຄາດວ່າສະພາບເສດຖະກິດຂອງພາກພື້ນ ແລະ ຂອງໂລກ ອາດຈະມີການປ່ຽນແປງໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າ, ຫຼາຍຊຶ່ງເຂດຍັງມີບັນຫາ, ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ານການເມືອງ ແລະ ຂໍ້ພິພາດດ້ານເຂດແດນທີ່ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ກ້າວໄປສູ່ການກໍ່ການຮ້າຍ, ສ້າງສົງຄາມ, ຊຶ່ງຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໃນພາກພື້ນ ແລະ ໃນໂລກ. ການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ເຮັດໃຫ້ເກີດມີໄພພິບັດທາງທໍາມະຊາດ ແລະ ຍ້ອນການກະທໍາຂອງມະນຸດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ພະຍຸ, ແຜ່ນດິນໄຫວ, ໄພແລ້ງ, ໄພໜາວ, ໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໃນທົ່ວໂລກ ເວົ້າລວມ, ເວົ້າສະເພາະແມ່ນມີຜົນກະທົບຕໍ່ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ທີ່ຈະຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບການປ່ຽນແປງ, ການພັດທະນາ ແລະ ການຮັບມືກັບສະພາບການຕ່າງໆຂອງໂລກທີ່ຜັນຜວນຫຼາຍຂຶ້ນ.

ປັດຈຸບັນນີ້ ເຕັກໂນໂລຊີຕ່າງໆໃນທົ່ວໂລກ ໄດ້ມີການພັດທະນາຢ່າງກ້າວກະໂດດ ແລະ ບັນດາປະເທດທີ່ມີຄວາມພ້ອມກໍ່ໄດ້ກ້າວເຂົ້າສູ່ການປະຕິວັດອຸດສະຫະກໍາຄັ້ງທີ 4. ຈຸດໃຈກາງທີ່ສໍາຄັນຂອງການພັດທະນາດັ່ງກ່າວແມ່ນການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ມີການນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນທຸກຂະແໜງການ ເຮັດໃຫ້ມີການເຊື່ອມໂຍງເຊື່ອມຈອດ, ການບໍລິການໃໝ່ ແລະ ມີການຕິດຕໍ່ພົວພັນຊື້-ຂາຍກັນບໍ່ມີພິມແດນ. ຫຼາຍປະເທດໄດ້ອາໄສຄວາມໄດ້ປຽບທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດັ່ງກ່າວ ໄດ້ສ້າງພື້ນຖານການຜະລິດອັນໃໝ່ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນໂຄງລ່າງເສດຖະກິດຂອງຕົນ ເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນ ມີບາດກ້າວຂະຫຍາຍຕົວກ້າວກະໂດດຢ່າງເຂັ້ມແຂງ. ຈາກການປະເມີນຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ມູນຄ່າເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ໃນປີ 2019 ສູງເຖິງ 11 ພັນຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 15.5% ຂອງເສດຖະກິດໂລກ ຊຶ່ງຄາດວ່າມູນຄ່ານີ້ ຍັງຈະສືບຕໍ່

ຂະຫຍາຍອີກເທົ່າຕົວ ພາຍໃນໄລຍະບໍ່ເທົ່າໃດປີຂ້າງໜ້າ. ສະເພາະປີ 2020 ໄດ້ເປີດເປັນປີສົ່ງເສີມເສດຖະກິດດິຈິຕອນອາຊຽນ-ຈີນ ແລະ ກໍ່ໄດ້ມີການເຊັນສັນຍາຄູ່ຮ່ວມມືທາງດ້ານເສດຖະກິດຮອບດ້ານລະດັບພາກພື້ນ (RCEP) ຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ການຄ້າທາງດິຈິຕອນ ອາຊຽນ-ຈີນ ແລະ ບັນດາປະເທດທີ່ເຂົ້າຮ່ວມຍິ່ງຈະໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາໄວຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

1.2 ສະພາບການຂອງອາຊຽນ.

ບັນດາປະເທດອາຊຽນເຫັນຄວາມຈຳເປັນຂອງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ສາມາດປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງປະເທດ ທີ່ນັບມື້ມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍຂຶ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ສ້າງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ຂອງແຕ່ລະເທດອາຊຽນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ແຕ່ໃນບັນດາປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ແນໃສ່ຍົກລະດັບຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການແຂ່ງຂັນດ້ານດິຈິຕອນຂອງປະເທດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ, ການປ່ຽນແປງຢ່າງໄວວາຂອງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ກໍ່ໄດ້ນຳເອົາໂອກາດ ແລະ ຄວາມທ້າທາຍ, ເພື່ອຫັນປ່ຽນໄປສູ່ດິຈິຕອນຂອງອາຊຽນ ໃຫ້ໄດ້ຮັບໜ້າຜົນເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ, ໃນພາກພື້ນອາຊຽນ ຈຶ່ງເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນຂອງວຽກງານໄອຊີທີ ທີ່ປິ່ນອ້ອມທຸກຂະແໜງການ.

ໜ່ວຍງານອາຊຽນດິຈິຕອນ ໄດ້ຮ່າງແຜນແມ່ບົດອາຊຽນດິຈິຕອນ 5 ປີ ເມື່ອກ່ອນເອີ້ນວ່າ ແຜນແມ່ບົດອາຊຽນໄອຊີທີ. ແຜນແມ່ບົດດັ່ງກ່າວ ໄດ້ວາງຂອບແນວຄິດເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ກຳນົດວິໄສທັດ “ຫັນອາຊຽນໃຫ້ເປັນຜູ້ນຳທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມດິຈິຕອນ, ສ້າງລະບົບນິເວດຢ່າງສົມບູນ ແລະ ຂັບເຄື່ອນໂດຍເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ຫັນສະໄໝ” ຊຶ່ງໄດ້ວາງ 5 ຍຸດທະສາດພື້ນຖານ ຄື:

- 1) ການເຊື່ອມໂຍງດິຈິຕອນ ແລະ ໂຄງຮ່າງພື້ນຖານ;
- 2) ການຫັນສູ່ດິຈິຕອນ;
- 3) ຄວາມສົມດຸນ, ຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ລະບົບຄວາມປອດໄພ;
- 4) ນະໂຍບາຍດິຈິຕອນ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະຖານ;
- 5) ການຮ່ວມມືກັບທຸກພາກສ່ວນ.

1.3 ສະພາບການພາຍໃນ ສປປ ລາວ.

1.3.1 ດ້ານການເມືອງ

ສປປ ລາວ ໄດ້ມີສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານການເມືອງ, ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ ແລະ ເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຢ່າງໜັກແໜ້ນ ຊຶ່ງໄດ້ກາຍເປັນປັດໃຈພື້ນຖານທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ລະບອບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ ໄດ້ຮັບການບູລະນະຕາມທິດສ້າງລັດແຫ່ງກົດໝາຍ. ການປະຕິບັດອຳນາດລັດມີຄວາມສັກສິດສູງຂຶ້ນ, ຂະບວນການແຂ່ງຂັນຮັກຊາດ ແລະ ການພັດທະນາ, ຄວາມບຸກບືນສ້າງຜົນງານຂອງພະນັກງານ, ຄວາມກະຕືລືລົ້ນຂອງປະຊາຊົນທຸກຊັ້ນຄົນໃນສັງຄົມ ໄດ້ປະກອບສ່ວນທີ່ສຳຄັນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກແຕ່ລະໄລຍະຢ່າງມີຂະບວນຟືດຟື້ນ ແລະ ມີຜົນສຳເລັດເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນນັບມື້ນັບດີຂຶ້ນ, ປະເທດຊາດມັ່ງຄັ່ງເຂັ້ມແຂງ, ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ, ມີປະຊາທິປະໄຕ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສິວິໄລເປັນກ້າວໆ.

1.3.2 ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ

ເສດຖະກິດໄດ້ມີການເຕີບໂຕຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ໜັ້ນທ່ຽງ, ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າປະຊາຊົນມີວຽກເຮັດງານທຳຫຼາຍຂຶ້ນ, ມີລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ດີຂຶ້ນ, ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ (GDP) ຂະຫຍາຍຕົວດ້ວຍຈັງຫວະທີ່ໄວ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ ສະເລ່ຍ 7.1% ຕໍ່ປີໃນໄລຍະປີ 2015-2019. ເຖິງແມ່ນ

ວ່າ ສປປ ລາວ ໄດ້ປະເຊີນກັບການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ໃນໄລຍະປີ 2020-2022, ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວຊ້າ ແຕ່ຢູ່ໃນຈັງຫວະດີຂຶ້ນຕໍ່ເນື່ອງ ໃນປີ 2022 ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວ 3.4%, ປີ 2023 ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວ 3.7% ແລະ ປີ 2024 ຄາດວ່າເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ຈະຂະຫຍາຍຕົວ ໃນ ລະດັບ 4.5%. ການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຂອງເສດຖະກິດ ຍ້ອນລັດຖະບານມີລະບົບກົນໄກ ແລະ ມາດຕະການຄຸ້ມ ຄອງເສດຖະກິດມະຫາພາກທີ່ຖືກຕ້ອງ, ມີການລົງທຶນ, ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນຫຼາຍຂຶ້ນ.

ໃນຊຸມປີຜ່ານມາ (2022 ເປັນຕົ້ນມາ), ເຖິງວ່າສະພາບແວດລ້ອມສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ ໄດ້ຜັນແປຢ່າງ ສັບສິນ ແລະ ສະຫຼັບສັບຊ້ອນ, ທີ່ເປັນທັງກາລະໂອກາດ ແລະ ທັງເປັນສິ່ງທ້າທາຍຕໍ່ ສປປ ລາວ ເຊັ່ນ: ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທາງດ້ານພູມສາດ-ການເມືອງ ແລະ ການທະຫານຂອງບາງປະເທດ, ສະພາບເສດຖະກິດ, ການເງິນທົດຖອຍ. ສ່ວນ ໃນ ສປປ ລາວ ກໍ່ຍັງສືບຕໍ່ປະເຊີນກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ການເງິນ.

1.3.3 ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ.

ຂະແໜງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຂ້ອນຂ້າງສູງໃນແຕ່ລະປີ ປະມານ 15-20% ອີງຕາມ ບົດສຳຫຼວດ ແລະ ບົດລາຍງານຂອງສະມາຄົມການຄ້າໄອຊີທີລາວ. ລາຍຮັບສ່ວນໃຫຍ່ຂອງຜູ້ປະກອບການແມ່ນ ການນຳເຂົ້າຜະລິດຕະພັນຈາກຕ່າງປະເທດມາຮັບໃຊ້ວຽກງານການຫັນເປັນທັນສະໄໝຂອງຫຼາຍຂະແໜງການ. ຂະແໜງການເງິນ ແມ່ນຂະແໜງການທີ່ນຳໃຊ້ໄອຊີທີ ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບໍລິຫານຫຼາຍກວ່າຂະແໜງ ການ. ໃນໄລຍະ 5 ປີຜ່ານມາໄດ້ມີການໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ລົງທຶນເຂົ້າໃນວຽກງານໄອຊີທີຂອງທຸກຂະແໜງການລວມ ແລ້ວປະມານ 2.000 ຕື້ກວ່າກີບ. ແຮງງານດ້ານໄອຊີທີ ກໍ່ໄດ້ມີການເພີ່ມຂຶ້ນທຸກປີ ຈາກຕົວເລກປະມານ 5.500 ຄົນໃນປີ 2015 ມາເປັນ 9.000 ກວ່າຄົນໃນປີ 2020. ຫຼາຍຂະແໜງກໍ່ໄດ້ມີການສົ່ງເສີມ ແລະ ເພີ່ມທັກສະດ້ານໄອ ຊີທີໃຫ້ແກ່ພະນັກງານທີ່ສັງກັດໃນກົມກອງຂອງຕົນ.

ສປປ ລາວ ຄວນຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປັບຕົວ ແລະ ດຶງດູດເອົາທ່າແຮງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນມາໝູນໃຊ້ໃຫ້ ແທດເໝາະກັບທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນທີ່ມີຢູ່ຂອງຕົນ ເພື່ອໃຫ້ເສດຖະກິດຂອງປະເທດເຮົາ ທີ່ຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຄືດັ່ງ ໃນປັດຈຸບັນນີ້ ໄດ້ມີທ່າແຮງອັນໃໝ່ທີ່ດີກວ່າເກົ່າ. ລັດຖະບານເຫັນໄດ້ຄວາມຈຳເປັນໃນການນຳໃຊ້ທ່າແຮງດ້ານດິຈິ ຕອນ ຄຽງຄູ່ກັບວິໄສທັດໃນການພັດທະນາ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ກະກຽມຄວາມພ້ອມໃນການນຳພາ ປະເທດໃຫ້ຫຼຸດພົ້ນອອກຈາກສະຖານະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ (LDC) ໃນປີ 2025, ຍຸດທະສາດການເຊື່ອມໂຍງ ເຊື່ອມຈອດກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ຂອງ ສປປ ລາວ, ແຜນພັດທະນາເຊື່ອມຈອດອາຊຽນ ຮອດປີ 2025 (MPAC 2025) ແລະ ຍຸດທະສາດອື່ນໆ. ເພື່ອສ້າງເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ໂດຍກຳນົດເອົາຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນ ພັດທະນາແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອດຶງດູດເອົາການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນ ມາພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລ ຊີດິຈິຕອນທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງທຸກຂະແໜງການ ແນໃສ່ແກ້ໄຂຄວາມຫຍຸ້ງຍາກດ້ານເສດ ຖະ ກິດ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ພາກທຸລະກິດ, ການຜະລິດ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ນຳ ເອົາຜົນປະໂຫຍດອັນໃຫຍ່ຫຼວງມາສ້າງສາພັດທະນາ ສປປ ລາວ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ສປປ ລາວ ຈະເປັນປະເທດທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ມີພົນລະເມືອງບໍ່ຫຼາຍ ເມື່ອປຽບທຽບກັບ ບັນດາປະເທດອ້ອມຂ້າງ, ແຕ່ຍ້ອນຂໍ້ໄດ້ປຽບດ້ານທີ່ຕັ້ງ, ພູມສັນຖານ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ມີທ່າແຮງທາງດ້ານພະລັງງານ, ກະສິກຳ, ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຄົມມະນາຄົມ ທາງບົກ, ຊຶ່ງສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດສ້າງປະໂຫຍດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດແຂ່ງຂັນໃນພາກພື້ນ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນເຂົ້າໃນບັນດາຂະແໜງການຕ່າງໆ ເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ຂອງປະເທດ ສປປ ລາວ ຂະຫຍາຍຕົວ.

II. ຈຸດປະສົງ ຄາດໝາຍ ແລະ ຄວາມໝາຍ ຄວາມສໍາຄັນ

2.1 ຈຸດປະສົງ

- ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນ ໃນການຕອບສະໜອງບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ ແລະ ໃຫ້ພຽງພໍ ຕໍ່ຕະຫຼາດແຮງງານຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ອະນາຄົດ;
- ເພື່ອຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານ ແລະ ບຸກຄົນທົ່ວໄປໃນສັງຄົມ ໄປສູ່ທັກສະດິຈິຕອນລະດັບສູງ ເພື່ອຮອງຮັບການຫັນເປັນຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ.

2.2 ຄາດໝາຍ

- ສ້າງພະນັກງານໃຫ້ໄດ້ປະລິນຍາເອກເພີ່ມຂຶ້ນ 5 ຄົນ, ປະລິນຍາໂທເພີ່ມຂຶ້ນ 40 ຄົນ ແລະ ປະລິນຍາຕີ 15 ຄົນ, ໃນນີ້ຍົກລະດັບວຸດທິວິຊາສະເພາະຂອງຄູສອນໃນສາຂາວິຊາ: ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ໄອທີ ໃຫ້ໄດ້ 15 ຄົນ;
- ຍົກລະດັບສະຖາບັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຈາກສະຖາບັນ ໃຫ້ກາຍເປັນສະຖາບັນທຽບເທົ່າມະຫາວິທະຍາໄລ ຫຼື ວິທະຍາໄລ ເພື່ອສ້າງບຸກຄະລາກອນໃຫ້ມີທັກສະດ້ານດິຈິຕອນ;
- ສ້າງແຜນບໍາລຸງ-ກໍ່ສ້າງພະນັກງານຂອງຂະແໜງການເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;
- ສ້າງແຜນຮ່ວມມືທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຮູບແບບການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສໍາມະນາ ໃນຂະແໜງການເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ.

2.3 ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນ

ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ນັບມື້ມີບົດບາດ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການດໍາລົງຊີວິດຢູ່ຂອງຄົນເຮົາ ກໍ່ຄືການພັດທະນາປະເທດ ຊຶ່ງມັນໄດ້ສ້າງທັງໂອກາດ ແລະ ຄວາມທ້າທາຍ. ປັດຈຸບັນ ໄດ້ມີການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນເຂົ້າໃນທຸກຂະແໜງການ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດມີການປ່ຽນແປງ ຫຼື ຜົນກະທົບທາງດ້ານນະວັດຕະກໍາຢ່າງວ່ອງໄວ, ຊຶ່ງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເປັນສິ່ງກະຕຸ້ນສໍາຄັນ ເປັນຕົ້ນ ການບໍລິການເທິງຄລອວ, ຄວາມປອດໄພທາງໄຊເບີ, ປັນຍາປະດິດ, ຖານຂໍ້ມູນມະຫາສານ, ອິນເຕີເນັດແຫ່ງສັບພະສິ່ງ, ພາບຈໍາລອງທີ່ຄ້າຍຄືຕົວຈິງ, ການສື່ສານໂທລະສັບມືຖື 5G, ກຸ່ມຂໍ້ມູນຜູກພັນ (Blockchain), ເຄື່ອງບິນບໍ່ມີຄົນຂັບ, ຫຸ່ນຍົນ, ສື່ສັງຄົມອອນລາຍ ຊຶ່ງເຕັກໂນໂລຊີເຫຼົ່ານີ້ ຈະມາປ່ຽນແປງອຸດສາຫະກໍາ, ກະສິກໍາ, ການບໍລິການ, ຊີວິດການເປັນຢູ່, ສ້າງຕະຫຼາດໃໝ່, ເກີດມີຜູ້ບໍລິໂພກກຸ່ມ ໃໝ່ ແລະ ຮູບແບບທຸລະກິດໃໝ່.

ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນຈະໂດດເດັ່ນ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອລະດັບຄວາມຮູ້ດ້ານດິຈິຕອນ ຂອງປະຊາຊົນດີຂຶ້ນ ຊຶ່ງປັດຈຸບັນລະດັບຄວາມຮູ້ຂອງປະຊາຊົນໃນແຕ່ລະປະເທດບໍ່ພຽງແຕ່ສາມາດອ່ານ ແລະ ຂຽນໜັງສືໄດ້ເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງກວມເອົາຄວາມຮູ້ທາງດ້ານດິຈິຕອນ ຊຶ່ງເນື້ອໃນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນ ມີດັ່ງນີ້:

- 1) ສົ່ງເສີມການຮຽນຮູ້ ແລະ ທັກສະເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດໃນທຸກລະດັບ, ມີນະໂຍບາຍໃນການລົງທຶນ ເຂົ້າໃສ່ການຈັດຊື້-ຕິດຕັ້ງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນໃນຂະແໜງການສຶກສາ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ອິນເຕີເນັດສໍາລັບການສຶກສາ, ອຸປະກອນໄອຊີທີ່ສໍາລັບການສຶກສາ, ປັບປຸງຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບການຮຽນ-ການສອນອອນລາຍ;
- 2) ສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສ້າງຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນໃນການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເພື່ອຍົກລະດັບການຄຸ້ມຄອງ ການບໍລິການຂອງລັດ ໄດ້ສົມທົບກັບຂະແໜງການສຶກສາ ເພື່ອປັບປຸງຫຼັກສູດພັດທະນາພະນັກງານ ແລະ ສ້າງມາດຖານດ້ານຄວາມຮູ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນໃຫ້ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນຂອງຕົນ;

- 3) ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກໂຕນໃນການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາແບບອອນລາຍ, ການເຂົ້າເຖິງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ສໍາລັບການສຶກສາລະຫວ່າງຕົວເມືອງໃຫຍ່ ແລະ ເຂດພູດອຍ, ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຕິດພັນກັບວຽກງານ ສາມສ້າງ;
- 4) ສ້າງບຸກຄະລາກອນທາງດ້ານດິຈິຕອນໃຫ້ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານພາຍໃນປະເທດ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;
- 5) ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດທາງດ້ານເຕັກນິກຄວາມປອດໄພ ເພື່ອຮອງຮັບການຂະຫຍາຍຕົວ ໃນການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນທີ່ສູງຂຶ້ນຕາມແຕ່ລະໄລຍະ;
- 6) ຊຸກຍູ້ໃຫ້ໄວໜຸ່ມນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາຕົນເອງ, ຄອບຄົວ ແລະ ປະເທດຊາດ ສົ່ງເສີມໃຫ້ໄວໜຸ່ມມີແນວຄິດລິເລີ່ມ ສ້າງທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ໂດຍນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ.

III. ທິດສະດີ ແລະ ເນື້ອໃນ

3.1 ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນ

3.1.1 ນິຍາມ

ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນແມ່ນ ຂະບວນການໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາ ໃຫ້ບຸກຄະລາກອນ ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ຄວາມເຂົ້າໃຈ, ມີທັກສະ ທາງດ້ານດິຈິຕອນ ແລະ ຈົນຍາບັນ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປະຕິບັດວຽກງານ, ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການດໍາລົງຊີວິດ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງ ສຸດ.

ການບໍລິຫານຊັບພະຍາກອນມະນຸດທັນສະໄໝ ໝາຍເຖິງ ການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນເຂົ້າໃນການ ບໍລິຫານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເພື່ອສ້າງການປ່ຽນແປງດ້ານການບໍລິຫານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ການຕັດສິນ ໃຈ ໂດຍເປັນການໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກລະບົບເຄືອຂ່າຍ ແລະ ວິທະຍາສາດຍຸກໃໝ່ (ນະວັດຕະກຳ ແລະ ເຕັກໂນໂລ ຊີ) ລວມເຖິງລະບົບການບໍລິການຈັດການຂໍ້ມູນ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດປະສິດທິພາບຂອງການເຮັດວຽກ ແລະ ອົງການ ເປັນການປະສົມປະສານລະຫວ່າງກິດຈະກຳດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດກັບທຸລະກິດໄປດ້ວຍກັນ.

ຄຳວ່າ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ (Digital Technology) ໝາຍເຖິງ ເຄື່ອງມືທາງເອເລັກໂຕຣນິກ, ລະບົບ, ອຸປະກອນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ ເພື່ອສ້າງ, ຮັກສາ ແລະ ຈັດການຂໍ້ມູນໃນຮູບແບບດິຈິຕອນ (ລະຫັດຕົວ ເລກ 0 ແລະ 1).

3.1.2 ທິດສະດີ

ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນໃນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ (Digital HR) ຄື ເຕັກໂນໂລຊີເຂົ້າໃນການ ເຮັດວຽກ ຊຶ່ງໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກວິທະຍາສາດຍຸກໃໝ່ ເພື່ອສ້າງການປ່ຽນແປງດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ການຕັດສິນໃຈຜ່ານຂໍ້ມູນ ເພື່ອໃຫ້ເກີດປະສິດທິພາບຂອງອົງກອນ ຄຽງຄູ່ກັບການເຮັດທຸລະກິດໃຫ້ມີຜົນລັບອັນ ແທ້ຈິງ (ເຢເຊ ດາລລອລ, ຜູ້ອໍານວຍການອາວຸໂສ HCM Transformation, 2016).

ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ (Digital HR) ຄື ວິທີການທີ່ອົງການປັບ ປ່ຽນຮູບແບບການພັດທະນາບຸກຄົນໃຫ້ເຮັດວຽກດ້ວຍວິທີດິຈິຕອນໄດ້ ໂດຍອາໄສເຄື່ອງມືທີ່ເປັນເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ ຫຼື ແອບພລິເຄຊັນ (application) ເພື່ອເປັນແນວທາງການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດີ ແລະ ສ້າງສິນສິ່ງໃໝ່ໄດ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ (Deloitte HR Capital, 2017).

3.2 ຄວາມພ້ອມຂອງ ສປປ ລາວ ໃນດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດິຈິຕອນ

ໃນປັດຈຸບັນ ສະຖາບັນການສຶກສາທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໄດ້ເຫັນຄວາມສໍາຄັນໃນການພັດທະນາບຸກ ຄະລາກອນທາງດ້ານໄອຊີທີ ເພື່ອສະໜອງ ແລະ ຮັບໃຊ້ວຽກງານພາຍໃນປະເທດ. ສະຖາບັນການສຶກສາດ້ານໄອຊີ ທີ່ ແມ່ນມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, ສະຖາບັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ວິທະຍາໄລຕ່າງໆ

ຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ໃນແຕ່ລະປີ ແມ່ນສາມາດສ້າງບຸກຄະລາກອນດ້ານໄອຊີທີໄດ້ຮ້ອຍຄົນອອກຮັບໃຊ້ສັງຄົມ. ປັດຈຸບັນ ແຮງງານດ້ານໄອຊີທີກວມເອົາ 0.3% ຂອງແຮງງານທັງໝົດໃນທົ່ວປະເທດ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຄວາມສາມາດຂອງແຮງງານເຫຼົ່ານີ້ ຍັງຈຳກັດທັງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ, ມີຈຳນວນໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ ທີ່ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບສາກົນ ເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຍັງອາໄສຊ່ຽວຊານກັບຕ່າງປະເທດເປັນຫຼັກ. ສະນັ້ນ, ຈິ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງບຸກຄະລາກອນຂອງຂະແໜງການດິຈິຕອນໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 3% ຈິ່ງຈະສາມາດພຽງພໍ ແລະ ຂັບເຄື່ອນເສດຖະກິດດິຈິຕອນໄດ້.

3.3 ວິໄຈການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ

ວິໄຈລົງເລິກດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍຮູບແບບ SWOT ມີດັ່ງນີ້:

1) ທ່າແຮງ (Strengths)

- ລັດຖະບານຖືເອົາການສຶກສາ ເປັນບຸລິມະສິດອັນດັບໜຶ່ງ ຊຶ່ງມີແຜນຍຸດທະສາດໃຫ້ໂຮງຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມມີການຮຽນ-ການສອນໄອຊີທີ;
- ບັນດາໂຮງຮຽນ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໄດ້ມີວິຊາໄອຊີທີທັງລະດັບປະລິນຍາຕີ ແລະ ປະລິນຍາໂທ ພ້ອມນັ້ນ ກໍ່ມີຫຼາຍໂຮງຮຽນວິຊາຊີບກໍ່ໄດ້ສິດສອນເຕັກນິກທາງດ້ານໄອຊີທີ;
- ມີການຈັດຕັ້ງໂຄງການ ການສຶກສາເອເລັກໂຕຣນິກທີ່ມີການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວກວ້າງໃນດ້ານ e-learning ໃຫ້ກັບໂຮງຮຽນຕ່າງໆ;
- ມີແຮງງານວິຊາຊີບທາງດ້ານໄອຊີທີລະດັບປະລິນຍາຕີ, ປະລິນຍາໂທ ແລະ ປະລິນຍາເອກທີ່ຮຽນຈົບຈາກຕ່າງປະເທດ.

2) ດ້ານອ່ອນ (Weaknesses)

- ແຮງງານໄອຊີທີຍັງມີໜ້ອຍ ໂດຍສະເພາະແຮງງານທີ່ມີຄຸນນະພາບ ຍັງມີຈຳນວນໜ້ອຍຫຼາຍ;
- ຄຸນນະພາບການສຶກສາດ້ານໄອຊີທີຢູ່ໃນໂຮງຮຽນມັດທະຍົມແມ່ນຍັງຕໍ່າ ເມື່ອທຽບກັບມາດຕະຖານຂອງບັນດາປະເທດພາກພື້ນ ສ່ວນຫຼາຍສອນແຕ່ດ້ານທິດສະດີ ແຕ່ບໍ່ມີຫ້ອງທົດລອງໃຫ້ນັກຮຽນໄດ້ປະຕິບັດຕົວຈິງ;
- ນັກຮຽນທີ່ຮຽນຈົບຈາກວິຊາຊີບໃນສະຖາບັນການສຶກສາພາຍໃນປະເທດ ຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດທີ່ຈະຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ໂດຍສະເພາະຕະຫຼາດແຮງງານໄອຊີທີຂອງຕ່າງປະເທດ;
- ບາງວິຊາຊີບໄອຊີທີລະດັບສູງ (programmer, designer program, system) ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄ່າຈ້າງສູງ ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນນັກສຶກສາລະດັບປະລິນຍາໂທ ແລະ ປະລິນຍາເອກທີ່ຮຽນຈົບຈາກຕ່າງປະເທດຈິ່ງສາມາດເຮັດວຽກໃນວິຊາຊີບຊັ້ນສູງໄດ້, ສ່ວນຮຽນຈົບພາຍໃນໃນລະດັບການສຶກສາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຍັງມີຈຳກັດ.

3) ກາລະໂອກາດ (Opportunities)

- ມີຄວາມຕ້ອງການຕະຫຼາດແຮງງານໄອຊີທີຫຼາຍທັງຕະຫຼາດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
- ໂດຍລວມແລ້ວ ຄ່າຈ້າງແຮງງານຂອງວິຊາຊີບໄອຊີທີ ເມື່ອທຽບກັບວິຊາຊີບອື່ນໆ ແມ່ນຖືວ່າຍັງຢູ່ໃນລະດັບທີ່ດີສົມຄວນ ຊຶ່ງໄດ້ກະຕຸ້ນໃຫ້ຜູ້ຄົນສົນໃຈເຮັດວຽກດ້ານນີ້ຫຼາຍຂຶ້ນ;
- ພົນລະເມືອງລາວສ່ວນຫຼາຍ ເປັນໄວໜຸ່ມ ມີຄວາມສົນໃຈການຮຽນຮູ້ດ້ານໄອຊີທີ ແລະ ມີການນຳໃຊ້ໄອຊີທີດ້ວຍຕົນເອງມາຕັ້ງແຕ່ຂັ້ນປະຖົມ;
- ມີການຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໃນການພັດທະນາແຮງງານ ກໍ່ຄື ການສຶກສາດ້ານໄອຊີທີ.

4) ອຸປະສັກ (Threats)

- ການຮ່ວມມືປະສານງານກັບບັນດາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງບໍ່ວ່າຈະເປັນພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃນການພັດທະນາໄອຊີທີ ຍັງບໍ່ທັນເປັນລະບົບ ແລະ ບໍ່ມີມາດຕະຖານສາກົນ;
- ການລົງທຶນພາກລັດໃສ່ການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນໄອຊີທີ ເຖິງວ່າຈະມີສັດສ່ວນທຽບກັບຂະແໜງການອື່ນຫຼາຍສົມຄວນ ແຕ່ຍັງບໍ່ພຽງພໍທີ່ຈະສ້າງໃຫ້ມີບຸກຄະລາກອນດ້ານໄອຊີທີ ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ຈາກ 0,3% ຕ້ອງໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 1% ຂອງແຮງງານທັງໝົດ;
- ການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດຂອງພາກພື້ນ ເຮັດໃຫ້ແຮງງານໄອຊີທີຈາກຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າມາເຮັດວຽກຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ງ່າຍ ແລະ ຫຼາຍຂຶ້ນ;
- ການສົ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ໄອຊີທີໃນຂະແໜງການສຶກສາ ໂດຍສະເພາະອິນເຕີເນັດ ຫຼື ຫ້ອງຄອມພິວເຕີທັນສະໄໝຂອງໂຮງຮຽນ ຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍໂດຍສະເພາະດ້ານງົບປະມານ ກໍ່ຄື ບຸກຄະລາກອນທີ່ຈະໄປເຮັດໜ້າທີ່ຄວບຄຸມ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ໃຫ້ບໍລິການຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ.

3.4 ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້

ຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າ ຖອດຖອນບົດຮຽນຈາກພາກພື້ນ, ສາກົນ ແລະ ສະພາບປັດຈຸບັນ ເຫັນວ່າ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນຂອງແຕ່ລະປະເທດກໍ່ມີບາດກ້າວການພັດທະນາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໂດຍອີງໃສ່ທ່າແຮງບໍ່ມຸ້ງຂ້ອງແຕ່ລະເທດເປັນພື້ນຖານ ແລະ ພັດທະນາເປັນຫຼາຍໄລຍະ ມີໄລຍະສັ້ນ, ໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ ຊຶ່ງສາມາດຖອດຖອນບົດຮຽນ ໄດ້ດັ່ງນີ້:

- ຕ້ອງສ້າງນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາທີ່ຊັດເຈນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ທຸກຂະແໜງການໃນການພັດທະນາ ແລະ ການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນເຂົ້າໃນຂະແໜງການຂອງຕົນ;
- ຕ້ອງເລັ່ງສ້າງບຸກຄະລາກອນ ແລະ ຊ່ຽວຊານຈຳນວນຫຼາຍໃນການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ. ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນລະດັບສູງ ຍັງມີລັກສະນະສັບສົນ ແລະ ອາໄສການຊື້ ຫຼື ຈ້າງຊ່ຽວຊານຈາກຕ່າງປະເທດ.

3.5 ສະພາບລວມການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດິຈິຕອນຂອງກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໃນໄລຍະປີ 2022-2023.

ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ຖືສໍາຄັນວຽກງານການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນໄອຊີທີ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງພັດທະນາສະຖາບັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເພື່ອຍົກລະດັບໃຫ້ກາຍເປັນສະຖາບັນທຽບເທົ່າມະຫາວິທະຍາໄລໃນການສ້າງບຸກຄະລາກອນໃຫ້ມີທັກສະດ້ານດິຈິຕອນ ເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ. ໃນປີ 2023 ມີນັກສຶກສາເຂົ້າຮຽນໃນສະຖາບັນ 307 ຄົນ, ຍິງ 104 ຄົນ, ຊຶ່ງສາມາດສ້າງວິຊາການໄອຊີທີຊັ້ນສູງ ອອກຮັບໃຊ້ສັງຄົມໄດ້ 99 ຄົນ, ໄດ້ປັບປຸງຫຼັກສູດປະລິນຍາຕີລະບົບ 4 ປີ ແລະ ໄດ້ສໍາເລັດຍົກລະດັບຫຼັກສູດຊັ້ນສູງ ເປັນຫຼັກສູດປະລິນຍາຕີໄດ້ 4 ສາຂາວິຊາ. ນອກຈາກນີ້, ກະຊວງຍັງໄດ້ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມໃນທຸກວຽກງານຂອງຂະແໜງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໂດຍອີງໃສ່ວິໄສທັດ ໄລຍະ 20 ປີ (2021-2040), ຍຸດທະສາດ 10 ປີ (2021-2030) ແລະ ແຜນການ 05 ປີ ພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ຮອດປີ 2025 ໄດ້ກໍານົດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງ ຕອບສະໜອງກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງການພັດທະນາ ດ້ວຍການສ້າງແຮງງານທີ່ມີທັກສະດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຈາກ 0,3% ໃນປັດຈຸບັນ ໃຫ້ໄດ້ 1% ຂອງແຮງງານທັງໝົດ ໃນປີ 2025, 2% ໃນປີ 2030 ແລະໃຫ້ໄດ້ 4% ໃນປີ 2040 ໂດຍໄດ້ກໍານົດຊັດເຈນໃນ ຍຸດທະສາດທີ 4, ໃນນັ້ນແຜນງານທີ 6 ແມ່ນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດທາງດ້ານດິຈິຕອນ ໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025) ໄດ້ເລັ່ງໃສ່ 6 ໜ້າວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

- 1) ພັດທະນາຂອບເຂດແນວຄວາມຄິດ ສໍາລັບທັກສະດິຈິຕອນແຕ່ລະປະເພດ ໃຫ້ເປັນມາດຖານລວມ ເພື່ອໃຊ້ເປັນບັນທັດຖານ ລະຫວ່າງ ເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ (ຜູ້ປະກອບການ) ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການພັດທະນາທັກສະ ແລະ ສະຖາບັນທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ການຝຶກອົບຮົມ;

- 2) ສົ່ງເສີມໃຫ້ພະນັກງານລັດ ແຕ່ຂັ້ນສູນກາງ ລົງຮອດຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ປັບປຸງບຸກຄະລາກອນ ໃຫ້ມີຄວາມຮູ້, ຮູ້ຈັກນຳໃຊ້ລະບົບບໍລິຫານລັດແບບດິຈິຕອນ. ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ສົມທົບກັບກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ຂະແໜງການສຶກສາ ເພື່ອປັບປຸງຫຼັກສູດພັດທະນາ ພະນັກງານ ແລະ ສ້າງມາດຖານດ້ານຄວາມຮູ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃຫ້ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນຂອງຕົນ;
- 3) ຊຸກຍູ້ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ສະຖານການສຶກສາ ທຸກຊັ້ນທຸກສາຍ ທັງຂອງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຈັດການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສ້າງຄວາມເປັນຊ່ຽວຊານ ແລະ ທັກສະທາງດ້ານດິຈິຕອນ. ສ້າງນະໂຍບາຍໃນການລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ການຈັດຊື້-ຕິດຕັ້ງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃນຂະແໜງການສຶກສາ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນ ອິນເຕີເນັດສຳລັບການສຶກສາ, ອຸປະກອນໄອຊີທີສຳລັບການສຶກສາ, ປັບປຸງຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບການ ຮຽນ-ການສອນຜ່ານລະບົບອອນລາຍ;
- 4) ສົ່ງເສີມ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ບັນດາບໍລິສັດເອກະຊົນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ພັດທະນາກຳລັງແຮງງານພາຍໃນຫົວໜ່ວຍ ທຸລະກິດຂອງຕົນໃຫ້ມີທັກສະດິຈິຕອນ;
- 5) ສ້າງ-ປັບປຸງນະໂຍບາຍ ແລະ ກົນໄກຕ່າງໆ ເພື່ອດຶງດູດ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ບັນດາຊ່ຽວຊານ ແລະ ນັກວິຊາການ ທີ່ມີຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ, ພອນສະຫວັນ ແລະ ຄວາມຊຳນານ ທາງດ້ານດິຈິຕອນ ເຂົ້າມາ ສປປ ລາວ ເພື່ອເຮັດວຽກ, ດຳເນີນທຸລະກິດ, ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການ ທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອພັດທະນາ ສປປ ລາວ;
- 6) ສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ໃຫ້ກັບປະຊາຊົນທຸກກຸ່ມ ໂດຍສະເພາະຊາວໜຸ່ມ, ຜູ້ສູງອາຍຸ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ໃຫ້ມີຄວາມ ເຂົ້າໃຈໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຢ່າງຊຳນານ-ປອດໄພ, ຮູ້ທັນກັບໄພອັນຕະລາຍ ສາມາດນຳໃຊ້ໃຫ້ ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການນຳໃຊ້ໃນສັງຄົມ.

3.6 ການຮ່ວມມື ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຈາກພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

- ລົງນາມບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ (MOU) ໃນຂອບສອງຝ່າຍລະດັບກະຊວງກັບປະເທດຕ່າງໆ ເພື່ອ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຂອງຂະແໜງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ຈຳນວນ 01 ສະບັບ;
- ໄດ້ລົງມືກໍ່ສ້າງສູນຝຶກອົບຮົມໄອຊີທີ ດ້ວຍທຶນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຈາກລັດຖະບານ ສປ ຈີນ, ສູນພັດທະນາ ແລະ ຝຶກອົບຮົມຊ່ອຍແວລາວ-ອິນເດຍ ທີ່ສະຖາບັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານສານ ທັງນີ້ ເພື່ອ ແນໃສ່ສ້າງບຸກຄະລາກອນ ເພື່ອຮອງຮັບການຫັນເປັນສັງຄົມດິຈິຕອນ;
- ສ້າງສູນຮຽນບຳລຸງພາສາຫວຽດນາມ ຢູ່ສະຖາບັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ;
- ຍາດແຍ່ງທຶນເຂົ້າຮ່ວມ ເພື່ອຍົກລະດັບ ແລະ ບຳລຸງສ້າງບຸກຄະລາກອນ, ການສົ່ງເສີມວິຊາການ, ກອງ ປະຊຸມສຳມະນາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມໃນວຽກງານໄອຊີທີຈາກກອງທຶນອາຊຽນໄອຊີທີ ແລະ ຈາກບັນດາ ປະເທດຄູ່ຮ່ວມເຈລະຈາ ໄດ້ຈຳນວນ 106 ທຶນ.
- ຮຽນຕໍ່ຕ່າງປະເທດ ໄດ້ທັງໝົດ 22 ຄົນ, ຍິງ 05 ຄົນ (ປທ 21 ຄົນ, ປອ 01 ຄົນ) ໃນຂະແໜງເຕັກໂນໂລ ຊີດິຈິຕອນ ໃນສົກຮຽນ 2022-2023:
 - ທຶນຕົນເອງ (ຮຽນທີ່ປະເທດອິດສະຕຣາລີ) ຈຳນວນ 02 ທຶນ (ປທ 01 ຄົນ ແລະ ປອ 01 ຄົນ);
 - ທຶນ MOU ກັບປະເທດ ສສ ຫວຽດນາມ ຈຳນວນ 05 ທຶນ, ຍິງ 02 ຄົນ (ປທ);
 - ທຶນ KOICA, ສ.ເກົາຫຼີ (ທຶນສະໝັກ) ຈຳນວນ 06 ທຶນ, ຍິງ 01 ຄົນ (ປທ);
 - ທຶນ TICA, ຍີ່ປຸ່ນ (ທຶນສະໝັກ) ຈຳນວນ 01 ທຶນ (ປທ);
 - ທຶນແລກປ່ຽນກັບປະເທດ ສສ ຫວຽດນາມ ຈຳນວນ 02 ທຶນ, ຍິງ 01 ຄົນ (ປທ);
 - ທຶນແລກປ່ຽນກັບມະຫາວິທະຍາໄລສິງຊິງ, ປະເທດ ສປ ຈີນ ຈຳນວນ 02 ທຶນ, ຍິງ 01 ຄົນ (ປທ);
 - ທຶນສະໝັກທົ່ວໄປ ຈຳນວນ 04 ທຶນ, ຍິງ 01 ຄົນ (ປທ)

- ຍາດແບ່ງທຶນເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ, ສຳມະນາ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຕ່າງໆກັບຕ່າງປະເທດ ໄດ້ທັງໝົດ 97 ຄົນ, ຍິງ 43 ຄົນ:
 - ທຶນອົງການ APT ຈຳນວນ 19 ທຶນ, ຍິງ 05 ຄົນ (ປະຊຸມ 11 ທຶນ, ຝຶກອົບຮົມ 08 ທຶນ);
 - ທຶນອົງການ ITU ຈຳນວນ 02 ທຶນ, ຍິງ 01 ຄົນ (ປະຊຸມ 01 ທຶນ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ 01 ທຶນ);
 - ທຶນອົງການ UN ຈຳນວນ 02 ທຶນ, ຍິງ 01 ຄົນ (ປະຊຸມ 01 ທຶນ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ 01 ທຶນ);
 - ທຶນອົງການ JICA, ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ຈຳນວນ 04 ທຶນ, ຍິງ 02 ຄົນ (ກອງປະຊຸມ);
 - ທຶນອົງການ KOICA, ປະເທດ ສ.ເກົາຫຼີ ຈຳນວນ 35 ທຶນ, ຍິງ 17 ຄົນ (ຝຶກອົບຮົມ);
 - ທຶນອົງການ TICA, ປະເທດໄທ ຈຳນວນ 35 ທຶນ, ຍິງ 17 ຄົນ (ຝຶກອົບຮົມ).

3.7 ການພັດທະນາຄວາມຮູ້ພື້ນຖານດ້ານການສຶກສາ ແລະ ທັກສະວິຊາຊີບ.

- ໄດ້ຍົກລະດັບທັກສະການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງລັດ, ທັກສະພາສາຕ່າງປະເທດ (ອັງກິດ, ຫວຽດນາມ ແລະ ຈີນ), ທັກສະວິຊາການ, ທັກສະການຄຸ້ມຄອງບັນຊີ-ການເງິນ, ກວດກາ ແລະ ທັກສະອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໄດ້ 1,000 ເທື່ອຄົນ;
- ໄດ້ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີການຈັດຝຶກອົບຮົມໄລຍະສັ້ນໃຫ້ແກ່ບຸກຄະລາກອນ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນການ ເພີ່ມທັກສະການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ການປະດິດສ້າງນະວັດຕະກຳໃໝ່ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນທີ່ເປັນ ປະໂຫຍດຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສ້າງນັກສຶກສາໃນຂະແໜງການເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານໃຫ້ມີຄວາມຄິດລິເລີ່ມໃນການສ້າງທຸລະກິດສະຕາດອັບ (Startup) ຫຼື ກາຍເປັນຜູ້ປະກອບການ ທີ່ມີຄວາມສາມາດໃນການນຳໃຊ້ໄອຊີທີເຂົ້າໃນການສົ່ງເສີມຈຸລະວິສາຫະກິດ, ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງ (MSMEs);
- ໄດ້ຍົກລະດັບທັກສະວິຊາການ ແລະ ຄູສອນທາງດ້ານໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານໃຫ້ມີປະສິດທິພາບໃນການປະຕິບັດວຽກງານ, ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ແລະ ການ ຄົ້ນຄວ້າດ້ານວິທະຍາສາດໃນວຽກງານຂອງຕົນໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດແກ່ສັງຄົມ ແລະ ປະເທດຊາດ;
- ໄດ້ສຸມໃສ່ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ມີສີມື ແລະ ມີຄວາມຊຳນານຊຳນານ ເພື່ອ ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານໃນແຕ່ລະໄລຍະໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນ ນະພາບ;
- ຍົກລະດັບສະຖາບັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໃຫ້ທຽບເທົ່າມະຫາວິທະຍາໄລ ໃນປີ 2025.

3.8 ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ

- ຄົ້ນຄວ້າສະເໜີຂໍທຶນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສຳມະນາໃນຫົວຂໍ້ຕ່າງໆນຳບັນດາກະຊວງອ້ອມຂ້າງ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ສາກົນ ແລະ ທຶນລັດຖະບານຂອງບັນດາປະເທດຕ່າງໆ ໃຫ້ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນທັງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນຂອງ ຂະແໜງການເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໃຫ້ໄດ້ທັງໝົດ 150 ຄົນ, ໃນນັ້ນ ຝຶກອົບຮົມ 100 ຄົນ, ສຳ ມະນາ 50 ຄົນ;
- ສືບຕໍ່ຂໍທຶນຮຽນຕໍ່ລະດັບປະລິນຍາຕີຕໍ່ເນື່ອງນຳກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ໃຫ້ໄດ້ທັງໝົດ 10 ຄົນ, ປທ 08 ຄົນ, ປທ 02 ຄົນ;
- ສືບຕໍ່ນຳສົ່ງພະນັກງານໄປຮຽນຕໍ່ລະດັບປະລິນຍາໂທ ທີ່ປະເທດ ສສ ຫວຽດນາມ, ປະເທດ ສປ ຈີນ ພາຍໃຕ້ທຶນ MOU ໃຫ້ໄດ້ທັງໝົດ 20 ຄົນ, ໃນນີ້ ສສ ຫວຽດນາມ 10 ຄົນ (ປທ 9 ຄົນ, ປອ 1 ຄົນ), ສປ ຈີນ (ປທ 08, ປອ 02 ຄົນ).

3.9 ທິດທາງ, ໜ້າທີ່ລວມ ແລະ ຄາດໝາຍສູ້ຊີນ ຂອງແຜນພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ດ້ານດິຈິຕອນ ໃນໄລຍະປີ 2023-2025

1) ທິດທາງ ແລະ ໜ້າທີ່ລວມ

- ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນໃນຂະແໜງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານໃຫ້ກາຍເປັນກຳລັງແຮງທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດສ້າງສັກກະຍະພາບໃນວຽກງານຂະແໜງການເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໃຫ້ບັນລຸຕາມ ວິໄສທັດ ແລະ ເປົ້າໝາຍທົ່ວໄວ ແນໃສ່ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງ ປະເທດຊາດຢ່າງຮອບດ້ານ;
- ເອົາໃຈໃສ່ບຳລຸງ-ກຳສ້າງພະນັກງານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ, ຖືເອົາການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດເປັນສິ່ງ ສຳຄັນ ທັງມີການປັບປຸງ, ສັບຊ້ອນຕໍາແໜ່ງງານຕາມຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳສິ່ງພະນັກງານໄປຍົກລະດັບວິຊາສະເພາະທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

2) ຄາດໝາຍສູ້ຊີນ

- ສ້າງຍຸດທະສາດພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ຂອງຂະແໜງການເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ 05 ປີ (2026-2030);
- ຈັດສຳມະນາວິທະຍາສາດ ວ່າດ້ວຍຄວາມສຳຄັນ ແລະ ປະໂຫຍດຈາກການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ ບໍລິຫານພາກລັດທຸກລະດັບໃນທົ່ວປະເທດ;
- ຈັດຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອຍົກລະດັບທັກສະດິຈິຕອນດ້ານການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ດ້ານຄວາມປອດໄພໄຊເບີ, ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ດ້ານລະບົບການເຮັດວຽກ ແລະ ດ້ານປະສິດທິພາບການເຮັດວຽກ ໃຫ້ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທົ່ວປະເທດ;
- ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ພະນັກງານເຕັກນິກ ທັງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ໄດ້ລະ ດັບຊ່ຽວຊານ;
- ຍົກລະດັບສະຖາບັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເປັນມະຫາວິທະຍາໄລເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແຫ່ງຊາດ ໂດຍແບ່ງອອກເປັນ 3 ໄລຍະ ຄື:
 - ໄລຍະທີ 1 ແມ່ນໄລຍະປ່ຽນຜ່ານ (2023-2024): ກະກຽມຄວາມພ້ອມເພື່ອຍົກລະດັບສະຖາບັນເປັນ ມະຫາວິທະຍາໄລ;
 - ໄລຍະທີ 2 ແມ່ນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນເປັນມະຫາວິທະຍາໄລ (2024-2025): ປະກອບມີການຮຽນ-ການສອນ 8 ສາຂາວິຊາ ໄປພ້ອມກັບການປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ;
 - ໄລຍະທີ 3 ແມ່ນໄລຍະເປັນມະຫາວິທະຍາໄລ ICT ແຫ່ງຊາດ ແບບສົມບູນ (2025-2027).
- ມອບໃຫ້ບັນດາກົມ, ຫ້ອງການ, ສະຖາບັນ, ສູນ ແລະ ອົງການ ຂອງກະຊວງ ສ້າງໂຄງການການພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານດິຈິຕອນ ທີ່ນອນໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ຮອດປີ 2025 ປະກອບດ້ວຍບັນດາໂຄງການ ດັ່ງນີ້:
 - ໂຄງການ ສ້າງໂປແກຣມປະເມີນທັກສະທາງດ້ານດິຈິຕອນສຳລັບບຸກຄົນທົ່ວໄປໃນສັງຄົມ;
 - ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າສ້າງຫຼັກສູດ ຝຶກອົບຮົມ ຍົກລະດັບທັກສະດ້ານດິຈິຕອນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ ສຳ ລັບບຸກຄົນທົ່ວໄປ ແລະ ສະຖານການສຶກສາຕ່າງໆ;
 - ຈັດຝຶກອົບຮົມ ການນຳໃຊ້ລະບົບ E-office ແລະ ການນຳໃຊ້ບັນດາໂປຣແກຣມ ທີ່ກະຊວງ ຕສ ສ້າງຂຶ້ນ;
 - ສົມທົບກັບກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ສ້າງໂຄງການສ້າງຫຼັກສູດໄອຊີທີ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນການຮຽນ-ການສອນ ໃນຫຼັກສູດການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ;
 - ໂຄງການສ້າງນະໂຍບາຍໃນການລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ການຈັດຊື້-ຕິດຕັ້ງລະບົບເຄືອຂ່າຍເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃນ ຂະແໜງການສຶກສາ;
 - ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາພອນສະຫວັນທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ (Digital Technology Talent Center);

- ໂຄງການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນທາງດ້ານດິຈິຕອນ ທີ່ມີທັກສະໃໝ່ໃນຂະແໜງເຕັກນິກສະເພາະດ້ານ (AI, Data science, Block chain, Cloud computing, Big data) ແລະ ຄວາມປອດໄພໄຊເບີ;
- ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາ Startup;
- ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນານະວັດຕະກຳ;
- ໂຄງການສ້າງສູນຝຶກສົມມິແຮງງານດ້ານດິຈິຕອນ;
- ໂຄງການສ້າງສື່ການຮຽນ-ການສອນ ດ້ານໄອຊີທີ ແບບຜ່ານລະບົບອອນລາຍ;
- ໂຄງການສ້າງສື່ online ແລະ ສື່ສົ່ງພົມ (Social Media) ກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນ ຂອງວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນຢ່າງປອດໄພ ແລະເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ;
- ໃຫ້ບັນດາກົມ ສ້າງຫຼັກສູດຝຶກອົບຮົມດ້ານວິຊາສະເພາະຂອງຕົນ ເພື່ອຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ທັກສະດ້ານດິຈິຕອນ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຂະແໜງການ ຕສ ທັງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ;
- ສົ່ງເສີມໃຫ້ພະແນກເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ທ້ອງຖິ່ນ ສ້າງສູນຝຶກອົບຮົມເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເພື່ອສ້າງທັກສະດ້ານດິຈິຕອນ, ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ການບໍລິຫານລັດ, ຄວາມປອດໄພໄຊເບີ ແລະອື່ນໆ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ຂອງພະແນກການອ້ອມຂ້າງ ຢູ່ຂັ້ນແຂວງ-ເມືອງ (ປັດຈຸບັນ ສູນຝຶກອົບຮົມ ດັ່ງກ່າວ ໄດ້ສ້າງແລ້ວ 03 ແຂວງ ຄື: ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ແຂວງໄຊສົມບູນ ແລະ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ);
- ຊຸກຍູ້ ນຳໃຊ້ສູນ ICT ແລະ ສູນພັດທະນາຊອບແວ ທີ່ມີແລ້ວໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງສຸດ ໃຫ້ສາມາດຜະລິດ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ອອກຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

3.10 ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມ, ປະເມີນຜົນແຜນພັດທະນາຊັບພະຍາກອນ ມະນຸດ ໃນໄລຍະ 2023-2025

1) ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

- ຊຸກຍູ້ທຸກພາກສ່ວນໃຫ້ເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມື ຊອກຫາແຫຼ່ງທຶນ ເພື່ອພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນ ຂະແໜງການເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ;
- ເພີ່ມທະວີຂອດການປະສານງານລະຫວ່າງສູນກາງ, ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ບັນດາບໍລິສັດລັດວິສະຫະກິດໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນທົ່ວຂະແໜງການເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການ ສື່ສານ.

2) ກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

- ປັບປຸງລະບົບລາຍງານໃຫ້ມີຄວາມຊັດເຈນ ແລະ ວ່ອງໄວ ເພື່ອຕິດຕາມສະພາບໃນການພັດທະນາວຽກງານ ແລະ ມາດຕະການແກ້ໄຂໃຫ້ທັນເວລາ;
- ແຕ່ລະພາກສ່ວນຕ້ອງໄດ້ຍົກສູງຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນໃນການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍ ແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ III (2021-2025) ໃຫ້ເຂົ້າສູ່ພາກຕົວຈິງຂອງວຽກງານ, ຫັນບັນດາຄາດໝາຍ, ແຜນວຽກງານຈຸດສຸມ ອອກເປັນລະອຽດຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັນລະຫວ່າງແຜນງານ, ແຜນຄົນ ແລະ ແຜນເງິນ.

3) ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນໃນແຜນການ 5 ປີຄັ້ງນີ້ ຈະໃຊ້ເຄື່ອງມື (ຕາຕະລາງ) ເພື່ອຕິດຕາມຢ່າງເປັນ ລະບົບ ແລະ ຊັດເຈນ ທັງໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງລະບົບການຕິດຕາມ ແມ່ນນຳໃຊ້ກົນໄກໃນການ ສ້າງ ແລະ ສັງລວມ ເພື່ອສະຫຼຸບລາຍງານເປັນປະຈຳແຕ່ລະເດືອນ, ປະຈຳງວດ, ເຄິ່ງ ແລະ ສົກປີ ໂດຍອີງຕາມການ ກຳນົດ ບັນດາຕົວຊີ້ບອກ ຫຼື ດັດສະນີ ເພື່ອບັນລຸຈຸດໝາຍລວມ, ໜ້າທີ່ລວມ ແລະ ບັນດາວຽກງານຈຸດສຸມລະບຸໄວ້ຂ້າງ ເທິງ.

ບົດທີ 14

ບັນດານິຕິກຳ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ

I. ສະພາບລວມ

ສັງຄົມມະນຸດໄດ້ກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກສະໄໝແຫ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ພວມກ້າວໄປສູ່ຍຸກສະໄໝແຫ່ງປັນຍາປະດິດ, ອິນເຕີເນັດ, ຖານຂໍ້ມູນໃຫຍ່, ຄລາວຄອມພິວເຕີ້ງ, ຂໍ້ມູນຕ່ອງໂສ້, ບລັອກເຊນ ແລະ ອື່ນໆ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຍຸກໃໝ່ຂອງເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ມີການພັດທະນາຢ່າງວ່ອງໄວ ແລະ ມີຄວາມນິຍົມຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ. ການຫັນເປັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ, ການນຳໃຊ້ເຄືອຂ່າຍອອນລາຍ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີແບບອັດສະລິຍະ ໄດ້ກາຍເປັນຈຸດພິເສດສຳຄັນຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງບັນດາປະເທດຕ່າງໆໃນໂລກ ລວມທັງ ສປປ ລາວ.

ຄຸນລັກສະນະພິເສດແຫ່ງການເປີດກວ້າງ, ພົວພັນກັນ ແລະ ຊົມໃຊ້ຮ່ວມກັນນັບມື້ນັບພື້ນເດັ່ນຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ຊຶ່ງບໍ່ພຽງແຕ່ເປັນການສະໜອງແນວຄິດໃໝ່, ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ ແລະ ວິທີການໃໝ່ໃຫ້ແກ່ການຍົກສູງລະດັບຄວາມສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງໄດ້ນຳມາຊຶ່ງບັນຫາ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍໃໝ່ໃຫ້ແກ່ການປົກປັກຮັກສາຄວາມສະຫງົບສຸກຂອງສັງຄົມ.

ພັກ ແລະ ລັດ ເຮົາໄດ້ຕັ້ງໜ້າຍຶດຖື ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ໃນການໄປຕາມກະແສຟອງໃຫຍ່ ຂອງການຫັນເປັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໂດຍອີງຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງຍຸກສະໄໝ, ໄດ້ຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການເຊື່ອມໂຍງກັນຢ່າງເລິກຊຶ່ງລະຫວ່າງ ເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ທັນສະໄໝກັບການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ເພື່ອນຳເຂົ້າຮູບແບບໃໝ່, ປະດິດສ້າງເຄື່ອງມືໃໝ່ ແລະ ນຳເອົາຄຸນຄ່າອັນໃໝ່, ຜົນປະໂຫຍດໃໝ່ມາໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ.

ຕໍ່ກັບບັນຫານີ້ ອາດຈະເວົ້າໄດ້ວ່າເປັນບັນຫາໃໝ່ສຳລັບຢູ່ ສປປ ລາວ. ຜ່ານມາ ສປປ ລາວ ເຮົາໄດ້ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມໄປຕາມແນວທາງປ່ຽນແປງໃໝ່ຂອງພັກຢ່າງມີຫຼັກການ ໂດຍນຳໃຊ້ລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ, ນິຕິກຳລຸ່ມກົດໝາຍ ເປັນຂໍ້ບັງຄັບໃນການຄຸ້ມຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ. ໃນໄລຍະປ່ຽນແປງໃໝ່ ໂດຍພາຍໃຕ້ການນຳພາຂອງພັກ ແລະ ລັດ ໃນເງື່ອນໄຂໃໝ່, ວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີທີ່ມີຄວາມກ້າວໜ້າ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກ້າວກະໂດດຄືປະຈຸບັນ, ມີຫຼາຍບັນຫາໃໝ່ເກີດຂຶ້ນໃນສັງຄົມ ແລະ ມີການຮຽກຮ້ອງເຖິງຄຸນນະພາບໃໝ່ທີ່ດີກວ່າ, ການປະເຊີນໜ້າກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວໄດ້ມີທັດສະນະຊີ້ນຳ ໃນການປະດິດສ້າງໃໝ່ຂອງຍຸກຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ, ຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ວິໄສທັດ, ກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳລຸ່ມກົດໝາຍ ທີ່ສຳຄັນໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຄຸ້ມຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ໃນຍຸກການປະຕິວັດອຸດສະຫະກຳ 4.0 ດັ່ງນີ້:

ໜຶ່ງ, ສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາວິໄສທັດການພັດທະນາເສດຖະກິດ ດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 20 ປີ (2021-2040), ຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 10 ປີ (2021-2030), ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025) ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໃນໄລຍະໃໝ່ຂອງ ສປປ ລາວ, ການປັບໂຄງສ້າງເສດຖະກິດ ແລະ ການຫັນປ່ຽນ ໂດຍນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ໃນພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ທີ່ນັບມື້ນັບມີບົດບາດສູງຂຶ້ນໃນທຸກຂົງເຂດວຽກງານ ຢ່າງຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້, ບໍ່ວ່າຈະເປັນພາກລັດ, ເອກະຊົນ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນລາວ.

ສອງ, ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ເພື່ອການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ ແນໃສ່ຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍແນວທາງທະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ວາງແຜນ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການ ແລະ ກົນໄກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ສາມ, ຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ເພື່ອການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະຊ່ວຍວຽກ ໃນການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍວຽກງານຂອງ ຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ເພື່ອການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ໄດ້ປະສິດທິຜົນສູງ.

ສີ່, ລັດ ໄດ້ປະກາດໃຊ້ ບັນດານິຕິກຳທີ່ຕິດພັນກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປະຈຸບັນ, ປະກອບ ມີ ກົດໝາຍ 11 ສະບັບ, ດຳລັດ 09 ສະບັບ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງຫຼາຍກວ່າ 30 ສະບັບ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືທີ່ສຳຄັນໃນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມຂອງການພັດທະນາຢ່າງຍືນຍົງ, ສົ່ງເສີມການ ແຂ່ງຂັນຢ່າງສະເໝີພາບ ແລະ ເປັນທຳ ຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດດິຈິຕອນຂອງປະເທດ ມີການຂະຫຍາຍຢ່າງໜັ້ນຄົງ.

II. ຈຸດປະສົງ ຄາດໝາຍ ແລະ ຄວາມໝາຍ ຄວາມສຳຄັນ

2.1 ຈຸດປະສົງ

ເພື່ອເປັນການສະຫຼຸບ ສັງລວມ ບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳລຸ່ມກົດໝາຍ ທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ ແລະ ບັນດານິຕິກຳ ທີ່ນອນໃນແຜນການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວິໄສທັດ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແລະ ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດ ຂອງ ສປປ ລາວ.

2.2 ຄາດໝາຍ

ໃນວຽກງານນິຕິກຳນີ້ ຄາດວ່ານັກສຳມະນາກອນຈະສາມາດຮັບຮູ້ບັນດານິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຫັນເປັນດິຈິ ຕອນໂດຍສັງເຂບ ເພື່ອສືບຕໍ່ຄົ້ນຄວ້າຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ແລະ ເປັນບ່ອນອີງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຫັນເປັນດິຈິຕອນຢ່າງ ຖືກຕ້ອງ.

2.3 ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສຳຄັນ

ວຽກງານນິຕິກຳ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍໃນການຫັນເປັນດິຈິຕອນເນື່ອງຈາກວ່າ ໄດ້ມີການກຳນົດມາດຕະຖານ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ:

- ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການໂຈມຕີທາງອິນເຕີເນັດ, ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງການລະເມີດຂໍ້ມູນ ແລະ ການ ລັກຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວເຊິ່ງອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ;
- ເພື່ອກຳນົດຂອບເຂດຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້, ປ້ອງກັນປະກົດການຫຍໍ້ທີ່ໃນສັງຄົມທີ່ຫຼອກຫຼວງຜູ້ອື່ນອັນເນື່ອງຈາກສັງຄົມ ແຫ່ງດິຈິຕອນທີ່ມີການພັດທະນາຢ່າງໄວວາ ແລະ ແຂ່ງຂັນກັນສູງ ເຊິ່ງໄດ້ເຮັດໃຫ້ວິຖີຊີວິດຂອງສັງຄົມປະຈຸບັນມີ ປ່ຽນແປງໄປນຳ;
- ເພື່ອເປັນສົ່ງເສີມການປະດິດສ້າງໃນການພັດທະນາຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການດິຈິຕອນທີ່ປອດໄພ ແລະ ມີ ຈັນຍາບັນ;
- ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມການລົງທຶນດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງໂທລະຄົມມະນາຄົມຢູ່ ສປປ ລາວ ເພາະການມີນິຕິກຳທີ່ ຊັດເຈນເພື່ອປົກປ້ອງນັກລົງທຶນຈະເປັນການດຶງດູດນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ.

III. ທິດສະດີ ແລະ ເນື້ອໃນ

3.1 ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ

3.1.1 ນິຍາມ

1) ນິຍາມຂອງນິຕິກຳ

ນິຕິກຳ ແມ່ນ ເອກະສານທາງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ດັດປັບສາຍພົວພັນສັງຄົມ, ມີຜົນບັງຄັບທົ່ວໄປ ຫຼື ມີຜົນບັງຄັບ ສະເພາະ, ຖືກສ້າງຂຶ້ນ, ຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ໂດຍອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດຂອງລັດ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

ນິຕິກຳ ແມ່ນ ເຄື່ອງມືທີ່ສຳຄັນ ສຳລັບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

2) ນິຍາມຂອງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແມ່ນ ການພັດທະນາຕໍ່ໄປຂອງຄອມພິວເຕີ ເປັນໄປໄດ້ໂດຍຄວາມກ້າວໜ້າທີ່ໂດດເດັ່ນຂອງເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ.

ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແມ່ນ ຂະບວນການຂອງການປ່ຽນແປງທັງໝົດ ແລະ ສົມບູນແບບຂອງບຸກຄົນ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງໃນວິທີການດຳລົງຊີວິດ, ການເຮັດວຽກ ແລະ ການຜະລິດໂດຍອີງໃສ່ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ.

3.1.2 ພາລະບົດບາດຂອງ ລັດ ໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ລັດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ມີສອງພາລະບົດບາດຕົ້ນຕໍຄື: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ, ເປົ້າໝາຍອັນສູງສົ່ງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສອງພາລະບົດບາດ ແມ່ນ ແນໃສ່ໃຫ້ປະເທດຊາດ ມັ່ງຄັ້ງ ເຂັ້ມແຂງ, ປະຊາຊົນຮັ່ງມີ ຜາສຸກ, ສັງຄົມ ມີຄວາມສາມັກຄີ ປອງດອງ, ຍຸຕິທຳ, ສິວິໄລ. ສະນັ້ນ, ເນື້ອແທ້ຂອງການປະຕິບັດພາລະບົດບາດຂອງລັດໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ແມ່ນ ລັດ ດຳເນີນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມດ້ວຍ ກົດໝາຍ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ການຈັດຕັ້ງເຄື່ອນໄຫວຂອງສັງຄົມຖືກທົດຕາມເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ.

ນັບແຕ່ປະກາດໃຊ້ລັດຖະທຳມະນູນແຫ່ງ ສປປ ລາວ ສະບັບທຳອິດ (1991) ເປັນຕົ້ນມາ, ພາລະບົດບາດຂອງລັດ ໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນດຳເນີນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມດ້ວຍກົດໝາຍ. ເວົ້າອີກຢ່າງໜຶ່ງ, ພາລະບົດບາດ ຂອງ ລັດ ໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ຖືກກຳນົດດ້ວຍ ລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ. ອົງການອຳນາດລັດຂັ້ນຕ່າງໆຖືກົດໝາຍເປັນເຄື່ອງມືທີ່ສັກສິດ ໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມຢູ່ ສປປ ລາວ. ມາດຕາ 10 ຂອງລັດຖະທຳມະນູນສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015 ໄດ້ລະບຸວ່າ: “ລັດ ປົກຄອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມດ້ວຍລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ. ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ພົນລະເມືອງທຸກຄົນຕ້ອງເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ”.

ລັດ ໄດ້ຖືກົດໝາຍເປັນ “ຫຼັກການລວມ”, ເປັນ “ມາດຖານວັດແທກລວມ”, ເປັນພື້ນຖານ “ບ່ອນອີງລວມ” ໃຫ້ແກ່ການປະພຶດຂອງພົນລະເມືອງທຸກຄົນ ກໍຄືສາຍພົວພັນໃນດ້ານຕ່າງໆຂອງຊີວິດສັງຄົມໃນທົ່ວປະເທດ. ປົກປັກຮັກສາກົດໝາຍ ໃຫ້ເສີມຂະຫຍາຍຄຸນປະໂຫຍດອັນດັ່ງໜ້າ ແລະ ດີງາມໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມຕາມພາລະບົດບາດຂອງກົດ ໝາຍ ນັ້ນກໍຄື:

- 1) ດັດສົມສາຍພົວພັນສັງຄົມ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການດຳລົງຊີວິດສັງຄົມ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ ວຽກງານພາຍໃຕ້ລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ;
- 2) ຄຸ້ມຄອງສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພົນລະເມືອງຂອງທຸກຄົນໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ, ປາສະຈາກການກະທຳທີ່ລ່ວງລະເມີດທຸກຮູບແບບທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ, ຮ່າງກາຍ ແລະ ກຽດສັກສີຂອງຜູ້ອື່ນເປັນອັນຂາດ;
- 3) ປົກປ້ອງລະບອບການເມືອງ, ການປົກຄອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ, ມີສະຖຽນລະພາບ ແລະ ພັດທະນາກ້າວຂຶ້ນຕາມຈຸດໝາຍສັງຄົມນິຍົມ.

3.1.3 ພາລະບົດບາດລວມ ຂອງລັດໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມດ້ວຍກົດໝາຍຢູ່ ສປປ ລາວ ມີບາງ ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

- 1) ລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຕົວແທນຂອງປະຊາຊົນ, ໂດຍປະຊາຊົນ ແລະ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດອັນແທ້ຈິງ ຂອງປະຊາຊົນ, ເປັນຜູ້ສ້າງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍ ສຳລັບເປັນເຄື່ອງມືຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ;
- 2) ລັດ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງການສຶກສາອົບຮົມ, ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳລຸ່ມກົດໝາຍທີ່ປະກາດໃຊ້ໃຫ້ສັງຄົມຮັບຮູ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແນໃສ່ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ສ້າງສະຕິ ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກົດໝາຍຢ່າງເປັນເອກະພາບ ຂອງປວງຊົນທັງຊາດໃນທົ່ວປະເທດ;

- 3) ລັດ ນຳໃຊ້ກົດໝາຍເປັນເຄື່ອງມືຕົ້ນຕໍເພື່ອດັດສິມ, ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປ້ອງ ແລະ ຂັບເຄື່ອນ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງສັງຄົມໃຫ້ຈຳກັດ ຢູ່ໃນ “ຂອບເຂດ” ຂອງລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ;
- 4) ລັດ ປົກປ້ອງ, ຕິດຕາມກວດກາການປະຕິບັດກົດໝາຍ ຂອງສັງຄົມ, ຮັບປະກັນຄວາມສັກສິດ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຂອງກົດໝາຍໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ;
- 5) ລັດ ເສີມຂະຫຍາຍສິດເປັນເຈົ້າຂອງປະຊາຊົນ ໃນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມດ້ວຍກົດໝາຍ, ຮັບປະກັນຄວາມຍຸຕິທຳ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍຂອງພົນລະເມືອງ;
- 6) ທັງໝົດນັ້ນແມ່ນແນໃສ່ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມໃຫ້ມີການຈັດຕັ້ງເຄື່ອນໄຫວທີ່ດີ, ມີຄວາມສະຫງົບ ປອດໄພ, ມີລະບຽບ ວິໄນທີ່ເຂັ້ມງວດ, ຊຸກຍູ້ໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ສອດຄ່ອງກັບ ແນວທາງຂອງພັກ ແລະ ກົດໝາຍຂອງລັດ, ນຳເອົາຄວາມຢູ່ດີກິນດີ ແລະ ຄວາມສຸກຄວາມຈະເລີນມາໃຫ້ແກ່ ສັງຄົມ.

3.1.4 ສະພາບລວມຢູ່ສາກົນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

ໃນປະຈຸບັນ ອິນເຕີເນັດ, ຖານຂໍ້ມູນໃຫຍ່, ຄລາວຄອມພິວຕິ້ງ, ປັນຍາປະດິດ, ຂໍ້ມູນຕ່ອງໂສ້, ບລັອກເຊນ ແລະ ອື່ນໆ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຍຸກໃໝ່ ຂອງເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ມີການພັດທະນາຢ່າງວ່ອງໄວ ແລະ ມີຄວາມ ນິຍົມຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ ແລະ ບົ່ງບອກວ່າ: ມວນມະນຸດໄດ້ກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກສະໄໝແຫ່ງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ໂດຍການຫັນເປັນຂໍ້ ມູນຂ່າວສານ, ຫັນເປັນດິຈິຕອນ, ການຫັນມານຳໃຊ້ເຄືອຂ່າຍອອນລາຍ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີແບບອັດສະລິຍະຂອງ ປະຊາກອນໂລກຫຼາຍກວ່າ 51% ນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ ແລະ ມີແນວໂນ້ມເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງກ້າວກະໂດດ ຊຶ່ງໄດ້ກາຍເປັນຈຸດ ພິເສດທີ່ສຳຄັນ ຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງບັນດາປະເທດຕ່າງໆໃນໂລກ ລວມທັງ ສປປ ລາວ.

ບັນດາປະເທດອາຊຽນ ເຫັນເຖິງຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ສຳຄັນຂອງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ທີ່ສາມາດປັບປ່ຽນໂຄງ ປະກອບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດຈຶ່ງໄດ້ສ້າງຍຸດທະສາດການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ໂດຍແນໃສ່ຍົກລະດັບຄວາມ ສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນທາງດ້ານດິຈິຕອນ ຂອງປະເທດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ. ອາຊຽນໄດ້ສ້າງແຜນແມ່ບົດດິຈິຕອນອາຊຽນ 5 ປີ (ASEAN Digital Masterplan 2025) ເຊິ່ງໄດ້ກຳນົດວິໄສທັດ, ຍຸດທະສາດ, ແຜນພັດທະນາ, ຕົວຊີ້ວັດການ ປະຕິບັດທີ່ຊັດເຈນ, ໄລຍະເວລາຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃນອາຊຽນ.

ເຖິງວ່າ ສປປ ລາວ ຈະເປັນປະເທດນ້ອຍ ແລະ ມີພົນລະເມືອງໜ້ອຍເມື່ອທຽບໃສ່ບັນດາປະເທດອ້ອມຂ້າງ, ແຕ່ ຍ້ອນຂໍ້ໄດ້ປຽບທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງ, ພູມສັນຖານ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ມີທ່າແຮງທາງດ້ານພະລັງງານ, ກະສິກຳ, ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຄົມມະນາຄົມທາງບົກ, ຊຶ່ງສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດສ້າງປະໂຫຍດ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດແຂ່ງຂັນໃນພາກພື້ນ. ສະນັ້ນ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ດິຈິຕອນເຂົ້າໃນບັນດາຂະແໜງການຕ່າງໆ ເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ເສດຖະກິດດິຈິຕອນຂອງປະເທດເຮົາ ຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມຢ່າງມີຄຸນນະພາບ.

ໃນຕົ້ນປີ 2023, ສປປ ລາວ ມີປະຊາກອນທັງໝົດ 7.58 ລ້ານຄົນ, ມີຜູ້ນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ 4.70 ລ້ານຄົນ, ອັດຕາ ການເຂົ້າເຖິງອິນເຕີເນັດ ແມ່ນ 62.00% ຂອງປະຊາກອນ, ຜູ້ນຳໃຊ້ສື່ສັງຄົມອອນລາຍ 3.35 ລ້ານຄົນ ເທົ່າກັບ 44.2% ຂອງປະຊາກອນ ເມື່ອທຽບການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ ລະຫວ່າງ ປີ 2022 ແລະ 2023 ເຫັນວ່າ ມີຜູ້ໃຊ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 65 ພັນຄົນ (+1.4%).

3.2 ບັນດານິຕິກຳ ທີ່ປະກາດໃຊ້ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ໃນ ສປປ ລາວ

ໃນບົດບາດການຄຸ້ມຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ໃນຍຸກແຫ່ງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານມີຄວາມກ້າວໜ້າຂະຫຍາຍຕົວ, ໃນຍຸກສະໄໝໃໝ່ນີ້ລັດ ໄດ້ກຽມພ້ອມບັນດາປັດໃຈພື້ນຖານ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ສັງຄົມໃນເງື່ອນໄຂໃໝ່, ລັດ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ໃນການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນິຕິກຳ ຫຼາຍສະບັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ ດັ່ງນີ້:

3.2.1 ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການໄປສະນີ (ສະບັບປັບປຸງ)

1) ນິຍາມຂອງການໄປສະນີ

ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ແມ່ນ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ໄດ້ມາຈາກຜົນສຳເລັດຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ທີ່ກ້າວໜ້າ ແລະ ຫັນສະໄໝ ສາມາດສ້າງໄດ້ຜະລິດຕະພັນທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ມີຄຸນລັກ ສະນະໂດດເດັ່ນ, ມີມູນຄ່າເພີ່ມສູງ, ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ມີບົດບາດສຳຄັນຕໍ່ການພັດທະນາຂະແໜງການຜະລິດ, ການບໍລິການໃໝ່ ແລະ ການຫັນເປັນທັນສະໄໝ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໄປສະນີ (ສະບັບປັບປຸງ)

ໃນປີ 2021 ກະຊວງ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໄປສະນີ (ສະບັບປັບປຸງ) ເພື່ອໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາຢ່າງເປັນ ລະບົບ, ຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບ ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາ ປະເທດຊາດ. ຈຶ່ງໄດ້ສະເໜີເຂົ້າເປັນວາລະຂອງກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 6 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VII ເພື່ອພິຈາລະນາກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຮ່າງກົດໝາຍສະບັບດັ່ງກ່າວ.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 6 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VII ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໄປສະນີ (ສະບັບປັບປຸງ) ໃນວາລະກອງປະຊຸມຕອນບ່າຍ ຂອງວັນທີ 25 ທັນວາ 2013 ຈຶ່ງໄດ້ອອກມະນີຕົກລົງຮັບຮອງເອົາ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການໄປສະນີ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 45/ສພຊ, ລົງວັນທີ 25 ທັນວາ 2013 ແລະ ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍສະບັບດັ່ງກ່າວ.

ດັ່ງນັ້ນ, ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ຈຶ່ງໄດ້ອອກລັດຖະດຳລັດ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການໄປສະນີ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 061/ປປທ, ລົງວັນທີ 28 ມັງກອນ 2014 ເພື່ອປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໄປສະນີ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 45/ສພຊ, ລົງວັນທີ 25 ທັນວາ 2013 ໂດຍປະກອບມີ: X ພາກ, 06 ໝວດ, 58 ມາດຕາ ຊຶ່ງເປັນເຄື່ອງມືໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງລັດ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ກ່ຽວກັບວຽກງານໄປສະນີ ຄື: ຕາໜ່າງ ແລະ ລະຫັດໄປສະນີ, ການບໍລິການໄປສະນີ, ການດຳເນີນທຸລະກິດໄປສະນີ, ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການໄປສະນີ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການໄປສະນີ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ໄປສະນີ ຢ່າງເປັນທາງການນັບແຕ່ວັນທີ 28 ມັງກອນ 2014 ເປັນຕົ້ນມາ.

3) ການຫັນເປັນດິຈິຕອນທາງດ້ານວຽກງານການໄປສະນີ

ຈາກເມື່ອກ່ອນ ທີ່ໄປສະນີເນັ້ນພຽງວຽກງານສົ່ງຈົດໝາຍ, ຂາຍສະແຕມ ແຕ່ທຸກມື້ນີ້ການເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວຂອງທຸລິກິດການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ (e-Commerce) ທີ່ປ່ຽນແປງວິວັດທະນາການຂອງການຊື້-ຂາຍສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການທີ່ທັນສະໄໝໃນຍຸກອຸດສະຫະກຳ 4.0 ຊຶ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດການປ່ຽນແປງຕໍ່ກັບການດຳເນີນຊີວິດຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ການດຳເນີນການຂອງຜູ້ປະກອບການ ມາເປັນການຊື້-ຂາຍ ແລະ ຊຳລະເງິນຜ່ານລະບົບອອນລາຍເທິງເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດ ສິ່ງຜົນໃຫ້ວຽກງານການໄປສະນີ ແລະ ໂລຈິດສະຕິກ ຕ້ອງໄດ້ປັບຕົວໃຫ້ເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງ

ໃໝ່ໄປຄຽງຄູ່ກັບວິວັດທະນາການທາງການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ເພື່ອຮັບຮອງປະລິມານການນໍາສົ່ງວັດສະດຸທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ຊຶ່ງເປັນຄວາມທ້າທາຍກະຕຸ້ນໃຫ້ວຽກງານໄປສະນີຕ້ອງມີການພັດທະນາດ້ານຕ່າງໆຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ດ້ວຍການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳທີ່ທັນສະໄໝ ເປັນຕົ້ນ E-Logistics, e-Payment, e-Commerce ເພື່ອຄວບຄຸມດ້ານການບໍລິການ, ການດຳເນີນທຸລະກິດ, ການຊຳລະເງິນ, ການລົງທຶນ ແລະ ອື່ນໆ.

ລັດ ໄດ້ກຽມພ້ອມປັດໃຈພື້ນຖານໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານໄປສະນີໃນເງື່ອນໄຂໃໝ່ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໄປສະນີ (ສະບັບປັບປຸງ) ໂດຍມີມາດຕາທີ່ສໍາຄັນ ດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 3: ນະໂຍບາຍຂອງລັດ

- ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລົງທຶນໃສ່ການສ້າງ, ການພັດທະນາ, ການຂະຫຍາຍຕາໜ່າງໄປສະນີ ຕາມປະເພດ ແລະ ຂອບເຂດ;
- ລັດ ຮັບຮູ້ ແລະ ປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການໄປສະນີ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
- ລັດ ສົ່ງເສີມຜູ້ໃຫ້ບໍລິການໄປສະນີ ແຂ່ງຂັນກັນດຳເນີນທຸລະກິດໄປສະນີ ຢ່າງສະເໝີພາບ, ເປັນທຳ ແລະ ປະຕິບັດຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການແຂ່ງຂັນການຄ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 8: ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການພົວພັນ, ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານໄປສະນີ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ, ຍາດແຍ່ງເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ປະຕິບັດສັນຍາສາກົນ ແລະ ສັນຍາສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 25: ການດຳເນີນທຸລະກິດໄປສະນີ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດຳເນີນທຸລະກິດໄປສະນີ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຕໍ່ຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິຈາລະນາ ອອກທະບຽນວິສາຫະກິດພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກ ຂະແໜງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ.

ມາດຕາ 27: ການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງທຸລະກິດໄປສະນີ

ການຄຸ້ມຄອງທຸລະກິດໄປສະນີ ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ທີ່ເຮັດການບໍລິການໄປສະນີພັນ, ພັດສະດຸໄປສະນີ ແລະ ໂລຈິດສະຕິກໄປສະນີ ທີ່ມີສາຂາຢູ່ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລະ ການບໍລິການໄປສະນີພັນ, ພັດສະດຸໄປສະນີ ແລະ ໂລຈິດສະຕິກໄປສະນີລະຫວ່າງປະເທດ.

ພະແນກໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແຂວງ, ນະຄອນ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໄປສະນີ ທີ່ບໍ່ມີສາຂາດຳເນີນທຸລະກິດບໍລິການໄປສະນີພັນ, ພັດສະດຸໄປສະນີ ແລະ ໂລຈິດສະຕິກໄປສະນີ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 28 ການກວດກາມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ການເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການດຳເນີນທຸລະກິດໄປສະນີ

ຂະແໜງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ກວດກາມາດຕະຖານ ເຕັກນິກ, ການເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການດຳເນີນທຸລະກິດໄປສະນີ ເປັນແຕ່ລະປີ. ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດໄປສະນີ ຕ້ອງປະກອບເອກະສານດັ່ງນີ້:

- ສຳເນົາໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ;
- ສຳເນົາບັດປະຈຳຕົວ ສຳລັບພົນລະເມືອງລາວ ຫຼື ສຳເນົາໜັງສືຜ່ານແດນ ສຳລັບຄົນຕ່າງປະເທດ;
- ບົດປະເມີນປະສິດທິຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດໃນປີຜ່ານມາ;

- ສໍາເນົາເອກະສານການປະຕິບັດພັນທະຄົບຖ້ວນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
- ເອກະສານອື່ນທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນ.

ມາດຕາ 31 ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ຮັບຝາກ, ຈັດສິ່ງ ແລະ ແຈກຢາຍ ເຄື່ອງຝາກ ທາງໄປສະນີ

- ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ຮັບຝາກ, ຈັດສິ່ງ ແລະ ແຈກຢາຍ ເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:
 - ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນໍາສະເໜີອັດຕາຄ່າບໍລິການຕໍ່ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;
 - ໄຂ ຫຼື ເປີດ ຊອງຈົດໝາຍ, ຊອງກັນແຕກ, ຫີບ, ກັບ, ກ່ອງ, ແກ້ດ ແລະ ເຄື່ອງ ຝາກທາງໄປສະນີ ໂດຍຊ້ອງໜ້າຜູ້ຝາກ ຫຼື ຜູ້ຮັບ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນກໍລະນີ ທີ່ສິ່ງໄສວ່າ ສິ່ງທີ່ບັນຈຸຢູ່ ຂ້າງໃນເປັນສິ່ງຂອງເກືອດຫ້າມ ຫຼື ຜິດກົດໝາຍ;
 - ກັກ ຫຼື ຍຶດສິ່ງຂອງເກືອດຫ້າມ ແລະ ຜິດກົດໝາຍ ແລ້ວມອບໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອດໍາເນີນຄະດີຕາມກົດໝາຍ;
 - ບໍ່ຮັບຝາກອາວຸດເສິກ, ວັດຖຸລະເບີດ, ທາດເຄມີ ຫຼື ທາດຊີວະພາບ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ຢາເສບຕິດ, ສິ່ງຂອງເກືອດຫ້າມອື່ນ ຫຼື ສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການໄປສະນີ;
 - ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນກໍານົດ ໜຶ່ງປີ ສໍາລັບເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີ ທີ່ບໍ່ສາມາດແຈກຢາຍໃຫ້ຜູ້ຮັບ ຫຼື ບໍ່ສາມາດສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ຝາກໄດ້;
 - ເກັບຄ່າບໍລິການ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
 - ເຮັດສັນຍາກັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ໃນການຈັດຕັ້ງຕົວແທນຂອງຕົນ ເພື່ອດໍາເນີນທຸລະກິດໄປສະນີ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມຢ່າງກວ້າງຂວາງ;
 - ປະຕິບັດສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.
- ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ຮັບຝາກ, ຈັດສິ່ງ ແລະ ແຈກຢາຍ ເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:
 - ໃຫ້ບໍລິການ ຢ່າງມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ປອດໄພ, ບໍ່ໃຫ້ຕົກເຮ່ຍເສ້ຍຫາຍ, ບໍ່ປ່ຽນຮູບ ຫຼື ບໍ່ເສ້ຍຄຸນນະພາບ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ເຖິງຜູ້ຮັບ;
 - ສົ່ງກັບຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຝາກ ໃນກໍລະນີແຈກຢາຍບໍ່ໄດ້, ຜູ້ຮັບປະຕິເສດບໍ່ຮັບເອົາ ຫຼື ຜູ້ຝາກຮ້ອງຂໍໃຫ້ສົ່ງກັບຄືນ;
 - ຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສ້ຍຫາຍ ຂອງແຕ່ລະປະເພດເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນຄວາມຜິດພາດຂອງຕົນ. ເວັ້ນເສ້ຍແຕ່ຄວາມເສ້ຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກເຫດສຸດວິໄສ, ສະພາບຂອງເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີ ຫຼື ຄວາມຜິດພາດຂອງຜູ້ຝາກ ຫຼື ຜູ້ຮັບເອງ;
 - ປົກປ້ອງ, ຄຸ້ມຄອງຜູ້ໄປສະນີ ແລະ ຫີບປ່ອນຈົດໝາຍສາທາລະນະຕາມລະບຽບການຂອງ ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ;
 - ປົກປ້ອງລິຂະສິດ ຕໍ່ຜະລິດຕະພັນໄປສະນີຂອງຕົນ;
 - ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ສໍາລັບຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດອື່ນ ທີ່ໃຫ້ບໍລິການດ້ານໄປສະນີນໍານັ້ນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕົວເລກ ອາກອນຕ່າງໆ ຄືກັນກັບຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໄປສະນີໜຶ່ງ ເປັນຕົ້ນ: ສະໜາມບິນ, ສະຖານີລົດຂົນສົ່ງ, ສະຖານີລົດໄຟ, ທ່າເຮືອ ແລະ ບໍລິສັດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ.

ມາດຕາ 32 ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ຮັບ ແລະ ສົ່ງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທາງເອເລັກໂຕຣນິກ

- ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ຮັບ ແລະ ສົ່ງ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:
 - ຕົກລົງກັບອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການນໍາໃຊ້ອຸປະກອນ ແລະ ລະບົບໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເຂົ້າໃນການບໍລິການຂອງຕົນ;

- ເກັບຄ່າບໍລິການ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
- ປະຕິບັດສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.
- ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຮັບ ແລະ ສິ່ງ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:
 - ໃຫ້ບໍລິການ ຢ່າງມີຄຸນນະພາບ, ສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ຊັດເຈນ, ປອດໄພ ແລະ ໄປເຖິງຈຸດທີ່ໝາຍ;
 - ຮັກສາຄວາມລັບຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
 - ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 33 ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ການເງິນທາງໄປສະນີ

- ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການການເງິນທາງໄປສະນີ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:
 - ບໍລິການຮັບຝາກເງິນປະຢັດ ແລະ ປ່ອຍເງິນກູ້ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຝາກເງິນປະຢັດໄປສະນີ;
 - ຮັບຝາກ ໃບຝາກເງິນ, ອອກແຊັກ, ຮັບໂອນເງິນ, ຮັບຊຳລະຄ່າບໍລິການຕ່າງໆ ທາງໄປສະນີ;
 - ຄຳປະກັນເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີ,
 - ເກັບຄ່າບໍລິການ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
 - ປະຕິບັດສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.
- ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການການເງິນທາງໄປສະນີ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:
 - ເບິກຈ່າຍໃບຝາກເງິນ, ໂອນເງິນ, ຊຳລະແຊັກໄປສະນີ ແລະ ຊຳລະຄ່າບໍລິການຕ່າງໆ ທາງໄປສະນີ ຢ່າງສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ຊັດເຈນ, ປອດໄພ ແລະ ໄປເຖິງຈຸດທີ່ໝາຍ;
 - ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 35 ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການໄປສະນີ

- ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການໄປສະນີ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:
 - ຂໍຖອນຄືນ ເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີຂອງຕົນ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສິ່ງເຖິງຜູ້ຮັບ ເວັ້ນເສ້ຍແຕ່ ສິ່ງຜິດກົດໝາຍ;
 - ສະເໜີໃຫ້ພະນັກງານໄປສະນີໄຂ ຫຼື ເປີດ ຊອງຈົດໝາຍ, ຊອງກັນແຕກ, ຫົບ, ກັບ, ກ່ອງ, ແກ້ດ ແລະ ເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີຂອງຕົນ ທີ່ຖືກສິ່ງກັບຄືນ ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີຜູ້ຮັບກ່ອນຕົນ ຈະຮັບ ຫຼື ບໍ່ຮັບເອົາຄືນ;
 - ສະເໜີໃຫ້ພະນັກງານໄປສະນີໄຂ ຫຼື ເປີດ ຊອງຈົດໝາຍ, ຊອງກັນແຕກ, ຫົບ, ກັບ, ກ່ອງ, ແກ້ດ ແລະ ເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີ ທີ່ສິ່ງມາໃຫ້ຕົນ ກ່ອນທີ່ຈະຮັບ ຫຼື ບໍ່ຮັບເອົາ;
 - ປະຕິເສດ ເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີ ທີ່ສິ່ງມາໃຫ້ຕົນ;
 - ນຳໃຊ້ ຜູ້ໄປສະນີທີ່ຕົນຈັບຈອງ ແລະ ຫົບປ່ອນຈົດໝາຍສາທາລະນະ;
 - ໄດ້ຮັບການບໍລິການ ຮັບ ແລະ ສິ່ງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຢ່າງມີຄຸນນະພາບ, ສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ຊັດເຈນ, ປອດໄພ ແລະ ໄປເຖິງຈຸດທີ່ໝາຍ;
 - ໄດ້ຮັບການບໍລິການຝາກ ແລະ ເບິກຈ່າຍໃບຝາກເງິນ, ແຊັກໄປສະນີ ລວມທັງໂອນເງິນ ແລະ ຊຳລະຄ່າບໍລິການຕ່າງໆຜ່ານທາງໄປສະນີ;
 - ໄດ້ຮັບການບໍລິການຝາກເງິນປະຢັດໄປສະນີ ແລະ ກູ້ຢືມເງິນຕາມລະບຽບການ;
 - ຄຳປະກັນເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີ;
 - ຊື້ສະແຕມໄປສະນີ ເພື່ອໃຊ້ເປັນຄ່າບໍລິການໃນການຝາກ ຫຼື ເພື່ອການສະສົມ; ທວງຖາມ ແລະ ຮ້ອງຟ້ອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ຕາມຂັ້ນຕອນຂອງຂະບວນການຍຸຕິທຳເພື່ອໃຫ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສ້ຍຫາຍຂອງ ເຄື່ອງຝາກທາງໄປສະນີຂອງຕົນ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນຄວາມຜິດພາດ ຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ.

3.2.2 ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

1) ນິຍາມຂອງການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວຈຳກັດ, ກຳຈັດ, ປາບປາມ ຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ໂດຍກົງໃນການຊອກຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ໃນປີ 2015 ກະຊວງ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການ ຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ເພື່ອແນໃສ່ຕ້ານ, ສະກັດກັ້ນ, ຈຳກັດອາຊະຍາກຳ, ປົກປ້ອງ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ, ລະບົບເຊີເວີ, ຂໍ້ມູນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກ ປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງຊາດໃຫ້ຈະເລີນກ້າວໜ້າ ແລະ ຍືນຍົງ ຈຶ່ງໄດ້ສະເໜີເຂົ້າເປັນວາລະ ຂອງກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 9 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VII ເພື່ອພິຈາລະນາກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຮ່າງກົດ ໝາຍສະບັບດັ່ງກ່າວ.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 9 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VII ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຢ່າງ ກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບ ຄອມພິວເຕີ ໃນວາລະກອງປະຊຸມຕອນບ່າຍ ຂອງວັນທີ 25 ທັນວາ 2013. ສະພາແຫ່ງຊາດຈຶ່ງໄດ້ອອກມະນີຕົກລົງ ສະບັບເລກທີ 023/ສພຊ, ລົງວັນທີ 15 ກໍລະກົດ 2015 ກ່ຽວກັບການຕົກລົງຮັບຮອງເອົາ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 15 ກໍລະກົດ 2015 ແລະ ໄດ້ ສະເໜີຕໍ່ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍສະບັບດັ່ງກ່າວ.

ດັ່ງນັ້ນ, ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ຈຶ່ງໄດ້ອອກລັດຖະດຳລັດ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການ ຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ສະບັບເລກທີ 135/ປປທ, ລົງວັນທີ 28 ສິງຫາ 2015 ເພື່ອ ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 15 ກໍລະກົດ 2015.

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ປະກອບມີ: IX ພາກ, 05 ໜວດ, 64 ມາດຕາ ຊຶ່ງເປັນເຄື່ອງມືໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງລັດ ເພື່ອຄຸ້ມ ຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ກ່ຽວກັບວຽກງານການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຄື: ພຶດຕິ ກຳທີ່ເປັນອາຊະຍະກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ, ການເຄື່ອນໄຫວຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນ ອາດສະຍາກຳທາງລະບົບ ຄອມພິວເຕີ, ການຮ່ວມມືສາກົນໃນການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ, ການສືບສວນສອບ ສວນຄະດີທາງຄອມພິວເຕີ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວ ເຕີ, ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດວຽກງານການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງ ລະບົບຄອມພິວເຕີ ຢ່າງເປັນທາງການນັບແຕ່ວັນທີ 28 ສິງຫາ 2015 ເປັນຕົ້ນໄປ.

3) ການຫັນເປັນດິຈະຕອນທາງດ້ານວຽກງານການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບ ຄອມພິວເຕີ

ປະຈຸບັນນີ້ ໂລກມະນຸດເຮົາກຳລັງກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກສະໄໝແຫ່ງການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳ ຄັ້ງທີ 4 ຫຼື ຍຸກ 4.0 ໂດຍນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນທຸກຂົງເຂດວຽກງານ ຂອງສັງຄົມ, ເຮັດໃຫ້ສັງຄົມສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທີ່ມີຜົນກະທົບທັງດ້ານບວກ ແລະ ດ້ານລົບ ຕໍ່ການດຳເນີນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງຜູ້ຄົນໃນສັງຄົມ. ການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນການສື່ສານ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຈຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຈຳ ເປັນອັນຮີບດ່ວນ ຂອງພັກ ແລະ ລັດເຮົາ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແບບໃໝ່ທີ່ມີຄວາມວ່ອງໄວ, ກວ້າງຂວາງ ອັນເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ສິ່ງສັງຄົມອອນລາຍໃນປັດຈຸບັນນີ້.

ລັດ ໄດ້ກຽມພ້ອມປັດໃຈພື້ນຖານໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບ ຄອມພິວເຕີ ໃນເງື່ອນໄຂໃໝ່ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍມີມາດຕາທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດ ກ່ຽວກັບການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

- ລັດ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ລະບົບຄອມພິວເຕີໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ, ສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຍຸຕິທຳ ພ້ອມທັງປົກ ປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ, ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະ ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
- ລັດ ໄດ້ສ້າງເງື່ອນ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນ ອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
- ລັດ ໄດ້ຖືເອົາການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ເປັນວຽກງານຕົ້ນຕໍ ແລະ ເອົາການ ແກ້ໄຂບັນຫາ ເປັນວຽກງານສຳຄັນ;
- ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ ການຜະລິດເຕັກນິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ພ້ອມທັງເຂົ້າຮ່ວມໃນວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງ ລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ເປີດກວ້າງ ແລະ ສົ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ປະສົບການ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການ ຍົກລະດັບວິຊາສະເພາະ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງ ບຸກຄະລາກອນ, ການພິສູດຂໍ້ມູນ ແລະ ການຢັ້ງຢືນຂໍ້ມູນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ຂອງ ສປປ ລາວ, ສັນຍາສາກົນ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນ ພາຄີ.

ມາດຕາ 10 ການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ

ການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ອຸປະກອນເອເລັກໂຕຣນິກ ເຂົ້າໃນ ລະບົບຄອມພິວເຕີທີ່ມີມາດຕະການປ້ອງກັນສະເພາະ ຫຼື ເພື່ອລັກເອົາຂໍ້ມູນທາງດ້ານ ການຄ້າ, ດ້ານການເງິນ, ຄວາມລັບ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ.

ມາດຕາ 11 ການຕັດຕໍ່ເນື້ອໃນ, ຮູບ, ພາບເຄື່ອນໄຫວ, ສຽງ ແລະ ວິດີໂອໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ

ການຕັດຕໍ່ເນື້ອໃນ, ຮູບ, ພາບເຄື່ອນໄຫວ, ສຽງ ແລະ ວິດີໂອ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແມ່ນ ການສ້າງຂຶ້ນໃໝ່, ການເພີ່ມເຕີມ ຫຼື ການດັດແປງຈາກຕົ້ນສະບັບ ດ້ວຍວິທີການທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼື ວິທີການອື່ນ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ ຜ່ານ ລະບົບຄອມພິວເຕີ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 12 ການລັດເອົາຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ

ການລັດເອົາຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແມ່ນ ການດັກເອົາຂໍ້ມູນທີ່ກຳລັງຮັບ ຫຼື ສົ່ງ ຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທາງດ້ານເອເລັກໂຕຣນິກ.

ມາດຕາ 13 ການສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍຜ່ານສີ່ສັງຄົມອອນລາຍ

ການສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍຜ່ານສີ່ສັງຄົມອອນລາຍ ສະແດງອອກດ້ວຍການກະທຳ ດັ່ງນີ້:

- ການນຳເອົາຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ທີ່ມີລັກສະນະໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສີ, ໜິ້ນປະໝາດ, ໃຊ້ຄຳສັບບໍ່ສຸພາບເຂົ້າສູ່ລະບົບ ຄອມພິວເຕີ;
- ການນຳເອົາຂໍ້ມູນທີ່ມີລັກສະນະໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ຂໍ້ມູນເທັດ, ຂໍ້ມູນຫຼອກລວງ, ຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ເປັນຄວາມຈິງ ເຂົ້າສູ່ ລະບົບຄອມພິວເຕີ;
- ການນຳເອົາຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ທີ່ເປັນການທຳລາຍຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນ ລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ;
- ການນຳເອົາຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ທີ່ມີລັກສະນະຊວນເຊື່ອ, ຍຸຍົງ ແລະ ສົ່ງເສີມ ປະຊາຊົນ ຕໍ່ຕ້ານ ລັດຖະບານ ຫຼື ແບ່ງແຍກຄວາມສາມັກຄີ;
- ການໂຄສະນາຄ້າຂາຍຢາເສບຕິດ, ອາວຸດເສິກ, ອາວຸດເຄມີ, ຄຳມະນຸດ, ຄຳປະເວນີ, ຄຳໂສເພນີ ແລະ ສິ່ງທີ່ຜິດ ກົດໝາຍ;
- ການເຜີຍແຜ່ ຫຼື ສົ່ງຕໍ່ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 11 ແລະ 14 ຂອງກົດ ໝາຍສະບັບນີ້ ລວມທັງ ຂໍ້ 1, 2, 3, 4 ແລະ ຂໍ້ 5 ຂອງມາດຕານີ້.

ມາດຕາ 14 ການເຜີຍແຜ່ສິ່ງລາມິກຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ

- ສິ່ງລາມິກ ແມ່ນ ຂໍ້ມູນທີ່ມີເນື້ອໃນ ສະແດງອອກຢ່າງຈະແຈ້ງ ເປັນຕົ້ນ ຮູບ, ພາບເຄື່ອນໄຫວ, ສຽງ ແລະ ວິດີໂອ ກ່ຽວກັບອະໄວຍະວະເພດ ແລະ ພຶດຕິກຳທາງເພດຂອງຄົນ;
- ການເຜີຍແຜ່ສິ່ງລາມິກຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການຊື້ຂາຍ, ການແຈກຢາຍ, ການສົ່ງຕໍ່, ການແນະນຳ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີ 1 ເທິງນີ້.

ມາດຕາ 15 ການລົບກວນລະບົບຄອມພິວເຕີ

ການລົບກວນລະບົບຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການກະທຳ ດັ່ງນີ້:

ການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີ, ໄວຣັດ ຫຼື ເຄື່ອງມືອື່ນ ເພື່ອຂັດຂວາງ ຫຼື ທຳລາຍ ການປະຕິບັດງານຂອງ ລະບົບຄອມພິວເຕີ;

ການສົ່ງຂໍ້ມູນລະບົບຄອມພິວເຕີ ຫຼື ຈົດໝາຍທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍມີການປົກປິດ ທີ່ຢູ່ ຫຼື ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງຜູ້ ສົ່ງ ເພື່ອລົບກວນ ແລະ/ຫຼື ທຳລາຍການປະຕິບັດງານຂອງລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ມາດຕາ 16 ການປອມແປງຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ

ການປອມແປງຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການໃຊ້ຄອມພິວເຕີ ຫຼື ລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະ ອຸປະກອນເອເລັກ ໂຕຣນິກ ເພື່ອປ່ຽນແປງຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ດ້ວຍການກະທຳ ດັ່ງນີ້:

- ການປ້ອນຂໍ້ມູນ, ການປ່ຽນແປງຂໍ້ມູນ, ການປອມທີ່ຢູ່ທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼື ການລຶບຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວ ເຕີ ທີ່ສົ່ງຜົນໃຫ້ຂໍ້ມູນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີໃດໜຶ່ງ ປ່ຽນແປງຈາກຂໍ້ມູນເດີມ ໂດຍເຈດຕະນາ;
- ການປ້ອນ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ຂໍ້ມູນທຸລະກຳທາງການເງິນ, ທາງການຄ້າ, ຄວາມລັບ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
- ການສ້າງເວັບໄຊປອມ ເພື່ອຫຼອກລວງ, ການຫຼອກລວງໃຫ້ຜູ້ນຳໃຊ້ລະບົບຄອມພິວເຕີ ຫຼື ອິນເຕີເນັດ ປ້ອນຂໍ້ມູນ ບັນຊີເງິນຝາກ, ລະຫັດບັດເຄຣດິດ, ລະຫັດນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນ.

ມາດຕາ 17 ການທຳລາຍຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ

ການທຳລາຍຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການລຶບ, ການດັດແກ້ ແລະ/ຫຼື ການປ່ຽນແປງ ຂໍ້ມູນຄອມ ພິວເຕີ ຫຼື ຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຂໍ້ມູນ ຫຼື ລະບົບຄອມພິວເຕີນັ້ນ ເສຍຫາຍ ແລະ ຜິດແປກ ຈາກຂໍ້ມູນເດີມ.

ມາດຕາ 18 ການດຳເນີນກິດຈະການ ກ່ຽວກັບເຄື່ອງມືອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ການດຳເນີນກິດຈະການ ກ່ຽວກັບເຄື່ອງມືອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການສ້າງ ໂປຣແກຣມໃໝ່ ສະເພາະ, ການຜະລິດ, ການນຳເຂົ້າ, ການມີໄວ້ໃນຄອບຄອງ, ການຊື້ຂາຍ, ການຈຳໜ່າຍ, ການໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ຫຼື ການແນະນຳ ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົ້ນ ໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີ ຫຼື ການອອກແບບຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ເພື່ອກໍ່ອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ.

3.2.3 ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

1) ນິຍາມ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ

ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ແມ່ນ ເຕັກໂນໂລຊີແມ່ນເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຮັບໃຊ້ໃນການສ້າງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານເປັນລະບົບເອເລັກໂຕຣນິກ, ການຄຳນວນ, ການຈັດລຽງລຳດັບ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານຜ່ານເຄືອຂ່າຍການສື່ສານ ເປັນຕົ້ນ ຄອມພິວເຕີ, ໂທລະສັບ, ອຸປະກອນສື່ສານ, ອຸປະກອນກະຈາຍສຽງ ໂທລະພາບ, ເຄືອຂ່າຍ ແລະ ອຸປະກອນເອເລັກໂຕຣນິກອື່ນໆ ລວມທັງການບໍລິການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາ

ໃນປີ 2016 ກະຊວງ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະການສື່ສານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າສ້າງກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເພື່ອໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການພັດທະນາຢ່າງເປັນລະບົບ, ມີຄຸນນະພາບ, ທັນສະໄໝ, ວ່ອງໄວ, ປອດໄພ ແລະ ສົ່ງເສີມວຽກງານນີ້ເຂົ້າໃນທຸກຂະແໜງການ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແນ່ໃສ່ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ, ປະເທດຊາດມີຄວາມໝັ້ນຄົງສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ, ເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ແລະ ຍຸຕິທຳ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ.

ພາຍຫຼັງກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 2 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດທີ VIII ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງກ່ຽວກັບເນື້ອໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໃນວັນ 07 ພະຈິກ 2016. ພາຍຫຼັງການຮັບຮອງສຳເລັດແລ້ວ ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ສະເໜີຕໍ່ປະທານປະເທດແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ.

ດັ່ງນັ້ນ, ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຢ່າງເລິກເຊິ່ງແລ້ວ ຈຶ່ງໄດ້ອອກລັດຖະດຳລັດ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໃນວັນທີ 08 ທັນວາ 2016 ເພື່ອປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ສະບັບເລກທີ 02 /ສພຊ, ລົງວັນທີ 07 ພະຈິກ 2016 ເຊິ່ງປະກອບມີ 12 ພາກ, 06 ໝວດ, 71 ມາດຕາ ເພື່ອໃຫ້ກົດໝາຍສະບັບນີ້ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ນຳໃຊ້ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວ, ນຳໃຊ້ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ຢູ່ ສປປລາວ.

3) ການຫັນເປັນດິຈິຕອນດ້ານວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ

ການຫັນເປັນດິຈິຕອນດ້ານວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແມ່ນລັດໄດ້ຄົ້ນຄວ້າແຜນພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ການ

ພັດທະນາຂອງຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີ ການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ດັ່ງໃນແຕ່ລະມາດຕາຕໍ່ໄປນີ້:

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ລັດ ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ, ການປະດິດສ້າງ ແລະ ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ດ້ວຍການສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສ້າງເງື່ອນໄຂອໍານວຍຄວາມສະດວກ, ສະ ໜອງງົບປະມານ, ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ພ້ອມທັງສິ່ງເສີມດ້ານບໍລິການ ແລະ ການນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະ ນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ການປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ການພົວພັນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວອື່ນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດລົງທຶນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການ ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ດ້ວຍການສ້າງເງື່ອນໄຂອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ໃຫ້ ນະໂຍບາຍຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ລັດ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາ, ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ, ນັກບວດ, ຄົນພິການ, ຜູ້ຕ້ອຍໂອກາດ ສາມາດຮຽນຮູ້ ແລະ ເຂົ້າຖືງເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສິ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບວຽກງານ ເຕັກໂນໂລຊີ ການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ເຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ການຍົກລະດັບວິຊາ ສະເພາະ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງບຸກຄະລາກອນ, ປະຕິບັດຕາມສັນຍາສາກົນ ແລະ ສົນທິສັນຍາທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 8 ການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເພື່ອຈຸດປະສົງໃດໜຶ່ງ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບ ກົດໝາຍ, ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຖືກກັບມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ຕາມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 30 ຫາ 34 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຕ້ອງມີມາດຕະການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບ ຈາກການນໍາໃຊ້ເຕັກ ໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຂອງເດັກນ້ອຍ ໂດຍສະເພາະການນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກຜ່ານເຄືອຂ່າຍ ຄອມພິວເຕີ.

ມາດຕາ 16 ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຊອບແວ, ຮາດແວ, ລະບົບ ອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ລະບົບປ້ອງກັນຄວາມປອດໄພ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ, ຮັບປະກັນວຽກງານປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ຍົກລະດັບຊີວິດ ການເປັນຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 17 ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແມ່ນລະບົບອຸປະກອນສື່ສານທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການ ຜະລິດ, ການສົ່ງ, ການຮັບ, ການເກັບ ແລະ ການຈັດການຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ເຄືອຂ່າຍໂທລະ ຄົມມະນາຄົມ, ເຄືອຂ່າຍຄອມພິວເຕີ, ເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດ, ເຄືອຂ່າຍວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ, ໂທລະພາບ, ສູນຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ສູນກາງເຊື່ອມຕໍ່ອິນເຕີເນັດ ແລະ ລະບົບຍັງຢືນລະຫັດຄວາມປອດໄພ.

ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ຕ້ອງສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ປະຕິບັດໃຫ້ ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ໃຫ້ເຊື່ອມຕໍ່ກັບພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໄດ້ ໂດຍຜ່ານສູນກາງເຊື່ອມຕໍ່ອິນເຕີເນັດ.

ມາດຕາ 26 ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຕ້ອງໄປຕາມທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ການພັດທະນາຂອງຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍມີສ່ວນຮ່ວມຂອງທຸກພາກສ່ວນ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ.

ມາດຕາ 27 ຂອບເຂດອຸດສາຫະກຳເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ຂອບເຂດອຸດສາຫະກຳເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແມ່ນຂອບເຂດພື້ນທີ່ສະເພາະ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃຫ້ ເໝາະສົມກັບການດຳເນີນກິດຈະການທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ໂຄງລ່າງ ພື້ນຖານ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ເໝາະສົມ ເປັນຕົ້ນຖະໜົນຫົນທາງ, ໄຟຟ້າ, ນໍ້າປະປາ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະ ຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອື່ນໆເປັນຕົ້ນ.

ລັດ ກຳນົດຂອບເຂດອຸດສາຫະກຳເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເພື່ອເປັນບ່ອນຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ, ຜະລິດ, ບໍລິການ ແລະ ຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລົງທຶນ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດນັ້ນ ຈະໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍ ແລະ ບຸລິມະສິດ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ມາກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 28 ເງື່ອນໄຂສິ່ງເສີມຜະລິດຕະພັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ຜະລິດຕະພັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໄດ້ຮັບການສິ່ງເສີມ ຕ້ອງມີດັ່ງນີ້:

- ມີຄວາມຕ້ອງການສູງ ແລະ ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຢູ່ຕະຫຼາດພາຍໃນປະເທດ;
- ມີຄວາມສາມາດໃນການສົ່ງອອກ;
- ມີການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ຕໍ່ຂະແໜງເສດຖະກິດອື່ນ;
- ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ແລະ ປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ມາດຕາ 29 ຕະຫຼາດຜະລິດຕະພັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ

ລັດ ໃຫ້ບຸລິມະສິດ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນການຍົກເວັ້ນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນພາສີ, ອາກອນ ຕາມທີ່ກົດໝາຍໄດ້ ກຳນົດໄວ້, ການສົ່ງເສີມການຊື້ ແລະ ການນຳໃຊ້ຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ, ການຈັດງານວາງສະແດງຜະລິດຕະພັນເຕັກໂນໂລ ຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມ ໃຫ້ວິສະຫະກິດພາຍໃນປະເທດ ເຂົ້າຮ່ວມງານວາງສະແດງຢູ່ພາຍ ໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ແນ່ໃສ່ສິ່ງເສີມຜະລິດຕະພັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານພາຍໃນປະເທດ.

ມາດຕາ 40 ສິດຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ

- ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ມີ ສິດ ດັ່ງນີ້:
 - ໃຫ້ບໍລິການຕາມປະເພດທຸລະກິດທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
 - ສະເໜີຂະຫຍາຍເຄືອຂ່າຍ ຫຼື ຂອບເຂດການໃຫ້ບໍລິການຕໍ່ຂະແໜງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເພື່ອພິຈາລະນາ;
 - ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດໃນການໃຫ້ບໍລິການຂອງຕົນ;
 - ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 41 ພັນທະຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ

- ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ມີ ພັນທະດັ່ງນີ້:
 - ຮັບປະກັນການໃຫ້ບໍລິການຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ມີຄຸນນະພາບ, ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ເປັນທຳ;
 - ແຜນບຳລຸງຮັກສາ, ແຜນປ້ອງກັນ, ລາຍງານ ແລະ ຮັບມືການໂຈມຕີທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ;

- ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສ້າງກິດຈະກຳຊ່ວຍເຫຼືອສັງຄົມ, ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນ ທີ່ສົ່ງເສີມການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ;
- ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອເອເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ, ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ, ທຳມະຊາດ ແລະ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການ ແລະ ກົດໝາຍ;
- ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 42 ສິດຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ

- ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:
 - ໄດ້ຮັບການບໍລິການ ຢ່າງມີຄຸນນະພາບ, ສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ເປັນທຳ;
 - ສະເໜີຕໍ່ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ຫຼື ອົງກອນທີ່ມີສິດກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດປັບປຸງລະບຽບການ, ອັດຕາຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າບໍລິການ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງການໃຫ້ບໍລິການ;
 - ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 43 ພັນທະຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ

ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

- ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ເໝາະສົມ;
- ຊຳລະຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
- ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອເອເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ, ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ, ທຳມະຊາດ ແລະ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການ ແລະ ກົດໝາຍ;
- ປະຕິບັດພັນທະອື່ນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 44 ຄ່າທຳນຽມ

ຄ່າທຳນຽມ ແມ່ນຄ່າສິດຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງລັດ ຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໂດຍຜ່ານຂະແໜງການຂອງລັດ ດ້ວຍຮູບແບບການອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ໃບອະນຸຍາດຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 45 ຄ່າບໍລິການ

ຄ່າບໍລິການ ແມ່ນຄ່າຮັບໃຊ້ທາງດ້ານບໍລິຫານວິຊາການ ຈາກຂະແໜງການຂອງລັດໃນການເຄື່ອນໄຫວຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ໂດຍບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ແລະ ເພື່ອເປັນການຊ່ວຍໝູນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານຂອງລັດ.

3.2.4 ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍຄຸ້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ

1) ນິຍາມຂອງຄຸ້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ

ຄຸ້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ແມ່ນ ຄຸ້ນແມ່ເຫຼັກໄຟຟ້າ ທີ່ເປັນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊຶ່ງມີຢ່າງຈຳກັດ, ແຜ່ກະຈາຍໃນອາກາດ, ອາວະກາດ ແລະ ໃຕ້ນ້ຳ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກສື່ສານ ທີ່ມີຄຸ້ນຄວາມຖີ່ ແຕ່ ແປດຈຸດສາມ ກິ ໂລເຮັດເຖິງ ສາມພັນ ຈິກາເຮັດ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາ ຂອງກົດໝາຍຄຸ້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ

ແມ່ນ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະຖານ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຄຸ້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານເພື່ອໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ, ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ຫັນສະໄໝ ແລະ ຍຸຕິທຳ ແນໃສ່ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ, ຄວາມປອດໄພຂອງຊາດ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮ-ຍຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ.

ດັ່ງນັ້ນ, ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ຈຶ່ງໄດ້ອອກລັດຖະດຳລັດ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ສະບັບເລກທີ 17/ສພຊ, ລົງວັນທີ 5 ພຶດສະພາ 2017 ໂດຍປະກອບມີ: 14 ໝວດ, 77 ມາດຕາ.

3) ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຂອງວຽກງານຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ

ປະຈຸບັນ ພວກເຮົາເຫັນໄດ້ວ່າໃນໄລຍະຫຼາຍປີຜ່ານມານີ້ ການສື່ສານໃນຊີວິດປະຈຳວັນນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນ, ເຮັດໃຫ້ຄວາມຕ້ອງການນຳໃຊ້ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານສູງຂຶ້ນເຊັ່ນກັນ ຍ້ອນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານໃນປະຈຸບັນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນການສື່ສານແບບບໍ່ໃຊ້ສາຍ ເຊັ່ນ ການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ, ວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ ໂທລະພາບ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການເຊື່ອມຕໍ່ອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງແບບບໍ່ໃຊ້ສາຍ (Mobile Broadband MBB) ເຊິ່ງເລີ່ມຈາກຍຸກຂອງ ລະບົບໂທລະສັບເຄື່ອນທີ່ 3G ແລະ 4G ຂຶ້ນມາ, ເພື່ອສະໜອງຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານໃຫ້ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຄື້ນຄວາມນັ້ນ, ລັດຖະບານ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ເຮັດຫຼາຍວິທີທາງເຊັ່ນ ການຈັດສັນຄື້ນຄວາມຖີ່ 850MHz, 1800MHz ແລະ 2100MHz ຄື້ນໃໝ່, ການອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານແຖບໃໝ່ເຊັ່ນ ແຖບຄວາມຖີ່ 700MHz, 2300 MHz, 2600MHz ແລະ ຄື້ນຄວາມຖີ່ອື່ນໆ.

ອີກດ້ານໜຶ່ງ ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ໆກຳລັງຖືກພັດທະນາ ເຊັ່ນ ລະບົບໂທລະສັບເຄື່ອນທີ່ IMT-2020 (5G), ລະບົບ Internet of Things (IoT), ລະບົບການສື່ສານທາງລົດໄຟ RSTT, ລະບົບ High-altitude platform station (HAPS), ລະບົບການຈາລະຈອນອັດສະລິຍະ Intelligence Traffic System (ITS), ລະບົບການສົ່ງພະລັງງານແບບບໍ່ມີ ສາຍ Wireless Power Transmission (WPT) ແລະ ອື່ນໆ ລ້ວນແຕ່ຕ້ອງການນຳໃຊ້ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານທັງ ໜຶ່ງ ເຊິ່ງເປັນສິ່ງທ້າທາຍທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດສຳລັບວຽກງານຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ເພາະລັດຖະບານຈະຕ້ອງໄດ້ຄື້ນຄວ້າ ຈັດສັນ, ຈັດສັນຄື້ນໃໝ່, ຈັດແບ່ງ, ສະຫງວນ, ຖອນ, ແລະ ອະນຸຍາດນຳໃຊ້ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ແທດໝາຍ ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ ນອກນັ້ນຈະຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງກັບລະບຽບການຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸ ສາກົນ ຂອງອົງການ ITU.

4) ບາງມາດຕາທີ່ເປັນການສົ່ງເສີມການຫັນເປັນ ດິຈິຕອນ ຂອງຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານຂອງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ

ລັດ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ຢ່າງລວມສູນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລະ ມີສິດພຽງຜູ້ດຽວໃນການອະນຸຍາດໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ນຳໃຊ້.

ລັດ ສົ່ງເສີມໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນທີ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ນຳໃຊ້ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳສັງຄົມ, ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ວຽກງານແຈ້ງເຕືອນໄພ ແລະ ບັນເທົາໄພພິບັດຕ່າງໆ, ວຽກງານຄື້ນຄວ້າວິໄຈທາງວິທະຍາສາດ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ, ປອດໄພ ແລະ ຍຸຕິທຳ.

ລັດ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ວຽກງານຄຸ້ມຄອງຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ດ້ວຍ ການປະກອບບຸກຄະລາກອນ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ງົບປະມານ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ອຸປະກອນ ທີ່ຈຳເປັນຕາມຄວາມສາມາດໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ກົມນຳໃຊ້ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ ແລະ ກ້າວໜ້າ ເພື່ອໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 5 ຫຼັກການກ່ຽວກັບວຽກງານຄົ້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ

ວຽກງານຄົ້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

- ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນຜັງ ແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບຄົ້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ;
- ຮັບປະກັນການຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ ເປັນເອກະພາບທົ່ວປະເທດ;
- ຮັບປະກັນການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບ
- ຮ້ອຍ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງສັງຄົມ;
- ຮັບປະກັນໃຫ້ມີຄວາມຍຸຕິທຳ, ປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ, ນຳໃຊ້ຖືກເປົ້າໝາຍ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ມີການລົບກວນ ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ;
- ຮັບປະກັນດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ;
- ຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງກັບ ກົດໝາຍ, ສົນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 6 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ນຳໃຊ້ ຄົ້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານຄົ້ນຄວາມຖີ່ວິທະ ຍຸສື່ສານ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນ ບົດຮຽນດ້ານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວມີປະສິດທິພາບ, ມີການພັດທະນາ ແລະ ປະຕິບັດສົນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

3.2.5 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

1) ນິຍາມຂອງການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ແມ່ນ ການຖ່າຍທອດສິດຂອງການເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ສິດນຳໃຊ້ທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນຕົ້ນ ເຄັດລັບ, ປະສິດທິການ, ຂະບວນການ, ກຳມະວິທີ ຫຼື ວິທີ ການ, ເຄື່ອງມື, ອຸປະກອນ, ເຄື່ອງຈັກ, ພາຫະນະ ຈາກຜູ້ມີສິດຖ່າຍທອດ ໄປຫາຜູ້ຮັບການຖ່າຍທອດ.

2) ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມ ການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ, ການປະດິດສ້າງ, ການ ຄ້າ, ການລົງທຶນ, ການຜະລິດ, ການບໍລິການ ແລະ ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ ສັງຄົມໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເໝາະສົມ, ກ້າວໜ້າ, ຫັນສະໄໝ, ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ ເປັນມິດຕໍ່ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ປົກປັກຮັກສາປະເທດຊາດ ແລະ ສັງຄົມມີຄວາມຍຸຕິທຳ.

3) ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

ອີງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 53 ຂໍ້ 1 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສະພາແຫ່ງຊາດ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 11 ຂໍ້ 1.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 4 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VIII ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ໃນວາລະ ກອງປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 8 ພະຈິກ 2017.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

ລັດ ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ດ້ວຍການອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການ ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ການປະດິດສ້າງ, ການນໍາໃຊ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ, ການຜະລິດ, ການບໍລິການ ການ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການນໍາໃຊ້ນະວັດຕະກໍາ ເພື່ອຮັບປະກັນສິດຜົນປະໂຫຍດ, ຄວາມປອດໄພຕໍ່ຊີ ວິດ ແລະ ຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ຄວາມສະຫງົບປອດໄພຂອງຊາດ.

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການລົງທຶນເຂົ້າໃນການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ດ້ວຍການ ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ພັດທະນາ ແລະ ປະກອບບຸກຄະລາກອນ, ສະໜອງງົບປະມານ, ວັດຖຸປະກອນ, ການ ເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນພັດທະນາ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລົງທຶນພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີທີ່ກ້າວໜ້າ, ທັນສະໄໝ, ເໝາະສົມ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ດ້ວຍການ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍສິນເຊື່ອ, ຍົກເວັ້ນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນພາສີ, ອາກອນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 11 ເປົ້າໝາຍການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

ເປົ້າໝາຍການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ແມ່ນ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ ຂອງເຕັກໂນໂລຊີທີ່ນໍາມາຖ່າຍທອດຊຶ່ງມີ ດັ່ງນີ້:

ຄວາມຮູ້ດ້ານເຕັກນິກກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ໄດ້ມີການຖ່າຍທອດ ໃນຮູບແບບ, ວິທີການ, ຂະ ບວນການເຕັກໂນໂລຊີ, ວິທີການແກ້ໄຂດ້ານເຕັກນິກ, ສູດຄິດໄລ່, ຕົວເລກດ້ານເຕັກນິກ, ແຜນຜັງ, ແຜນ ວາດດ້ານເຕັກນິກ, ຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ແລະ ໂປຣແກຣມທາງຄອມພິວເຕີ;

ການປັບປຸງວິທີການຜະລິດໃໝ່ທີ່ເໝາະສົມ, ການປ່ຽນແປງເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່. ເປົ້າໝາຍຂອງການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ອາດຕິດພັນ ຫຼື ບໍ່ຕິດພັນ ກັບສິດທາງດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ.

ມາດຕາ 13 ວິທີການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

ວິທີການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ມີ ດັ່ງນີ້:

- ການສະໜອງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີ;
- ການຝຶກອົບຮົມ ແກ່ຜູ້ຮັບການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ;
- ການສົ່ງຜູ້ຊ່ຽວຊານ ເພື່ອເປັນທີ່ປຶກສາ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບການຖ່າຍທອດ;
- ວິທີການອື່ນ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ມາດຕາ 14 ການດໍາເນີນການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

ການດໍາເນີນການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

ສໍາລັບເຕັກໂນໂລຊີທີ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຖ່າຍທອດ ສາມາດດໍາເນີນການຖ່າຍທອດໄດ້ ແຕ່ໃຫ້ແຈ້ງ ຕໍ່ອົງການຄຸ້ມຄອງການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ພາຍໃນເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຖ່າຍທອດເປັນຕົ້ນໄປ;

ສໍາລັບເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຄວບຄຸມການຖ່າຍທອດ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ນໍາອົງການ ຄຸ້ມຄອງການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ.

ໃນກໍລະນີຈໍາເປັນ ລັດຖະບານ ອາດພິຈາລະນາໃຫ້ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຫ້າມຖ່າຍທອດ, ສໍາລັບ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 10 ຂໍ້ 3 ນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດນໍາຄະນະປະຈໍາສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 15 ການຂໍອະນຸຍາດຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຄວບຄຸມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ, ຜະລິດ ແລະ ບໍລິການ, ຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ມີການ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຄວບຄຸມການຖ່າຍທອດ ຕ້ອງໄດ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍ

ອະນຸຍາດນຳອົງການຄຸ້ມຄອງການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຕາມການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ເພື່ອພິຈາລະນາ ອອກໃບອະນຸຍາດໃຫ້ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ.

ມາດຕາ 17 ການພິຈາລະນາ ການຂໍອະນຸຍາດຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຄວບຄຸມ

ອົງການຄຸ້ມຄອງການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ພິຈາລະນາການຂໍອະນຸຍາດຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຄວບ ຄຸມ ຕາມຂອບເຂດສິດຂອງຕົນ ພາຍໃນເວລາ ສິບວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງ ແລະ ເອກະສານປະ ກອບຄົບຖ້ວນ ແລະ ຖືກຕ້ອງ ເປັນຕົ້ນໄປ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ບາງປະເພດເຕັກໂນໂລຊີທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງກວດ ສອບຜ່ານທາງດ້ານເຕັກນິກ ຫຼື ວິຊາການ ຊຶ່ງອາດໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່ານັ້ນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມສິບວັນ ລັດຖະການ.

ມາດຕາ 28 ການສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

ການສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ມີ ດັ່ງນີ້:

- ການສົ່ງເສີມດ້ານນະໂຍບາຍການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ;
- ການສົ່ງເສີມດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ;
- ການສົ່ງເສີມດ້ານການຕະຫຼາດເຕັກໂນໂລຊີ

ມາດຕາ 29 ການສົ່ງເສີມດ້ານນະໂຍບາຍການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດຳເນີນການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 8 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ການປະດິດສ້າງ, ການນຳໃຊ້ ແລະ ການລົງທຶນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນໆກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 30 ການສົ່ງເສີມດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດຳເນີນການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຕ້ອງມີແຜນການສ້າງ ແລະ ນຳໃຊ້ບຸກຄະລາກອນ, ການຈັດແບ່ງງົບປະມານໃນການສ້າງພື້ນຖານອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ສະຖານທີ່ຝຶກອົບ ຮົມຍົກລະດັບໃຫ້ແກ່ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ໃຫ້ທຶນການສຶກສາໃນການສ້າງ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບດ້ານວິຊາສະ ເພາະ, ເຕັກນິກວິຊາການໃຫ້ແກ່ບຸກຄະລາກອນ ດ້ານການຄຸ້ມຄອງ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຜູ້ຮັບການ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ.

ມາດຕາ 32 ກອງທຶນສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດ ແລະ ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ

ກອງທຶນສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດ ແລະ ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ນຳໃຊ້ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາ ສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ລະ ບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ, ການປະດິດສ້າງ, ການດັດປັບເຕັກໂນໂລຊີ, ການຕໍ່ຍອດຜົນ ຂອງການຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າໃນການຜະລິດ, ການບໍລິການ, ການຄ້າ ແລະ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ.

3.2.6 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ

1) ນິຍາມຂອງການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ

ຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ ແມ່ນ ຂໍ້ຄວາມທີ່ເປັນຕົວເລກ, ຕົວອັກສອນ, ຮູບພາບເໜັງຕີງ, ຮູບພາບບໍ່ເໜັງຕີງ, ສຽງ, ວິດີໂອ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກ.

ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ ແມ່ນການນຳໃຊ້ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການ ເພື່ອປ້ອງກັນຂໍ້ມູນທີ່ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກ ບໍ່ໃຫ້ມີການເຂົ້າເຖິງ, ນຳໃຊ້, ເປີດເຜີຍ, ດັດແປງ, ສົ່ງ, ໂອນ ຫຼື ທຳລາຍໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ

ໃນປີ 2017 ກະຊວງ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ ເພື່ອກຳນົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການເກັບກຳ, ການເຂົ້າເຖິງ, ການນຳໃຊ້ ແລະ ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນນັ້ນ ມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ຖືກຕ້ອງ ແນໃສ່ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ, ຮັບປະກັນໃຫ້ປະເທດຊາດມີຄວາມໝັ້ນຄົງ, ສັງ ຄົມມີຄວາມສະຫງົບ ແລະ ເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ຈຶ່ງໄດ້ສະເໜີເຂົ້າເປັນວາລະຂອງກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 3 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VIII ເພື່ອພິຈາລະນາກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຮ່າງກົດໝາຍສະບັບດັ່ງກ່າວ.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 3 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VIII ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ ໃນວາລະກອງປະຊຸມ ຂອງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2017. ສະພາແຫ່ງຊາດ ຈຶ່ງໄດ້ອອກມະນີຕົກລົງ ສະບັບເລກທີ 012/ສພຊ, ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2017 ກ່ຽວກັບການຕົກລົງຮັບຮອງເອົາ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ ສະບັບເລກທີ 25/ສພຊ, ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2017 ແລະ ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍສະບັບດັ່ງກ່າວ.

ດັ່ງນັ້ນ, ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຈຶ່ງໄດ້ອອກລັດຖະດຳລັດ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ ສະບັບເລກທີ 117/ປປທ, ລົງວັນທີ 23 ມິຖຸນາ 2017 ເພື່ອປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ ສະບັບເລກທີ 25/ສພຊ, ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2017 ໂດຍປະກອບມີ: 12 ໝວດ, 56 ມາດຕາ ຢ່າງເປັນທາງການນັບແຕ່ວັນທີ 23 ມິຖຸນາ 2017 ເປັນຕົ້ນໄປ.

3) ການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງວຽກງານການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ

ປະຈຸບັນ ປະເທດເຮົາກຳລັງມີການພັດທະນາຫຼາຍດ້ານ ແລະ ບັນດາປະເທດອ້ອມຂ້າງກໍ່ໄດ້ເປີດປະຕູກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກ 4.0 ໃນນັ້ນ ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ ກໍ່ເປັນອີກວຽກງານໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນ ທີ່ຕ້ອງເພີ່ມທະວີ ການຈັດລະດັບຄວາມປອດໄພຂໍ້ມູນທາງລັກຖະການ, ການເກັບຮັກສາ, ການເຂົ້າເຖິງ, ການເຂົ້າລະຫັດຄວາມປອດໄພ ແລະ ການຕອບໂຕ້ການບຸກລຸກ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນມີຄວາມປອດໄພ.

ລັດ ໄດ້ກຽມພ້ອມປັດໃຈພື້ນຖານຕໍ່ກັບວຽກງານດັ່ງກ່າວ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍມີມາດຕາທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ

ລັດ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນແກ່ວຽກງານປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ ເພື່ອຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນນັ້ນ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ຈຳກັດການນຳເອົາຂໍ້ມູນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ໄປນຳໃຊ້ ຫຼື ເປີດ ເຜີຍຕໍ່ສາທາລະນະ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ວຽກງານປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ ດ້ວຍການອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ສະໜອງງົບປະມານ, ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດປະ ກອບສ່ວນ ແລະ ລົງທຶນໃສ່ວຽກງານການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນອີເລັກໂຕຣນິກ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ເປີດກວ້າງ ແລະ ສົ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານ ປົກ ປ້ອງຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາ ມາດ ທາງດ້ານວິຊາການ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີປະສິດທິຜົນ, ປະຕິບັດຕາມສົນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 8 ປະເພດຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ

ຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ ປະກອບມີ ສອງ ປະເພດ ດັ່ງນີ້:

- ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ;
- ຂໍ້ມູນສະເພາະ.

ມາດຕາ 9 ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ ແມ່ນ ຂໍ້ມູນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຊຶ່ງສາມາດເຂົ້າເຖິງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ເປີດ ເຜີຍ ໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງບອກແຫຼ່ງຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ມາໃຫ້ຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 10 ຂໍ້ມູນສະເພາະ

ຂໍ້ມູນສະເພາະ ແມ່ນ ຂໍ້ມູນ ທີ່ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ເຂົ້າເຖິງ, ນຳໃຊ້ ຫຼື ເປີດ ເຜີຍ ຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກເຈົ້າຂອງຂໍ້ມູນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຂໍ້ມູນສະເພາະ ປະກອບດ້ວຍ ຂໍ້ມູນທາງລັດຖະການ ແລະ ຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນ.

ສຳລັບຂໍ້ມູນທາງລັດຖະການ ຕ້ອງມີການຈັດລະດັບຄວາມປອດໄພຂອງຂໍ້ມູນ ແລະ ຂັ້ນຕອນການເຂົ້າເຖິງ, ນຳ ໃຊ້ ແລະ ເປີດເຜີຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 22 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 23 ການເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ ຕ້ອງເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ ດັ່ງນີ້:

- ມີຫນ່ວຍງານ ຫຼື ພະນັກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພຂໍ້ມູນສະເພາະ;
- ສ້າງລະບົບເກັບກຳ, ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພຂໍ້ມູນ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
- ມີລະບົບເຕັກນິກປົກປ້ອງຂໍ້ມູນທີ່ເຫມາະສົມກັບຂະໜາດຂອງລະບົບຂໍ້ມູນ;
- ກວດຄົ້ນການລຶບ ຫຼື ທຳລາຍຂໍ້ມູນ;
- ບັນທຶກຂໍ້ມູນ ດ້ວຍເຈ້ຍ, ແສງ, ແມ່ເຫຼັກ ຫຼື ວິທີອື່ນ ແລະ ນຳໃຊ້ວິທີການທີ່ເຫມາະສົມໃນການເກັບຮັກ
- ກວດສອບ ແລະ ປະເມີນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ລະບົບຂໍ້ມູນ ຢ່າງຫນ້ອຍປີລະຄັ້ງ ແລະ ຕ້ອງແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ກວດ ພົບ ພ້ອມທັງປັບປຸງລະບົບຂໍ້ມູນໃຫ້ປອດໄພ;
- ກວດສອບການເຂົ້າເຖິງລະບົບການຈັດເກັບຂໍ້ມູນ ແລະ ປ້ອງກັນ ການບຸກລຸກ, ໄວຣັດ ຫຼື ຄວາມສ່ຽງອື່ນ ທີ່ມີ ລັກສະນະຄ້າຍຄືກັນ ແລະ ອື່ນໆ;
- ແກ້ໄຂບັນຫາຮີບດ່ວນ ຕໍ່ເຫດການທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດ ຫຼື ອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງທັນທີ ທີ່ໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດ ຫຼື ໄດ້ຮັບບົດລາຍງານການສືບສວນ-ສອບສວນຂອງຫນ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພຂໍ້ມູນ ຫຼື ຫນ່ວຍງານ ອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ປ້ອງກັນຂໍ້ມູນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດເຂົ້າເຖິງ, ນຳໃຊ້, ເປີດເຜີຍ, ສຳເນົາ, ປ່ຽນແປງ, ກຳຈັດ ຂໍ້ມູນ.

ມາດຕາ 29 ສິດຂອງຜູ້ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ ມີ ສິດ ດັ່ງນີ້:

- ສະກັດກັ້ນ ການສ້າງ, ການເຂົ້າເຖິງ, ການສົ່ງ, ການຮັບ, ການນຳໃຊ້ ຫຼື ການເປີດເຜີຍ ຂໍ້ມູນເອເລັກ ໂຕຣນິກທີ່ມີ ຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ

- ໂຈະການບໍລິການຂອງເຈົ້າຂອງຂໍ້ມູນ ທີ່ລະເມີດສັນຍາ ຫຼື ມີພິດຕິກຳທີ່ອາດສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ ແກ່ຜູ້ຖືກຄອງຂໍ້ມູນ, ຄວາມສະຫງົບ ຫຼື ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ;
- ລິບຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ ທີ່ພົວພັນເຖິງຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ຫຼື ຂໍ້ມູນທີ່ໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສີບຸກຄົນອື່ນ ຕາມການສະເໜີຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ສ້າງຫນ່ວຍງານ ກວດກາ, ຕິດຕາມ ແລະ ເຜົ່າລະວັງ ລະບົບຂໍ້ມູນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດ ຊອບຂອງຕົນໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ;
- ກຳຈັດທີ່ມາຂອງໂປຣແກຣມອັນຕະລາຍ, ໄວຣັດ ແລະ ອື່ນໆ;
- ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 40 ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານປົກປ້ອງຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ

ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ຖືກຄອງວຽກງານປົກປ້ອງຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນ ຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງແລະເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບບັນດາກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານປົກປ້ອງຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ ປະກອບດ້ວຍ:

- ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ;
- ພະແນກໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ;
- ຫ້ອງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ.

ມາດຕາ 45 ອົງການກວດກາວຽກງານປົກປ້ອງຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ

ອົງການກວດກາວຽກງານປົກປ້ອງຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ ປະກອບດ້ວຍ:

- ອົງການກວດກາພາຍໃນ;
- ອົງການກວດກາພາຍນອກ.
- ອົງການກວດກາພາຍໃນ ແມ່ນ ອົງການດຽວກັນກັບອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານປົກປ້ອງຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກ ນິກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 40 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
- ອົງການກວດກາພາຍນອກ ມີ ສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ, ອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ, ອົງການກວດກາລັດຖະບານ, ອົງການແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ.

3.2.7 ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ

1) ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຂອງ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລາຍເຊັນ ເອເລັກໂຕຣນິກ

ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີຢ່າງໄວວາຂອງມວນມະນຸດໄດ້ປ່ຽນແປງວິຖີການດຳລົງຊີວິດທີ່ແຕກຕ່າງຈາກເດີມ ໂດຍສະເພາະມະນຸດເຮົາໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີເຂົ້າມາຊ່ວຍໃນການອອກແຮງງານໃຫ້ມີຄວາມວ່ອງໄວ, ຜົນຜະລິດມີປະສິດຕິພາບ ແລະ ປະສິດຕິຜົນສູງຂຶ້ນເລື້ອຍໆ. ການຫັນເປັນດິຈິຕອນກໍ່ແມ່ນການຫັນການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທາງດ້ານ ICT ເຂົ້າມາຊ່ວຍໃນການອອກແຮງງານເພື່ອໃຫ້ມີປະສິດຕິພາບ ແລະ ປະສິດຕິພາບສູງສຸດ. ເພື່ອເຮັດໄດ້ຄືແນວນັ້ນ ລາຍເຊັນກໍ່ຕ້ອງໄດ້ມີການຫັນເປັນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຕົວອັກສອນ, ເຄື່ອງໝາຍ, ສັນຍາລັກເປັນຕົວເລກ, ສຽງ ຫຼື ອື່ນໆ. ການນຳໃຊ້ລາຍເຊັນຮູບແບບເດີມຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍດ້ານເຊິ່ງບາງຄັ້ງກໍ່ໄດ້ມີການລໍຖ້າລາຍເຊັນຈາກຜູ້ທີ່ມີອຳນາດໃນການຕັດສິນບັນຫານັ້ນໆ ສະນັ້ນ, ການຫັນມານຳໃຊ້ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ປະຢັດເວລາໃນການແກ້ໄຂວຽກງານທຸກທີ່ທຸກເວລາ.

2) ຜົນປະໂຫຍດຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະເຮັດໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງພາກລັດ ໄດ້ນຳໃຊ້ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ທັນສະໄໝ, ປອດໄພ ແລະ ວ່ອງໄວ ກວ່າເກົ່າ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການຫັນເປັນ ດິຈິຕອນ ຄືແນວນັ້ນ ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ຈຶ່ງໄດ້ຮ່າງກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ລາຍເຊັນ ເອເລັກໂຕຣນິກ ຂຶ້ນມາ ແລະ ສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາໃນປີ 2022 ເຊິ່ງປະກອບມີ 13 ພາກ ແລະ 82 ມາດຕາ.

3) ບັນດາມາດຕາທີ່ຕິດພັນກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

ການນຳໃຊ້ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກແມ່ນໄດ້ມີການລະບຸໄວ້ຢ່າງຊັດເຈນໃນພາກທີ II ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້

ມາດຕາ 8 ປະເພດລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ

ເອເລັກໂຕຣນິກ ມີ 2 ປະເພດຄື: ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກພື້ນຖານ ແລະ ລາຍເຊັນດິຈິຕອນເຊິ່ງມີລັກສະນະດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກພື້ນຖານ
- ລາຍເຊັນດິຈິຕອນ.

ມາດຕາ 9 ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກພື້ນຖານ

ແມ່ນຂໍ້ມູນທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກທີ່ໃຊ້ບົ່ງບອກ ແລະ ຍັງຍືນຕົວຕົນ ຂອງຜູ້ລົງລາຍເຊັນທີ່ບໍ່ຜ່ານການເຂົ້າລະຫັດຄວາມປອດໄພ ລະຫວ່າງຜູ້ລົງລາຍເຊັນ ແລະ ຜູ້ຮັບເອກະສານ.

ມາດຕາ 10 ລາຍເຊັນດິຈິຕອນ

ແມ່ນຂໍ້ມູນທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກທີ່ໃຊ້ບົ່ງບອກ ແລະ ຍັງຍືນຕົວຕົນ ຂອງຜູ້ລົງລາຍເຊັນທີ່ຜ່ານການເຂົ້າລະຫັດຄວາມປອດໄພ ລະຫວ່າງຜູ້ລົງລາຍເຊັນ ແລະ ຜູ້ຮັບເອກະສານ.

ມາດຕາ 12 ຕາປະທັບດິຈິຕອນ

ຕາປະທັບດິຈິຕອນແມ່ນຂໍ້ມູນທີ່ ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ສ້າງຂຶ້ນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ລະບົບເຕັກນິກ ຊຶ່ງໃຊ້ຄຽງຄູ່ກັບລາຍເຊັນດິຈິຕອນເພື່ອຍັງຍືນວ່າມີການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງຜູ້ລົງຕາປະທັບ ແລະ ເອກະສານດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 14 ມາດຕະຖານຂອງ ລາຍເຊັນດິຈິຕອນແລະ ຕາປະທັບດິຈິຕອນ

ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ຕາປະທັບດິຈິຕອນຕ້ອງໄດ້ມາດຕະຖານ ດັ່ງນີ້:

- ສາມາດບົ່ງບອກຂໍ້ມູນຢ່າງຊັດເຈນ ໃນກໍລະນີເນື້ອໃນຂອງ ລາຍເຊັນດິຈິຕອນແລະ ຕາປະທັບດິຈິຕອນມີການປ່ຽນແປງ;
- ສາມາດຮັບຮູ້ຢ່າງຊັດເຈນ ເຖິງວ່າ ລາຍເຊັນດິຈິຕອນແລະ ຕາປະທັບດິຈິຕອນຖືກສ້າງແບບບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
- ສາມາດກວດກາ ໃນກໍລະນີມີການປອມແປງລາຍເຊັນດິຈິຕອນແລະ ຕາປະທັບດິຈິຕອນ;
- ສາມາດປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຜູ້ອື່ນນຳໃຊ້ໄດ້;
- ສາມາດບົ່ງບອກຜູ້ຖືໃບຮັບຮອງລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກໄດ້;
- ສາມາດແຈ້ງເຕືອນ ໃນກໍລະນີມີການນຳໃຊ້ກະແຈສ່ວນຕົວແບບຜິດກົດໝາຍ;
- ສາມາດບົ່ງບອກລັກສະນະສະເພາະ ແລະ ແຕກຕ່າງຂອງກະແຈສ່ວນຕົວ ແລະ ກະແຈສາທາລະນະໃນລາຍເຊັນດິຈິຕອນໃນເວລາສ້າງ, ສົ່ງ ຫຼື ຮັບຄູ່ກະແຈ;
- ສາມາດຮັບຮອງຂໍ້ມູນໄວ້ແຕ່ການເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນນັ້ນຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພໃນລະດັບດຽວກັນກັບບ່ອນເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນສະບັບຕົ້ນ.

ມາດຕາ 15 ຜົນສັກສິດຂອງ ລາຍເຊັນດິຈິຕອນແລະ ຕາປະທັບດິຈິຕອນ

ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ກາປະທັບດິຈິຕອນທີ່ຄົບອົງປະກອບຕາມມາດຕາ 11 ແລະ 13 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດທາງດ້ານກົດໝາຍ ຄືກັນກັບ ລາຍເຊັນ ແລະ ກາປະທັບໃນເອກະສານສະບັບເຈ້ຍ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍອື່ນໜຶ່ງຂອງ ຫາກກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

3.2.8 ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການໂທລະຄົມມະນາຄົມ (ສະບັບປັບປຸງ)

1) ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຂອງ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໂທລະຄົມມະນາຄົມ.

ປະຈຸບັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ໄດ້ມີການພັດທະນາຢ່າງວ່ອງໄວແບບກ້າວກະໂດດ ໂດຍສະເພາະເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານໂທລະສັບເຄື່ອນທີ່ ຊຶ່ງເຫັນໄດ້ວ່າທຸກໆ 10 ປີ ໄດ້ມີການພັດທະນາໃຫຍ່ຄັ້ງໜຶ່ງເຊັ່ນ ໃນຊຸມປີ 1980 ໄດ້ມີການສ້າງ ແລະ ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີໂທລະສັບເຄື່ອນທີ່ 1G ຊຶ່ງເປັນການສົ່ງ-ຮັບສັນຍານແບບ Analog, ໃນຊຸມປີ 1990 ໄດ້ມີການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີໂທລະສັບເຄື່ອນທີ່ 2G ຊຶ່ງເປັນສົ່ງ-ຮັບສັນຍານແບບ Digital ແລະ ຍັງມີຫຼາຍ Functions ທີ່ສາມາດ ສົ່ງ-ຮັບຂໍ້ຄວາມສັ້ນ SMS ແລະ MMS, ເຊື່ອມຕໍ່ Internet ຜ່ານລະບົບ GPRS, EDGE, ຕໍ່ມາ ໃນຊຸມປີ 2000 ໄດ້ມີການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ 3G (IMT-2000) ຊຶ່ງສາມາດເຊື່ອມຕໍ່ Internet ແບບ Mobile Broadband ຜ່ານລະບົບ WCDMA, CDMA2000, HSPA, HSPA+. ໃນຊຸມປີ 2010 ກໍ່ໄດ້ມີການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ 4G (IMT-Advanced) ທີ່ມີຄວາມໄວສູງຫຼາຍກວ່າ 20 Mbps ທີ່ນຳໃຊ້ລະບົບ LTE, LTE Advanced. ແລະ ໃນປະຈຸບັນ ເລີ່ມແຕ່ຊຸມປີ 2020 ໄດ້ມີການພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ 5G ທີ່ມີຄວາມໄວສູງ ຫຼາຍກວ່າ 100 Mbps ນອກນັ້ນ ຍັງສາມາດໃຫ້ບໍລິການລະບົບ Internet of Things (IoT) ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຄວາມໜ່ວງຕໍ່ າ Ultra-reliable low latency communications (URLLC). ແລະ ປະຈຸບັນ ສະຫະພາບໂທລະຄົມມະນາຄົມສາກົນ ກຳລັງພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ 6G ຊຶ່ງຄາດວ່າຈະສຳເລັດໃນຊຸມປີ 2030.

ຕໍ່ກັບການພັດທະນາຂອງເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຢ່າງວ່ອງໄວດັ່ງກ່າວ ຊຶ່ງເປັນໂຄງຮ່າງພື້ນຖານຂອງການສື່ສານຫຼັກຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ ແລະ ເປັນພື້ນຖານສຳຄັນທີ່ສຸດໃຫ້ກັບນະໂຍບາຍການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງ ທຸກປະເທດ ໂດຍສະເພາະຂອງ ສປປ ລາວ ຕາມວິໄສທັດພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດໄລຍະ 20 ປີ (2021-2040), ຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດໄລຍະ 10 ປີ (2021-2030) ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດທະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025).

ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ສຸດໃນການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໂທລະຄົມມະນາຄົມ ໃນ ສປປ ລາວ ເພື່ອໃຫ້ການນຳໃຊ້ລະບົບໂທລະຄົມມະນາຄົມມີປະສິດທິພາບ ປະສິດທິຜົນສູງສຸດ, ມີຄຸນນະພາບ, ທົ່ວເຖິງ, ສະດວກ, ຍຸດຕິທຳ, ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ຄວາມປອດໄພ ແລະ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນໄດ້.

2) ສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຈະສົ່ງເສີມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃຫ້ບັນລຸຕາມຄາດໝາຍ, ສົ່ງເສີມການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງບັນດາບໍລິສັດຜູ້ໃຫ້ບໍລິການໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງພື້ນຖານໂຄງຮ່າງລະບົບການສື່ສານຂອງ ສປປ ລາວ, ຮັບປະກັນການຈັດສັນ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນໂທລະຄົມມະນາຄົມໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ, ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ນຳໃຊ້.

3) ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໂທລະຄົມມະນາຄົມສະບັບປັບປຸງ ປີ 2021

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໂທລະຄົມມະນາຄົມສະບັບປັບປຸງ ປີ 2021 ໄດ້ປັບປຸງມາຈາກກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໂທລະຄົມມະນາຄົມສະບັບ ປີ 2011, ຊຶ່ງກົດໝາຍສະບັບປີ 2021 ນີ້ ໄດ້ປັບປຸງໃຫ້ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ແທດເໝາະກັບສະພາບການ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງຂອງ ສປປ ລາວ, ຮອງຮັບເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານໃໝ່ໆ, ປັບປຸງການຄຸ້ມ

ຄອງດ້ານມາດຕະຖານເຕັກນິກຂອງອຸປະກອນໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ຄົ້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ແລະ ICT. ກົດໝາຍ ສະບັບນີ້ປະກອບມີ 12 ພາກ, 5 ໝວດ ແລະ 59 ມາດຕາ.

4) ບາງມາດຕາທີ່ເປັນການສົ່ງເສີມການຫັນເປັນ ດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ

ມາດຕາ 9 (ໃໝ່) ແຜນການຈັດສັນເລກໝາຍໂທລະຄົມມະນາຄົມ. ເປັນການກຳນົດແຜນການນຳໃຊ້ເລກໝາຍໂທລະຄົມມະນາຄົມໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນຍຸດທະສາດຂອງຂະແໜງການເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ລະບຽບການຂອງສາກົນ.

ມາດຕາ 11 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນທະບຽນເລກໝາຍໂທລະຄົມມະນາຄົມ. ເປັນການກຳນົດໃຫ້ຜູ້ນຳໃຊ້ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນເລກໝາຍໂທລະສັບໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງສັງຄົມ, ຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນໂທລະຄົມໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ.

ມາດຕາ 17 (ປັບປຸງ) ການກຳນົດມາດຕະຖານເຕັກນິກ. ມາດຕາ 18 (ປັບປຸງ) ການກວດກາ ແລະ ຍັງຢືນມາດຕະຖານເຕັກນິກ. ເປັນການກຳນົດໃຫ້ອຸປະກອນໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ICT ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດກາ ແລະ ຍັງຢືນມາດຕະຖານເຕັກນິກ ກ່ອນການນຳເຂົ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ໃນ ສປປ ລາວ ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງອຸປະກອນ.

ມາດຕາ 20 (ໃໝ່) ຄຸນນະພາບການບໍລິການໂທລະຄົມມະນາຄົມ. ເປັນການກຳນົດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບການບໍລິການໂທລະຄົມມະນາຄົມໃຫ້ໄດ້ຕາມຄ່າມາດຕະຖານຂອງຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆຕາມການກຳນົດຂອງກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ.

ມາດຕາ 23 (ປັບປຸງ) ການເຊື່ອມຕໍ່ເຄືອຂ່າຍໂທລະຄົມມະນາຄົມ. ເປັນການຮັບປະກັນການເຊື່ອມຕໍ່ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 26 (ໃໝ່) ການໃຫ້ບໍລິການໂທລະຄົມມະນາຄົມ ມາດຕາ 27 (ໃໝ່) ການສະໜອງສິ່ງອຸປະກອນວຍຄວາມສະດວກກ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ. ເປັນການກຳນົດປະເພດການດຳເນີນທຸລະກິດດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອານາຄົດ.

ມາດຕາ 39 (ປັບປຸງ) ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ. ເປັນການສົ່ງເສີມການຫັນເປັນດິຈິຕອນ, ການຂະຫຍາຍ ແລະ ພັດທະນາໂຄງຮ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ, Digital Platform, ຄວາມປອດໄພຂອງການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ.

3.2.9 ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

1) ນິຍາມຂອງ ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ແມ່ນ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ໄດ້ມາຈາກຜົນສຳເລັດຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ທີ່ກ້າວໜ້າ ແລະ ທັນສະໄໝ ສາມາດສ້າງໄດ້ຜະລິດຕະພັນທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ມີຄຸນລັກ ສະນະໂດດເດັ່ນ, ມີມູນຄ່າເພີ່ມສູງ, ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ມີບົດບາດສຳຄັນຕໍ່ການພັດທະນາຂະແໜງການ ຜະລິດ, ການບໍລິການໃໝ່ ແລະ ການຫັນເປັນທັນສະໄໝ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

ໃນປີ 2021 ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ເພື່ອໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາຢ່າງເປັນ ລະບົບ, ຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ທີ່ມີປະ ສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບ ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການ

ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດ ຈຶ່ງໄດ້ສະເໜີເຂົ້າເປັນວາລະຂອງກອງ
ປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 2 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ IX ເພື່ອພິຈາລະນາກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຮ່າງກົດໝາຍສະບັບ
ດັ່ງກ່າວ.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 2 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ IX ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຢ່າງກວ້າງ
ຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ໃນວາລະຕອນບ່າຍຂອງກອງ
ປະຊຸມ ຄັ້ງ ວັນທີ 12 ພະຈິກ 2021 ແລະ ຖືກພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ ໃນວາລະຕອນປາຍ ຄັ້ງວັນທີ 16 ພະຈິກ 2021
ກ່ຽວກັບການຕົກລົງຮັບຮອງເອົາ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ສະບັບເລກທີ 07/ສພຊ, ລົງວັນທີ 16
ພະຈິກ 2021 ແລະ ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍສະບັບດັ່ງກ່າວ.

ດັ່ງນັ້ນ, ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ຈຶ່ງໄດ້ອອກລັດຖະດໍາລັດ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ເຕັກ
ໂນໂລຊີລະດັບສູງ ສະບັບເລກທີ 238/ປປທ, ລົງວັນທີ 29 ທັນວາ 2021 ເພື່ອປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ເຕັກໂນ
ໂລຊີລະດັບສູງ ສະບັບເລກທີ 07/ສພຊ, ລົງວັນທີ 16 ພະຈິກ 2021 ໂດຍປະກອບມີ: X ພາກ, 06 ໜວດ, 59
ມາດຕາ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງລັດ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງລັດ,
ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ກ່ຽວກັບວຽກງານ ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ຄື: ວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ, ການດຸກເກີດເນີນວຽກ
ງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ, ການສົ່ງເສີມເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ, ເຂດເຕັກໂນ
ໂລຊີລະດັບສູງ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ.

3) ການຫັນເປັນດິຈະຕອນທາງດ້ານວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

ໃນຍຸກອຸດສະຫະກຳ 4.0 ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ແມ່ນ ມີບົດບາດບາດຫຼາຍທາງດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ
ພັດທະນາທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ທີ່ກ້າວໜ້າ ແລະ ຫັນສະໄໝ ໃນການຄົ້ນຄວ້າພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ, ການຖ່າຍທອດ
ນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ, ການບໍລິການ, ການປົ່ມເພາະວິດສະຫະກິດເຕັກໂນໂລຊີ.

ລັດ ໄດ້ກຽມພ້ອມປັດໃຈພື້ນຖານໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານໄປສະນີໃນເງື່ອນໄຂໃໝ່ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ
ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ໂດຍມີມາດຕາທີ່ສໍາຄັນ ດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດ

ລັດ ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ດ້ວຍການສ້າງເງື່ອນໄຂອໍານວຍຄວາມສະ ດວກ,
ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ການປະດິດສ້າງ, ການຜະລິດ, ການບໍລິການ ວຽກງານເຕັກ
ໂນໂລຊີລະດັບສູງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ເພື່ອຮັບປະກັນ ສິດ ແລະ ຜົນປະ ໂຫຍດ, ຄວາມປອດໄພຕໍ່
ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ ແລະ ຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາ
ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ຄວາມສະຫງົບປອດໄພຂອງຊາດ;

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການລົງທຶນເຂົ້າໃນວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ດ້ວຍ ການສ້າງ
ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ພັດທະນາ ແລະ ປະກອບບຸກຄະລາກອນ, ວັດຖຸປະກອນ, ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ, ສ້າງ ເຄືອຂ່າຍ
ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ;

ລັດ ລົງທຶນເຂົ້າໃນການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ ກ່ຽວກັບວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ໃຫ້ມີ ຄວາມຮູ້
ຄວາມສາມາດໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ດ້ວຍການນໍາໃຊ້ກິນໄກ ແລະ ນະໂຍບາຍ ເປັນບຸລິມະສິດ ພິເສດ, ລັດ
ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລົງທຶນຄົ້ນ ຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ
ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ກ້າວໜ້າ ແລະ ຫັນສະໄໝ, ເໝາະສົມ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ດ້ວຍ ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ
ສິນເຊື່ອ, ຍົກເວັ້ນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນ ພາສີ, ອາກອນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ເປີດກວ້າງການພົວພັນ ຮ່ວມມືກັບ ຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານເຕັກ ໂນໂລຊີລະດັບສູງ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນ ບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ການຈັດ ຕະຫຼາດນັດ, ການສ້າງ ແລະ ຍົກລະດັບ ທາງດ້ານວິຊາການໃຫ້ບຸກຄະລາກອນ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາ ການ, ທຶນຮອນ ລວມທັງ ການປະຕິບັດສິນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 17 ການຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດຳເນີນວຽກງານ ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ຕ້ອງຢືນຄຳຮ້ອງຕໍ່ ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ເພື່ອພິຈາລະນາ ອອກໃບອະນຸຍາດໃຫ້ດຳເນີນວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບ ສູງ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບວຽກ ງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ.

ມາດຕາ 19 ການຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ຕ້ອງພິຈາລະນາອອກໃບອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍພາຍ ໃນເວລາສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງ ເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າວ່າຄຳຮ້ອງ ແລະ ເອກະສານປະກອບ ຫາກບໍ່ ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ບໍ່ຄົບຖ້ວນນັ້ນ, ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ຕ້ອງແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍພາຍໃນເວລາສິບວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງ ເປັນຕົ້ນໄປ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວແກ້ໄຂໃຫ້ ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນ, ໃນກໍລະນີການຮ້ອງຂໍຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດແລ້ວ ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບ ສູງ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍຊາບ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນຕົກລົງບໍ່ເຫັນດີ ອະນຸມັດ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 21 ສິດ ຂອງຜູ້ດຳເນີນວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

ຜູ້ດຳເນີນວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

- ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
- ຄົ້ນຄວ້າ ເສີມຂະຫຍາຍສະຕິປັນຍາ ໃຫ້ມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງ;
- ນຳໃຊ້ຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ;
- ໃຫ້ການບໍລິການດ້ານວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
- ໂຈະ ຫຼື ຢຸດເຊົາ ການໃຫ້ການບໍລິການ;
- ຖ່າຍທອດ, ມອບໂອນ, ຈັດພິມ, ເຜີຍແຜ່ ຜົນສຳເລັດວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ;
- ເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ;
- ໃຫ້ຄຳປຶກສາວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ
- ປະກອບຄຳເຫັນຕໍ່ຮ່າງນິຕິກຳກ່ຽວກັບວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ;
- ກວດກາ, ຕີລາຄາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
- ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 28 ການສົ່ງເສີມດ້ານນະໂຍບາຍເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດຳເນີນວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງທົ່ວໄປ ຈະໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ, ການປະດິດສ້າງ, ການນຳໃຊ້ ແລະ ການ ລົງທຶນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 29 ການສົ່ງເສີມດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

ການສົ່ງເສີມດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ດຳເນີນຕາມແຜນພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ບຸກ ຄະລາກອນ, ຈັດແບ່ງງົບປະມານໃນການສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານອັນຈຳເປັນ, ສົ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ສະຖານ ທີ່ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ທຶນການສຶກສາໃນການສ້າງ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບດ້ານວິຊາສະເພາະ, ເຕັກນິກວິຊາການ ດ້ານການຄຸ້ມຄອງ, ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການບໍລິການເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ.

ມາດຕາ 31 ການສົ່ງເສີມດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

- ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ທີ່ນຳໃຊ້, ດັດປັບ ເພື່ອປ່ຽນແທນເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ການປະດິດສ້າງເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງໃໝ່ ຈະໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ດັ່ງນີ້:
- ນະໂຍບາຍຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ການສະໜັບສະໜູນຈາກກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ;
- ການສະໜັບສະໜູນຈາກສາກົນ ແລະ ແຫຼ່ງທຶນອື່ນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 32 ການສົ່ງເສີມດ້ານການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ຈະໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ສະບັບນີ້, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 34 ການສ້າງຕັ້ງເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາຕົກລົງ ສ້າງຕັ້ງເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະກຳມະການສົ່ງເສີມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນຂັ້ນສູນກາງ ບົນພື້ນຖານການຄົ້ນຄວ້າຂອງກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໂດຍມີການສົມທົບກັບກະຊວງ ແລະ ອົງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີຈຸດປະສົງພັດທະນາເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ໃຫ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ຂໍລົງທຶນພັດທະນາ ພ້ອມດ້ວຍເອກະສານຄົບຊຸດ ຕໍ່ຫ້ອງການບໍລິການ ການລົງທຶນຜ່ານປະຕູດຽວຂັ້ນສູນກາງ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ.

ມາດຕາ 37 ອາຍຸສຳປະທານທີ່ດິນຂອງເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

ອາຍຸສຳປະທານທີ່ດິນ ຂອງເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ໃຫ້ອົງໃສ່ ລັກສະນະ, ປະເພດ, ຂະໜາດ, ມູນ ຄ່າການລົງທຶນ, ເງື່ອນໄຂ ແລະ ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກຂອງກິດຈະການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບ ການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແຕ່ສູງສຸດ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າສິບປີ, ອາຍຸສຳປະທານທີ່ດິນ ຂອງເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ໂດຍ ອີງຕາມການປະເມີນຜົນການເຄື່ອນໄຫວໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະການ ແລະ ການຕົກລົງ ຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ.

ມາດຕາ 40 ສິດຂອງຜູ້ພັດທະນາເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

- ຜູ້ພັດທະນາເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:
- ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍພິເສດ ແລະ ການອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການພັດທະນາເຂດເຕັກໂນໂລ ຊີລະດັບສູງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້;
- ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ ທີ່ໄດ້ມາຈາກການລົງທຶນພັດທະນາຂອງຕົນ;
- ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການເຊົ່າ ຫຼື ການພັດທະນາ, ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມອາຍຸສັນຍາພັດທະນາ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ;
- ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິນຂອງຕົນ ເປັນຕົ້ນ ຕຶກ, ອາຄານ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງ ໃນທີ່ດິນທີ່ໄດ້ຮັບ ສຳປະທານ, ມີສິດໂອນກຳມະສິດໃຫ້ຄົນພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
- ໄດ້ຮັບສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 42 ສິດຂອງຜູ້ລົງທຶນ

ຜູ້ລົງທຶນໃນເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

- ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍພິເສດ ແລະ ການອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃນການລົງທຶນເຂດເຕັກໂນໂລຊີ ລະດັບສູງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້;
- ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ ທີ່ໄດ້ມາຈາກການລົງທຶນພັດທະນາຂອງຕົນ;
- ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການເຊົ່າ ຫຼື ການລົງທຶນ, ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມອາຍຸສັນຍາລົງທຶນພັດທະນາ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ;
- ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິນຂອງຕົນ ເປັນຕົ້ນຕົກ, ອາຄານ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງ ໃນທີ່ດິນທີ່ໄດ້ຮັບສຳປະທານ, ມີສິດໂອນກຳມະສິດໃຫ້ຄົນພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ໄດ້ຮັບສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 44 ການຄຸ້ມຄອງເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ

ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງຢ່າງລວມສູນ ເປັນເອກະພາບໃນທົ່ວປະເທດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົບທັບກັບຂະແໜງການອື່ນ ເປັນຕົ້ນ ຂະແໜງການການເງິນ, ຂະແໜງການແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ອົງການປົກຄອງ ທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ສຳລັບເນື້ອໃນຂອງການຄຸ້ມຄອງເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

3.2.10 ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ (ສະບັບປັບປຸງ)

1) ນິຍາມຂອງທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ

ທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ແມ່ນ ການເຮັດສັນຍາ, ການສະໜອງ ແລະ ການບໍລິການ ທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທາງເອເລັກໂຕຣນິກທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ ເຊັ່ນ: ການຊື້-ຂາຍ, ການແລກປ່ຽນ, ການຊຳລະເງິນ, ການອອກອານຸຍາດ ຜ່ານລະບົບອອນລາຍ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ (ສະບັບປັບປຸງ)

ກົດໝາຍທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ປະກອບມີ XII ພາກ, 5 ໝວດ, 75 ມາດຕາ, ທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ແມ່ນ ການສ້າງ, ການນຳໃຊ້, ການຮັບຮູ້, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ຄວາມໝັ້ນໃຈ ແນ່ໃສ່ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ເຮັດທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ຮັບປະກັນການນຳໃຊ້, ການສົ່ງເສີມທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ, ການຫັນເປັນທັນສະໄໝເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເຮັດໃຫ້ປະເທດຊາດມີຄວາມໝັ້ນຄົງ, ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ, ມີຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ແລະ ຍຸດຕິທຳ.

ພາຍຫຼັງກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນເທື່ອທີ 4 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ IX ໄດ້ພິຈາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ (ສະບັບປັບປຸງ) ໃນວາລະຕອນປ່າຍຂອງກອງປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 19 ທັນວາ 2022 ແລະ ຖືກພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາໃນຕອນປ່າຍຂອງກອງປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 29 ທັນວາ 2022 ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍທຸລະກຳທາງເອເລັກໂຕຣນິກ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 27/ສພຊ, ລົງວັນທີ 29 ທັນວາ 2022 ແລະ ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍສະບັບດັ່ງກ່າວ.

ດັ່ງນັ້ນປະທານປະເທດຈຶ່ງໄດ້ອອກດໍາລັດກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍທຸລະກໍາທາງເອເລັກໂຕຣນິກ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 027/ປປທ, ລົງວັນທີ 10 ກຸມພາ 2023,

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານທຸລະກໍາທາງເອເລັກໂຕຣນິກ

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມວຽກງານທຸລະກໍາທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ດ້ວຍການກໍານົດນະໂຍບາຍ, ລະບຽບການ, ພັດທະນາລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ລະບົບຖານຂໍ້ມູນແຫ່ງຊາດ, ຖານຂໍ້ມູນແຫ່ງຊາດ, ຖານຂໍ້ມູນຂອງຂະແໜງການ, ລະບົບບໍລິການດິຈິຕອນ, ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ສະໜອງງົບປະມານ ແລະ ວັດຖຸອຸປະກອນທີ່ຈໍາເປັນເຂົ້າໃນວຽກງານທຸລະກໍາທາງເອເລັກໂຕຣນິກຂອງອົງກອນຈັດຕັ້ງຂອງລັດ.

ລັດ ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນການນໍາໃຊ້ທຸລະກໍາທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ດ້ວຍການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຄ້າ, ການບໍລິການ, ການບໍລິຫານລັດ ແລະ ທຸລະກໍາອື່ນ ເພື່ອພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ຮັບໃຊ້ສັງຄົມ.

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໃຫ້ສັງຄົມຮັບຮູ້, ເຂົ້າໃຈ ແລະ ນໍາໃຊ້ ທຸລະກໍາທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ, ຄວາມໂປ່ງໃສ ປົກປ້ອງຜູ້ຊົມໃຊ້ ໃຫ້ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ທຸລະກໍາທາງເອເລັກໂຕຣນິກ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມື

ລັດ ເປີດກວ້າງການພົວພັນ, ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານທຸລະກໍາທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ເຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ການຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ການສຶກສາ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ປະຕິບັດສິນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວເປັນພາຄີ ແລະ ສັນຍາສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

3) ເຄື່ອງມືໃນການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

ມາດຕາ 24 ການຫັນປ່ຽນເອກະສານທາງເອເລັກໂຕຣນິກ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດຫັນປ່ຽນເອກະສານ ຈາກສະບັບເຈ້ຍເປັນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການດໍາເນີນທຸລະກໍາທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼື ຫັນປ່ຽນເອກະສານຈາກຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກ ເປັນຮູບແບບເຈ້ຍ.

ການຫັນປ່ຽນເອກະສານຈາກຮູບແບບເຈ້ຍເປັນຮູບແບບທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ໃຫ້ເລືອກລະດັບຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມສໍາຄັນຂອງເອກະສານ.

ການຫັນປ່ຽນຮູບແບບເອກະສານ ຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງສິດ ແລະ ພັນທະຂອງແຕ່ລະຝ່າຍ.

3.2.11 ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍລະບົບການຊໍາລະ (ສະບັບປັບປຸງ)

1) ນິຍາມຂອງລະບົບການຊໍາລະ

ລະບົບການຊໍາລະ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວທັງໝົດ ກ່ຽວກັບ ການຊໍາລະ ດ້ວຍການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມື, ຊ່ອງທາງ ແລະ ກົນໄກ ການຊໍາລະ ຂອງຜູ້ຄວບຄຸມລະບົບການຊໍາລະ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະເງິນ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລະບົບການຊໍາລະ (ສະບັບປັບປຸງ)

ໃນປີ 2023 ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ປັບປຸງກົດໝາຍວ່າລະບົບການຊໍາລະ (ສະບັບປັບປຸງ) ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາ ວຽກງານລະບົບການຊໍາລະ ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ປອດໄພ, ໂປ່ງໃສ, ຫັນສະໄໝ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ແນໃສ່ຮັກສາສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ, ຮັບປະກັນ ການສົ່ງເສີມການຄ້າ, ການບໍລິການ, ການລົງທຶນ, ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງດ້ານການເງິນ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ຈຶ່ງໄດ້ສະເໜີເຂົ້າເປັນວາລະຂອງກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 6 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ IX ເພື່ອພິຈາລະນາກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຮ່າງກົດໝາຍສະບັບດັ່ງກ່າວ.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 6 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ IX ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລະບົບການຊໍາລະ (ສະບັບປັບປຸງ) ໃນວະລະຕອນປ່າຍຂອງກອງປະຊຸມຄັ້ງວັນທີ 10 ພະຈິກ 2023. ສະພາແຫ່ງຊາດຈຶ່ງໄດ້ອອກມະນີຕົກລົງຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລະບົບການຊໍາລະ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 103/ສພຊ, ລົງວັນທີ 20 ພະຈິກ 2023 ແລະ ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍດັ່ງກ່າວ.

ດັ່ງນັ້ນ, ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຈຶ່ງໄດ້ອອກລັດຖະດໍາລັດ ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລະບົບການຊໍາລະ (ສະບັບປັບປຸງ) ເລກທີ 003/ປປທ, ລົງວັນທີ 05 ມັງກອນ 2024 ເພື່ອປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ລະບົບການຊໍາລະ (ສະບັບປັບປຸງ) ເລກທີ 45/ສພຊ, ລົງວັນທີ 20 ພະຈິກ 2023 ໂດຍປະກອບມີ: VII ພາກ, 5 ໝວດ, 62 ມາດຕາ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງລັດ ກ່ຽວກັບວຽກງານລະບົບການຊໍາລະ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ, ທັນສະໄໝ, ສະດວກ ແລະ ປອດໄພ ເປັນທາງການນັບແຕ່ວັນທີ 15 ມັງກອນ 2024 ເປັນຕົ້ນໄປ.

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລະບົບການຊໍາລະ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 45/ສພຊ, ລົງວັນທີ 20 ພະຈິກ 2023 ປ່ຽນແທນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລະບົບການຊໍາລະ ສະບັບເລກທີ 32/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2017.

3) ການຫັນເປັນດິຈິຕອນທາງດ້ານລະບົບການຊໍາລະ

ປັດຈຸບັນ ເຕັກໂນໂລຊີໄດ້ມີການພັດທະນາຢ່າງວຽວໄວ ແລະ ຫຼາຍປະເທດກໍ່ກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກອຸດສະຫະກຳ 4.0 ຊຶ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດການປ່ຽນແປງຕໍ່ກັບການສໍາລະເງິນມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ປອດໄພ, ໂປ່ງໃສ, ທັນສະໄໝ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ດ້ວຍການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມື, ຊ່ອງທາງ ແລະ ກົນໄກ ການຊໍາລະ ຂອງຜູ້ຄວບຄຸມລະບົບການຊໍາລະ ແລະ ໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະເງິນ ເຊັ່ນ: ການທະນາຄານຜ່ານມືຖື (Mobile Banking) ແມ່ນຊ່ອງທາງການດໍາເນີນທຸລະກຳທາງດ້ານການເງິນ ສໍາລັບ ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີບັນຊີເງິນຝາກ ດ້ວຍໂທລະສັບມືຖືທີ່ນໍາໃຊ້ໂປຣແກຣມໃນການນໍາເນີນງານ ແລະ ປະມວນຜົນ ເພື່ອໂອນເງິນ, ຊໍາລະສິນເຊື່ອ, ເປີດ-ປິດ ບັນຊີເງິນຝາກ ແລະ ອື່ນໆ ນອກນັ້ນຍັງມີ ການທະນາຄານຜ່ານອິນເຕີເນັດ (Internet Banking) ຊ່ອງທາງການດໍາເນີນທຸລະກຳທາງດ້ານການເງິນ ສໍາລັບ ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີບັນຊີເງິນຝາກ ດ້ວຍອຸປະກອນເອເລັກໂຕຣນິກຜ່ານລະບົບອິນເຕີເນັດໃນຮູບແບບເບດ (Web Base) ເພື່ອເບີກຈ່າຍເງິນເດືອນ, ຄ່າແຮງງານ, ໂອນເງິນຊໍາລະຄ່າວັດຖຸດິບໃນການຜະລິດ ແລະ ອື່ນໆ.

ລັດ ໄດ້ກຽມພ້ອມປັດໃຈພື້ນຖານໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລະບົບການຊໍາລະ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ລະບົບການຊໍາລະ (ສະບັບປັບປຸງ) ໂດຍມີມາດຕາທີ່ສໍາຄັນ ດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 4 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຂອງລັດ ກ່ຽວກັບວຽກງານລະບົບການຊໍາລະ

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ການພັດທະນາວຽກງານລະບົບການຊໍາລະ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ, ທັນສະໄໝ, ສະດວກ, ປອດໄພ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍທີ່ສອດຄ່ອງ, ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ປະກອບບຸກຄະລາກອນ, ສະໜອງງົບປະມານ, ວັດຖຸປະກອນ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລະບົບການຊໍາລະ ແລະ ອົງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ລັດ ສົ່ງເສີມ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພັດທະນາ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ລະບົບການຊໍາລະ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການນໍາໃຊ້ເງິນສົດ.

ມາດຕາ 5 (ປັບປຸງ) ຫຼັກການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານລະບົບການຊໍາລະ

ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານລະບົບການຊໍາລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

- ສອດຄ່ອງກັບແນວທາງ ນະໂຍບາຍ, ລັດຖະທໍາມະນູນ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ;
- ຮັບປະກັນການຄຸ້ມຄອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;

- ຮັບປະກັນ ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານການເງິນ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານທີ່ດີ;
- ມີຄວາມສະເໝີພາບ, ທັນສະໄໝ, ຍຸຕິທໍາ, ໂປ່ງໃສ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້;
- ປົກປ້ອງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທໍາ ຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ.

ມາດຕາ 7 (ປັບປຸງ) ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສິ່ງເສີມ, ເປີດກ້ວາງ ການພົວພັນ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານລະບົບ ການຊໍາລະ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ບົດຮຽນ, ປະສົບການ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນ ມະນຸດ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ, ພັດທະນາ ລະບົບການຊໍາລະ ໃຫ້ທັນສະໄໝ ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານສາກົນ ສາມາດເຊື່ອມ ໃຊ້ຮ່ວມກັນ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ປະຕິບັດສິນທິສັນຍາທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ແລະ ສັນຍາ ສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 8 (ປັບປຸງ) ຮູບແບບລະບົບການຊໍາລະ

ລະບົບການຊໍາລະ ມີ ສາມຮູບແບບ ດັ່ງນີ້:

- ລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານ;
- ລະບົບການຊໍາລະເງິນທົ່ວໄປ;
- ລະບົບການໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະເງິນ.

ມາດຕາ 9 (ປັບປຸງ) ລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານ

ລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານ ແມ່ນ ລະບົບການຊໍາລະຕົ້ນຕໍຂອງປະເທດ ທີ່ເປັນສູນການເຊື່ອມຕໍ່ ລະຫວ່າງ ສະມາຊິກດ້ວຍກັນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ບັນດາທະນາຄານທຸລະກິດ, ຄັງເງິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ, ສະໜັບສະ ໜູນການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕະຫຼາດເງິນ ແລະ ຕະຫຼາດທຶນ. ການຂັດຂ້ອງ ແລະ ຢຸດສະຖັກຂອງລະບົບດັ່ງກ່າວ ຈະສົ່ງຜົນ ກະທົບຕໍ່ສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງປະເທດ. ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນຜູ້ກຳນົດລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານ ຕາມຂອບເຂດການນຳໃຊ້, ລະດັບຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ລະບົບການເງິນ-ເງິນຕາ ແລະ ລະດັບຄວາມສຳຄັນຕໍ່ລະບົບເສດຖະກິດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 10 (ປັບປຸງ) ລະບົບການຊໍາລະເງິນທົ່ວໄປ

ລະບົບການຊໍາລະເງິນທົ່ວໄປ ແມ່ນ ລະບົບການຊໍາລະທີ່ເປັນການເຊື່ອມຕໍ່ ທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ລະຫວ່າງ ສະມາຊິກດ້ວຍກັນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ທະນາຄານທຸລະກິດ, ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ ແລະ/ຫຼືຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະ ເງິນທີ່ບໍ່ແມ່ນສະຖາບັນການເງິນ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະເງິນຈາກທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ການ ຂັດຂ້ອງ ແລະ ຢຸດສະຖັກຂອງລະບົບດັ່ງກ່າວ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບ ຕໍ່ສະຖຽນລະພາບ, ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງລະບົບການຊໍາ ລະເງິນທົ່ວໄປ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ.

ມາດຕາ 11 (ປັບປຸງ) ລະບົບການໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະເງິນ

ລະບົບການໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະເງິນ ແມ່ນ ການບໍລິການຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະເງິນໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຊໍາລະຄ່າ ສິນຄ້າ, ຄ່າບໍລິການ, ໜີ້ສິນ ແລະ ພັນທະອື່ນ ຜ່ານເຄື່ອງມື, ຊ່ອງທາງ ແລະ ກົນໄກ ການຊໍາລະ ການຂັດຂ້ອງ ແລະ ຢຸດສະຖັກຂອງລະບົບດັ່ງກ່າວ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບ ຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະເງິນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຂາດຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະເງິນນັ້ນ.

ມາດຕາ 12 (ປັບປຸງ) ເຄື່ອງມືການຊໍາລະ

ເຄື່ອງມືການຊໍາລະ ມີ ດັ່ງນີ້:

- ເງິນສົດ;
- ແຊັກ;
- ບັດຊໍາລະ;
- ເງິນເອເລັກໂຕຣນິກ.

ນອກຈາກນີ້ ຍັງມີເຄື່ອງມືການຊໍາລະອື່ນ ຕາມການກຳນົດຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 18 (ປັບປຸງ) ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດ້ານການຊໍາລະ

ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດ້ານການຊໍາລະ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາຜະລິດຕະພັນ ແລະ ລະບົບການໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະເງິນ ໂດຍມີການກຳນົດຂອບເຂດ ໄລຍະເວລາ ຂອງການທົດລອງນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດັ່ງກ່າວ ເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິພາບ, ອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ຄວາມປອດໄພ, ຫຼຸດຕົ້ນທຶນ ແລະ ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ໃນການໃຊ້ບໍລິການທາງດ້ານການເງິນ.

ມາດຕາ 26 (ປັບປຸງ) ຜູ້ຄວບຄຸມລະບົບການຊໍາລະ

ຜູ້ຄວບຄຸມລະບົບການຊໍາລະ ປະກອບດ້ວຍ ຜູ້ຄວບຄຸມລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານ ແລະ ຜູ້ຄວບຄຸມລະບົບການຊໍາລະເງິນທົ່ວໄປ.

ຜູ້ຄວບຄຸມລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານ ແມ່ນ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຫຼື ຜູ້ທີ່ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກຳນົດໃຫ້ເປັນຜູ້ຄວບຄຸມ ແລະ ໃຫ້ບໍລິການ ໄລ່ລຽງ ແລະ ຫັກບັນຊີ ລະຫວ່າງສະມາຊິກຂອງຕົນ.

ຜູ້ຄວບຄຸມການຊໍາລະເງິນທົ່ວໄປ ແມ່ນ ສະຖາບັນການເງິນ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຜູ້ຄວບຄຸມ ແລະ ໃຫ້ບໍລິການ ໄລ່ລຽງ ແລະ ຫັກບັນຊີ ຂອງລະບົບການຊໍາລະເງິນທົ່ວໄປ.

ມາດຕາ 27 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຜູ້ຄວບຄຸມລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານ

ຜູ້ຄວບຄຸມລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

- ຜົນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ກ່ຽວກັບວຽກງານລະບົບການຊໍາລະມາເປັນແຜນການ, ແຜນງານ ໂຄງການ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
- ກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນງານ ຂອງລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານ
- ຄົ້ນຄວ້າກຳນົດ ເງື່ອນໄຂການເປັນສະມາຊິກ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສະມາຊິກລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານ ລວມທັງການໂຈະການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການສິ້ນສຸດການເປັນສະມາຊິກ
- ຈັດຝຶກອົບຮົມ, ເຜີຍແຜ່ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານໃຫ້ສະມາຊິກ;
- ສ້າງກົນໄກປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງ ເປັນຕົ້ນ ດ້ານສະພາບຄ່ອງ, ການດຳເນີນງານ, ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ;
- ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຮອງຮັບຄວາມຕໍ່ເນື່ອງຂອງທຸລະກິດ ແລະ ແຜນປ້ອງກັນເຫດສຸກເສີນ;
- ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ສະມາຊິກ ນຳເອົາເງິນສິດ ຫຼື ເງິນຝາກ ມາໄວ້ກັບຕົນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມສ່ຽງດ້ານສະພາບຄ່ອງ;
- ປະເມີນ ແລະ ທົດສອບຄວາມສ່ຽງ ຂອງລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານ;
- ຕິດຕາມ ກວດກາ ການນຳໃຊ້ລະບົບການຊໍາລະເງິນພື້ນຖານ ຂອງສະມາຊິກ;
- ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 30 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຊໍາລະເງິນທົ່ວໄປ

ຜູ້ຄວບຄຸມລະບົບການຊໍາລະເງິນທົ່ວໄປມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

- ຜົນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ກ່ຽວກັບວຽກງານລະບົບການຊໍາລະມາເປັນແຜນການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງຕົນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ;
- ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ລະບຽບການ, ຄຸ້ມຄອງ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນງານ ແລະ ການຄວບຄຸມລະບົບການຊໍາລະເງິນຂອງຕົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ;
- ຄົ້ນຄວ້າກຳນົດ ເງື່ອນໄຂການເປັນສະມາຊິກ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສະມາຊິກລະບົບການຊໍາລະເງິນທົ່ວໄປ ລວມທັງ ການໂຈະການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການສິ້ນສຸດການເປັນສະມາຊິກ
- ກຳນົດ ແລະ ແຈ້ງຄ່າບໍລິການ, ເງື່ອນໄຂກ່ຽວກັບການໃຫ້ບໍລິການ ໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກ;
- ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຮອງຮັບຄວາມຕໍ່ເນື່ອງຂອງທຸລະກິດ ແລະ ແຜນປ້ອງກັນເຫດສຸກເສີນ;
- ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ສະມາຊິກ ນຳເອົາເງິນສິດ ຫຼື ເງິນຝາກ ມາໄວ້ກັບຕົນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມສ່ຽງດ້ານສະພາບຄ່ອງ;

- ປະຕິບັດລະບຽບ ກ່ຽວກັບຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານການຊຳລະ ຕາມການກຳນົດຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ;
- ວ່າຈ້າງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຈາກພາຍນອກ ເພື່ອຊ່ວຍຄວບຄຸມ ແລະ ໃຫ້ບໍລິການລະບົບການຊຳລະແທນຕົນ ພ້ອມທັງ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຈາກພາຍນອກກໍ່ຂຶ້ນ ຄືກັບຕົນເປັນຜູ້ຄວບຄຸມ ແລະ ໃຫ້ບໍລິການລະບົບນັ້ນເອງ;
- ເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມ ແລະ ໃຫ້ບໍລິການລະບົບການຊຳລະຂອງຕົນ;
- ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ຕິດພັນກັບລະບົບການຊຳລະຂອງຕົນ;
- ປະຕິບັດລະບອບການລາຍງານ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນ ໃຫ້ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ;
- ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

3.3 ບົນດາດຳລັດກ່ຽວກັບວຽກງານຫັນເປັນດິຈິຕອນຢູ່ ສປປ ລາວ.

3.3.1 ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ ຂອງ ສປປ ລາວ

1) ນິຍາມ ອິນເຕີເນັດ

ອິນເຕີເນັດ ແມ່ນເຄືອຂ່າຍການສື່ສານດ້ວຍຄອມພິວເຕີໃນທົ່ວໂລກ ທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ເຂົ້າກັນໂດຍຜ່ານເຄືອຂ່າຍໂທລະຄົມມະນາຄົມ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາ

ເພື່ອແນ່ໃສ່ການນຳໃຊ້ ອິນເຕີເນັດ ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ມີຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ, ມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ມີຄຸນນະພາບສູງ ແນ່ໃສ່ຮັບປະກັນການບໍລິການແກ່ສັງຄົມ ໃນການຕິດຕໍ່ສື່ສານ ຫຼື ການສົ່ງ ແລະ ການຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານໂດຍຜ່ານອິນເຕີເນັດ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ມີຄວາມສະດວກວ່ອງໄວ, ປອດໄພ ແລະ ຍຸຕິທຳ. ດັ່ງນັ້ນ, ກະຊວງ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ພາຍຫຼັງການສຳເລັດການຄົ້ນຄວ້າຈຶ່ງໄດ້ສະເໜີລັດຖະບານກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງວຽກງານດັ່ງກ່າວ ແລະ ລັດຖະບານກໍ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ແລະ ກວ້າງຂວາງແລ້ວ ຈຶ່ງໄດ້ຮັບຮອງ ອອກດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ ອິນເຕີເນັດ ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ ຂອງສປປ ລາວ ສະບັບເລກທີ 164/ລບ, ລົງວັນທີ 21 ມີນາ 2012. ຊຶ່ງປະກອບມີ 10 ໝວດ, 31 ມາດຕາ. ດຳລັດສະບັບນີ້ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ນຳໃຊ້ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດທີ່ໃຫ້ບໍລິການ ແລະ ນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດຢູ່ດິນແດນຂອງ ສປປ ລາວ.

3) ການຫັນເປັນດິຈິຕອນໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ ອິນເຕີເນັດ ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ ຂອງ ສປປ ລາວ

ປະຈຸບັນ ສປປ ລາວ ໄດ້ກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກ 4.0 ທີ່ມຸ່ງໝັ້ນໃຫ້ມີການຂັບເຄື່ອນເສດຖະກິດດ້ວຍເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະ ໄໝ ຫຼື ເຕັກໂນໂລຊີກ້າວກະໂດດ (Disruptive Technology) ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມຢ່າງຫຼວງຫຼາຍທົ່ວໂລກ ເພາະສາມາດຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ບໍລິໂພກໃນປະຈຸບັນ ໂດຍສະເພາະອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງແບບບໍ່ມີສາຍ 6G ແລະ ອີກຢ່າງໂທລະສັບສະມາດໂຟນໃນປະຈຸບັນກໍ່ມີລາຄາທີ່ຖືກຫຼາຍ ຄົນຈຳນວນຫຼາຍກໍ່ສາມາດເຂົ້າໃຊ້ອິນເຕີເນັດໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ. ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ໃນປີ 2020 ທົ່ວໂລກຢູ່ໃນວິກິດຂອງການລະບາດພະຍາດໂຄວິດ (COVID-19) ສົ່ງຜົນໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນທົ່ວໂລກປັບປ່ຽນພຶດຕິກຳ ແລະ ວິທີຊີວິດການເຮັດວຽກ ແລະ ຢູ່ໃນເຮືອນຕະຫຼອດເວລາ ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງປັບໂຕເຂົ້າສູ່ຍຸກ 4.0 ຫຼາຍຂຶ້ນເຊັ່ນ: ການປະຊຸມອອນລາຍ, ການສອນອອນລາຍ, ການຮຽນອອນລາຍ, ການຊື້ການຈ່າຍທາງອອນລາຍ ລວມເຖິງການເຮັດທຸລະກຳຕ່າງໆທາງອອນລາຍ. ສະນັ້ນ, ບົດບາດຂອງເຕັກໂນໂລຊີໄດ້ມີອິດທິພົນຕໍ່ພົນລະເມືອງ ແລະ ກະຕຸ້ນໃຫ້ເກີດການປັບປ່ຽນການດຳລົງຊີວິດແບບອັດຕະໂນມັດ.

ດັ່ງນັ້ນ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ລັດຖະບານ ກໍໄດ້ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນກ່ຽວກັບວຽກງານດັ່ງກ່າວ ລັດ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າກຳນົດມາດຕະຖານເຕັກນິກການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ, ການເລືອກເຟັ້ນເຕັກໂນໂລຊີ ກ່ຽວກັບອຸປະກອນອິນເຕີເນັດ, ເຊື່ອມຕໍ່ອິນເຕີເນັດ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ ຕໍ່ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການອິນເຕີເນັດ ລະຫັດຊື່ເອີ້ນອິນເຕີເນັດ ຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການອິນເຕີເນັດ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ອິນເຕີເນັດ ກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກ ຍຸກ 4.0 ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຕ່ລະມາດຕາ ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 4 ຫຼັກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ ອິນເຕີເນັດ

ຫຼັກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ ອິນເຕີເນັດ ຂອງ ສປປ ລາວ ມີດັ່ງນີ້:

- ຕ້ອງຜ່ານປະຕູດຽວໃນການເຊື່ອມຕໍ່ກັບຕ່າງປະເທດ;
- ຮັບປະກັນຄວາມລັບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທຳ ໃນການບໍລິການ;
- ບໍລິການຮັບໃຊ້ ທັງຜູ້ສະໜອງແບບບັງຄັບ ແລະ ແບບທົ່ວໄປ;
- ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດສັນຍາ ແລະ ສິນທິສັນຍາ.

ມາດຕາ 6 ການກຳນົດລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ “.la”

ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ “.la” ປະກອບດ້ວຍ:

- ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ ຂັ້ນສູງສຸດ “.la”;
- ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ ຂັ້ນສອງ;
- ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ ຂັ້ນສາມ;
- ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ ຂັ້ນສີ່;
- ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດອື່ນໆທີ່ລົງທ້າຍດ້ວຍ “.la”.

ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດທີ່ເປັນພາສາລາວ ແມ່ນລວມຢູ່ໃນລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ “.la” ທີ່ຂຽນເປັນພາສາລາວ.

ມາດຕາ 7 ການເຊື່ອມຕໍ່ເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດ

ສູນອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ (ເຊິ່ງຕໍ່ໄປເອີ້ນຫຍໍ້ວ່າ ສອຊ) ເປັນຈຸດເຊື່ອມຕໍ່ເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ;

ສອຊ ແມ່ນຫົວໜ້າວິຊາການໜຶ່ງທີ່ມີຖານະທຽບເທົ່າກົມ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການນຳພາໂດຍກະຊວງ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ.

ມາດຕາ 10 ການຈັດທະບຽນລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ “.la”

ການຈັດທະບຽນລະຫັດຊື່ເອີ້ນອິນເຕີເນັດ “.la” ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ປະກອບກິດຈະການກ່ຽວກັບອິນເຕີເນັດ ສາມາດຈັດທະບຽນ ແລະ ນຳໃຊ້ຊື່ເອີ້ນອິນເຕີເນັດ “.la”;
- ການຈັດຕັ້ງຂອງພັກ ແລະ ລັດທີ່ມີເວບໄຊເປັນຂອງຕົນເອງຕ້ອງໃຊ້ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ “.la” ແລະ ຕ້ອງເກັບຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີທີ່ເປັນລະບົບແມ່ຄ່າຍ ທີ່ໃຊ້ໝາຍເລກອິນເຕີເນັດຂອງ ສອຊ ແລະ ຈັດຕັ້ງຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ;
- ລະຫັດຊື່ທີ່ເປັນຊື່ ຂອງການຈັດຕັ້ງຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ແມ່ນຖືກສະຫງວນໄວ້ສຳລັບການຈັດຕັ້ງເຫຼົ່ານີ້;
- ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ໃຫ້ນຳໃຊ້ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ “.la” ແລ້ວສາມາດຈັດສັນລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດຂັ້ນສາມ ທີ່ຢູ່ລຸ່ມລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດນັ້ນ ໃຫ້ແຕ່ຫົວໜ່ວຍພາຍໃນທີ່ຂຶ້ນກັບເທົ່ານັ້ນ;
- ມີພຽງນາຍທະບຽນເທົ່ານັ້ນ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຈັດສັນ ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດຂັ້ນສາມ ທີ່ຢູ່ລຸ່ມລະຫັດລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດຂອງຕົນ ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນນຳໃຊ້;
- ການຈັດທະບຽນລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດສາກົນ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍກົງ ກັບບັນດາການຈັດຕັ້ງ ທີ່ສະໜອງລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດສາກົນຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫຼື ຜ່ານນາຍໜ້າຈັດທະບຽນລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດສາກົນ ທີ່ເປັນ

ຕົວແທນໃຫ້ບັນດາການຈັດຕັ້ງ ທີ່ສະໜອງລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດສາກົນຢູ່ຕ່າງປະເທດ. ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ຈັດທະບຽນລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດສາກົນຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານຊາບ. ນາຍໜ້າຈັດທະບຽນລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດສາກົນ ທີ່ເປັນຕົວແທນໃຫ້ບັນດາການຈັດຕັ້ງ ທີ່ສະໜອງລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດສາກົນຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງແຈ້ງການເຄື່ອນໄຫວການຈັດທະບຽນການຈັດທະບຽນຂອງຕົນຕາມທີ່ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານກຳນົດໄວ້;

- ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ ມີຄຳລະເມີດຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ ຫຼື ບໍ່ເໝາະສົມເຊັ່ນ: ກົດຈະກຳທາງສັງຄົມ ຫຼື ຂະນົບທຳນຽມ ປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ ແລະ ເຜົ່າ. ຕ້ອງຫຼີກເວັ້ນຄວາມສັບສົນ ຫຼື ມີລັກສະນະບິດເບືອນ ເນື່ອງຈາກການໃຊ້ພາສາເວົ້າໄດ້ຫຼາຍສຽງ ຫຼື ບໍ່ມີວັນນະຍຸດ.

ມາດຕາ 16 ສິດຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການອິນເຕີເນັດ (ISP)

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການມີສິດດັ່ງນີ້:

- ໃຫ້ການບໍລິການທາງດ້ານອິນເຕີເນັດ;
- ກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຜູ້ໃຊ້ບໍລິການຂອງຕົນ;
- ຕັກເຕືອນ, ງົດ, ປະຕິບັດວິໄນ ແລະ ມາດຕະການບັງຄັບຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 17 ໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການອິນເຕີເນັດ (ISP)

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການອິນເຕີເນັດມີໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

- ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສຶກສາອົບອົມຜູ້ນຳໃຊ້ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມນະໂຍບາຍ, ດຳລັດ ແລະ ລະບຽບຫຼັກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກົດໝາຍ ຕໍ່ຈຸດປະສົງການນຳໃຊ້, ຄວາມຖືກຕ້ອງ ຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ສະເໜີ, ບໍ່ລະເມີດຕໍ່ສິດທິ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນ;
- ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງ, ຮັກສາສິດນຳໃຊ້ລະຫັດຊື່ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ທຸກການລະເມີດທີ່ເກີດຈາກການນຳໃຊ້ລະຫັດຊື່ຂອງຕົນ;
- ປະຕິບັດພັນທະຕ່າງໆ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ເຮັດບົດລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕົນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

ມາດຕາ 18 ສິດຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ

ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການມີສິດ ດັ່ງນີ້:

- ຊົມໃຊ້ຕາມຈຸດປະສົງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດ;
- ຊົມໃຊ້ຕາມຂອບເຂດສິດທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດ;
- ຍ້າຍການໃຊ້ບໍລິການ ຈາກຜູ້ໃຫ້ບໍລິການໜຶ່ງ ໄປໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການອື່ນ ໄດ້ທັນທີຕາມຄຳຮ້ອງຂໍໂອນຍ້າຍ, ແຕ່ຕ້ອງຊຳລະໜີ້ໃຫ້ໝົດກ່ອນ.

ມາດຕາ 19 ໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ

- ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການຂອງ ສອຊ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ;
- ປົກປັກຮັກສາຄວາມລັບຂອງຊາດ;
- ລາຍງານແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບການ ຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ທັນເວລາ;
- ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ, ຕໍ່ຈຸດປະສົງການນຳໃຊ້, ຄວາມຖືກຕ້ອງ ຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານສະເໜີ, ບໍ່ລະເມີດຕໍ່ສິດທິ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນ;
- ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງ, ຮັກສາສິດນຳໃຊ້ລະຫັດຊື່ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ທຸກການລະເມີດ ທີ່ເກີດຈາກການນຳໃຊ້ລະຫັດຊື່ຂອງຕົນ;
- ປະຕິບັດພັນທະຕ່າງໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 20 ນາຍທະບຽນ (Registrar)

ນາຍທະບຽນ ແມ່ນຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຈົດທະບຽນລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ ແລະ ບໍາລຸງຮັກສາທະບຽນ “.ccTLD.la” ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກ ສອຊ ຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງນີ້:

- ເປັນບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
- ມີຖານະການເງິນທີ່ໜັ້ນຄົງ, ມີບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄວາມສາມາດດ້ານເຕັກນິກ, ມີເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດ ແລະ ລະບົບການໃຫ້ບໍລິການຈົດທະບຽນ ແລະ ບໍາລຸງຮັກສາ “.la”.

ມາດຕາ 23 ອົງການຄຸ້ມຄອງອິນເຕີເນັດ

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກອິນເຕີເນັດປະກອບດ້ວຍ:

- ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ
- ພະແນກ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມ ແລະ ການສື່ສານ
- ຫ້ອງການ ໄປສະນີ ໂທລະຄົມ ແລະ ການສື່ສານປະຈຳເມືອງ, ເທດສະບານ.
- ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກອິນເຕີເນັດ ແມ່ນຢູ່ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳໂດຍກົງຈາກຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງອິນເຕີເນັດ ແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 27 ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ພາລະບົດບາດ

ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ ມີຊື່ຫຍໍ້ວ່າ “ ຄຄອຊ ” ຊຶ່ງນາຍົກລັດຖະມົນຕີເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ແລະ ຊີ້ນຳພາໂດຍກົງ ມີພະລະບົດບາດໃນການຊີ້ນຳອົງການຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກດ້ານວຽກງານອິນເຕີເນັດ, ປະສານ ສົມທົບກັບກະຊວງ ແລະ ອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດ ກ່ຽວກັບວຽກງານອິນເຕີເນັດ ແນ່ໃສ່ປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງສັງຄົມ.

ມາດຕາ 28 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ

ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

- ຊີ້ນຳອົງການຄຸ້ມຄອງອິນເຕີເນັດມະຫາພາກ ດ້ານວຽກງານອິນເຕີເນັດ ເພື່ອກຳນົດມາດຕະຖານ, ເງື່ອນໄຂ, ການ ບໍລິການ ແລະ ວຽກງານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອິນເຕີເນັດ ຂອງ ສປປ ລາວ;
- ຊີ້ນຳວຽກງານຕອບຕ້ານ ແລະ ກ່າວຟ້ອງຂັ້ນສານ ໃນກໍລະນີການແຊກແຊງ ຈາກພາຍນອກ ແລະ ພາຍໃນ ຜ່ານ ລະບົບອິນເຕີເນັດ ເພື່ອຫວັງທຳລາຍມ້າງເພລະບົບການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳສັງຄົມ ແລະ ຄວາມ ໜັ້ນຄົງຂອງ ສປປ ລາວ;
- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ວາງກົນໄກ, ນະໂຍບາຍ, ລະບຽບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ມາດຕະການແກ້ໄຂຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານອິນເຕີເນັດ ຂອງ ສປປ ລາວ;
- ສະເໜີລັດຖະບານ ເພື່ອປັບປຸງແກ້ໄຂກົນໄກ, ນະໂຍບາຍ ຫຼື ລະບຽບກົດໝາຍຕ່າງໆ ທີ່ເຫັນວ່າບໍ່ສອດຄ່ອງກັບ ສະພາບຄວາມເປັນຈິງ ຂອງ ສປປ ລາວ;
- ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ.

ມາດຕາ 29 ຄຳທຳນຽມ ແລະ ຄຳບໍລິການ

ການເກັບຄຳທຳນຽມ ແລະ ຄຳບໍລິການ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລັດຖະບັນຍັດຂອງ ປະທານປະເທດວ່າດ້ວຍຄຳທຳ ນຽມ ແລະ ຄຳບໍລິການ ທີ່ປະກາດໃຊ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

3.3.2 ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ

1) ນິຍາມຂອງການຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ແມ່ນການຕິດຕາມ, ກວດກາເຄື່ອນໄຫວ, ຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນ ການນຳໃຊ້ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ທີ່ເປັນໄພແກ່ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມໜັ້ນຄົງຂອງຊາດ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ໃນປີ 2014 ກະຊວງ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ຜົນຂະຫຍາຍບັນດາກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານການສື່ສານ ເປັນຕົ້ນ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ໂທລະຄົມມະນາຄົມມະນາຄົມ, ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ໃນການກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ການຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ແນໃສ່ປົກປ້ອງກຽດສັກສີ ແລະ ຜົນປະໂຫຼດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ, ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ສັງຄົມປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ ເຊິ່ງໄດ້ສຳເລັດຮ່າງເປັນດຳລັດຂັ້ນມາ ແລະ ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ຄະນະລັດຖະບານ ໃນວັນທີ 12 ກໍລະກົດ 2014. ເພື່ອພິຈາລະນາກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຮ່າງດຳລັດສະບັບດັ່ງກ່າວ.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມລັດຖະບານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາເນື້ອໃນຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຢ່າງລະອຽດ ກອງປະຊຸມກໍ່ໄດ້ມີມະນີຕົກລົງເປັນເອກະພາບຮັບຮອງເອົາ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ແລະ ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ທ່ານ ນາຍົກ ລັດຖະມົນຕີ ລົງລາຍເຊັນປະກາດໃຊ້ດຳລັດສະບັບດັ່ງກ່າວ, ສະບັບເລກທີ 327/ລບ, ລົງວັນທີ 16 ກັນຍາ 2014.

ດຳລັດສະບັບນີ້ ປະກອບມີ: 08 ໜວດ, 28 ມາດຕາ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍຂອງລັດ.

3) ການຫັນເປັນດິຈິຕອນທາງດ້ານວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ປັດຈຸບັນ ເຕັກໂນໂລຊີຕ່າງໆ ໄດ້ມີການພັດທະນາຢ່າງກ້າວກະໂດດ ແລະ ຫຼາຍປະເທດກໍ່ກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກອຸດສະຫະກຳ 4.0, ໜຶ່ງໃນສິ່ງຕັດສິນການພັດທະນາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ໃນທຸກຂະແໜງການ, ມີການເຊື່ອມໂຍງ ເຊື່ອມຈອດ ແລະ ສາມາດພົວພັນກັນໄດ້ຢ່າງບໍ່ມີພິມແດນ. ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ຈຳເປັນ ຈະສາມາດຊຸກຍູ້ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງທຸກຂະແໜງການ, ສາມາດແກ້ໄຂຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງເສດຖະກິດ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ພາກທຸລະກິດ, ການຜະລິດ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ນຳເອົາຜົນປະໂຫຍດອັນໃຫຍ່ຫຼວງມາສ້າງສາ ພັດທະນາ ສປປ ລາວ.

ເພື່ອເປັນການປັບປຸງ ແລະ ນຳໃຊ້ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ໂທລະຄົມມະນາຄົມທີ່ມີ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນສູງສຸດ ແລະ ຂະຫຍາຍໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ອິນເຕີເນັດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ຮັບປະກັນລະບົບອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ ກວມພື້ນທີ່ເຂດໜູ່ບ້ານໃຫຍ່ ແລະ ຕົວເມືອງ ຢູ່ຊົນນະບົດ ຕິດພັນກັບວຽກງານສາມສ້າງ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ, ການສື່ສານ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນສາມາດນຳໃຊ້ ແລະ ເຂົ້າເຖິງການບໍລິການໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ອິນເຕີເນັດ ໄດ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ລາຄາທີ່ເໝາະສົມ.

ລັດ ໄດ້ກຽມພ້ອມປັດໃຈພື້ນຖານໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ໃນເງື່ອນໄຂໃໝ່ ພາຍໃຕ້ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ໂດຍມີມາດຕາທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດການຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ລັດສົ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວວຽກຢູ່ ສປປ ລາວ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໂດຍສະເພາະ ໃນຂະແໜງການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ, ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈທາງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິພາບ, ຄຸນນະພາບໃນການຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ.

ລັດສິ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ນຳໃຊ້ ລະຫັດອິນເຕີເນັດ ແຫ່ງຊາດ (.LA) ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ພ້ອມທັງຫັນໄປ ສູ່ການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີເລກໝາຍອິນເຕີເນັດຍຸກໃໝ່ (IPV6), ສ້າງໂປຼແກມເປັນພາສາລາວ, ສ້າງເວັບໄຊ ແລະ ເຄືອ ຂ່າຍສັງຄົມອອນລາຍ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 6 ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ແມ່ນການນຳເອົາຂໍ້ຄວາມ, ຮູບພາບເໜັງຕີງ, ບໍ່ເໜັງຕີງ, ສຽງ, ວິດີ ໂອ ເຂົ້າສູ່ໜ້າເວັບໄຊ ເພື່ອສະເໜີ, ມີຄຳເຫັນແລກປ່ຽນ, ສົ່ງ ແລະ ສົ່ງຕໍ່ໃຫ້ແກ່ໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍຄົນ.

ມາດຕາ 7 ຄວາມປອດໄພໃນການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ນຳໃຊ້ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຕ້ອງຮັກສາ ແລະ ປ່ຽນລະຫັດ ຜ່ານເລື່ອຍໆ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ໃນການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ ທັງເປັນການບໍ່ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ສວຍໃຊ້ໃນທາງຜິດລະບຽບກົດໝາຍ.

3.3.3 ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ດຳລັດສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ໃນການສ້າງ, ນຳໃຊ້, ບຳລຸງຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ເພື່ອພັດທະນາວຽກງານດັ່ງກ່າວ ຢ່າງເປັນລະບົບ, ມີປະສິດທິພາບ, ປະ ສິດທິຜົນ, ປະຫຍັດ, ຫັນສະໄໝ ແລະ ເຊື່ອມຕໍ່ກັນໄດ້ ແນ່ໃສປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 2 ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ແມ່ນລະບົບສູນລວມໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກນິກ ເພື່ອໃຫ້ບໍລິການທາງດ້ານຂໍ້ ມູນຂ່າວສານ ເປັນຕົ້ນບໍລິການວາງເຊີເວີ, ໂປຣແກຣມ, ເວັບໄຊ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆຜ່ານອິນເຕີເນັດ.

ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ສ້າງ, ພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ແລະ ບໍລິການສັງຄົມ ໂດຍໄດ້ຮັບປະກັນໃຫ້ມີການ ຄຸ້ມຄອງແບບລວມສູນ, ເປັນເອກະພາບ, ປະສິດທິຜົນ, ປະຍັດ, ປອດໄພ ແລະ ລາຄາຍຸຕິທຳ.

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນ ຫັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆຂອງຕົນ ໃຫ້ເປັນແບບເອເລັກໂຕຣນິກເພື່ອ ສະດວກໃນການເກັບຮັກສາ, ເຜີຍແຜ່ ແລະ ໃຫ້ບໍລິການ.

ມາດຕາ 6 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້

ດຳລັດສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ສ້າງ, ພັດທະນາ, ໃຫ້ບໍລິການ ແລະ ນຳໃຊ້ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 8 ປະເພດສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດພາກລັດ

ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດພາກລັດ ມີສອງປະເພດ ດັ່ງນີ້:

- ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ;
- ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ.

ມາດຕາ 9 ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ

ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ແຫ່ງຊາດ ແມ່ນສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງລັດ ທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ພັດທະນາ ເພື່ອໃຫ້ບໍລິການແກ່ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງຂອງພັກ, ລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການສ້າງ, ບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາ ສູນຂໍ້ ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 10 ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ

ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ແມ່ນສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຂອງກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ລວມທັງ ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆຂອງລັດ, ຂອງພັກ ຊຶ່ງຖືກສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ການພັດທະນາ ເພື່ອຮັບໃຊ້ການເຄື່ອນໄຫວຂອງວຽກງານຂອງຕົນ.

ອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວ ສາມາດສ້າງສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງຕົນໄດ້ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມດໍາລັດສະບັບນີ້.

ທຸກສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນນໍາ ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ.

ມາດຕາ 11 ການເຊື່ອມຕໍ່ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດພາກລັດ

ການເຊື່ອມຕໍ່ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດພາກລັດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- ການເຊື່ອມຕໍ່ ສູນອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ກັບ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ຜ່ານ ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການອິນເຕີເນັດ ທີ່ລັດຖະບານກໍານົດໄວ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.
- ການເຊື່ອມຕໍ່ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ດ້ວຍກັນໃຫ້ຜ່ານ ສູນກາງເຊື່ອມຕໍ່ອິນເຕີເນັດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ ໃນລະບຽບການສະເພາະ ເປັນຕົ້ນ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ມາດຕາ 12 ການນໍາໃຊ້, ການບໍາລຸງຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ.

ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ຖືກນໍາໃຊ້ໃນການເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ, ເປັນບ່ອນເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ໃຫ້ບໍລິການແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງລັດດ້ວຍກັນ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ສັງຄົມ.

ການບໍາລຸງຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ປັບປຸງໃຫ້ທັນສະໄໝ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາວະຄົບຖ້ວນ, ຖືກຕ້ອງ, ພ້ອມໃຊ້ງານ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.

ໃນກໍລະນີ ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ຫາກບໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ບໍາລຸງຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງຕົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງລວບລວມ ແລະ ເຄື່ອນຍ້າຍຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທັງໝົດນັ້ນໄປເກັບຮັກສາໄວ້ໃນ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 13 ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດພາກເອກະຊົນ

ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດພາກເອກະຊົນ ແມ່ນສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງເອກະຊົນ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ພັດທະນາ ເພື່ອຮັບໃຊ້ວຽກງານຂອງຕົນ ຫຼື ໃຫ້ບໍລິການແກ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 14 ປະເພດຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດພາກເອກະຊົນ

ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດພາກເອກະຊົນ ມີ ສອງປະເພດຄື:

- ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ;
- ສູນບໍລິການຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ມາດຕາ 15 ຖານຂໍ້ມູນຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ

ຖານຂໍ້ມູນຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ແມ່ນບ່ອນເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໃນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກ ຂອງກະຊວງ, ອົງການຈັດຕັ້ງທຽບເທົ່າກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ລວມທັງອົງການອື່ນໆຂອງລັດ, ຂອງພັກ ເພື່ອ

ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງລັດດ້ວຍກັນ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ດັ່ງກ່າວໂດຍຜ່ານໂປຣແກຣມນຳໃຊ້, ເວັບໄຊ ຫຼື ຮູບແບບອື່ນໆອິນເຕີເນັດ.

ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ທີ່ມີສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດເປັນຂອງຕົນເອງ ຕ້ອງເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໄວ້ໃນສູນຂອງຕົນ ແລະ ມີລະບົບສຳຮອງຂໍ້ມູນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດັ່ງກ່າວ ໃນສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ.

ສຳລັບອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ທີ່ບໍ່ມີສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດເປັນຂອງຕົນເອງ ຕ້ອງເກັບຮັກສາຖານຂໍ້ມູນຂ່າວສານໄວ້ໃນ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 16 ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ

ກະຊວງ, ອົງການຈັດຕັ້ງທຽບເທົ່າກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຂັ້ນແຂວງ ສາມາດມີເວັບໄຊ, ໂປຣແກຣມ ຫຼື ຊ່ອງທາງອື່ນ ໃນການໃຫ້ບໍລິການ ຫຼື ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງຕົນ ໃຫ້ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ດ້ວຍກັນ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ເວັບໄຊ ແລະ ອີເມວ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ຕ້ອງນຳໃຊ້ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນສູນຂອງຕົນ. ຖ້າຫາກບໍ່ມີສູນເປັນຂອງຕົນເອງ ກໍ່ໃຫ້ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ແຫ່ງຊາດ.

ກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຂັ້ນແຂວງ ທີ່ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ເນື້ອໃນຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕົນເຜີຍແຜ່.

ມາດຕາ 17 ເງື່ອນໄຂການເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ

ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງນີ້:

- ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໄດ້ຢ່າງສະດວກ, ຖືກຕ້ອງ ແລະ ປອດໄພ;
- ປັບປຸງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ທັນການ;
- ມີເຄື່ອງມືຄົ້ນຫາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ສະດວກໃນການຮັບໃຊ້ ແລະ ໃຊ້ໄດ້ຕົວຈິງ;
- ຮັບປະກັນການໃຫ້ບໍລິການໄດ້ທຸກເວລາ, ໃນກໍລະນີບໍ່ສາມາດໃຫ້ການບໍລິການ ຕ້ອງແຈ້ງຜ່ານທາງເວັບໄຊ ຫຼື ສຳນັກງານຂອງຕົນ ຢ່າງໜ່ວຍ ເຈັດວັນລັດຖະການ ຍົກເວັ້ນເຫດສຸດວິໄສ.

ມາດຕາ 18 ເນື້ອໃນການເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ

ເນື້ອໃນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ທີ່ນຳມາເຜີຍແຜ່ມີດັ່ງນີ້:

- ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ, ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຂອງພາກສ່ວນທີ່ຂຶ້ນກັບ;
- ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນພັດທະນາ ແລະ ນິຕິກຳ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ຂັ້ນຕອນການຂໍ ແລະ ການອະນຸຍາດ;
- ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວຂອງຂະແໜງການຕົນ ຫຼື ຂອງພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ທີ່ຕັ້ງສຳນັກງານ, ຊ່ອງທາງການຕິດຕໍ່, ການສົ່ງຂ່າວ ແລະ ສະແດງຄຳຄິດເຫັນຈາກ ຫົວໜ່ວຍ ທຸລະກິດ ແລະ ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 19 ການໃຫ້ບໍລິການຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ

ການໃຫ້ບໍລິການຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ແມ່ນການໃຫ້ບໍລິການຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດທີ່ມີອຳນາດກ່ຽວກັບການອະນຸຍາດ, ການຢັ້ງຢືນ ຫຼື ການສະໜອງຂໍ້ມູນຕ່າງໆທີ່ມີຄຸນນະຄ່າທາງດ້ານກົດໝາຍ ຕາມຂອບເຂດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນໃຫ້ແກ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໂດຍຜ່ານອິນເຕີເນັດ.

ມາດຕາ 20 ລະດັບການໃຫ້ບໍລິການຜ່ານອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ

ການໃຫ້ບໍລິການອິນເຕີເນັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ມີ ຫ້າ ລະດັບ ດັ່ງນີ້:

- ລະດັບ 1 ແມ່ນການສະໜອງຢ່າງຄົບຖ້ວນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ນິຕິກຳ, ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆໃນການໃຫ້ບໍລິການຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ລະດັບ 2 ແມ່ນການໃຫ້ບໍລິການລະດັບ 1 ພ້ອມທັງ ດາວໂຫຼດແບບພິມ ຄຳຮ້ອງ ແລະ ເອກະສານ ອື່ນ ເພື່ອນຳໄປປະກອບເອກະສານຄົບຖ້ວນ ແລ້ວຍື່ນຕໍ່ ອົງການຈັດຕັ້ງລັດດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ຜ່ານໄປສະນີ;
- ລະດັບ 3 ແມ່ນການໃຫ້ບໍລິການລະດັບ 2 ສາມາດຍື່ນຕໍ່ ອົງການຈັດຕັ້ງລັດຜ່ານອິນເຕີເນັດ;
- ລະດັບ 4 ແມ່ນການບໍລິການລະດັບ 3 ພ້ອມທັງ ສາມາດຊຳລະຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການຜ່ານອິນເຕີເນັດ;
- ລະດັບ 5 ແມ່ນການບໍລິການລະດັບ 4 ພ້ອມທັງ ສາມາດຮັບຜົນຂອງການອະນຸມັດຜ່ານອິນເຕີເນັດ.

ມາດຕາ 21 ການຫັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານເປັນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ

ຂໍ້ມູນຕ່າງໆຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ຕ້ອງຖືກສ້າງ ແລະ ເກັບຮັກສາໃນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກໂດຍສອດຄ່ອງ ຕາມລະບຽບການ ກ່ຽວກັບມາດຕະຖານ ແລະ ເຕັກນິກ ເພື່ອຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງ ຫຼື ຊອກຫາໄດ້ຢ່າງສະດວກ ແລະ ປອດໄພ.

ອົງການຈັດຕັ້ງຕ້ອງສຳເນົາ ແລະ ຮັກສາຂໍ້ມູນຂ່າວສານຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກ ໄວ້ໃນຖານຂໍ້ມູນໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ມາດຕາ 15 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້, ພ້ອມກັນນັ້ນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ກ່ຽວກັບສຳເນົາ ແລະ ເກັບຮັກສາເອກະສານທາງການ.

ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ຕ້ອງສົ່ງເສີມການນຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ຍັງບໍ່ເປັນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍອີງຕາມລຳດັບຄວາມສຳຄັນ.

ຮູບແບບຂອງເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ເກັບຮັກສາ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ປະກາດໃຊ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ທີ່ເປັນພາສາລາວ ທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ຕ້ອງນຳໃຊ້ຮູບແບບອັກສອນລາວໃນຄອມພິວເຕີ ທີ່ປະກາດໃຊ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 22 ຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງພາກເອກະຊົນ

ຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງພາກເອກະຊົນ ທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ບໍລິການຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງເກັບຮັກສາໄວ້ໃນສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ໂດຍຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ແລະ ຕວາມສະດວກ.

ມາດຕາ 23 ປະເພດຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດພາກເອກະຊົນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດສ້າງເວັບໄຊ, ຄຸ້ມຄອງເນື້ອໃນ ແລະ ບໍລິຫານຈັດການເວັບໄຊເພື່ອເປັນຊ່ອງທາງເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການບໍລິການຂອງຕົນໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ຢ່າງສະດວກວ່ອງໄວ.

ເວັບໄຊຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໃນ ສປປ ລາວ ຕ້ອງນຳໃຊ້ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ ແຫ່ງຊາດຂອງສປປ ລາວ, ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ຕ້ອງໃຊ້ລະຫັດອິນເຕີເນັດອື່ນ ຕ້ອງສະເໜີລົງທະບຽນຢູ່ ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ເນື້ອໃນຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕົນເຜີຍແຜ່.

ມາດຕາ 25 ມາດຕາຖານຄວາມປອດໄພ

ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ດັ່ງນີ້:

- ມີພະນັກງານຮັບຜິດຊອບໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພ, ແນະນຳ ແລະ ກວດກາການນຳໃຊ້ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ;
- ມີລະບົບເຕັກນິກທີ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ, ຍົກລະດັບເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ໃຫ້ທັນກັບການປ່ຽນແປງ;

- ມີລະບົບການສະເພາະ ເພື່ອໃຫ້ເປັນເອກະພາບ ແລະ ເຂັ້ມງວດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກທີ່ເຂົ້າມາ.

ມາດຕາ 27 ການຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານສ່ວນບຸກຄົນ ທີ່ຖືກເກັບຮັກສາໄວ້ໃນສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຕ້ອງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ຖືກລັກ, ປ່ຽນແປງ, ທຳລາຍ ຫຼື ລຶບລ້າງ ໂດຍໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານສ່ວນບຸກຄົນ, ກາຍຕົ້ນ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຂໍ້ມູນຂ່າວສານເອເລັກໂຕຣນິກ ທີ່ເປັນຄວາມລັບທາງລັດຖະການ ຈະຕ້ອງມີການແຍກປະເພດ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການປົກປ້ອງສະເພາະ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຂໍ້ມູນຂ່າວສານເອເລັກໂຕຣນິກ ຕ້ອງສຳເນົາໄວ້ ໂດຍມີການຮັກສາດ້ວຍຄວາມປອດໄພລະດັບດຽວກັນກັບ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານເອເລັກໂຕຣນິກຫຼັກ.

ການເຂົ້າເຖິງຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ລະຫັດລັບທີ່ມີຄວາມຊັບຊ້ອນພຽງພໍ ແລະ ມີການປ່ຽນໃໝ່ປະຈຳ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ.

ມາດຕາ 28 ການສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມປອດໄພ ຂອງສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແບະ ການສື່ສານ ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການເຝົ້າລະວັງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ແຈ້ງເຕືອນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານເອເລັກໂຕຣນິກ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມໄພ ຂອງສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານເອເລັກໂຕຣນິກ.

ມາດຕາ 42 ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໃຫ້ບໍລິການຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ມີສິດ ແລະ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

- ສະເໜີຂໍ້ຕໍ່, ປ່ຽນແປງ, ໂຈະ ຫຼື ຍຸບເລີກການດຳເນີນກິດຈະການຂອງຕົນ;
- ໂຈະການບໍລິການຕໍ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ທີ່ລະເມີດສັນຍາ ຫຼື ມີພິດຕິກຳທີ່ອາດສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ສູນ, ຄວາມສະຫງົບ ຫຼື ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ;
- ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ຂອງກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ກ່ຽວກັບການເຊື່ອມຕໍ່ເຄື່ອຂ່າຍ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ອອກສູ່ຕ່າງປະເທດ;
- ເຄົາລົບສິດ ແລະ ເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນຂ່າວສານສ່ວນໂຕຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ໂດຍມີລະບຽບການ ແລະ ລະບົບເຕັກນິກ ເພື່ອຮັກສາຂໍ້ມູນຂ່າວສານສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
- ບັນທຶກຂໍ້ມູນຂ່າວສານການນຳໃຊ້ ແລະ ລາຍງານຂໍ້ມູນຂ່າວສານເຕັກນິກຕໍ່ ຂະແໜງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ;
- ບໍ່ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ຍົກເວັ້ນມີການສະເໜີຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງ;
- ໃຫ້ບໍລິການຕາມທີ່ໄດ້ໃຫ້ສັນຍາ ຫຼື ແຈ້ງຕໍ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
- ມີມາດຕະການໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຂັດຂ້ອງທາງດ້ານເຕັກນິກໃຫ້ຜູ້ຊົມໃຊ້ ໂດຍແຈ້ງຜ່ານເວັບໄຊຂອງຕົນ ແລະ ກຳນົດໃນສັນຍາໃຫ້ບໍລິການແກ່ຜູ້ຊົມໃຊ້ຢ່າງຊັດເຈນ;
- ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 43 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ມີສິດ ແລະ ພັນທະດັ່ງນີ້:

- ໄດ້ຮັບການບໍລິການທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ປອດໄພ;
- ສະເໜີຕໍ່ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບການບໍລິການ, ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ຄ່າບໍລິການຕ່າງໆຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ;
- ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງຕົນ ທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍແກ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສັງຄົມ;
- ຈ່າຍຄ່າບໍລິການຕາມສັນຍາການນໍາໃຊ້;
- ທວງຖາມ ແລະ ຮ້ອງຟ້ອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ໃນກໍລະນີສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ຖືກລະເມີດ;
- ນໍາໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

3.3.4 ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ

1) ນິຍາມຂອງການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ

ການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ແມ່ນ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານປະເພດໜຶ່ງ ໂດຍນໍາໃຊ້ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ເພື່ອຮັບ-ສົ່ງ ສັນຍານສຽງ, ຮູບພາບ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ລະຫວ່າງໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍ ສະຖານີດາວທຽມພາກພື້ນ ດິນ ແລະ ດາວທຽມ ຢູ່ວົງໂຄຈອນໃນຮ່ວງອາວະກາດ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ

ໃນປີ 2019 ກະຊວງ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ຜັນຂະຫຍາຍກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ອອກມາເປັນດຳລັດວ່າດ້ວຍການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ເພື່ອໃຫ້ວຽກງານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ໃຫ້ມີການພັດທະນາ, ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ທັນສະໄໝ ແນໃສ່ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ, ຄວາມປອດໄພຂອງຊາດ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ຈຶ່ງໄດ້ສະເໜີຕໍ່ຄະນະລັດທະບານ ສະໄໝທີ 8 ເພື່ອພິຈາລະ ນາກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຮ່າງດຳລັດສະບັບດັ່ງກ່າວ.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມຄະນະລັດທະບານ ສະໄໝທີ 8 ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ຈຶ່ງຕົກລົງຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ສະບັບເລກທີ 471/ລບ, ລົງວັນທີ 27 ທັນວາ 2019 ໂດຍປະກອບມີ: X ພາກ, 06 ໝວດ, 71 ມາດຕາ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງລັດ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ກ່ຽວກັບວຽກງານການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ຄື: ການຈັດສັນຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ, ວົງໂຄຈອນດາວທຽມ ແລະ ປະເພດການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ; ດາວທຽມ ແລະ ສະຖານີດາວທຽມພາກພື້ນດິນ; ທຸລະກິດກ່ຽວກັບການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ; ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ກ່ຽວກັບການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ; ການກວດກາ, ຍັງຢືນມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ການນໍາເຂົ້າອຸປະກອນການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ; ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ; ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດທາງດ້ານການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ຢ່າງເປັນທາງການນັບແຕ່ວັນທີ 6 ມັງກອນ 2020 ເປັນຕົ້ນໄປ.

3) ການຫັນເປັນດິຈິຕອນທາງດ້ານວຽກງານການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ

ການພັດທະນາຢ່າງກ້າວກະໂດດຂອງເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ໃນຍຸກອຸດສະຫະກຳ 4.0 ສາມາດຂ້າມຜ່ານອຸປະສັກທາງດ້ານຕົ້ນທຶນ ເຮັດໃຫ້ບັນດາປະເທດມະຫາອຳນາດມີການນໍາສົ່ງດາວທຽມຂຶ້ນສູ່ວົງໂຄຈອນເປັນ

ຈຳນວນຫຼາຍ ເປັນຕົ້ນ StarLink (ສ. ອາເມລິກາ) ມີແຜນສ້າງ ແລະ ນຳສົ່ງດາວທຽມຂຶ້ນສູ່ວົງໂຄຈອນລະດັບຕໍ່າ (LEO) ຈຳນວນ 42,000 ດວງ ແລະ ນຳສົ່ງຂຶ້ນໄປແລ້ວ ຫຼາຍກວ່າ 1,740 ດວງ, OneWeb (ອັງກິດ) ມີແຜນສ້າງ ແລະ ນຳສົ່ງດາວທຽມຂຶ້ນສູ່ວົງໂຄຈອນລະດັບຕໍ່າ (LEO) ຈຳນວນ 6,372 ດວງ ແລະ ນຳສົ່ງຂຶ້ນສູ່ວົງໂຄຈອນແລ້ວ ຫຼາຍກວ່າ 288 ດວງ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວດັ່ງກ່າວ ສ້າງໂອກາດໃນການຍົກລະດັບ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງທາງດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ ໂດຍສະເພາະໃນພື້ນທີ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແລະ ການ ສື່ສານໂທລະສັບເຄື່ອນທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ປະຊາກອນສາມາດເຊື່ອມໂຍງ-ເຊື່ອມຈອດ ແລະ ເຂົ້າເຖິງເຕັກ ໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໂດຍການໃຫ້ບໍລິການທາງດ້ານການສື່ສານ ແລະ ອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງຜ່ານດາວທຽມ. ເຖິງຢ່າງໃດ ກໍ່ຕາມ, ການສ້າງເຄືອຂ່າຍດາວທຽມຈຳນວນຫຼາຍຂອງປະເທດມະຫາອຳນາດ ອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຄວາມ ທ້າທາຍຫຼາຍດ້ານ ຕໍ່ກັບສະພາບການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງບັນດາປະເທດ ລວມເຖິງ ສະພາບອຸດສະຫະກຳໃນໂລກ.

ລັດ ໄດ້ກຽມພ້ອມປັດໃຈພື້ນຖານໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ໃນເງື່ອນໄຂໃໝ່ ພາຍໃຕ້ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ໂດຍມີມາດຕາທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ

ລັດ ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ນຳໃຊ້ການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ລາວ ເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ, ສັງຄົມ, ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ວຽກງານແຈ້ງເຕືອນໄພ ແລະ ບັນເທົາໄພພິບັດຕ່າງໆ, ວຽກງານຄົ້ນຄວ້າ ວິໄຈທາງວິທະຍາສາດ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ, ປອດໄພ ແລະ ຍຸຕິທຳ.

ລັດ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ວຽກງານຄຸ້ມຄອງການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ດ້ວຍການ ປະກອບບຸກຄະລາກອນ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ການສະໜອງງົບປະມານ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນ ຕາມຄວາມສາມາດໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ການນຳໃຊ້ການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບ ທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ ແລະ ກ້າວໜ້າ ເພື່ອໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມ ການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານສື່ສານຜ່ານດາວ ທຽມ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາ ກອນມະນຸດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີການພັດທະນາ ແລະ ປະຕິບັດຕາມສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 9 ການຈັດສັນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ

ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນຜູ້ຈັດສັນ, ຈັດແບ່ງ, ອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ ແລະ ເກັບ ຄືນ ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຜັງແຫ່ງຊາດກ່ຽວ ກັບຄື້ນຄວາມຖີ່ ວິທະຍຸສື່ສານ, ລະບຽບການຂອງສະຫະພາບໂທລະຄົມມະນາຄົມສາກົນ, ສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາ ສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 21 ການຂຶ້ນທະບຽນດາວທຽມ

ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຫາກມີຈຸດປະສົງສ້າງ ຫຼື ຊື້ຕໍ່ດາວທຽມ ເພື່ອໃຫ້ ບໍລິການໃນນາມ ສປປ ລາວ ຕ້ອງຂໍຂຶ້ນທະບຽນ ນຳກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ. ພາຍຫຼັງ ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງ ແລະ ເອກະສານປະກອບຂໍຂຶ້ນທະບຽນດາວທຽມແລ້ວ ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະ ຄົມມະນາຄົມ ແລະ

ການສື່ສານ ຕາງໜ້າໃຫ້ລັດຖະບານຂອງ ສປປ ລາວ ສະເໜີຂຶ້ນທະບຽນດາວທຽມດັ່ງກ່າວ ນຳສະຫະພາບໂທລະຄົມມະນາຄົມສາກົນ (ITU).

ມາດຕາ 24 ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂຶ້ນທະບຽນ

ຜູ້ຂຶ້ນທະບຽນດາວທຽມ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂຶ້ນທະບຽນດາວທຽມ ນຳກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການປະສານງານກັບເຄືອຂ່າຍດາວທຽມອື່ນ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການຂຶ້ນທະບຽນນຳສະຫະພາບໂທລະຄົມມະນາຄົມສາກົນ.

ມາດຕາ 30 ການຂຶ້ນທະບຽນສະຖານີດາວທຽມພາກພື້ນດິນ

ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຫາກມີຈຸດປະສົງສ້າງ ຫຼື ມີສະຖານີຮັບ ແລະ ສົ່ງ, ສະຖານີສົ່ງສັນຍານດາວທຽມ ໃນ ສປປ ລາວ ຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນ ນຳກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ. ສຳລັບສະຖານີຮັບສັນຍານດາວທຽມ ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນ.

ມາດຕາ 34 ສິດໃນການໃຫ້ບໍລິການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມສຳລັບດາວທຽມຕ່າງປະເທດ

ສິດໃນການໃຫ້ບໍລິການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມສຳລັບດາວທຽມຕ່າງປະເທດ ແມ່ນ ການອະນຸຍາດໃຫ້ດາວທຽມ ຕ່າງປະເທດໃຫ້ບໍລິການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 35 ການຂໍສິດໃນການໃຫ້ບໍລິການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມຕ່າງປະເທດ

ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງ ຂໍສິດໃນການໃຫ້ບໍລິການສື່ສານ ຜ່ານດາວທຽມສຳລັບດາວທຽມຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງ ແລະ ເອກະສານປະກອບ ນຳກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ.

ມາດຕາ 40 ທຸລະກິດກ່ຽວກັບການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບ ການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງ ແລະ ເອກະສານປະກອບຂໍສ້າງຕັ້ງວິສະຫະກິດ ນຳຫ້ອງການບໍລິການ ການລົງທຶນ ປະຕູດຽວ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນກິດຈະການ ນຳກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ.

ມາດຕາ 46 ສິດຂອງຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ

ຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

- ດຳເນີນກິດຈະການ ຕາມທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
- ໂຈະ ຫຼື ຢຸດເຊົາ ການໃຫ້ບໍລິການແກ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ທີ່ບໍ່ຊຳລະຄ່າບໍລິການ ພາຍຫຼັງໄດ້ມີການແຈ້ງເຕືອນ;
- ຂໍອະນຸຍາດປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ແລະ ອຸປະກອນການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມນຳກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ;
- ສະເໜີຫາຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມອື່ນ ເພື່ອແກ້ໄຂໃນກໍລະນີການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມຂອງຕົນຖືກລົບກວນ ຫຼື ສະເໜີລັດຖະບານ ເພື່ອຊ່ວຍແກ້ໄຂໃນກໍລະນີຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການນັ້ນ ບໍ່ດຳເນີນການແກ້ໄຂ;
- ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 48 ສິດຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ

ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

- ໄດ້ຮັບການບໍລິການ ຢ່າງມີຄຸນນະພາບ, ສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ເປັນທຳ;
- ສະເໜີຕໍ່ຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການ ກ່ຽວກັບການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ຫຼື ອົງການທີ່ມີສິດກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ລັດ ກ່ຽວກັບການບໍລິການ ທີ່ບໍ່ເປັນທຳ, ບໍ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ເກັບຄ່າບໍລິການສູງ;
- ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 50 ການກວດກາ ແລະ ຍິ່ງຍືນມາດຕະຖານເຕັກນິກອຸປະກອນການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ

ທຸກອຸປະກອນການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ທີ່ຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດກາ ແລະ ຍິ່ງຍືນມາດຕະຖານເຕັກນິກ ໂດຍກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ.

ການກວດກາ ແລະ ຍິ່ງຍືນມາດຕະຖານເຕັກນິກອຸປະກອນການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ລະບຽບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 51 ການນຳເຂົ້າອຸປະກອນການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງນຳເຂົ້າອຸປະກອນສື່ສານ ຜ່ານດາວທຽມທຸກຊະນິດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເວັ້ນເສຍແຕ່ອຸປະກອນຮັບສັນຍານໂທລະພາບຜ່ານດາວທຽມ ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.

ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງການນຳເຂົ້າອຸປະກອນການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 56 ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ

ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບກະຊວງອື່ນ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ປະກອບດ້ວຍ: ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ; ພະແນກໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ; ຫ້ອງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ.

3.3.5 ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ

1) ນິຍາມຂອງລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ (Telecommunication Transmission System) ແມ່ນ ອົງປະກອບໜຶ່ງຂອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍເຄື່ອງສົ່ງ, ເຄື່ອງຮັບ ແລະ ສາຍສົ່ງ ທັງແບບມີສາຍ ຫຼື ບໍ່ມີສາຍ ຫຼື ທັງສອງອັນລວມກັນ ເພື່ອສົ່ງ, ຮັບສັນຍານສຽງ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານເອເລັກໂຕຣນິກ ຈາກຈຸດໜຶ່ງໄປຫາອີກຈຸດໜຶ່ງ.

2) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ໃນປີ 2019 ກະຊວງ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ຜັນຂະຫຍາຍບັນດາ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານການສື່ສານ ເປັນຕົ້ນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ໂທລະຄົມມະນາຄົມມະນາຄົມ, ຄົ້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ໃນການກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອຮັບໃຊ້, ບໍລິການວຽກງານຂອງພາກລັດ, ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ສັງຄົມ ແນໃສ່ນຳໃຊ້ໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ, ສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາດ້ານໂທລະຄົມ ມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງ, ເຊື່ອມຈອດກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດ ເຊິ່ງໄດ້ສຳເລັດຮ່າງເປັນດຳລັດຂຶ້ນມາ ແລະ ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ຄະນະລັດຖະບານ ໃນວັນທີ 20 ພະຈິກ 2019 ເພື່ອພິຈາລະນາກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຮ່າງດຳລັດສະບັບ ດັ່ງກ່າວ.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມລັດຖະບານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາເນື້ອໃນຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຢ່າງລະອຽດ ກອງປະຊຸມກໍ່ໄດ້ມີມະນີຕົກລົງເປັນເອກະພາບຮັບຮອງເອົາ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ລະບົບສາຍສົ່ງ

ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ທ່ານ ນາຍົກ ລັດຖະມົນຕີ ລົງລາຍເຊັນປະກາດໃຊ້ດໍາລັດ ສະບັບດັ່ງກ່າວ, ສະບັບ ເລກທີ 01/ລບ, ລົງວັນທີ 02 ມັງກອນ 2020.

ດໍາລັດສະບັບນີ້ ປະກອບມີ: 09 ໝວດ, 44 ມາດຕາ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍຂອງລັດ , ຫຼັກການ, ຂອບເຂດນໍາໃຊ້ ແລະ ການຮ່ວມມືກັບສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານລະບົບ ສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອ ຄຸ້ມຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ກໍ່ຄື ລັດຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີການລົງທຶນສ້າງ ແລະ ນໍາໃຊ້ ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະ ນາຄົມ ເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ການບໍລິການດ້ານການໂທລະຄົມມະນາຄົມ ໃຫ້ມີຄຸນ ນະພາບ, ວ່ອງໄວ, ມີປະສິດທິຜົນ, ປອດໄພ ແລະ ລາຄາ ຍຸຕິທໍາ.

3) ການຫັນເປັນດິຈິຕອນທາງດ້ານວຽກງານລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ປັດຈຸບັນ ເຕັກໂນໂລຊີຕ່າງໆ ໄດ້ມີການພັດທະນາຢ່າງກ້າວກະໂດດ ແລະ ຫຼາຍປະເທດກໍ່ກ້າວ ເຂົ້າສູ່ຍຸກອຸດສະຫະ ກໍາ 4.0, ໜຶ່ງໃນສິ່ງຕັດສິນການພັດທະນາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃຫ້ມີການນໍາໃຊ້ໃນທຸກ ຂະແໜງການ, ມີການເຊື່ອມໂຍງ ເຊື່ອມຈອດ ແລະ ສາມາດພົວພັນກັນໄດ້ຢ່າງ ບໍ່ມີພິມແດນ. ການພັດທະນາໂຄງລ່າງ ພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ຈໍາເປັນ ຈະສາມາດຊຸກຍູ້ການຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງທຸກຂະແໜງການ, ສາມາດແກ້ໄຂ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງເສດຖະກິດ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ພາກທຸລະກິດ, ການຜະລິດ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ນໍາເອົາຜົນປະໂຫຍດອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ມາສ້າງສາ ພັດທະນາ ສປປ ລາວ.

ເພື່ອເປັນການປັບປຸງ ແລະ ນໍາໃຊ້ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ໂທລະຄົມມະນາຄົມທີ່ມີ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນສູງ ສຸດ ແລະ ຂະຫຍາຍໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ອິນເຕີເນັດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ຮັບປະກັນລະບົບອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ ກວມພື້ນທີ່ເຂດໜຸ່ມບ້ານໃຫຍ່ ແລະ ຕົວເມືອງ ຢູ່ຊົນນະບົດ ຕິດພັນກັບວຽກງານສາມສ້າງ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ, ການສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ປະຊາຊົນສາມາດນໍາໃຊ້ ແລະ ເຂົ້າເຖິງການບໍລິການໂທລະຄົມມະນາຄົມ , ອິນເຕີເນັດ ໄດ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ລາຄາທີ່ເໝາະສົມ.

ລັດໄດ້ກຽມພ້ອມປັດໃຈພື້ນຖານໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມໃນເງື່ອນໄຂໃໝ່ ພາຍໃຕ້ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍ ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ໂດຍມີມາດຕາທີ່ສໍາຄັນ ດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດ

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລົງທຶນໃນໃສ່ການສ້າງ ແລະ ນໍາໃຊ້ລະບົບສາຍສົ່ງ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເຂົ້າໃນວຽກງານຂອງຕົນ ແລະ ການບໍລິການ, ພ້ອມນັ້ນລັດກໍ່ສ້າງເງື່ອນ ໄຂໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນ ຫັນ ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເປັນລະບົບທີ່ທັນສະໄໝ, ມີຄວາມໄວສູງ, ກວມເອົາພື້ນທີ່ທົ່ວປະເທດ, ມີການ ເຊື່ອມຕໍ່ພາຍໃນພາກລັດ, ອົງການ, ກັບຕ່າງປະເທດ ໃນພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ລວມທັງການບໍລິການທາງຜ່ານດ້ານໂທລະ ຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ.

ມາດຕາ 8 ປະເພດລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ມີ ສາມປະເພດ ດັ່ງນີ້:

- ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ສໍາລັບວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
- ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານການໂທລະຄົມມະນາຄົມ;
- ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເຊື່ອມຕໍ່ເຄືອຂ່າຍພາຍໃນອົງການ.

ມາດຕາ 12 ການນໍາໃຊ້ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ການນໍາໃຊ້ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ມີ ດັ່ງນີ້:

- ການນໍາໃຊ້ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ສໍາລັບວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມ ສະຫງົບ;
- ການນໍາໃຊ້ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມພາກລັດ;
- ການນໍາໃຊ້ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານການຖທລະຄົມມະນາຄົມ;

- ການນຳໃຊ້ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເຊື່ອມຕໍ່ເຄືອຂ່າຍພາຍໃນອົງການ;
- ການນຳໃຊ້ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ໃນພາວະສຸກເສີນ.

ມາດຕາ 19 ການລວມສູນການສື່ສານ

ການລວມສູນການສື່ສານ ແມ່ນການເຊື່ອມຕໍ່ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ທັງພາຍໃນ ແລະ ເຂົ້າ-ອອກ ຕ່າງປະເທດ ຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານການໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຜ່ານສູນອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ ແລະ ຜ່ານຈຸດ ເຊື່ອມຕໍ່ທີ່ກຳນົດໂດຍກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ.

ມາດຕາ 22 ການຕິດຕັ້ງ ແລະ ຂະຫຍາຍລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ການຕິດຕັ້ງ ແລະ ຂະຫຍາຍລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ແຜນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ, ລະບຽບການເຕັກນິກທີ່ກຳນົດໂດຍ ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ການເຊື່ອມຕໍ່ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຕ້ອງກຳນົດແຜນພັດທະນາລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມຂອງຕົນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ສະເໜີຕໍ່ກະຊວງ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ບໍລິສັດຕິດຕັ້ງ ແລະ ສະໜອງລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ.

ມາດຕາ 23 ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ມີສິດ ແລະ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

- ໃຫ້ບໍລິການທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ປອດໄພ ແລະ ປະຕິບັດຕາມສັນຍາ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ແຈ້ງຕໍ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
- ໂຈະການໃຫ້ບໍລິການ ຕໍ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການທີ່ລະເມີນສັນຍາ ຫຼື ມີພຶດຕິກຳທີ່ອາດສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ຄວາມສະຫງົບ ຫຼື ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ຂອງສັງຄົມ;
- ສະໜອງຂໍ້ມູນເຕັກນິກ ແລະ ສະໜອງຈຸດເຊື່ອມຕໍ່ ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມຂອງຕົນ ໃຫ້ແກ່ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຫັນຕາມກຳນົດ;
- ສະໜອງແຜນວາດຂອງຕົນ ໃຫ້ແກ່ກະຊວງ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ຖືກຕ້ອງ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບ ໃນການຕິດຕັ້ງໃໝ່ ແລະ ປັບປຸງ ແຕ່ລະຄັ້ງ;
- ບໍ່ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ ຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ຍົກເວັ້ນມີການສະໜອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງ;
- ມີມາດຕະການໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຂັດຂ້ອງທາງດ້ານເຕັກນິກໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
- ສະເໜີ ແລະ ຮ້ອງຟ້ອງເອົາຄ່າເສຍຫາຍ ນຳຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ຜູ້ອື່ນ ທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມຂອງຕົນ;
- ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການດ້ານເຕັກນິກ ໃນການນຳໃຊ້ອຸປະກອນ ທາງດ້ານການໂທລະຄົມ ມະນາຄົມ ແລະ ລະບຽບການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ເກັບກູ້ຄືນ ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ທີ່ຂາດ, ເປ່ເພ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ແລ້ວ;
- ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 25 ຂໍ້ຫ້າມທົ່ວໄປ

- ນຳໃຊ້ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຈາກຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານການໂທລະຄົມມະນາຄົມ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
- ນຳໃຊ້ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແບບມີສາຍ ແລະ ບໍ່ມີສາຍ ເຊື່ອມຕໍ່ເຂົ້າ-ອອກຕ່າງ ປະເທດ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;

- ທຳລາຍ ຫຼື ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຕໍ່ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ;
- ເຊື່ອມຕໍ່ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມຂອງຕົນ ເຂົ້າກັບລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມອື່ນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
- ຂັດຂວາງການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຂອງພະນັກງານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ;
- ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 28 ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ, ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ປະກອບດ້ວຍ:

- ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ;
- ພະແນກໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ;
- ຫ້ອງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ.

3.3.6 ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທາງຄ້າເອເລັກໂຕຣນິກ

1) ນິຍາມການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ

ການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ແມ່ນ ການຊື້ ຂາຍ, ການແລກປ່ຽນ ສິນຄ້າ ຫຼື ການບໍລິການ ລະຫວ່າງ ຜູ້ຄ້າ ແລະ ລູກຄ້າ ໂດຍນຳໃຊ້ຊ່ອງທາງເອເລັກໂຕຣນິກ.

2) ຈຸດປະສົງຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຂອງການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ

ດຳລັດສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການຕິດຕາມ ກວດກາວຽກງານການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີການພັດທະນາ, ຫັນສະໄໝ, ປອດໄພ ແລະ ເຊື່ອຖືໄດ້ ແນໃສ່ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງລູກຄ້າ ແລະ ຜູ້ຄ້າທາງ ເອເລັກໂຕຣນິກ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງຊາດ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຕາງໜ້າລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ຈຶ່ງໄດ້ລົງລາຍເຊັນປະກາດໃຊ້ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ສະບັບເລກທີ 296/ລບ, ລົງວັນທີ 12 .4. 2021 ໂດຍປະກອບມີ: XI ພາກ, 61 ມາດຕາ.

3) ບາງມາດຕາທີ່ເປັນການສົ່ງເສີມການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກຫັນເປັນດິຈິຕອນ.

ມາດຕາ 4 ຫຼັກການກ່ຽວກັບວຽກງານການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ

ວຽກງານການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

- ຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງ ກັບແນວທາງນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ;
- ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນທົ່ວປະເທດ;
- ຮັບປະກັນຄວາມວ່ອງໄວ, ຫັນສະໄໝ, ສະເໝີພາບ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ປອດໄພ;
- ສອດຄ່ອງ ກັບສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 8 ການຄ້າໃນຕະຫຼາດທາງເອເລັກໂຕຣນິກ

ການຄ້າໃນຕະຫຼາດທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ແມ່ນການທີ່ຜູ້ຄ້າດຳເນີນທຸລະກິດໃນຕະຫຼາດທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍ ເສຍຄ່າບໍລິການ ຫຼື ສິ່ງຕອບແທນອື່ນ ແກ່ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕະຫຼາດທາງເອເລັກໂຕຣນິກ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດຳເນີນທຸລະກິດໃນຕະຫຼາດທາງເອເລັກໂຕຣນິກໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຂະ ແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ຕິດຕາມການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ລະບຽບຂອງຕະຫຼາດດັ່ງກ່າວ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດໃນຕະຫຼາດທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມກົດ ໝາຍວ່າດ້ວຍ ວິສາຫະກິດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 9 ການໃຫ້ບໍລິການຕະຫຼາດທາງເອເລັກໂຕຣນິກ

ການໃຫ້ບໍລິການຕະຫຼາດທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ແມ່ນ ການທີ່ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ ສ້າງຊ່ອງທາງການຄ້າ ທາງເອເລັກ ໂຕຣນິກຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ບໍລິການແກ່ຜູ້ຄ້າອື່ນ ດຳເນີນທຸລະກິດໂດຍຮຽກເກັບຄ່າບໍລິການ ຫຼື ສິ່ງຕອບແທນອື່ນ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດໃຫ້ບໍລິການຕະຫຼາດທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດ ຈາກກະຊວງ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ກ່ອນດຳເນີນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ຕ້ອງແຈ້ງຂໍ້ມູນຜູ້ຄ້າໃນຕະຫຼາດ ທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ຂອງຕົນ ໃຫ້ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ຕິດຕາມ ການເຄື່ອນໄຫວ,

ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນຕ່າງປະເທດ ສາມາດດຳເນີນທຸລະກິດໃຫ້ບໍລິການຕະຫຼາດທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້ແຕ່ສາມາດຖືຮຸ້ນໄດ້ ສູງສຸດບໍ່ເກີນ ເກົ້າສິບ ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ຕ້ອງມີທຶນຈົດທະບຽນ ແຕ່ສິບຕື້ກີບຂຶ້ນໄປ.

ມາດຕາ 30 ສັນຍາການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ

ສັນຍາການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ ແມ່ນ ສັນຍາທີ່ຜູ້ຄ້າ ແລະ ລູກຄ້າ ໄດ້ມີການສື່ສານ ແລະ ຕົກລົງກັນ ເພື່ອຊື້-ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ ສິນຄ້າ ຫຼື ການບໍລິການ ຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ.

ມາດຕາ 34 ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນ

ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນໃນຊ່ອງທາງການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການ ເພື່ອ ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີການເຂົ້າເຖິງ, ນຳໃຊ້, ເປີດເຜີຍ, ດັດແປງ, ສົ່ງ, ໂອນ ຫຼື ທຳລາຍຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກ ຄົນທີ່ເກັບຮັກສາໄວ້ ໂດຍ ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກເຈົ້າຂອງຂໍ້ມູນ ຫຼື ອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ, ເຈົ້າຂອງຊ່ອງທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ສາມາດດຳເນີນການ ເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນຂອງລູກຄ້າ ຫຼື ມອບສິດໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ຊຶ່ງຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນເອ ເລັກໂຕຣນິກ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

3.3.7 ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີ

1) ນິຍາມຂອງບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີ

ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີ ແມ່ນ ການກຳນົດລາຍຊື່ເຕັກໂນໂລຊີແຕ່ລະປະເພດ ທີ່ສົ່ງເສີມ, ຄວບຄຸມ ແລະ ຫ້າມຖ່າຍທອດ.

2) ຈຸດປະສົງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີ

ດຳລັດສະບັບນີ້ ວາງອອກ ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ກ່ຽວກັບ ບັນຊີເຕັກ ໂນໂລຊີ ທີ່ສົ່ງເສີມ, ຄວບຄຸມ ແລະ ຫ້າມຖ່າຍທອດ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ຊັດເຈນ ແລະ ແທດເໝາະກັບສະພາບການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແນ່ໃສ່ໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ກ້າວໜ້າ, ທັນສະໄໝ ແລະ ເໝາະສົມ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງຊາດ. ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີ ປະກາດໃຊ້ໃນວັນທີ 16 ສິງຫາ 2021, ລວມມີ 8ມາດຕາ.

3) ການຫັນເປັນດິຈິຕອນບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີ

ປະຈຸບັນ ເຕັກໂນໂລຊີຕ່າງໆ ໄດ້ມີການພັດທະນາຢ່າງກ້າວກະໂດດ ແລະ ຫຼາຍປະເທດກໍ່ກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກອຸດສະຫະກຳ 4.0, ໜຶ່ງໃນສິ່ງຕັດສິນການພັດທະນາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ໃນທຸກຂະແໜງການ, ມີການເຊື່ອມໂຍງ ເຊື່ອມຈອດ ແລະ ສາມາດພົວພັນກັນໄດ້ຢ່າງບໍ່ມີພິມແດນ. ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ຈຳເປັນ ຈະສາມາດຊຸກຍູ້ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງທຸກຂະແໜງການ, ສາມາດແກ້ໄຂຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງເສດຖະກິດ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ພາກທຸລະກິດ, ການຜະລິດ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ນຳເອົາຜົນປະໂຫຍດອັນໃຫຍ່ຫຼວງມາສ້າງສາ ພັດທະນາ ສປປ ລາວ.

ລັດ ໄດ້ກຽມພ້ອມປັດໃຈພື້ນຖານໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີ ໃນເງື່ອນໄຂໃໝ່ ພາຍໃຕ້ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີ ໂດຍມີມາດຕາທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 3 ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີທີ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຖ່າຍທອດ

ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີທີ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຖ່າຍທອດ ແມ່ນ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ສະອາດ, ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ, ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເໝາະສົມ, ກ້າວໜ້າ, ຫັນສະໄໝ ທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ຕອບສະໜອງຕາມເງື່ອນໄຂ ຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີທີ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຖ່າຍທອດ ມີ ດັ່ງນີ້:

- ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດ ລະບົບໄຟຟ້າໄມໂຄເອເລັກໂຕຣນິກ (MEMS), ລະບົບໄຟຟ້ານາໂນເອເລັກໂຕຣນິກ (NEMS), ອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້ລະບົບ MEMS ຫຼື NEMS;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດວົງຈອນລວມ ແລະ ໜ່ວຍຄວາມຈຳທີ່ມີຄວາມຈຳສູງ;
- ເຕັກໂນໂລຊີຜະລິດຈໍສະແດງຜິນ ແອວຊີດີ (LCD), ແອວອີດີ (LED) ແລະ ພາສມາ (Plasma);
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດອຸປະກອນວັດແທກເອເລັກໂຕຣນິກ ແບບດິຈິຕອນ ທີ່ມີຄວາມຖືກຕ້ອງສູງ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດອຸປະກອນເຊັນເຊີ (Sensor) ແລະ ທຣານສະດິວເຊີ (Transducer);
- ເຕັກໂນໂລຊີການເຊື່ອມຕໍ່ການສື່ສານແບບບໍ່ມີສາຍ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດຫຸ່ນຍົນ (Robote);
- ເຕັກໂນໂລຊີອາວະກາດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດລະບົບທີ່ຈຳລອງການປະຕິສຳພັນ ລະຫວ່າງຄົນ-ເຄື່ອງຈັກ ຜ່ານຄວາມຄິດ, ທ່າທາງ, ພາສາ ແລະ ຮູບພາບ (Artificial Intelligence);
- ເຕັກໂນໂລຊີການນຳໃຊ້ເຄືອຂ່າຍເນີຣອນ (Neural Network) ໃນການປະມວນພາບ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດອຸປະກອນຖ່າຍພາບດ້ວຍຄື້ນແມ່ເຫຼັກໄຟຟ້າໃນການບົ່ງມະຕິພະຍາດ (Magnetic Resonance Imaging);
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດອຸປະກອນຖ່າຍພາບດ້ວຍລັງສີ ທີ່ມີພະລັງສູງ (Computerized Tomography Scan), ອຸປະກອນບັນທຶກຄື້ນໄຟຟ້າຈາກສະໝອງ (Electro Encephalo Graphy) ແລະ ອຸປະກອນເລເຊີທີ່ໃຊ້ທາງການແພດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດອຸປະກອນປະມວນພາບ ດ້ວຍອຸນຕຣາຊາວ, ສາຍແສງ, ພລາສະມາ, ເລເຊີ ຫຼື ການຄວບຄຸມເຕັກນິກດ້ວຍລະບົບດິຈິຕອນ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດໂລຫະທີ່ມີຄວາມບໍລິສຸດສູງ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດວັດສະດຸກໍ່ສ້າງທີ່ມີຄຸນນະສົມບັດພິເສດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດວັດສະດຸທີ່ຍ່ອຍສະຫຼາຍໆ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ;

- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດວັດສະດຸປະສົມ ຄອມໂພຊິດ (Composite) ທີ່ສາມາດຄົງໄດ້ ຫຼື ຮູບແບບໄບເມໂທ (Bimetal);
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດວັດສະດຸເຊລາມິກ, ເສັ້ນໄຍແກ້ວພິເສດ, ເສັ້ນໄຍແກ້ວນໍາແສງ ແລະ ເສັ້ນໄຍກາກບອນ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດທາດເລັ່ງປະຕິກິລິຍາ ແລະ ວັດສະດຸໃໝ່;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຮີດ, ຢືດໂລຫະ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການກໍາຈັດທາດສັງກະສີທີ່ມີປະລິມານສູງໃນຂະບວນການຜະລິດເຫຼັກ (Pig Iron);
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດໝໍ້ໄຟ ລິດທຽມ-ໄອອອນ (Lithium-ion Battery) ແລະ ແຜ່ນເກັບພະລັງງານແສງຕາເວັນ (Solar Cell);
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດບັນດາສີທາປາສະຈາກທາດລະລາຍອົງຄະທາດ (Organic Solvent) ແລະ ໂລຫະຫັກ;
- ເຕັກໂນໂລຊີເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການສູນເສຍພະລັງງານ ຈາກການສົ່ງຜ່ານກະແສໄຟຟ້າ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດ ຜະລິດຕະພັນທີ່ນໍາໃຊ້ ພະລັງງານຢ່າງມີປະສິດທິພາບ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດໄຟຟ້າດ້ວຍພະລັງງານແສງຕາເວັນ, ພະລັງງານລົມ, ພະລັງງານຄວາມຮ້ອນໃຕ້ດິນ, ພະລັງງານຊີວະມວນ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດພະລັງງານເຊື້ອໄຟໃໝ່;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຂະຫຍາຍແນວພັນພືດ ຫຼື ການສ້າງແນວພັນພືດ ທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ ແລະ ມີຄຸນນະພາບສູງ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຂະຫຍາຍແນວພັນສັດ ຫຼື ການສ້າງແນວພັນ, ການລ້ຽງສັດ ທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ ແລະ ມີຄຸນນະພາບສູງ;
- ເຕັກໂນໂລຊີຄວບຄຸມການອອກດອກ, ອອກໝາກ ແລະ ການເກັບກ່ຽວ ຂອງບັນດາຜົນຜະລິດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ນໍາໃຊ້ໃນຂະບວນການລ້ຽງສັດ, ປູກຝັງ ແລະ ການເກັບກ່ຽວຜັກ, ດອກໄມ້ ແລະ ໝາກໄມ້ແບບອັດຕະໂນມັດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີຊີນລະປະທານແບບປະຢັດນໍ້າ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການເກັບຮັກສາໄຂ່ສັດ ແລະ ຈຸລັງສືບພັນ ໄຊໂກດ (Zygotes) ດ້ວຍຄວາມເຢັນ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດວັກຊີນ ສໍາລັບຄົນ ແລະ ສັດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການກໍ່ສ້າງທີ່ຢູ່ໃນນໍ້າ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຕັດ ແລະ ເຊື່ອມໂລຫະໃນນໍ້າ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດ ຜະລິດຕະພັນຊີວະພາບກັນຕອງນໍ້າສະອາດ (Reverse Osmosis Membranes);
- ເຕັກໂນໂລຊີການເພາະລ້ຽງຈຸລັງຕົ້ນກໍາເນີດ ຂອງມະນຸດ ແລະ ສັດ ສະເຕັມຊິວ (Stem Cells);
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດບັນດາອະໄວຍະວະທຽມຂອງຮ່າງກາຍມະນຸດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດຢາປົວພະຍາດກ່ຽວກັບ ມະເຮັງ, ຫົວໃຈ, ຫູອດເລືອດ, ເປົາຫວານ, ໄຂ້ຍຸງລາຍ, ເອດສ໌, ບໍາບັດຜູ້ຕິດຢາເສບຕິດ ແລະ ຄຸມກໍາເນີດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ນໍາໃຊ້ໃນຂະບວນການ ກໍາຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດສິ່ງເສດເຫຼືອມາເປັນພະລັງງານ ແລະ ນໍາໃຊ້ຄືນ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການພະຍາກອນອາກາດ, ເຕືອນໄພນໍ້າຖ້ວມ, ແຜ່ນດິນໄຫວ ແລະ ໄພພິບັດທາງທໍາມະຊາດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີເພື່ອຫັນການຄ້າແບບດັ່ງເດີມເປັນທັນສະໄໝ;
- ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ພັດທະນາອາຊີບທີ່ເປັນມູນເຊື້ອ ແລະ ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດລົດ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດ ແລະ ສາກົນ.

ມາດຕາ 4 ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຄວບຄຸມການຖ່າຍທອດ

ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຄວບຄຸມການຖ່າຍທອດ ແມ່ນ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບທາງລົບ ຫຼື ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ. ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຄວບຄຸມການຖ່າຍທອດ ມີດັ່ງນີ້:

- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດດອກໄຟຊະນິດຫຼອດໄຟ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດສ່ວນປະກອບເຄື່ອງເອເລັກໂຕຣນິກແບບສູນຍາກາດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດແຜ່ນວົງຈອນໄຟຟ້າເອເລັກໂຕຣນິກ ໜຶ່ງຊັ້ນ, ສອງຊັ້ນ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການພິມທະນະບັດ ແລະ ເອກະສານມີຄ່າ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດລົດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານຢູໂຣ 3 (Euro 3) ກ່ຽວກັບການປ່ອຍຄວັນມົນລະພິດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການນໍາໃຊ້ທາດກຳມັນຕະພາບລັງສີ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດວັດຖຸລະເບີດທີ່ໃຊ້ໃນອຸດສາຫະກຳ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດວັດສະດຸກໍ່ສ້າງທີ່ນໍາໃຊ້ໄຍຫີນຂາວ (White Asbestos);
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດແກ້ວໂຟຼດ (Float Glass);
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດແຜ່ນໄຟເບີບອດ (Fiber Board) ດ້ວຍວິທີການຜະລິດແບບປຽກ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດ ເຄື່ອງປະດັບທີ່ຜະລິດຈາກໄມ້, ຜະລິດຕະພັນໄມ້ ທີ່ບັນຈຸມາດ (Sulfur) ຫຼື ທາດປະສົມອິນຊີ ທີ່ມີປະລິມານລະເຫີຍອາຍສູງ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດຜຸ່ນໄທທານຽມອອກໄຊ (Titanium Oxide) ດ້ວຍອາຊິດຊຸນຟູຣິກ (Sulfuric Acid);
- ເຕັກໂນໂລຊີ ການປ່ຽນໂຄງສ້າງໂມເລກູນ (Isomerization) ໂດຍໃຊ້ທາດໄຮໂດຣຟູອໍຣິກ (Hydro Fluoric) ຫຼື ອາຊິດຊຸນຟູຣິກ (Sulfuric Acid) ເປັນທາດເລັ່ງປະຕິກິລິຍາ;
- ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ນໍາໃຊ້ທາດເຄມີເປັນພິດເຂົ້າໃນການເພາະພັນ, ການລ້ຽງ ແລະ ການແປຮູບສັດນໍ້າ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດນໍ້າຢາຮັກສາຜະລິດຕະພັນໄມ້ ທີ່ມີສ່ວນປະສົມອາຊິນິກ (Arsenic);
- ເຕັກໂນໂລຊີການລ້າງຟິມຮູບທີ່ໃຊ້ສານເຄມີເປັນພິດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການນໍາໃຊ້ແນວພັນ ທີ່ບໍ່ແມ່ນສາຍພັນດັ່ງເດີມ ລວມທັງສັດ, ພືດ ແລະ ຈຸລິນຊີ ເພື່ອການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການສ້າງແນວພັນພືດ ຫຼື ປະສົມພັນສັດ ດ້ວຍວິທີການປັບປຸງພັນທຸກຳ ໃນການຜະລິດກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ການປະມົງ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດ ແລະ ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນອາຫານ ໂດຍໃຊ້ສານເກັບຮັກສາອາຫານ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຜ່ານການກວດສອບດ້ານຄວາມປອດໄພ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການລ້ຽງສັດ ທີ່ນໍາໃຊ້ສານກະຕຸ້ນການຈະເລີນເຕີບໂຕ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຜ່ານການກວດສອບດ້ານຄວາມປອດໄພ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຂະຫຍາຍແນວພັນ ແລະ ການລ້ຽງສັດນໍ້າ ທີ່ເປັນສິນຄ້າສິ່ງອອກ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດອາຫານ ດ້ວຍວິທີການແບບດັ່ງເດີມ ໂດຍການນໍາໃຊ້ຈຸລິນຊີ ທີ່ມີຄຸນສົມບັດພິເສດ ແລະ ຫາຍາກ.

ມາດຕາ 5 ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີຫ້າມຖ່າຍທອດ

ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີຫ້າມຖ່າຍທອດ ແມ່ນ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບທາງລົບ ຫຼື ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຮ້າຍແຮງ ທີ່ບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ. ບັນຊີເຕັກໂນໂລຊີຫ້າມຖ່າຍທອດ ມີດັ່ງນີ້:

- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດຢາເສບຕິດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການກ່າຍແບບພັນທຸກຳມະນຸດ ເພື່ອສ້າງໂຕອ່ອນມະນຸດ;

- ເຕັກໂນໂລຊີການພິມ ໂດຍໃຊ້ແມ່ແບບທີ່ເຮັດດ້ວຍທາດຊິນ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການວິເຄາະໂລຫະ ໂດຍການນຳໃຊ້ຂົ້ວໄຟຟ້າທີ່ເຮັດດ້ວຍບາຫຼອດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ນຳໃຊ້ສານບາຫຼອດ ເຂົ້າໃນຂະບວນການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດສີທາເຮືອນ ທີ່ປະສົມສານບາຫຼອດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດພາຫະນະເຄື່ອງຈັກສອງຈັງຫວະ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດລົດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານຢູໂຣ 2 (Euro 2) ກ່ຽວກັບການປ່ອຍຄ້ວນມົນລະພິດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດ ຜະລິດຕະພັນ ທີ່ມີວັດຖຸເຄມີທາດລະເບີດ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດອາວຸດ, ວັດຖຸເຄມີທາດລະເບີດທຸກຊະນິດ ຍົກເວັ້ນກໍລະນີນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດອຸປະກອນກົດກັ້ນການກວດຈັບອາວຸດ, ວັດຖຸລະເບີດ, ຢາເສບຕິດ, ອຸປະກອນທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕ່າງໆ ຍົກເວັ້ນກໍລະນີທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການແຊກແຊງຄື້ນວິທະຍຸ ຍົກເວັ້ນກໍລະນີນຳໃຊ້ໃຫ້ແກ່ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
- ເຕັກໂນໂລຊີສະກັດກັ້ນການຮັບ ແລະ ຖອດລະຫັດລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຍົກເວັ້ນກໍລະນີນຳໃຊ້ໃຫ້ແກ່ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
- ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ລົບກວນອຸປະກອນການບັນທຶກສຽງ, ການບັນທຶກຮູບພາບ, ການຄຳນວນ, ການຊຶ້ງນ້ຳໜັກ ແລະ ການວັດແທກຄວາມໄວຂອງຍານພາຫະນະຂົນສົ່ງ ຍົກເວັ້ນກໍລະນີນຳໃຊ້ໃຫ້ແກ່ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
- ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເປັນອຸປະກອນລົບກວນ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ການວັດແທກ, ການຄຳນວນ ການນຳໃຊ້ບໍລິມາດໄຟຟ້າ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດອຸປະກອນລົບກວນການບັນທຶກ ເວລາໃຊ້ງານທາງໂທລະສັບ ຍົກເວັ້ນກໍລະນີນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດເຄື່ອງຮັບສັນຍານໂທລະພາບ, ຄອມພິວເຕີ ໂດຍໃຊ້ລຳແສງເອເລັກໂຕຣນິກ ໃນການປະມວນພາບອານາລອັກ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດສີມັງ ໂດຍໃຊ້ລະບົບເຕົາເຜົາແບບຕັ້ງ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດສີມັງ ໂດຍໃຊ້ລະບົບເຕົາເຜົາແບບໝູນດ້ວຍວິທີປຽກ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ທີ່ນຳໃຊ້ແຮ່ໄຍຫີນແອມຟິໂບນ (Amphibole);
- ເຕັກໂນໂລຊີການກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ ຈາກອຸດສາຫະກຳ ແລະ ໂຮງໝໍ ດ້ວຍເຕົາເຜົາເປີດ ຫຼື ເຕັກໂນໂລຊີການເຜົາສິ່ງເສດເຫຼືອ ໂດຍທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ລະບົບບຳບັດອາຍເສຍ;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດກາວຢູເຣຍຟໍມັດີໄຮ (Urea-Formaldehyde Glue), ກາວເຟນອນຟໍມັດີໄຮ (Phenol-Formaldehyde Glue) ແລະ ຜະລິດຕະພັນທີ່ມີປະລິມານຟໍມັດີໄຮ (Formaldehyde Glue) ເກີນປະລິມານ E2;
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດສານປະສົມປ້ອງກັນຜະລິດຕະພັນໄມ້ ທີ່ບັນຈຸເພນຕາຄໍໂລເຟນອນ , ໄດຄໍໂລໄດເຟນິວ ຄໍໂລອີເທນ (Dichlorodiphenyltrichloro ethane);
- ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດອາຊິດຊຸນຟູຣິກ (Sulfuric Acid) ດ້ວຍວິທີການດູດຊຶມພຽງຄັ້ງດຽວ;
- ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ນຳໃຊ້ສານຄໍໂຣຟຼອຣ໌ບອນ (Chlorofluorocarbon) ແລະ ໄຮໂດຣຟຼອຣ໌ບອນ (Hydrochlorofluorocarbon);
- ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ນຳໃຊ້ສາຍພັນຕ່າງຖິ່ນ ຊະນິດທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ແລະ ບຸກລຸກ ຕໍ່ກັບສາຍພັນດັ້ງເດີມຂອງສັດ, ພືດ ແລະ ຈຸລິນຊີ;

- ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຫ້າມຖ່າຍທອດ ພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

3.3.8 ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດດິຈິຕອນ

1) ນິຍາມຂອງການບໍລິຫານ ແລະ ການບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ

ການບໍລິຫານ ແລະ ການບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນການບໍລິຫານ ແລະ ການບໍລິການລັດ ເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິພາບຂອງວຽກງານ, ມີຄວາມສະດວກ, ຫັນສະໄໝ, ວ່ອງໄວ, ປະຢັດ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ, ເຮັດໃຫ້ການບໍລິການລັດ ສຸ່ປະຊາຊົນ ໄດ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.

2) ຄວາມເປັນມາ, ຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຄວາມສຳຄັນ

ປະຈຸບັນ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (ICT) ໄດ້ມີການພັດທະນາຂຶ້ນເລື້ອຍໆຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ ແລະ ໄດ້ກາຍເປັນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ຕິດພັນກັບການດຳລົງຊີວິດຂອງມະນຸດເຮົາ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ກໍ່ໄດ້ມີບົດບາດທີ່ສຳຄັນໃນ ດ້ານການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ການຄ້າ, ການຜະລິດ, ການບໍລິການ, ການຕິດຕໍ່ສື່ສານ ແລະ ອື່ນໆ, ທັງໝົດນີ້ ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຫັນສະໄໝເຂົ້າມາຊ່ວຍໃນການຂັບເຄື່ອນວຽກງານ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ, ວ່ອງໄວ ແລະ ໂປ່ງໃສ ແລະ ການນຳໃຊ້ໄອຊີທີ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ເປັນໃຈກາງສຳຄັນໃຫ້ແກ່ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງສັງຄົມ.

ການນຳໃຊ້ໄອຊີທີ ເຂົ້າໃນວຽກງານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ໄດ້ລິເລີ່ມ ແຕ່ຊຸມປີ 90 ທີ່ມີບາງກະຊວງ, ອົງການ ໄດ້ນຳໃຊ້ຄອມພິວເຕີ ໃນການສ້າງເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ນຳໃຊ້ການສົ່ງອີເມວ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ສື່ສານລະຫວ່າງ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງລັດດ້ວຍກັນ ແລະ ກັບປະເທດອື່ນ. ແຕ່ໃນປະຈຸບັນ ການນຳໃຊ້ໄອຊີທີ ໃນອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ໄດ້ມີການພັດທະນາ ແລະ ເພີ່ມຈຳນວນ ທັງຜູ້ນຳໃຊ້ ແລະ ປະລິມານຂອງເຕັກໂນໂລຊີ ຫຼື ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເອເລັກໂຕຣນິກ ເປັນຕົ້ນ ດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແມ່ນມີລະບົບສາຍສົ່ງ ທີ່ສາມາດເຊື່ອມຕໍ່ທຸກເມືອງທົ່ວປະເທດ, ພະນັກງານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ 60 ກວ່າເປີເຊັນ ມີຄອມພິວເຕີນຳໃຊ້ ແລະ 70% ຂອງຈຳນວນຄອມພິວເຕີນຳໃຊ້ດັ່ງກ່າວ ມີການເຊື່ອມຕໍ່ອິນເຕີເນັດ, ທຸກກະຊວງ ມີເວັບໄຊ ແລະ 20 ເປີເຊັນຂອງເວັບໄຊ ມີການໃຫ້ບໍລິການຂັ້ນພື້ນຖານຜ່ານອິນເຕີເນັດ. ແຕ່ຖ້າທຽບໃສ່ກັບບັນດາປະເທດ ໃນວຽກງານການນຳໃຊ້ໄອຊີທີ ຢູ່ໃນອົງການຈັດຕັ້ງລັດ, ສປປ ລາວ ຍັງຖືວ່າຢູ່ໃນລຳດັບທີ່ສູງຫຼາຍ. ອີງຕາມການຈັດລຳດັບ ດັດສະນີການພັດທະນາລັດຖະບານເອເລັກໂຕຣນິກຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໃນປີ 2018 (ເອີ້ນວ່າ E-Govt Index) ສປປ ລາວ ຖືກຈັດຢູ່ລຳດັບທີ 162, ສິງກະໂປ ຢູ່ລຳດັບທີ 7, ມາເລເຊຍ ຢູ່ລຳດັບທີ 48, ໄທ ຢູ່ລຳດັບທີ 73, ສສ ຫວຽດນາມ ຢູ່ລຳດັບທີ 88, ກຳປູເຈຍ ຢູ່ລຳດັບທີ 145 ຊຶ່ງຕ່າງຈາກປີ 2020 ພົບວ່າປະເທດ ລາວ ແມ່ນຫຼຸດມາຢູ່ລຳດັບທີ 167, ສິງກະໂປ ຢູ່ລຳດັບທີ 11, ມາເລເຊຍ ຢູ່ລຳດັບທີ 47, ໄທ ຢູ່ລຳດັບທີ 57, ສສ ຫວຽດນາມ ຢູ່ລຳດັບທີ 86, ກຳປູເຈຍ ຢູ່ລຳດັບທີ 124 ນັ້ນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າປະເທດລາວເຮົາບໍ່ໄດ້ມີການພັດທະນາຂຶ້ນເລີຍເມື່ອທຽບກັບຫຼາຍໆປະເທດໃນອາຊຽນ.

ຕໍ່ກັບພັນທະຂອງສາກົນ, ສປປ ລາວ ກໍ່ໄດ້ລົງນາມຮັບຮອງ ສັນຍາອາຊຽນ ວ່າດ້ວຍ ການຄ້າເອເລັກໂຕຣນິກ ຊຶ່ງກໍ່ຕິດພັນກັບການຫັນເປັນຫັນສະໄໝຂອງ ລັດຖະບານລາວ ໂດຍສະເພາະການຄ້າແບບບໍ່ໃຊ້ເຈ້ຍ (Paperless Trading) ຊຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງເຮັດໃຫ້ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການຂອງລັດ ຕ້ອງນຳໃຊ້ລະບົບບໍລິຫານເອກະສານດ້ວຍເອເລັກໂຕຣນິກ ຊຶ່ງກໍ່ຈະລວມເຖິງລະບົບຕ່າງໆທີ່ສະໜັບສະໜູນລະບົບເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ເປັນຕົ້ນ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ. ແຕ່ລະພາກສ່ວນກໍ່ພັດທະນາຕາມແຜນ ແລະ ງົບປະມານຂອງໃຜລາວ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ທຸກລະບົບທີ່ມີ ບໍ່ສາມາດເຮັດວຽກຮ່ວມກັນໄດ້, ຂໍ້ມູນທີ່ມີໃນແຕ່ລະລະບົບ ກໍ່ບໍ່ສາມາດຕໍ່ຍອດໃນການພັດທະນາລະບົບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການ ແບບອັດສະລິຍະ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນຂອງລັດ ບໍ່ມີປະສິດທິພາບ ປະສິດທິຜົນ ເທົ່າທີ່ຄວນ ແລະ ຜົນຕໍ່ເນື່ອງຂອງການພັດທະນາ ແມ່ນແຕ່ລະພາກສ່ວນບໍ່ມີງົບປະມານສືບຕໍ່ຮັກສາ, ຂາດບຸກຄະລາກອນ ດູແລຮັກສາ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ລະບົບດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຍືນຍົງ.

ໃນຊຸມປີຜ່ານມາ ຫຼາຍປະເທດໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການພັດທະນາອົງການຂອງລັດ ເພື່ອເປັນແບບຢ່າງແຫ່ງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ດ້ວຍຮູບການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ເຂົ້າມາໃນການບໍລິຫານພາຍໃນລັດ, ການຄຸ້ມຄອງລັດ, ການບໍລິການລັດໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານຂອງລັດ ສະດວກ, ປະຢັດ ແລະ ໂປ່ງໃສ. ດັ່ງນັ້ນ, ບັນດາປະເທດຕ່າງໆ ຈຶ່ງໄດ້ວາງນະໂຍບາຍ ຂັ້ນປະເທດທີ່ເປັນອັນລວມ ແລະ ສ້າງກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ເປັນອັນສະເພາະ ເພື່ອຮັບໃຊ້ວຽກງານ ການນຳໃຊ້ໄອຊີທີໃນອົງການລັດແບບສະເພາະ ເປັນຕົ້ນ ປະເທດໄທ ກໍ່ໄດ້ມີ ແຜນແມ່ບົດເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແລະ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດແບບເອເລັກໂຕຣນິກ, ປະເທດ ສສ ຫວຽດນາມ ໄດ້ມີ ແຜນແມ່ບົດ ພັດທະນາລັດຖະບານເອເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການນຳໃຊ້ໄອຊີທີ ໃນອົງການຈັດຕັ້ງລັດ.

ສຳລັບ ສປປ ລາວ ກໍ່ໄດ້ມີຄະນະສະເພາະກິດສ້າງແຜນຍຸດທະສາດເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແລະ ຄະນະຮັບຜິດຊອບຂອງ ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ຊຶ່ງໄດ້ສຳເລັດການສ້າງ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍ ຈຸດປະສົງ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວມີຄວາມທັນສະໄໝ, ວ່ອງໄວ, ປະຢັດ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ແນໃສ່ຫັນການບໍລິຫານລັດແບບລວມສູນ ແລະ ການບໍລິການລັດ ໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ ແລະ ໂປ່ງໃສ, ຮັບປະກັນໃຫ້ການເຂົ້າເຖິງບໍລິການລັດຂອງພາກທຸລະກິດ ແລະ ປະຊາຊົນໄດ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດຢ່າງປອດໄພ.

3) ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດແບບດິຈິຕອນ

ໄດ້ເລີ່ມສ້າງດຳລັດສະບັບນີ້ຂຶ້ນໃນ ເດືອນ ມັງກອນ ປີ 2020 ແລະ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງຈາກລັດຖະບານ ໃນປີ 2022 ສະບັບເລກທີ 290/ລບ, ລົງວັນທີ 17 ສິງຫາ 2022. ໂຄງສ້າງຂອງດຳລັດດັ່ງກ່າວ ປະກອບມີ 12 ໝວດ ແລະ 48 ມາດຕາ.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ

ລັດ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນແກ່ການພັດທະນາວຽກງານ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ຫັນສູ່ທັນສະໄໝ ຮັບປະກັນ ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ໃຫ້ມີຄວາມວ່ອງໄວ, ໂປ່ງໃສ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

ລັດ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນແກ່ການພັດທະນາລະບົບເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ສຳລັບວຽກງານ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ທີ່ນຳໃຊ້ຊອບແວເປີດ ໂດຍຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ຂອງລັດ.

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການພັດທະນາ ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳ ແລະ ບົນພື້ນຖານຕ່າງຝ່າຍ ຕ່າງມິຜົນປະໂຫຍດ.

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ນຳໃຊ້ລະບົບການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອສະໜອງໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ຂອງຕົນ ໂດຍຮັບປະກັນໃຫ້ມີການເຊື່ອມໂຍງ ຂອງລະບົບດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເປັນເອກະພາບ, ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ ແນໃສ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນເປີດ ຂອງລັດ ແກ່ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 5 ຫຼັກການກ່ຽວກັບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ

ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

- ສອດຄ່ອງກັບແນວທາງນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ;
- ຮັບປະກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ຂອງຊາດ;
- ພັດທະນາລະບົບບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
- ຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ ຂໍ້ມູນ ຂອງລັດ ແລະ ປະຊາຊົນ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ປອດໄພ ແລະ ສ້າງຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບ ຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການ ລັດ ແບບດິຈິຕອນ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນດ້ານເຕັກນິກ, ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີການພັດທະນາຢ່າງເປັນລະບົບ, ມີປະສິດທິພາບ ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຍືນຍົງ ໂດຍ ສອດຄ່ອງກັບສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 9 ລະບົບບໍລິຫານລັດທົ່ວໄປ

ລະບົບບໍລິຫານລັດທົ່ວໄປ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນເຂົ້າໃນການບໍລິຫານວຽກງານ ຂອງລັດ ທີ່ມີ ລັກສະນະທົ່ວໄປ ແລະ ນຳໃຊ້ກັນຫຼາຍ ໃນອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ເປັນຕົ້ນ ລະບົບບໍລິຫານເອກະສານທ້ອງຖານ, ລະບົບສື່ສານ ຂອງລັດ, ລະບົບເກັບກຳຂໍ້ມູນ ຂອງລັດ ແລະ ລະບົບແລກປ່ຽນ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ຂອງລັດ.

ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງນຳໃຊ້ລະບົບບໍລິຫານລັດທົ່ວໄປ ທີ່ພັດທະນາໂດຍ ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ. ສຳລັບ ອົງການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີລະບົບບໍລິຫານລັດທົ່ວໄປແລ້ວ ໃຫ້ສຳຫຼວດ, ກວດກາ ແລະ ປັບປຸງລະບົບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 27 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້.

ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງ, ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດປະເພດ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນທີ່ນຳໃຊ້ໃນລະບົບບໍລິຫານລັດທົ່ວໄປ, ພ້ອມທັງ ເປັນເຈົ້າການ ອອກແບບ, ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາລະບົບ ບໍລິຫານລັດທົ່ວໄປ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ຮ່ວມກັນ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັນ ບົນພື້ນຖານປະຢັດ, ປອດໄພ, ສາມາດ ຂະຫຍາຍ, ປັບປຸງ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 10 ລະບົບບໍລິຫານລັດສະເພາະ

ລະບົບບໍລິຫານລັດສະເພາະ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນເຂົ້າໃນການປະຕິບັດວຽກງານວິຊາສະເພາະ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ເປັນຕົ້ນ ລະບົບຄຸ້ມຄອງເງິນເດືອນພະນັກງານ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງຄັງເງິນແຫ່ງຊາດ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງ ພົນລະເມືອງ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງການສັນຈອນ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງເລກໝາຍໂທລະສັບ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງກວດກາຄື້ນຄວາມຖີ່ ວິທະຍຸສື່ສານ, ລະບົບຊຸກລະ ແລະ ຫັກບັນຊີ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ສາມາດ ອອກແບບ, ສ້າງ, ພັດທະນາ ຫຼື ຈັດຊື້ ລະບົບບໍລິຫານ ລັດສະເພາະ ເພື່ອຮັບໃຊ້ວຽກງານວິຊາສະເພາະ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຕົນ ແຕ່ຕ້ອງຮັບປະກັນການປະຢັດ, ປອດໄພ, ສາມາດຂະຫຍາຍ, ເຊື່ອມໂຍງ, ປັບປຸງ, ຍືນຍົງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານເຕັກນິກ ທີ່ກຳນົດ.

ລັດຖະບານ ໃຫ້ບຸລິມະສິດ ນຳໃຊ້ລະບົບເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນສຳລັບລະບົບບໍລິຫານລັດສະເພາະ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວຮ່ວມກັນ. ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບ ກັບ ກະຊວງ, ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ສ້າງລາຍການ ກ່ຽວກັບລະບົບບໍລິຫານລັດສະເພາະ ທີ່ຖືກນຳໃຊ້ ໃນແຕ່ລະຂະແໜງການ.

ມາດຕາ 12 ການນຳໃຊ້ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ

ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງນຳໃຊ້ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ ເຂົ້າໃນວຽກງານ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ຂອງຂະແໜງການຂອງຕົນ ຕາມການພັດທະນາລະບົບເຕັກນິກ ຂອງອົງ ການຈັດຕັ້ງຕົນ.

ຫຼັກການ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 14 ການບໍລິການລັດແບບດິຈິຕອນ

ການບໍລິການລັດແບບດິຈິຕອນ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນການບໍລິການລັດ ເພື່ອເພີ່ມ ປະສິດທິພາບ ຂອງການບໍລິການລັດ, ມີຄວາມສະດວກ, ຫັນສະໄໝ, ວ່ອງໄວ, ຖືກຕ້ອງ, ໂປ່ງໃສ ແລະ ທົ່ວເຖິງ ເປັນຕົ້ນ ການອະນຸຍາດ, ການຢັ້ງຢືນ ຫຼື ການສະໜອງຂໍ້ມູນ ໃຫ້ແກ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍຜ່ານອິນເຕີເນັດ.

ມາດຕາ 18 ການເກັບຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າບໍລິການ, ຄ່າປັບໃໝ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນ

ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ໃຫ້ບໍລິການດິຈິຕອນ ຕ້ອງສ້າງກົນໄກໃນການເກັບ ຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າບໍລິການ, ຄ່າປັບໃໝ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນ ຜ່ານລະບົບການຊຳລະຜ່ານອິນເຕີເນັດ ທີ່ສອດຄອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ອັດຕາຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າບໍລິການ, ຄ່າປັບໃໝ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນ ແບບດິຈິຕອນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມອັດຕາ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະບັນຍັດ ວ່າດ້ວຍ ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ແລະ ລະບຽບການອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 21 ການເກັບ, ການສຳຮອງ ແລະ ການທຳລາຍຂໍ້ມູນ

ການເກັບຮັກສາ, ການສຳຮອງ ແລະ ການທຳລາຍ ຂໍ້ມູນຂອງລັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ເອກະສານ, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 22 ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນດິຈິຕອນ

ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ສາມາດແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນດິຈິຕອນ ທີ່ຕົນໄດ້ຄຸ້ມຄອງ ໂດຍຜ່ານສູນແລກປ່ຽນ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງລັດ ແຕ່ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມລັບ, ຄວາມປອດໄພ ຂອງຂໍ້ມູນ ແລະ ການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນ.

ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງພາຍໃນ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສ້າງກົນໄກ ແລະ ວິທີການ ໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນດິຈິຕອນ ລະຫວ່າງ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ.

ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນເຈົ້າການ ສຳຫຼວດ, ອອກແບບ, ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ສູນແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງລັດ.

ມາດຕາ 25 ໂຄງລ່າງພື້ນຖານສຳລັບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ

ໂຄງລ່າງພື້ນຖານສຳລັບ ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ແມ່ນ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເປັນຕົ້ນ ລະບົບສາຍສົ່ງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ທັງເຄືອຂ່າຍພາຍໃນ ແລະ ອິນເຕີເນັດ, ລະບົບຖານຂໍ້ມູນສຳຄັນຂອງຊາດ, ສູນຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານແຫ່ງຊາດ ແລະ ສູນແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງລັດ.

ການສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ສຳລັບການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໃຫ້ຮັບປະກັນ ລວມສູນ, ລົງທຶນບໍ່ຊ້ຳຊ້ອນ, ໄດ້ມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັນ, ນຳໃຊ້ຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງ ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ, ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ປະຊາຊົນ ສາມາດເຂົ້າເຖິງການນຳໃຊ້

ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນເຈົ້າການ ປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງ, ອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສ້າງ, ພັດທະນາ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ສຳລັບການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ຕາມການອະນຸມັດຂອງລັດຖະບານ.

ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ສ້າງ, ພັດທະນາ, ນຳໃຊ້ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ສຳລັບວຽກງານ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໃນຂອບເຂດຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 27 ມາດຕະຖານເຕັກນິກຂອງການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ

ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ຂອງການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ແມ່ນ ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ເປັນການກຳນົດຄຸນລັກສະນະເຕັກນິກ ທີ່ຈຳເປັນ ກ່ຽວກັບອຸປະກອນ, ຊອບແວ, ການເຊື່ອມຕໍ່, ການສະແດງຜິດ, ການສ້າງ, ຈັດຕັ້ງຂໍ້ມູນ ແລະ ອື່ນໆ ຂອງລະບົບເຕັກນິກ ສຳລັບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ.

ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ຂອງການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ຖືກນໍາໃຊ້ ເພື່ອເປັນຫຼັກການ ແລະ ບ່ອນອີງ ໃນການປະຕິບັດວຽກງານ ສໍາຫຼວດ, ອອກແບບ, ສ້າງ, ພັດທະນາ, ເຊື່ອມຕໍ່ ແລະ ບໍາລຸງຮັກສາ ລະບົບ ເຕັກນິກ ສໍາລັບການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ.

ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ສ້າງ ແລະ ນໍາໃຊ້ລະບົບເຕັກນິກ ສໍາລັບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຕົນ ຕ້ອງສໍາຫຼວດ, ກວດກາ ຄືນ ແລະ ປັບປຸງລະບົບດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບການ ກ່ຽວກັບມາດຕະຖານເຕັກນິກ ຂອງການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ.

ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບ ກະຊວງ, ອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສ້າງ ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ຂອງການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອສະເໜີ ລັດຖະບານ ພິຈາລະນາປະກາດໃຊ້.

ມາດຕາ 28 ຄວາມປອດໄພຂອງການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ

ຄວາມປອດໄພຂອງການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ແມ່ນ ມາດຕະການ, ວິທີການ ແລະ ລະບົບ ຮັກສາຄວາມປອດໄພ ຂອງລະບົບເຕັກນິກ ສໍາລັບການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການ ເຂົ້າເຖິງລະບົບ, ປອມແປງ, ແກ້ໄຂ, ລຶບ ຫຼື ໂອນຍ້າຍ ຂໍ້ມູນ ຫຼື ປົດ ການເຮັດວຽກ ຂອງລະບົບເຕັກນິກ ສໍາລັບການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນແກ່ວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ແລະ ນໍາໃຊ້ລະບົບການພິສູດ ແລະ ຍັ້ງຍືນຕົວຕົນ ແບບດິຈິຕອນ ເຂົ້າເປັນ ອົງປະກອບພື້ນຖານ ໃນການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານເຕັກນິກ ທີ່ ລັດຖະບານ ກຳນົດ.

ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນເຈົ້າການສໍາຫຼວດ, ອອກແບບ, ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາລະ ບົບການ ພິສູດ ແລະ ຍັ້ງຍືນ ຕົວຕົນແບບດິຈິຕອນ.

ມາດຕາ 29 ການພັດທະນາພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ

ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງມີນະໂຍບາຍ, ແຜນພັດທະນາ ແລະ ຍົກລະດັບ ຄວາມ ຮູ້ ຄວາມສາມາດ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ ແລະ ດ້ານອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານດັ່ງກ່າວ ໂດຍກຳນົດເປັນ ແຜນ ໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ.

ມາດຕາ 32 ການລົງທຶນພັດທະນາ

ການລົງທຶນພັດທະນາການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໃຫ້ສຸມໃສ່ວຽກງານ ດັ່ງນີ້:

- ການສ້າງ, ບໍາລຸງຮັກສາ ແລະ ປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ;
- ການສ້າງ, ຈັດຊື້, ບໍາລຸງຮັກສາ ແລະ ປັບປຸງ ຊອບແວ ແລະ ພລັດຟອມ;
- ການສ້າງ, ບໍາລຸງຮັກສາ ແລະ ປັບປຸງ ຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ລະບົບຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ;
- ການສ້າງ, ບໍາລຸງຮັກສາ ແລະ ປັບປຸງລະບົບເຕັກນິກ ແລະ ລະບົບຈັດການອື່ນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ຂໍ້ ມູນຂ່າວສານ;
- ການສ້າງ ແລະ ບໍາລຸງຮັກສາ ລະບົບບໍລິການລັດ;
- ການສ້າງ ແລະ ເຜີຍແຜ່ນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບ ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ;
- ການສ້າງ ແລະ ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ;
- ການສ້າງ, ພັດທະນາ ແລະ ເຜີຍແຜ່ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ;

- ລັດຖະບານ ຈັດສັນງົບປະມານປະຈຳປີ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນ ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ບົນພື້ນຖານການສະເໜີ ຂອງກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ.

ມາດຕາ 34 ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ປະເມີນ

ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງດຳເນີນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ປະເມີນການພັດທະນາ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃນການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ, ລວມທັງ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຕົນ ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ, ແຜນແມ່ບົດ ກ່ຽວກັບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;

ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ກຳນົດ ລະບຽບການ ແລະ ແບບພິມ ກ່ຽວກັບການປະເມີນ ການພັດທະນາ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນໃນການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ.

ມາດຕາ 37 ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບຜູ້ນຳໃຊ້

ຫ້າມຜູ້ໃຊ້ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ມີພຶດຕິກຳດັ່ງນີ້:

- ນຳໃຊ້ ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອ ດັດແປງ, ທຳລາຍ, ເຜີຍແຜ່, ເຈາະລະບົບ, ໂຈລະກຳ ຂໍ້ມູນຂອງລັດ ທີ່ກຳໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ ລັດ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງອື່ນ;
- ນຳໃຊ້ ການບໍລິຫານ ແລະ ການບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອສົ່ງ ຫຼື ກະຈາຍ ໄວຮັດຄອມພິວເຕີ;
- ນຳເອົາ ຂໍ້ມູນປອມ ຫຼື ຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ຖືກຕາມຄວາມຈິງ ເຂົ້າໃນການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ;
- ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 38 ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງລັດ

ຫ້າມເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງລັດ ທີ່ຮັບຜິດຊອບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ມີພຶດຕິກຳດັ່ງນີ້:

- ເຂົ້າເຖິງ ຖານຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນ ຫຼື ຖານຂໍ້ມູນທີ່ເກັບຮັກສາ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທີ່ເປັນຄວາມລັບ ທາງລັດຖະການ ທີ່ກ່ຽວກັບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
- ດັດແປງ, ທຳລາຍ ຫຼື ເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນ ຫຼື ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ເປັນຄວາມລັບທາງລັດຖະການ ທີ່ກ່ຽວກັບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
- ສວຍໃຊ້ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍໃຫ້ແກ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງເຄື່ອນໄຫວ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
- ສວຍໃຊ້ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອ ທວງເອົາ, ຂໍເອົາ ຫຼື ຮັບສິນບົນ ຫຼື ສະແຫວງຫາ ຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ, ຄອບຄົວ ແລະ ພັກພວກ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
- ປະລະໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ການຈັດຕັ້ງມອບໝາຍໃຫ້;
- ມອບ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກການຈັດຕັ້ງ;
- ນຳເອົາຖານ ຂໍ້ມູນ ຫຼື ຂໍ້ມູນຂອງລັດ ໄປເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
- ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 40 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ

- ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

- ຄົ້ນຄວ້າ ນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອສະເໜີລັດຖະບານ ພິຈາລະນາຮອງຮັບ;

- ຈັດຕັ້ງ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ມາເປັນ ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການລະອຽດ ຂອງຕົນ, ພ້ອມທັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
- ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ ນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໃຫ້ສັງຄົມຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ທົ່ວເຖິງ;
- ເປັນໃຈກາງປະສານງານກັບ ກະຊວງ, ອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການສ້າງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ;
- ປະສານສົມທົບກັບ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການປະເມີນລາຄາກາງ ຂອງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ຈະນຳໃຊ້ເຂົ້າ ໃນການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ຂອງ ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ;
- ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນ ການສ້າງ, ບຳລຸງຮັກສາ, ປັບປຸງ ແລະ ນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ໃນວຽກງານບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ທົ່ວປະເທດ;
- ຝຶກອົບຮົມ, ຍົກລະດັບ ຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ທີ່ນຳໃຊ້ໃນວຽກງານບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການ ຕາມຂອບ ເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຕົນ;
- ຄົ້ນຄວ້າ ອອກລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ໃນຂອບເຂດຄວາມ ຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
- ຄົ້ນຄວ້າ ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ຂອງການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອສະເໜີ ລັດຖະບານ ພິຈາລະນາປະກາດໃຊ້;
- ແນະນຳ ກ່ຽວກັບວຽກງານປ້ອງກັນຄວາມປອດໄພ ລະບົບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ;
- ຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງແຜນງົບປະມານ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອສະເໜີ ລັດຖະບານ ພິຈາລະນາ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງ ແລະ ອົງການອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກ ງານ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ;
- ພົວພັນ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິ ຕອນ;
- ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ຕໍ່ລັດຖະບານ ຢ່າງ ເປັນປົກກະຕິ;
- ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 41 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງພາຍໃນ

ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ກະຊວງພາຍໃນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

- ຈັດຕັ້ງ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
- ຄົ້ນຄວ້າໂຄງປະກອບກົງຈັກ ຂອງໜ່ວຍງານ ທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການລັດ ແບບດິຈິຕອນ ຂອງກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມ;
- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ກຳນົດ ມາດຕະຖານລວມ ກ່ຽວກັບການບໍລິຫານເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ;
- ປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ, ກະຊວງ ແລະ ອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄຸ້ມ ຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ;
- ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

3.3.9 ດຳລັດວ່າດ້ວຍກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

1) ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂຽນຫຍໍ້ວ່າ “ກທດ” ເປັນພາສາອັງກິດວ່າ “Digital Transformation and Telecommunications Development Fund “DTTDF” ແມ່ນກອງທຶນຂອງລັດທີ່ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອສະສົມ ແລະ ລະດົມທຶນ ຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຫັນເປັນດິຈິຕອນ, ການຂະຫຍາຍ ແລະ ພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ໄປເຖິງຊຸມນະບົດເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ລະບົບຖານດິຈິຕອນ, ຄວາມປອດໄພຂອງການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ສິ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ.

2) ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ(ຮ່າງ)

ໃນປີ 2021 ກະຊວງ ໄປສະນີໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ປັບປຸງກົດ ໝາຍວ່າດ້ວຍການໂທລະຄົມມະນາຄົມ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 05/ສພຊ, ລົງວັນທີ 16 ພະຈິກ 2021 ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີປະສິດທິພາບ, ມີຄະນະພາບ, ທົ່ວເຖິງ, ມີຄວາມສະດວກ, ຍຸຕິທຳ, ພັດທະນາຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ຫັນເປັນທັນສະໄໝ ແນ່ໃສ່ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ, ຄວາມປອດໄພຂອງຊາດ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ.

ປະຈຸບັນ ການຂະຫຍາຍໂຄງລ່າງພື້ນຖານດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມຍັງບໍ່ທົ່ວເຖິງ ໂດຍສະເພາະເຂດຊຸມນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຍັງບໍ່ທັນມີເສົາຮັບ-ສົ່ງສັນຍານໂທລະສັບເຄື່ອນທີ່ ແລະ ໃນປີ 2024 ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າສ້າງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນເພື່ອການຄຸ້ມຄອງ. ນຳໃຊ້ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ເພື່ອລະດົມ ແລະ ສະສົມທຶນໃຫ້ພຽງພໍ ແນ່ໃສ່ສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນຢ່າງຍືນຍົງ, ໂປ່ງໃສ່ ແລະ ສາມາດສອບໄດ້ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ຕາມທິດຫັນເປັນທັນສະໄໝຂອງ ສປປ ລາວ.

(ຮ່າງ) ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນປະກອບມີ 5 ໝວດ 22 ມາດຕາ.

ດັ່ງນັ້ນ, ລັດ ໄດ້ກຽມພ້ອມປັດໄຈພື້ນຖານໃນການພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນພາຍໃຕ້ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ(ຮ່າງ) ໂດຍມີມາດຕາທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 5 ແຫຼ່ງກອງທຶນ

ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ໄດ້ມາຈາກແຫຼ່ງທຶນ ດັ່ງນີ້:

- ການປະກອບສ່ວນຂອງງົບປະມານແຫ່ງລັດ;
- ໜຶ່ງສ່ວນຮ້ອຍ (1%) ຂອງລາຍຮັບທຸລະກິດ (ທີ່ບໍ່ລວມອາກອນທາງອ້ອມຄື: ອາກອນຊົມໃຊ້, ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ) ຈາກຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໄປສະນີ ແລະ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດດິຈິຕອນ;
- ຫ້າສ່ວນຮ້ອຍ (30%) ຈາກຄ່າປັບໃໝຜູ້ລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຂອງຂະແໜງການເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ;
- ຄ່າຮັກສາຄວາມປອດໄພ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ;

- ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ປະກອບສ່ວນຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
- ແຫຼ່ງລາຍຮັບອື່ນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 6 ເປົ້າໝາຍການນໍາໃຊ້ກອງທຶນ

ເປົ້າໝາຍການນໍາໃຊ້ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ມີດັ່ງນີ້:

- ສ້າງ, ພັດທະນາ ແລະ ບໍາລຸງຮັກສາ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມທີ່ຈໍາເປັນ ເພື່ອໃຫ້ໄປເຖິງເຂດຫ່າງໄກ ສອກຫຼີກ, ເຂດຍຸດທະສາດ, ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;
- ສ້າງ, ພັດທະນາ ແລະ ບໍາລຸງຮັກສາ ລະບົບຄຸ້ມຄອງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ, ແອບພລິເຄເຊິນ, ໂຄງລ່າງ ພື້ນຖານດິຈິຕອນ ແລະ ລະບົບຖານດິຈິຕອນ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ, ມີຄຸນນະພາບ, ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ຂອງຊາດ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;
- ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການ ສ້າງ, ພັດທະນາ, ບໍາລຸງຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງລະບົບໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ ເພື່ອຮັບປະກັນວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕາມການຕົກລົງເຫັນດີຂອງລັດຖະບານ;
- ຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງ, ປັບປຸງນິຕິກຳ, ສະໜອງອຸປະກອນ ແລະ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ ທີ່ຈໍາເປັນເຂົ້າໃນການພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ເພື່ອຮອງຮັບໃນການສ້າງລັດຖະບານດິຈິຕອນ, ເສດຖະກິດ ດິຈິຕອນ ແລະ ສັງຄົມດິຈິຕອນ;
- ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ ທາງດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ດິຈິຕອນ ໃຫ້ໄດ້ຄຸນນະພາບສູງ;
- ສະໜັບສະໜູນກິດຈະກຳການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ;
- ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການດັດສິມອັດຕາລາຄາການບໍລິການ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ດິຈິຕອນ ເປັນຕົ້ນການບໍລິການ ທາງດ້ານ ການສື່ສານ, ສາທາລະນະສຸກ, ສາທາລະນະປະໂຫຍດ, ເວລາເກີດໄພພິບັດ;
- ການຕິດຕາມ ກວດກາ, ການປະເມີນຜົນໂຄງການ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານກອງທຶນ;
- ເປົ້າໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມການຕົກລົງຂອງສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ.

ມາດຕາ 6 ການຄຸ້ມຄອງເບີກຈ່າຍເງິນກອງທຶນ

ການຄຸ້ມຄອງການເບີກຈ່າຍເງິນກອງທຶນ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- ການເບີກຈ່າຍ ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຕ້ອງນອນໃນແຜນ ງົບປະມານປະຈຳປີ ແລະ ຜ່ານການຮັບຮອງຈາກສະພາບໍລິຫານ ກທດ;
- ທຸກການໃຊ້ຈ່າຍເງິນກອງທຶນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກປະທານສະພາບໍລິຫານ ຫຼື ຜູ້ຖືກມອບສິດ;
- ການເບີກຈ່າຍເງິນກອງທຶນຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ທຸກເປົ້າໝາຍໃນການເບີກຈ່າຍເງິນກອງທຶນບໍ່ໃຫ້ຊ້າຊ້ອນກັບແຫຼ່ງທຶນອື່ນ;
- ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເງິນກອງທຶນ ຕ້ອງບົນພື້ນຖານຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.

ມາດຕາ 9 ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງກອງທຶນ

ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ກທດ ມີດັ່ງນີ້:

- ສະພາບໍລິຫານ ກທດ;
- ກອງເລຂາ ກທດ.

ມາດຕາ 11 ໂຄງປະກອບບຸກຄະລາກອນຂອງສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ

ສະພາບໍລິຫານ ກທດ ມີໂຄງປະກອບບຸກຄະລາກອນ ດັ່ງນີ້:

- ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນປະທານ;
- ຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງການເງິນ ເປັນຮອງ;
- ຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນຮອງ, ທັງເປັນຜູ້ປະຈຳການ;
- ຫົວໜ້າ ອົງການດັດສິມໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເປັນຄະນະ;

- ຫົວໜ້າ ສູນອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ ເປັນຄະນະ;
- ຫົວໜ້າກົມ ເຕັກໂນໂລຊີ ດິຈິຕອນ ເປັນຄະນະ;
- ຫົວໜ້າ ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນຄະນະ;
- ຫົວໜ້າ ສູນບໍລິຫານລັດດິຈິຕອນ ເປັນຄະນະ;
- ຫົວໜ້າ ສຳນັກງານສົ່ງເສີມຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສະຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ກະຊວງ ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ເປັນຄະນະ;
- ຫົວໜ້າກົມ ການສຶກສາຊັ້ນສູງ, ກະຊວງ ສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເປັນຄະນະ;
- ປະທານສະມາຄົມໄອຊີທີ ແລະ ດິຈິຕອນລາວ ເປັນຄະນະ;
- ຫົວໜ້າກອງເລຂາ ກທດ ເປັນຄະນະ.

ໂຄງປະກອບຂອງສະພາບໍລິຫານ ກທດ ສາມາດປັບປຸງ ຫຼື ປ່ຽນແປງຕາມຄວາມຈຳເປັນ ໂດຍການຕົກລົງຂອງ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ສະມາຊິກສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ ທ່ານໃດໜຶ່ງ ຫາກຍົກຍ້າຍໄປປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນໄດ້ນັ້ນ ໃຫ້ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ໃໝ່ແທນ.

ສະມາຊິກສະພາບໍລິຫານ ກທດ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນເດືອນ ແລະ ຄ່າແຮງງານໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນນອກ ຈາກເບ້ຍປະຊຸມ ຕາມລະບຽບການຄຸ້ມຄອງກອງທຶນ.

ມາດຕາ 12 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ

ສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

- ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ, ຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ພິຈາລະນາຮັບຮອງ ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ງົບປະມານ ການເຄື່ອນໄຫວກ່ຽວກັບ ການພັດທະນາ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ;
- ອອກລະບຽບການ, ຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງສະພາບໍລິຫານ ກອງທຶນ, ການ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ກອງທຶນ;
- ຮຽກປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ແລະ ວິສາມັນ ຂອງສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ;
- ແຕ່ງຕັ້ງກອງເລຂາກອງທຶນ ແລະ ພະນັກງານຊ່ວຍວຽກ;
- ຊີ້ນຳ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການປະຕິບັດວຽກງານຂອງກອງເລຂາກອງທຶນ; 7. ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະວິຊາ ການດ້ານຕ່າງໆ ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນວຽກງານຂອງກອງທຶນ; 8. ລະດົມແຫຼ່ງທຶນ ຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະ ເທດ ເພື່ອປະກອບໃຫ້ກອງທຶນເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວ;
- ຕິດຕາມ ກວດກາ, ກວດສອບ ຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ນຳໃຊ້ກອງທຶນ ໃນການບໍລິຫານ ຈັດການໃຫ້ ຖືກຕ້ອງກັບແຜນການ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍນຳໃຊ້, ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງ;
- ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານກອງທຶນ ໃຫ້ລັດຖະບານ ຢ່າງໜ້ອຍປີລະສອງຄັ້ງ;
- ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 15 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກອງເລຂາກອງທຶນ

ກອງເລຂາກອງທຶນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

- ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ ໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ ວຽກງານຂອງ ກອງທຶນ;
- ຄົ້ນຄວ້າສ້າງ, ສັງລວມ ແລະ ນຳສະເໜີແຜນການເຄື່ອນໄຫວນຳໃຊ້ກອງທຶນ ຕໍ່ສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ ເພື່ອພິຈາ ລະນາ ແລະ ຮັບຮອງ;

- ຄົ້ນຄວ້າສ້າງ ລະບຽບການ, ຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ກອງທຶນ ເພື່ອສະເໜີສະພາບໍລິຫານ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ;
- ສຶກສາ, ຄົ້ນຄວ້າ ວິທີການ ແລະ ຮູບແບບ ໃນການລະດົມທຶນ ຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
- ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກ່ຽວກັບລະບຽບການຂອງກອງທຶນ;
- ບັນທຶກ, ຈົດຮັບ-ຈົດຈ່າຍ ເງິນກອງທຶນ, ຄຸ້ມຄອງຊັບສິນ, ເງິນສົດ ທີ່ໄດ້ຈາກການປະກອບສ່ວນ ແລະ ແຫຼ່ງລາຍຮັບຕ່າງໆ ພ້ອມທັງຄຸ້ມຄອງບັນຊີເງິນຝາກຂອງກອງທຶນ;
- ເບີກຈ່າຍເງິນສົດ ແລະ ວັດຖຸ, ອຸປະກອນ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ຫຼື ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຕາມແຜນທີ່ຖືກຮັບຮອງ;
- ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການນຳໃຊ້ກອງທຶນຂອງພາກສ່ວນຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດ;
- ປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງກອງທຶນ;
- ພົວພັນຮ່ວມມືກັບອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕາມການມອບ ໝາຍຂອງສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ;
- ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງກອງທຶນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;
- ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍຂອງສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ.

3.4 ບັນດາຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍວຽກງານການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ນອກຈາກລັດຖະບານ ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ດຳລັດແລ້ວ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນສາມາດຂັບເຄື່ອນໄປຢ່າງກ້າວກະໂດດ ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ຍັງໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍນະໂຍບາຍຈາກກົດໝາຍ ແລະ ດຳລັດ ມາເປັນຂໍ້ຕົກລົງ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງ ເພື່ອສ້າງສະພາບແວດລ້ອມຂອງການພັດທະນາຢ່າງຍືນຍົງ ແລະ ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນຢ່າງສະເໝີພາບ ແລະ ເປັນທຳ ຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂອງປະເທດ ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງໜັ້ນຄົງ ເປັນຕົ້ນ:

- 1) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພຂອງການກະຈາຍຄື້ນຄວາມຖີ່;
- 2) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຕິດຕັ້ງ ສະຖານີຮັບ-ສົ່ງສັນຍານໂທລະສັບເຄື່ອນທີ່;
- 3) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການອອກອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດບໍລິການໄປສະນີ;
- 4) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການດຳເນີນທຸລະກິດຊອບແວ ແລະ ສູນບໍລິການຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ;
- 5) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ດຳເນີນທຸລະກິດທີ່ປຶກສາ ແລະ ຝຶກອົບຮົມດ້ານໄອຊີທີ;
- 6) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານຜະລິດຕະພັນ ແລະ ຄຸນນະພາບການບໍລິການໄປສະນີ;
- 7) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງບິນບໍ່ມີຄົນຂັບ;
- 8) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານສຳລັບການສື່ສານ Internet of things (IoT);
- 9) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ອຸປະກອນຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານໄລຍະໃກ້;
- 10) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບົບກອງປະຊຸມທາງໄກຂອງລັດຖະບານ;
- 11) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບົບຈົດໝາຍເອເລັກໂຕຣນິກຂອງລັດຖະບານ;
- 12) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດບໍລິການອິນເຕີເນັດ;
- 13) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານເຕັກນິກເວັບໄຊພາກລັດ;
- 14) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດ;
- 15) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ;
- 16) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ລະບົບຫ້ອງການທັນສະໄໝ (e-office);

- 17) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການດຳເນີນກິດຈະການລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ;
- 18) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຢັ້ງຢືນຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ ສຳລັບເຄື່ອງບິນບໍ່ມີຄົນຂັບ;
- 19) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການເຊື່ອມຕໍ່ລະບົບເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດ;
- 20) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ຄຸນນະພາບເຄືອຂ່າຍໂທລະສັບມືຖື, ອິນເຕີເນັດ ແລະ ການບໍລິການ;
- 21) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງເລກໝາຍໂທລະສັບ;
- 22) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານເຕັກນິກການເຊື່ອມໂຍງຂໍ້ມູນຂອງລະບົບບໍລິຫານລັດດ້ວຍເອເລັກໂຕຣນິກ;
- 23) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການນຳໃຊ້ລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ;
- 24) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການເຮັດທົດລອງທຸລະກຳຊັບສິນດິຈິຕອນ;
- 25) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ສະຖານີດາວທຽມພາກພື້ນດິນ;
- 26) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ລະບົບສື່ສານຜ່ານສະຖານີດາວທຽມຂະໜາດນ້ອຍ;
- 27) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານສະຖານທີ່ໃຫ້ບໍລິການໄປສະນີ;
- 28) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງອຸປະກອນ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ໄອຊີທີ;
- 29) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພດ້ານຄວາມແຮງທັງແມ່ເຫຼັກໄຟຟ້າຂອງສະຖານີຮັບສົ່ງສັນຍານ ໂທລະສັບເຄື່ອນທີ່;
- 30) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ລະບົບຈັດເກັບ ແລະ ນຳໃຊ້ເອກະສານຮ່ວມກັນຂອງພາກລັດ (G-share/G-Drive);
- 31) ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍກາໝາຍຢັ້ງຢືນທາງດ້ານເຕັກນິກອຸປະກອນ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ໄອຊີທີ;
- 32) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການທົດລອງດຳເນີນກິດຈະການຊື້-ຂາຍເງິນຄຣິດໂຕ;
- 33) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການເຮັດທົດລອງທຸລະກຳຊັບສິນດິຈິຕອນ.

3.5 ບັນດານິຕິກຳ ທີ່ຢູ່ໃນແຜນສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ

ເພື່ອສືບຕໍ່ປະຕິບັດພາລະບົດບາດຂອງລັດໃນການຄຸ້ມຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມດ້ວຍກົດໝາຍ, ຮັບປະກັນໃຫ້ການເຄື່ອນໄຫວຂອງສັງຄົມຢູ່ພາຍໃຕ້ລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ; ໃຫ້ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ ປອດໄພ, ມີຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ, ມີການພັດທະນາ, ມີຊີວິດສິດໃສ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ, ປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ ກ້າວເດີນສູ່ຈຸດໝາຍສັງຄົມນິຍົມ. ລັດ ໄດ້ສ້າງແຜນການ, ແຜນງານ ໃນການສ້າງນິຕິກຳໃໝ່ ແລະ ປັບປຸງນິຕິກຳ ຫຼາຍສະບັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ ດັ່ງນີ້:

- 1) ສ້າງ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພທາງໄຊເບີ (ຜ່ານສະພາແຫ່ງຊາດທ້າຍປີ 2024);
- 2) ປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການໄປສະນີ (ແຜນປີ 2025);
- 3) ປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນ ອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ້ (ແຜນປີ 2025);
- 4) ປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (ແຜນປີ 2025).

ດຳລັດ

- 1) ສ້າງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍເຂດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ (ແຜນປີ 2024);
- 2) ສ້າງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມສະຕາດອັບ;
- 3) ສ້າງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ;
- 4) ສ້າງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການຢັ້ງຢືນຕົວຕົນດິຈິຕອນ;
- 5) ປັບປຸງດຳລັດວ່າດ້ວຍ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ;

- 6) ສະເໜີປັບປຸງດຳລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານອິນເຕີເນັດ;
- 7) ສ້າງດຳລັດວ່າດ້ວຍກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ (ກປຊ ລັດຖະບານ ເດືອນ 03/2024);
- 8) ສ້າງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງໂທລະຄົມມະນາຄົມ (ກະກຽມແຜນການສ້າງ);
- 9) ສ້າງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ແຜນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ;
- 10) ສະເໜີ ປັບປຸງດຳລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດລະຫັດຊື່ອິນເຕີເນັດຂອງສປປ ລາວ (ກະກຽມແຜນການປັບປຸງ);
- 11) ສ້າງດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການຢັ້ງຢືນເອກະສານລັດດິຈິຕອນ;
- 12) ສ້າງດຳລັດວ່າດ້ວຍ ດັດສະນີຄວາມພ້ອມຫັນເປັນລັດດິຈິຕອນ;
- 13) ສ້າງດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານພາກລັດ;
- 14) ສ້າງດຳລັດວ່າດ້ວຍ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດິຈິຕອນພາກລັດ ແລະ ຂໍ້ມູນເປີດພາກລັດ;
- 15) ສະເໜີປັບປຸງດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການບໍລິການ ແລະ ບໍລິຫານລັດ ດິຈິຕອນ (ຍົກລະດັບໃຫ້ເປັນກົດໝາຍ ເຫັນ ຂອງປະເທດໄທເປັນກົດໝາຍ ການບໍລິຫານງານ ແລະ ການໃຫ້ບໍລິການພາກລັດຜ່ານລະບົບດິຈິຕອນ);

ຂໍ້ຕົກລົງ

- 1) ສ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການສ້າງມາດຕະຖານລາຄາອຸປະກອນລະບົບ Digital Government;
- 2) ສ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດພາກລັດ G-net;
- 3) ສ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານພາກລັດ GD-X;
- 4) ປັບປຸງຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ລະບົບຫ້ອງການທັນສະໄໝ (e-Office);
- 5) ປັບປຸງຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ລະບົບການສື່ສານພາກລັດ;
- 6) ປັບປຸງຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງເວັບໄຊຂອງພາກລັດ;
- 7) ປັບປຸງຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ລະບົບກອງປະຊຸມທາງໄກຂອງລັດຖະບານ;
- 8) ປັບປຸງຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ລະບົບຈົດໝາຍເອເລັກໂຕຣນິກຂອງລັດຖະບານ;
- 9) ປັບປຸງຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານເຕັກນິກການເຊື່ອມໂຍງຂໍ້ມູນລະບົບບໍລິຫານລັດ;
- 10) ສ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງລະຫັດເຕັກນິກໂທລະຄົມມະນາຄົມ;
- 11) ປັບປຸງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຕິດຕັ້ງ ສະຖານີຮັບ-ສົ່ງສັນຍານໂທລະສັບເຄື່ອນທີ່;
- 12) ປັບປຸງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການກວດກາ ແລະ ຢັ້ງຢືນຮັບຮອງຄຸນນະພາບການໃຫ້ບໍລິການເຄືອຂ່າຍໂທລະຄົມ ມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ;
- 13) ປັບປຸງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດບໍລິການອິນເຕີເນັດ;
- 14) ສ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານຄວາມປອດໄພເຄື່ອງຝາກ ແລະ ການບໍລິການສົ່ງເຄື່ອງໄປສະນີ;
- 15) ປັບປຸງ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍ ການອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດບໍລິການໄປສະນີ;
- 16) ສ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ສິດໃຫ້ບໍລິການສື່ສານຜ່ານດາວທຽມ ສຳລັບດາວທຽມຕ່າງປະເທດ;
- 17) ສ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງສະຖານີກວດກາຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ;

- 18) ປັບປຸງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພຂອງການກະຈາຍຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍຸສື່ສານ;
- 19) ສ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງຈົດໝາຍເອເລັກໂຕຣນິກໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ.

IV. ສະຫຼຸບ

ນິຕິກຳ ແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ສຳຄັນ ສຳລັບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ສະນັ້ນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ສາມາດຂັບເຄື່ອນໄປ ຢ່າງກ້າວກະໂດດ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງພັດທະນາບັນດານິຕິກຳ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງ ເພື່ອສ້າງສະພາບແວດລ້ອມຂອງການພັດທະນາຢ່າງຍືນຍົງ ແລະ ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນຢ່າງ ສະເໝີພາບ ແລະ ເປັນທຳ ຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ຂອງປະເທດ ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງໜັ້ນຄົງ ໂດຍການວາງຍຸດທະສາດການພັດທະນານິຕິກຳ ທີ່ມີເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

- 1) ປະເມີນຄື້ນບັນດານິຕິກຳທີ່ມີແລ້ວ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳ;
- 2) ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງນິຕິກຳໃໝ່ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ, ສົ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;
- 3) ສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ ນິຕິກຳ ເພື່ອຮອງຮັບ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ (Digital Transformation);
- 4) ສ້າງນະໂຍບາຍ ເພື່ອສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີ ດິຈິຕອນ, ສ້າງເງື່ອນໄຂ ຄວາມສາມາດໃນການລົງທຶນ ເຂົ້າໃສ່ ການຈັດຊື້-ຕິດຕັ້ງ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ຄວາມສາມາດໃນການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຊົມໃຊ້ ອິນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ.

ບົດທີ 15

ວຽກງານກວດກາຫັນເປັນດິຈິຕອນ

I. ສະພາບລວມ

ໃນປະຈຸບັນວຽກງານການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງປະເທດເຮົາພວມສຸ່ມໃສທຸກຂະແໜງການ, ປະທານປະເທດໄດ້ອອກລັດຖະດຳລັດວ່າດ້ວຍການແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ເພື່ອການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງ ສປປ ລາວ, ວຽກງານກວດກາພວມສຸ່ມໃສ່ເຜີຍແຜ່ມະຕິວ່າດ້ວຍສືບຕໍ່ແຮງການຜັນຂະຫຍາຍແນວທາງປ່ຽນແປງໄປສູ່ລວງເລິກສ້າງການຫັນປ່ຽນທີ່ແຂງແຮງເລິກເຊິງຮອບດ້ານ ໃນການນຳພາຂອງພັກ, ຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງພັກສະໄໝ XI ມີທັດສະນະຊີ້ນຳວຽກງານຈຸດສຸມນັ້ນວ່າ: ຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍທ່າແຮງ, ຕາມຄວາມສາມາດບົ່ມຊ້ອນທີ່ມີຢູ່ໂດຍສະເພາະຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຕິດພັນກັບການຫັນເປັນທັນສະໄໝ ແລະ ຫັນເປັນດິຈິຕອນໃຫ້ເປັນຂະແໜງເສດຖະກິດ ປາຍແຫຼມ ແລະ ເກີດປະສິດທິຜົນສູງສຸດເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພື້ນຖານເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ, ສ້າງຄວາມຮັ່ງມີໃຫ້ປະຊາຊົນກາຍເປັນແຫຼ່ງລາຍຮັບ (ຊັບສິນ) ທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ຍືນຍົງ ແລະ ເປັນແຫຼ່ງສະສົມທຶນຮອນ ເພື່ອດັດສິມເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ. ສະນັ້ນ, ວຽກງານກວດກາຕ້ອງໄດ້ຫັນເປັນດິຈິຕອນເພື່ອຫັນໃນຍຸກທີ່ນຳໃຊ້ເຄື່ອງຫັນສະໄໝ.

II. ຈຸດປະສົງ ຄາດໝາຍ ແລະ ຄວາມໝາຍ ຄວາມສຳຄັນ

2.1 ຈຸດປະສົງ

1) ຈຸດປະສົງຂອງການກວດກາພັກ

ແມ່ນເພື່ອພິຈາລະນາ, ຕີລາຄາ, ສະຫຼຸບສະພາບການປະຕິບັດແນວທາງ, ນະໂຍບາຍ, ມະຕິ, ຄຳສັ່ງ, ຂໍ້ກຳນົດ, ກົດລະບຽບພັກ, ການປະຕິບັດໜ້າທີ່-ສິດຂອງບັນດາການຈັດຕັ້ງພັກ ແລະ ສະມາຊິກພັກ, ການຮັກສາຄຸນທາດການ ເມືອງ-ຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດຂອງສະມາຊິກພັກ ເພື່ອຊອກໃຫ້ເຫັນຄວາມເປັນຈິງກ່ຽວກັບດ້ານດີ, ດ້ານຕັ້ງໜ້າ ແລ້ວເສີມຂະຫຍາຍ ແລະ ຊອກໃຫ້ເຫັນດ້ານອ່ອນ, ຈຸດບົກພ່ອງຄົງຄ້າງແລ້ວປັບປຸງດັດແປງໃຫ້ທັນການ.

2.2 ຄາດໝາຍ

- ເພື່ອຊຸກຍູ້ ແລະ ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຸດທະສາດ, ນະໂຍບາຍ, ແຜນງານ, ໂຄງການ, ກົນໄກ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ, ການພັດທະນາລັດຖະບານດິຈິຕອນ, ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແລະ ສັງຄົມດິຈິຕອນ;
- ເພື່ອຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ, ປະເມີນ, ຕີລາຄາສະພາບການ ແລະ ຜົນການປະຕິບັດບັນດາໜ້າທີ່ສຳຄັນ ໃນການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ.

2.3 ຄວາມໝາຍ

ວຽກງານກວດກາຫັນເປັນດິຈິຕອນໝາຍເຖິງການລວມທຸກເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ເຂົ້າໃນທຸກຂົງເຂດການດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ການບໍລິການຂອງທຸກອົງການຈັດຕັ້ງ, ທີ່ເປັນພື້ນຖານຂອງການປ່ຽນແປງຮູບແບບ, ວິທີການບໍລິການ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ. ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ເຮັດໃຫ້ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາມາດສົ່ງມອບປະສິບການທີ່ພິເສດສະເພາະໃຫ້ແກ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການຜ່ານບັນດາເຄື່ອງມືຕ່າງໆ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຂັ້ນຕອນບໍລິການຈາກທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ. ການຫັນເປັນດິຈິຕອນຈະປະສິບຜົນສຳເລັດແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ກວດສອບການປ່ຽນແປງໃໝ່ທີ່ສາ ມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຮອບດ້ານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ປະສິບການຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້, ຄວາມຄ່ອງຕົວຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ, ວັດທະນາທຳ ອົງການ ແລະ ພາວະຄວາມເປັນຜູ້ນຳ, ການນຳໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ການປະສົມປະສານເຕັກໂນໂລຊີ ດິຈິຕອນ.

2.4 ຄວາມສໍາຄັນ

2.4.1 ຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນຂອງວຽກງານຕິດຕາມ, ກວດກາຂອງພັກ

1) ການຕິດຕາມຂອງພັກ

ວຽກງານຕິດຕາມ ໝາຍເຖິງ ການໃກ້ຊິດຕິດແທດ, ການເກັບກຳ, ຊອກຮູ້, ສັງເກດ, ຕີລາຄາ ຂອງຄະນະພັກຂັ້ນເທິງ ຕໍ່ການເຄື່ອນໄຫວນໍາພາຂອງການຈັດຕັ້ງພັກຂັ້ນລຸ່ມ ແລະ ສະມາຊິກພັກ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງ, ແຜນນະໂຍບາຍ, ນະໂຍບາຍ, ກົດລະບຽບມະຕິ, ຄໍາສັ່ງ, ຂໍ້ກຳນົດຂອງພັກ; ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງລັດ; ພາລະບົດບາດ, ສິດ ໜ້າທີ່, ຄຸນທາດການເມືອງ, ຄຸນສົມບັດສິນທໍາປະຕິວັດ, ແບບແຜນດໍາລົງຊີວິດ, ການພົວພັນໃນສັງຄົມ, ສະພາບຊັບສິນ ແລະ ລາຍຮັບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ ຊື່ນໍາການແກ້ໄຂຜົນຂອງການຕິດຕາມ.

ການຕິດຕາມຂອງພັກ ໝາຍເຖິງ ການໃກ້ຊິດຕິດແທດ, ການເກັບກຳ, ຊອກຮູ້, ສັງເກດ, ຕີລາຄາຂອງຄະນະພັກຂັ້ນກະຊວງ ຕໍ່ການເຄື່ອນໄຫວນໍາພາຂອງບັນດາໜ່ວຍພັກຂັ້ນກົມ, ຫ້ອງການ, ສະຖາບັນ ແລະ ສະມາຊິກພັກທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຕິດຕາມມີຈຸດພິເສດລວມ.

2) ຄວາມສໍາຄັນຂອງວຽກງານຕິດຕາມຂອງພັກ

ວຽກງານຕິດຕາມ ແມ່ນໜຶ່ງໃນພາລະບົດບາດນໍາພາຂອງພັກ, ຂອງຄະນະພັກແຕ່ລະຂັ້ນ. ການຕິດຕາມ ແມ່ນແນໃສ່ສະກັດກັ້ນດ້ານປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ແຕ່ຫົວທີ່ຢູ່ບັນດາການຈັດຕັ້ງພັກ ແລະ ຖັນແຖວສະມາຊິກພັກ, ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍດ້ານຕັ້ງໜ້າ ແລະ ປັດໄຈໃໝ່. ການຈັດຕັ້ງພັກທຸກຂັ້ນ ແລະ ສະມາຊິກພັກທຸກສະຫາຍຕ້ອງຢູ່ພາຍໃຕ້ການຕິດຕາມຂອງພັກ. ຄະນະພັກ ມີໜ້າທີ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງຕໍ່ວຽກງານຕິດຕາມ, ນໍາພາດໍາເນີນການຕິດຕາມຕໍ່ການຈັດຕັ້ງພັກ ແລະ ສະມາຊິກພັກທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ສິດຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງ, ແຜນນະໂຍບາຍກົດລະບຽບ, ມະຕິ, ຄໍາສັ່ງ, ຂໍ້ກຳນົດຂອງພັກ; ກົດໝາຍ, ລະບຽບການຂອງລັດ ແລະ ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີປະກົດການລະເມີດ ແມ່ນດໍາເນີນການແກ້ໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ທັນເວລາ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ສະມາຊິກພັກມີຄວາມປອດໃສ, ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ໜັກແໜ້ນ.

3) ຄວາມສໍາຄັນຂອງວຽກງານກວດກາພັກ

ການກວດກາ ແມ່ນການເຄື່ອນໄຫວທີ່ມີສະຕິຂອງການຈັດຕັ້ງພັກ ແລະ ຂອງຄົນເຮົາ. ຖ້າບໍ່ມີການກວດກາ ກໍ່ຈະບໍ່ຮູ້ທິດທາງແຜນການທີ່ວາງອອກນັ້ນ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງ ຫຼື ແນວໃດ? ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ ຫຼື ບໍ່? ຜູ້ທີ່ນໍາໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເຂົ້າໃຈຊໍ້າໃດ ແລະ ປະຕິບັດຖືກຫຼືບໍ່ຖືກ... ການກວດກາຈັດຕັ້ງພັກ ແລະ ສະມາຊິກພັກ ເມື່ອມີປະກົດການລະເມີດ ແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນດາໜ້າທີ່ຈຸດສຸມ ຂອງຄະນະພັກ ແລະ ຄະນະກວດກາແຕ່ລະຂັ້ນ, ພັກເຮົາເຄີຍເວົ້າວ່າ: “ມີການກວດກາຈຶ່ງມີການນໍາພາ, ກົງກັນຂ້າມຖ້າມີແຕ່ການນໍາພາ ຫາກບໍ່ມີການກວດກາ ການນໍາພານັ້ນກໍ່ບໍ່ມີຄວາມໝາຍ”.

ປະທານ ໂຮຈິມິນໄດ້ເວົ້າວ່າ: “ຕາມຄວາມໝາຍທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງການນໍາພາແມ່ນ: ຕ້ອງຕົກລົງທຸກບັນຫາ ດ້ວຍວິທີທີ່ຖືກຕ້ອງ... ຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ... ແລະ ຕ້ອງຈັດຕັ້ງຕິດຕາມກວດກາ...”.

ປະທານ ໄກສອນ ພົມວິຫານກ່າວວ່າ: “ການກວດກາມີຄວາມສໍາຄັນຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ ໃນລະບົບການຄຸ້ມຄອງບັນດາຂະບວນວິວັດຂອງສັງຄົມເວົ້າລວມ, ແຕ່ຄວາມສໍາຄັນດັ່ງກ່າວຂອງວຽກງານກວດກາ ຍິ່ງໄດ້ຮັບການເພີ່ມທະວີຢ່າງຫຼວງຫຼາຍນັ້ນພາຍຫຼັງມີການໂຄ່ນລົ້ມຊົນຊັ້ນຊຸດຮິດ, ສ້າງຕັ້ງອໍານາດການປົກຄອງປະຊາຊົນ...” ເພິ່ນຍັງເນັ້ນວ່າ: “ການກະກຽມບັນດາມະຕິຂອງພັກ ແມ່ນປັດໄຈສໍາຄັນໃນລະບົບແນວທາງຂອງພັກ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລັດ ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ເຖິງວ່າມະຕິຈະຄົບຖ້ວນ ແລະ ລະອຽດປານໃດກໍ່ຕາມ ມັນກໍ່ຍັງເປັນພຽງແຕ່ເງື່ອນໄຂເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ຍົກຂຶ້ນນັ້ນໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ, ເພາະວ່າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຕົວຈິງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມະຕິຕົກລົງນັ້ນ ມັນແມ່ນ

ບັນຫາຕົ້ນຕໍ ແລະ ສັບສິນສົມຄວນ, ດ້ວຍເຫດນີ້ ການກວດກາ, ກວດກາຢ່າງເປັນລະບົບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເຊິ່ງ ຕ້ອງຕັ້ງຂຶ້ນເປັນລຳດັບໜຶ່ງໃນຂະບວນວິວັດແຫ່ງການຄຸ້ມຄອງນັ້ນ ໄດ້ກາຍເປັນເງື່ອນໄຂອັນຈຳເປັນຂອງບັນຫາ”.

ຕໍ່ກັບການກໍ່ສ້າງພັກ: ວຽກງານກວດກາເປັນເຄື່ອງມືທີ່ສຳຄັນອັນໜຶ່ງ, ເປັນຫຼັກການນຳພາຂອງພັກ ແລະ ຫຼັກ ການ ຂອງການກໍ່ສ້າງພັກ, ເປັນພາຫະນະອັນໜຶ່ງ ແນໃສ່ຮັບປະກັນບົດບາດນຳພາ ແລະ ນຳໜ້າຂອງພັກ, ເປັນວິທີອັນໜຶ່ງທີ່ມີ ປະສິດທິພາບ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນດາບັນຫາພາຍໃນພັກເຊິ່ງປະທານ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ໄດ້ເວົ້າວ່າ: “ການກວດກາເປັນ ພາຫະນະສຳຄັນສຳລັບສຶກສາອົບຮົມຢ່າງຖືກຕ້ອງໃຫ້ພະນັກງານ, ສະມາຊິກພັກ, ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ແກ້ໄຂຢ່າງທັນ ການກ່ຽວກັບຄວາມຜິດພາດ ແລະ ຂໍ້ບົກຜ່ອງ, ສ້າງໃຫ້ພະນັກງານ, ສະມາຊິກພັກໃຫ້ມີຄຸນສົມບັດ ແລະ ການປະພຶດທີ່ ຖືກຕ້ອງ” ກົດລະບຽບຂອງພັກ ປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວສະໄໝທີ XI ໄດ້ກຳນົດວ່າ: “ການຕິດຕາມ,ກວດກາຂອງພັກ ແມ່ນໜຶ່ງໃນພາລະບົດບາດຂອງພັກ, ຄະນະພັກ ເປັນຜູ້ຊີ້ນຳໂດຍກົງຕໍ່ວຽກງານຕິດຕາມ, ກວດກາມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ນຳພາການປະຕິບັດໜ້າທີ່ກວດກາ ແລະ ການແກ້ໄຂຜິດ ຂອງການກວດກາ ”.

4) ການກວດກາຂອງພັກ

ການກວດກາພັກ ແມ່ນການເຄື່ອນໄຫວເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານ ແລະ ສັງເກດພິຈາລະນາ, ຕີລາຄາສະພາບຄວາມ ເປັນຈິງກ່ຽວກັບດ້ານດີ, ດ້ານຕົ້ງໜ້າ, ດ້ານອ່ອນ, ດ້ານຫຍໍ້ທໍ້, ຂໍ້ຜິດພາດ ທີ່ມີລັກສະນະເປັນເຈົ້າການກະທົບຢ່າງເລິກເຊິ່ງ , ເປັນລະບົບ ແລະ ມີການກຳນົດທິດທາງຂອງການຈັດຕັ້ງພັກ ທີ່ມີສິດຕໍ່ກັບການເຄື່ອນໄຫວຂອງການຈັດຕັ້ງພັກ ແລະ ສະມາຊິກພັກທີ່ຂຶ້ນກັບຂອບເຂດສິດການນຳພາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຂອງຂັ້ນຕົ້ນ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການຫັນເອົາວຽກງານ ຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງການຈັດຕັ້ງລັດ ເຂົ້າເປັນມະຕິຂອງຄະນະພັກ ແຕ່ລະຂັ້ນ.

III. ທິດສະດີ ແລະ ເນື້ອໃນ

3.1 ບ່ອນອີງ, ຫຼັກການ, ຮູບການ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຂອງການກວດກາລັດ

- 1) ບ່ອນອີງໃນການຕົກລົງກວດກາມີ 4 ບ່ອນອີງຄື: ໂຄງການ, ແຜນການກວດກາ, ຄຳສັ່ງ, ແຈ້ງການ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງ, ຄຳ ສະເໜີ ຂອງພົນລະເມືອງ ແລະ ການພົບເຫັນການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ;
- 2) ຫຼັກການກວດກາມີ 5 ຫຼັກການຄື: ປະຕິບັດຕາມລະບຽບກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ; ມີປະຊາທິປະໄຕ, ພາວະວິໄສ ແລະ ມີຄວາມໂປ່ງໃສ; ຮັບປະກັນຄວາມຊັດເຈນ, ຍຸຕິທຳ, ທັນເວລາ ແລະ ເປີດເຜີຍຕາມລະບຽບການ; ການມີ ສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທຸກຂັ້ນລວມທັງສົມວນຊົນ; ບໍ່ສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ບໍ່ຈຳເປັນໃຫ້ ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ຂອງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ຖືກກວດກາ;
- 3) ຮູບການກວດກາມີ 3 ຮູບການຄື: ກວດກາຕາມແຜນປົກກະຕິ, ກວດກາຕາມຄຳສັ່ງ ຫຼື ຄຳສະເໜີ, ການກວດ ກາ ແບບກະທັນຫັນ;
- 4) ຂັ້ນຕອນຂອງການກວດກາມີ 5 ຂັ້ນຕອນຄື: ການຕົກລົງກວດກາ, ການກະກຽມການກວດກາ, ການດຳເນີນການ ກວດກາ, ການສະຫຼຸບຜົນຂອງການກວດກາ ແລະ ການລາຍງານຜົນຂອງການກວດກາ.

3.2 ການສ້າງແຜນການກວດກາ

ການສ້າງແຜນການກວດກາ ແມ່ນເພື່ອເຮັດໃຫ້ການດຳເນີນການກວດກາເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ, ບັນຫາໃດໜຶ່ງດຳ ເນີນ ໄປຖືກຕ້ອງຕາມຈັງຫວະ, ຂັ້ນຕອນ ແລະ ຫຼັກການຂອງການກວດກາ ໂດຍມີການກຳນົດ ຈຸດປະສົງ, ຄາດໝາຍ, ເນື້ອໃນ ເປົ້າໝາຍ, ກຳນົດເວລາ, ງົບປະມານ ແລະ ວິທີຂອງການດຳເນີນການກວດກາທີ່ແນ່ນອນ ໂດຍທົ່ວໄປປະກອບມີບັນດາ ແຜນການ ດັ່ງນີ້:

- 1) ແຜນການຕິດຕາມ, ກວດກາການບໍລິຫານລັດປົກກະຕິ;
- 2) ແຜນການຕິດຕາມ, ກວດກາວຽກງານພັກ;

- 3) ແຜນການດຳເນີນຊີວິດການເມືອງ ແລະ ຕີລາຄາແບ່ງປະເພດພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ;
- 4) ແຜນການກວດກາປະເມີນຜົນການສ້າງໜ່ວຍພັກເຂັ້ມແຂງ-ຮຸ້ນຳພາຮອບດ້ານ;
- 5) ແຜນການກວດກາຕາມຄຳສັ່ງ, ຕາມການຕົກລົງ;
- 6) ແຜນການເຄື່ອນໄຫວເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຕາມຄຳສະເໜີ.

3.3 ການເຄື່ອນໄຫວຕິດຕາມ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົນຂອງການກວດກາ

1) ຈຸດປະສົງ

ຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົນຂອງການກວດກາ ແມ່ນປະກອບມີ ກະກຽມການຕິດຕາມ, ຮູບການຕິດຕາມ, ເນື້ອໃນຕິດຕາມ, ລາຍງານການຕິດຕາມ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນຂອງການກວດກາ ເພື່ອແນໃສ່ການເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ບົດສະຫຼຸບ, ຄຳສະເໜີ, ຂໍ້ຕົກລົງແກ້ໄຂຜົນຂອງການກວດກາເປັນປົກກະຕິຂອງເປົ້າໝາຍທີ່ຖືກກວດກາ.

ຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົນຂອງການກວດກາ ແມ່ນຮູບການຊຸກຍູ້, ເນື້ອໃນຊຸກຍູ້, ລາຍງານການຊຸກຍູ້ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນການຊຸກຍູ້ ເພື່ອແນໃສ່ຕັກເຕືອນ ຫຼື ສະເໜີວິທີການກະຕຸກຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົນຂອງການກວດກາເປັນປົກກະຕິຂອງເປົ້າໝາຍທີ່ຖືກກວດກາ.

ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົນຂອງການກວດກາ ແມ່ນຈະກວດກາ ບ່ອນອົງກວດກາ, ຂໍ້ຕົກລົງກວດກາ, ໄລຍະເວລາດຳເນີນການກວດກາ, ເນື້ອໃນກວດກາ, ລາຍງານຜົນການກວດກາ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນການກວດກາ ເພື່ອແນໃສ່ຄົ້ນພົບ, ແກ້ໄຂການກະທຳທີ່ບໍ່ປະຕິບັດຜົນຂອງການກວດກາ ຂອງເປົ້າໝາຍທີ່ຖືກກວດກາ, ຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ຜົນຂອງການກວດກາ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ຍົກສູງຄວາມສັກສິດ, ປະສິດທິຜົນຂອງວຽກງານກວດກາ.

2) ຫຼັກການ

ການເຄື່ອນໄຫວຕິດຕາມ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົນຂອງການກວດກາ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນເປັນປົກກະຕິ, ຫັນເວລາ, ພາວະວິໄສ, ເປີດເຜີຍ, ໂປ່ງໃສ ແລະ ປະຕິບັດບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງກົດໝາຍ; ບໍ່ເຮັດໃຫ້ກົດຂວາງເຖິງການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານປົກກະຕິຂອງເປົ້າໝາຍທີ່ຖືກຕິດຕາມ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ກວດກາ; ໄດ້ດຳເນີນໄປເປັນແຕ່ລະວຽກ ຫຼື ພ້ອມກັນຫຼາຍວຽກ ຂຶ້ນກັບລະດັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຂອງວຽກຕິດຕາມ, ຊຸກຍູ້, ກວດກາ.

ປະທານກວດກາພັກກະຊວງ, ກົມກວດກາ, ຂະແໜງກວດກາ, ຜູ້ກວດກາໜ່ວຍພັກແຕ່ລະຂັ້ນທີ່ໄດ້ມອບໝາຍໃຫ້ປະຕິບັດພາລະບົດບາດການກວດກາ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງການຕິດຕາມ, ຊຸກຍູ້, ກວດກາການປະຕິບັດຜົນຂອງການກວດກາ ຕາມຂອບເຂດພາລະບົດບາດ, ສິດ, ໜ້າທີ່ທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດ.

3.4 ການແກ້ໄຂຜົນການກວດກາ

1) ຄວາມສຳນຶກ ກ່ຽວກັບຜົນຂອງການຕິດຕາມ-ກວດກາ

ຜົນການຕິດຕາມ ແມ່ນຜົນຂອງການສັງເກດຕີລາຄາ ສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງ, ແຜນນະໂຍບາຍ, ນະໂຍບາຍ, ກົດລະບຽບ, ມະຕິ, ຄຳສັ່ງ, ຂໍ້ກຳນົດຂອງພັກ; ກົດໝາຍ ຂອງລັດ; ການປະຕິບັດພາລະບົດບາດ, ໜ້າທີ່, ສິດນັບທັງຄຸນທາດການເມືອງ, ຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ແບບແຜນດຳລົງຊີວິດ ຂອງເປົ້າໝາຍຕິດຕາມ ເຊິ່ງສະພາບທີ່ໄດ້ສັງເກດເຫັນ ແລະ ຕີລາຄາດັ່ງກ່າວ ບໍ່ທັນໄດ້ກວດກາ-ພິສູດ, ບໍ່ທັນໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ຊອກຫາສາເຫດ.

ຜົນການກວດກາ ແມ່ນບົດສະຫຼຸບສັງລວມ ຕີລາຄາສະພາບຄວາມເປັນຈິງກ່ຽວກັບດ້ານດີ, ປັດໄຈໃໝ່ທີ່ຕັ້ງໜ້າ, ດ້ານອ່ອນ, ຂໍ້ບົກຜ່ອງ, ການລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ການກະທຳຜິດ ຂອງເປົ້າໝາຍກວດກາ ໂດຍສົມທຽບໃສ່ ຈຸດປະສົງ, ຄາດໝາຍ ທີ່ກຳນົດໃນແຜນການກວດກາ ເຊິ່ງອີງໃສ່ນິຕິກຳ ຂອງພັກ ແລະ ລັດ; ສະເໜີຮູບການ, ວິທີການເສີມຂະຫຍາຍດ້ານດີ, ດ້ານທີ່ຕັ້ງໜ້າ ແລະ ຮູບການ, ວິທີການ, ມາດຕະການແກ້ໄຂ ຂໍ້ບົກຜ່ອງ, ຜິດພາດ, ບົດສະຫຼຸບດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບ

ການຮັບຮູ້ ແລະ ເຊັນຢັ້ງຢືນຈາກຄະນະໜ່ວຍພັກ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງ ຂອງເປົ້າໝາຍທີ່ ຖືກກວດກາ ພ້ອມທັງໄດ້ ຮັບການຮັບຮອງຈາກຄະນະພັກກະຊວງ ຫຼື ລັດຖະມົນຕີ.

2) ຄວາມສໍາຄັນກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຜົນການຕິດຕາມ, ກວດກາ

ການແກ້ໄຂຜົນການກວດກາ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ບັນດາຮູບການ, ວິທີການ ເສີມຂະຫຍາຍ ດ້ານດີ, ດ້ານທີ່ຕັ້ງໜ້າ, ຮູບການ, ວິທີການ, ມາດຕະການແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງ, ຜິດພາດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນບົດສະຫຼຸບຜົນການກວດກາ ໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳ; ມີການສຶກສາອົບຮົມ, ກ່າວເຕືອນ, ລົງວິໄນຕໍ່ຜູ້ກະທຳຜິດ ຕາມກົດລະບຽບຂອງພັກ, ກົດໝາຍຂອງ ລັດ. ການແກ້ໄຂຜົນຂອງການຕິດຕາມຕ່າງກັບການແກ້ໄຂຜົນການກວດກາ: ການແກ້ໄຂຜົນຂອງການຕິດຕາມ ແມ່ນຜູ້ ຕິດຕາມພຽງແຕ່ແຈ້ງດ້ວຍປາກເປົ່າ ຫຼື ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ເປົ້າໝາຍຕິດຕາມຮັບຮູ້ແລ້ວເປັນເຈົ້າການແກ້ໄຂ, ປ່ຽນແປງ, ຢຸດເຊົາພຶດຕິກຳທີ່ຈະເປັນການລ່ວງລະເມີດ; ຈະບໍ່ໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາອົບຮົມ, ບໍ່ມີການລົງວິໄນ. ກໍລະນີ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດຕາມການແຈ້ງບອກຂອງຜູ້ຕິດຕາມ ແມ່ນຈະໄດ້ມີການດຳເນີນການກວດກາ ຈາກການຈັດຕັ້ງທີ່ມີສິດ.

3.5 ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

1) ຄວາມສໍາຄັນກ່ຽວກັບວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

ເຕັກໂນໂລຊີ ແມ່ນຂະບວນການຫັນປ່ຽນຊັບພະຍາກອນໃຫ້ກາຍເປັນຜະລິດຕະພັນເພື່ອຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ດ້ວຍ ການນຳໃຊ້ລະບົບເຄື່ອງມືພະລັງງານ, ພາຫະນະ, ວິທີການ ແລະ ກຳມະວິທີການຜະລິດ.

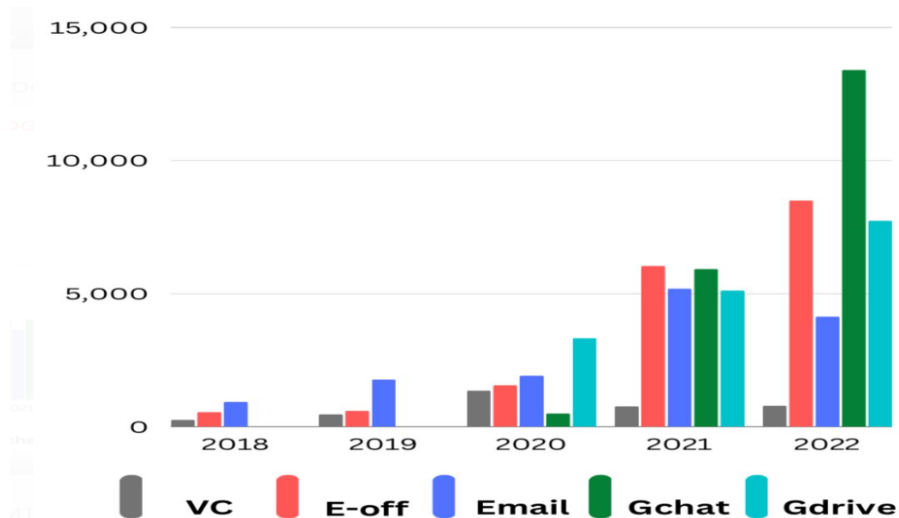
ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ, ການສື່ສານ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແມ່ນການຄຸ້ມຄອງ, ພັດທະນາ, ສົ່ງເສີມ, ນຳໃຊ້ ແລະ ໃຫ້ ບໍລິການທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ທັນສະໄໝ, ມີຄວາມປອດໄພສູງ ໂດຍນຳໃຊ້ ຜົນສຳເລັດຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອຢູ່ແຮງຂະບວນການຜະລິດສິນຄ້າ, ການບໍລິການ ໃຫ້ກາຍເປັນຜະລິດຕະພັນທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ, ສາມາດສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ, ມີຄວາມອາສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນ, ພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດທາງດ້ານດິຈິຕອນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງ, ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີນະວັດຕະກຳທີ່ປະຢັດພະລັງງານ, ວັດຖຸດິບ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຂັບເຄື່ອນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃຫ້ກາຍເປັນອຸດສະຫະກຳ 4.0 ແລະ ສ້າງເສດຖະກິດດິຈິຕອນ.

ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ແມ່ນການຫັນປ່ຽນຮູບແບບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການຜະລິດຂອງສັງຄົມ ໂດຍພື້ນຖານການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ.

2) ຄວາມສໍາຄັນກ່ຽວກັບການຕິດຕາມ, ກວດກາວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ

ແມ່ນການຕິດຕາມ, ກວດກາຂອງ ຄະນະພັກ, ຄະນະກວດກາໜ່ວຍພັກ, ກົມກວດກາ ຕໍ່ການປະຕິບັດພາລະ ບົດບາດຂອງຫ້ອງການ, ກົມ, ສະຖາບັນ ພາຍໃນກະຊວງ, ພະແນກເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ລວມທັງທຸກພາກ ສ່ວນທີ່ດຳເນີນວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແນ່ໃສ່ຊອກໃຫ້ເຫັນດ້ານດີ, ດ້ານຕັ້ງໜ້າ ປັດ ໄຈໃໝ່ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນບັນດາປະກົດການຫຍໍ້ທໍ່ຕ່າງໆ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນກັບວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ.

5) ສະຖິຕິການນໍາໃຊ້ລະບົບບໍລິຫານລັດດິຈິຕອນ

	VC	E-office	Email	G-Chat	G-Share
2018	250	535	909		
2019	460	590	1,750		
2020	1,349	1,553	1,911	494	3,313
2021	764	6,027	5,175	5,910	5,107
2022	788	8,489	4,133	13,390	7,730

6) ສະພາບການຫັນເປັນທັນສະໄໝຢູ່ບັນດາແຂວງ

ແຂວງ	ເລື່ອງ						ຄະແນນສະເລ່ຍ
	ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ເຄື່ອງມື ໄອຊີທີ	ນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການ	ການເສີມສ້າງທັກ ສະ ແລະ ຄວາມ ອາດສາມາດ	ການເອົາຜູ້ ຊົມໃຊ້ ເປັນໃຈກາງ	ການກຳນົດ ແລະ ການສະ ຫອງບໍລິການ	ຂອບໜ້າ ວຽກ ແລະ ການຮ່ວມມື	
ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ	1.5	3.0	2.0	1.4	2.9	2.6	1.7
ແຂວງສາລະວັນ	1.5	2.4	1.9	1.4	2.2	2.1	1.5
ແຂວງຜົ້ງສາລີ	1.6	2.5	2.0	1.4	1.8	2.4	1.5
ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ	1.6	3.0	2.0	1.2	1.7	2.1	1.5
ແຂວງໄຊຍະບູລີ	1.4	2.8	2.0	1.4	2.2	1.9	1.5
ແຂວງອັດຕະປື	1.4	2.5	1.8	1.4	2.1	2.1	1.5
ແຂວງບໍ່ແກ້ວ	1.4	2.5	1.8	1.4	2.1	2.1	1.5
ແຂວງຊຽງຂວາງ	1.3	2.4	2.0	1.4	1.8	2.4	1.4
ແຂວງອຸດົມໄຊ	1.4	2.9	1.7	1.1	1.8	2.0	1.4
ແຂວງຫົວພັນ	1.3	2.7	1.5	1.2	1.8	1.9	1.4
ແຂວງຄຳມ່ວນ	1.3	2.8	1.6	1.2	1.6	1.9	1.4
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	1.5	1.5	1.5	1.1	2.1	2.0	1.3
ແຂວງເຊກອງ	1.1	1.1	1.2	1.4	2.4	2.6	1.3
ແຂວງວຽງຈັນ	1.2	2.2	1.5	1.4	1.2	1.5	1.2
ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ	1.4	2.3	1.2	1.1	1.2	1.3	1.2
ແຂວງໄຊສົມບູນ	1.5	1.1	1.1	1.1	2.1	1.1	1.1
ແຂວງຫຼວງພະບາງ	1.1	1.0	1.5	1.0	1.0	1.3	1.1
ແຂວງຈຳປາສັກ	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0	1.4	1.0

3.6 ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

ການຕິດຕາມ, ກວດກາວຽກງານຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງຂະແໜງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ແມ່ນການປະຕິບັດຂັ້ນຕອນຂອງການກວດກາລັດ ທີ່ມີລະບຸໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການກວດກາລັດ.

- 1) ດໍາເນີນການຕິດຕາມ, ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລັດຖະດໍາລັດ ຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍ ຄະນະລະດັບຊາດການຫັນເປັນດິຈິຕອນ;
- 2) ດໍາເນີນການຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງຂະແໜງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ;
- 3) ດໍາເນີນການຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ບັນດາແຂວງໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
- 4) ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີການປະຕິບັດວຽກງານຫັນເປັນດິຈິຕອນ.

1) ດໍາເນີນການຕິດຕາມ, ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລັດຖະດໍາລັດ ຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍ ຄະນະລະດັບຊາດການຫັນເປັນດິຈິຕອນ

- ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ການປະຕິບັດ ແລະ ສິດທິທີ່ຂອງຄະນະຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ (2023-2030);
 - ຄະນະລະດັບຊາດຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ;
 - ຄະນະຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງຂະແໜງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ;
 - ຄະນະຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ບັນດາແຂວງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.
- ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແຜນດໍາເນີນງານເພື່ອການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ (2023-2030).
 - ສຸມໃສ່ ຕິດຕາມ-ກວດກາ ບັນດາ 14 ແຜນງານໃຫຍ່ ແລະ 69 ໂຄງການ ຂອງຄະນະລະດັບຊາດຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ;
 - ສຸມໃສ່ ຕິດຕາມ-ກວດກາ ບັນດາແຜນການ, ແຜນງານ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງບັນດາຂະແໜງການ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

2) ການດໍາເນີນ ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງຂະແໜງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ ໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ

- ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ບັນດານິຕິກຳທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງການຫັນເປັນດິຈິຕອນ, ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ, ລັດຖະບານດິຈິຕອນ ແລະ ສັງຄົມດິຈິຕອນ;
 - ກົດໝາຍ 08 ສະບັບ, ດໍາລັດ 04 ສະບັບ, ຂໍ້ຕົກລົງ 44 ສະບັບ, ຄໍາແນະນຳ 08 ສະບັບ.
- ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວິໄສທັດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 20 ປີ (2021-2040), ຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 10 ປີ (2021-2030) ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025);
 - ສຸມໃສ່ ຕິດຕາມ-ກວດກາ ບັນດາ 09 ເປົ້າໝາຍໃຫຍ່, 8 ແຜນຍຸດທະສາດ, 14 ແຜນພັດທະນາ, 56 ແຜນງານ ແລະ 151 ໂຄງການ.
- ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ 5 ປີ ຄັ້ງທີ 3 (2021-2025);
 - ສຸມໃສ່ ຕິດຕາມ-ກວດກາ 09 ເປົ້າໝາຍ, 04 ວຽກບຸລິມະສິດ, 09 ແຜນວຽກຈຸດສຸມ, 56 ແຜນງານ, 41 ຄາດໝາຍສູ້ຊີນ ແລະ 151 ໂຄງການ.

- ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ການນຳໃຊ້ລະບົບບໍລິຫານລັດດິຈິຕອນ;
- ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ການນຳໃຊ້ງົບປະມານ, ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ, ໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດ ແລະ ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA)
 - ງົບປະມານ ແລະ ລາຍຮັບວິຊາການໄດ້ຮັບຕົວຈິງ, ການປະຕິບັດລາຍຈ່າຍຕົວຈິງ, ລາຍຮັບວິຊາການເກັບໄດ້ທັງໝົດ ແລະ ການມອບພັນທະເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງຊາດ;
 - ໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດ.....ໂຄງການ ແລະ ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ....ໂຄງການ.
- ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ: ແມ່ນກອງທຶນຂອງລັດ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອສະສົມ ແລະ ລະດົມທຶນຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຫັນເປັນດິຈິຕອນ, ການຂະຫຍາຍ ແລະ ພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ໄປເຖິງຊຸມນະບົດເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ລະບົບຖານດິຈິຕອນ, ຄວາມປອດໄພຂອງການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ສິ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ. ກວດກາການນຳໃຊ້ກອງທຶນ ແມ່ນປະຕິບັດຕາມບົດແນະນຳຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບລາຍຈ່າຍຫົວໜ່ວຍງົບປະມານ ແລະ ກອງທຶນຂອງລັດ ອີງຕາມເປົ້າໝາຍການ ນຳໃຊ້ກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນຄື:
 - ກວດກາ ການສ້າງ, ພັດທະນາ, ນຳໃຊ້ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ ລະບົບຄຸ້ມຄອງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ, ແອບພິເຄເຊິນ, ລະບົບຖານດິຈິຕອນ ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານດິຈິຕອນໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ, ມີຄຸນນະພາບ, ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງ ກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;
 - ກວດກາ ການຄົ້ນຄວ້າສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນິຕິກຳ, ສະໜອງອຸປະກອນ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ຈຳເປັນເຂົ້າໃນການພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນເພື່ອຮອງຮັບໃນການສ້າງ ລັດຖະບານດິຈິຕອນ, ເສດຖະກິດດິຈິຕອນແລະ ສັງຄົມດິຈິຕອນ;
 - ກວດກາ ການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນໃຫ້ໄດ້ຄຸນນະພາບສູງ ແລະ ກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງບັນດາກົມ, ສູນ, ສະຖາບັນ, ອົງການ ເປັນຕົ້ນ ປະຊຸມ, ສຳມະນາ, ຝຶກອົບຮົມ, ເຄື່ອນໄຫວວຽກທາງການທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ;
 - ການຕິດຕາມ ກວດກາ, ການປະເມີນຜົນໂຄງການ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານກອງທຶນ ແລະ ເປົ້າໝາຍອື່ນໆກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມການຕົກລົງຂອງສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ;
 - ກວດກາການປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນດຳລັດ ເລກທີ...../ລບ; ລົງວັນທີ.....ຊຶ່ງໂຄງປະກອບກົງຈັກຂອງສະພາບໍລິຫານ ກທດ ຈະປະກອບມີປະທານ, ຮອງປະທານ ແລະ ກຳມະການຈຳນວນໜຶ່ງ ທີ່ມາຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງຖືກແຕ່ງຕັ້ງໂດຍນາຍົກລັດຖະມົນຕີແຫ່ງ ສປປ ລາວ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະມົນ ຕີ ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ.

3) ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ບັນດາແຂວງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ

- ການຕິດຕາມ, ກວດກາບັນດານິຕິກຳຂອງແຕ່ລະກະຊວງ ເຊັ່ນ: ກົດໝາຍ, ດຳລັດ, ຂໍ້ຕົກລົງ ອັນທີ່ມີແລ້ວ ອັນໃດຄວນປັບປຸງ, ນິຕິກຳໃດຄວນສ້າງໃໝ່ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຫັນເປັນດິຈິຕອນ;
- ການຕິດຕາມ, ກວດກາແຜນການ, ແຜນງົບປະມານການຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງບັນດາຂະແໜງການ ທັງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ;

- ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ປະເມີນຜົນຄວາມສາມາດຫັນເປັນດິຈິຕອນຂອງບັນດາກະຊວງ ແລະ ແຂວງ ໃນ ຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

4) ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີການປະຕິບັດວຽກງານຫັນເປັນດິຈິຕອນ
 ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ສິດໜ້າທີ່, ການເຄື່ອນໄຫວ, ຜົນງານ, ຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ ມີການປະຕິບັດວຽກງານຫັນເປັນດິຈິຕອນ.

3.7 ການຫັນວຽກງານກວດກາເປັນດິຈິຕອນ

1) ຂໍ້ມູນຂ່າວສານວຽກງານກວດກາ ຫັນເປັນດິຈິຕອນ

ສ້າງເວັບໄຊໃນການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ບັນດານິຕິກຳ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ຍຸດທະສາດ, ແຜນການ, ແຜນງານ, ມາດຕະການດຳເນີນການກວດກາ, ບົດສະຫຼຸບ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ກ່ຽວກັບ ການຕິດຕາມ-ກວດກາ ຂອງພັກລັດ ເປັນຕົ້ນ ວຽກງານສະກັດກັ້ນ ແລະ ຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ, ວຽກງານຕ້ານການຟຸມເຟືອຍ, ວຽກງານຕອບ ໂຕ້ປະກົດການຫຍໍ້ຫໍ້.

ສ້າງຖານຂໍ້ມູນລວມສູນ ວຽກງານກວດກາທົ່ວປະເທດ ເພື່ອສັງລວມເກັບກຳບັນດາເອກະສານກວດກາ ທັງສູນ ກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ສາມາດເຊື່ອມໂຍງ ເຊື່ອມຈອດກັນ, ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຮ່ວມກັນ, ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ປອດໄພ ສູງ.

2) ວຽກງານແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ

ຄຳຮ້ອງທຸກ: ແມ່ນເອກະສານຂອງພົນລະເມືອງ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ຍື່ນຕໍ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ກ່ຽວກັບການກະທຳຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງຂອງການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ຕົນເຫັນວ່າເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະ ບຽບການ, ບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມຍຸຕິທຳ, ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ຫຼື ສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບ ທຳຂອງຕົນ. ການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳສະເໜີ ແລະ ຄຳຮ້ອງຂໍຄວາມເປັນທຳ ຕ້ອງຮັບປະກັນຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ, ມີຄວາມຍຸຕິທຳ, ພາວະວິໄສ, ໂປ່ງໃສ, ປົກປ້ອງໄດ້ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ ຂອງພົນລະເມືອງ, ຮັບປະກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມສາມັກຄີພາຍໃນ.

ອີງໃສ່ວັດທະນາການດ້ານເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນທີ່ກ້າວກະໂດດຂອງຍຸກປະຕິວັດອຸດສະຫະກຳ 4.0 ນີ້, ການ ສ້າງແບບຟອມດິຈິຕອນ ໃນການຍື່ນຄຳຮ້ອງທຸກຜ່ານທາງອອນລາຍ ແມ່ນສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງແທ້ຈິງ ແລະ ສະດວກ ວ່ອງ ໄວຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ; ລວມທັງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳສະເໜີ, ຄຳຮ້ອງຂໍຄວາມເປັນທຳ ກໍ່ສາມາດ ນຳໃຊ້ປັນຍາປະດິດ ເຂົ້າຊ່ວຍໃນການຄົ້ນຄວ້າ ພິຈາລະນາ ແລະ ຕັດສິນເບື້ອງຕົ້ນ, ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຄຸ້ມຄອງວຽກງານ ກວດກາ ມີຂໍ້ມູນຄົບຖ້ວນ, ມີສະຖິຕິ, ມີການວິເຄາະວິໄຈ ແລະ ປະເມີນຜົນການຕັດສິນເບື້ອງຕົ້ນ ໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ແມ່ນຢ່າ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບນິຕິກຳ ຫຼື ລະບຽບການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

3) ວຽກງານຈັດຕັ້ງ ພະນັກງານກວດກາ

ພະນັກງານກວດກາ ແມ່ນໜຶ່ງໃນຖັນແຖວພະນັກງານຂອງພັກ-ລັດ ເປັນຜູ້ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ກວດກາ ໂດຍຕໍ່ກົງກັບ ປະກົດການຫຍໍ້ຫໍ້ຕ່າງໆຢູ່ໃນສັງຄົມເວົ້າລວມ; ເວົ້າສະເພາະແມ່ນຜູ້ເຮັດວຽກງານກວດກາພັກ-ກວດກາລັດ ໃຫ້ມີຄວາມ ໂປ່ງໃສ, ໜັກແໜ້ນ ແລະ ເຂັ້ມແຂງ. ການປັບປຸງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການບຳລຸງສ້າງຖັນແຖວພະນັກງານກວດກາ ຕ້ອງເລີ່ມຈາກຄວາມຕ້ອງການຂອງໜ້າທີ່ການເມືອງ ແລະ ສະພາບຄວາມເປັນຈິງຂອງຖັນແຖວພະນັກງານ, ຖືສຳຄັນ ທາງດ້ານຄຸນພາບ, ຮັບປະກັນລັກສະນະຊົນຊັ້ນຂອງພັກ, ມີຫຼັກໜັ້ນການເມືອງໜັກແໜ້ນ, ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ສ້າງໃຫ້ເປັນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອຕອບສະໜອງກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງໜ້າທີ່ວຽກງານກວດກາໃນຕໍ່ໜ້າ

ແລະ ຍາວນານ. ສະນັ້ນ, ການຄັດເລືອກພະນັກງານກວດກາ ຖືເປັນໃຈກາງທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ຮີບດ່ວນຂອງຄະນະກວດກາ ແຕ່ລະຂັ້ນຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນຜູ້ຊີ້ນຳຢ່າງມີແຜນການ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ຕ້ອງອີງໃສ່ມາດຖານລວມຂອງພະນັກງານ ແລະ ມາດຖານຂອງພະນັກງານກວດກາ ແລະ ຕ້ອງມີການນຳໃຊ້ລະບົບຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນພະນັກງານກວດ ກາທັນສະໄໝ ເຂົ້າຊ່ວຍອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການເກັບກຳ, ສັງລວມ ແລະ ກວດສອບຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ, ຂໍ້ມູນການສຶກສາ, ປະຫວັດການເຄື່ອນໄຫວ, ປະຫວັດຄອບຄົວ, ປະຫວັດການເຮັດວຽກ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປະເມີນບຸກ ຄະລາກອນ ແລະ ເປັນຂໍ້ມູນອ້າງອີງການກຳນົດແຜນກໍ່ສ້າງພະນັກງານກວດກາທີ່ດີ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ໃນແຕ່ລະ ໄລຍະ.

4) ການສ້າງເອກະສານກ່ຽວກັບວຽກງານກວດກາ

ເອກະສານກວດກາ ແມ່ນພາຫະນະ, ເຄື່ອງມືຕົ້ນຕໍ, ເພື່ອມາຮັບໃຊ້ເຂົ້າໃນເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ຂອງຄະນະ ກວດກາ ແລະ ມີການພົວພັນລະຫວ່າງ ຄະນະກວດກາຂັ້ນເທິງ ກັບຄະນະກວດກາຂັ້ນລຸ່ມ, ລະຫວ່າງຄະນະກວດກາ ກັບ ຄະນະພັກ ແລະ ການຈັດຕັ້ງພັກ, ການຈັດຕັ້ງລັດ, ການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມອື່ນ.

ສໍານວນເອກະສານ ແມ່ນການລວບລວມບັນດາເອກະສານທີ່ກ່ຽວພັນກັນ ກ່ຽວກັບບັນຫາໜຶ່ງ, ວຽກໜຶ່ງ, ການຈັດຕັ້ງໜຶ່ງ ຫຼື ບຸກຄົນໜຶ່ງ ຊຶ່ງມັກເກີດຂຶ້ນໃນຂະບວນການຄົ້ນຄ້ວາແກ້ໄຂບັນດາວຽກດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າໃນສໍານວນດຽວ ຍ້ອນມີລັກສະນະ ແລະ ຮູບການຄື: ເອກະສານປະເພດດຽວກັນ, ຜູ້ແຕ່ງຜູ້ດຽວກັນ ແລະ ປະກາດໃຊ້ໃນເວລາດຽວກັນ. ສໍານວນເອກະສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານກວດກາ ແມ່ນຊຸດເອກະສານໜຶ່ງ ທີ່ມີການພົວພັນດ້ວຍກັນກ່ຽວ ກັບບັນຫາໜ້າ ວຽກໄດ້ເກີດຂຶ້ນ ໃນຂະບວນການປະຕິບັດພາລະໜ້າທີ່, ຂອບເຂດສິດ ຂອງຄະນະກວດກາທຸກຂັ້ນ.

ການສ້າງເອກະສານກ່ຽວກັບວຽກງານກວດກາ ແມ່ນຂອດການສັງລວມທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນ ແລະ ແມ່ນ ຜະລິດຕະພັນສຸດທ້າຍຂອງພະນັກງານກວດກາຊຶ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ຄະນະກວດກາ ກຳໄດ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງທັນການ ກ່ຽວ ກັບຈຸດດີ, ຈຸດອ່ອນ, ຂໍ້ສະດວກ, ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ, ສາເຫດ ແລະ ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນໃໝ່ໃນໄລຍະ, ຊ່ວຍໃຫ້ຄະນະກວດກາມີ ທິດຊື່ນຳ, ແນະນຳ, ຕິດຕາມ, ກວດກາຂັ້ນລຸ່ມ, ກໍ່ຄືການພິຈາລະນາ, ຕົກລົງແກ້ໄຂວຽກງານ ຕາມພາລະບົດບາດ, ສິດ, ໜ້າທີ່ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ທັນການ. ບັນດາເອກະສານຂອງຄະນະກວດກາ ຈະປະກອບມີ ບົດລາຍ ງານ, ຂໍ້ຕົກລົງ, ບົດບັນທຶກ, ແຈ້ງການ, ໃບສະເໜີ ແລະ ບັດເຊີນ.

ການສ້າງສໍານວນ ແລະ ສໍາເນົາເອກະສານ ຂອງຄະນະກວດກາແຕ່ລະຂັ້ນ ແມ່ນອີງໃສ່ພາລະບົດບາດ, ໜ້າທີ່ຂອງ ຄະນະກວດກາ ຫຼື ໜ້າທີ່ຕົວຈິງຂອງພະນັກງານແຕ່ລະຄົນທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ເພື່ອທ້ອນໂຮມບັນດາເອກະສານໃນການ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ເປັນແຕ່ລະບັນຫາ, ເປັນແຕ່ລະວຽກ, ແຕ່ລະການຈັດຕັ້ງພັກ ຫຼື ສະມາຊິກພັກ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຄົ້ນ ຄວ້ານຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຮັບໃຊ້ວຽກງານໃນຕໍ່ໜ້າ ແລະ ຍາວນານ. ການສ້າງສໍານວນ ແລະ ສໍາເນົາເອກະສານໄດ້ດີ ຈະ ເປັນພື້ນຖານຄົບຖ້ວນ ເພື່ອຄົ້ນຄ້ວາ, ພິຈາລະນາ, ສະຫຼຸບ ແລະ ຕົກລົງແກ້ໄຂໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຄວາມ ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ສ້າງສໍານວນ ແລະ ສໍາເນົາເອກະສານໄວ້ ເພື່ອນຳໃຊ້ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ, ເປັນຂອດສໍາຄັນ ແລະ ສຸດ ທ້າຍ ຂອງການເຮັດວຽກໃດໜຶ່ງ, ເຖິງວ່າໄດ້ແກ້ໄຂວຽກນັ້ນແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ທັນສ້າງກໍ່ຖືວ່າຍັງບໍ່ທັນສໍາເລັດ.

ການຫັນວຽກງານກວດກາເປັນດິຈິຕອນ ກໍ່ແມ່ນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນທີ່ທັນສະໄໝເຂົ້າຊ່ວຍການ ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານກວດກາຈາກຮູບແບບປົກກະຕິ ມາເປັນຮູບແບບດິຈິຕອນ ໂດຍການສ້າງພລັດຟອມອອນລາຍ ແລະ ສ້າງລະບົບຖານຂໍ້ມູນລວມສູນ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ການສ້າງເອກະສານກວດກາ, ສ້າງສໍານວນ, ການສໍາເນົາ ແລະ ການເກັບ ຮັກສາເອກະສານ ມີຄວາມສະດວກວ່ອງໄວ, ປະຢັດງົບ ປະມານຈັດເກັບເອກະສານ, ຊ່ວຍໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງເອກະສານ ມີປະສິດທິພາບສູງ, ຂໍ້ມູນມີຄວາມປອດໄພ, ຖືກຕ້ອງສອດຄ່ອງ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັນໄດ້ ແລະ ສາມາດສະຫຼຸບລາຍ ງານໄດ້ທັນການ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

1. <https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx>
2. A Survey on Green 6G Network: Architecture and Technologies, by A Survey on Green 6G Network: Architecture and Technologies (IEEE access).
3. Nambisan Satish, Global platforms and ecosystems: Implications for international business theories 19 August 2019, Thomas Erl Roger Stoffers (2022) “A Field Guide to Digital Transformation, Nambisan Satish, The digital transformation of innovation and entrepreneurship: Progress, challenges and key themes, 2019, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0048733319300812>, Lindsay Herbert, Digital Transformation, Build Your Organization's Future for the Innovation Age, 2017; Elena G. Popkova, (2022), Digital Technologies for Entrepreneurship in Industry 4.0
4. ບົດລາຍງານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ປະຈຳປີ 2023, <https://unctad.org/publication/technology-and-innovation-report-2023>
5. Digital Transformation Frameworks from Top Consulting Firms in '24 by Cem Dilmegani, <https://research.aimultiple.com/what-is-digital-transformation/> ;
6. Digital technologies for a new future, 2022, UN and eLAC, chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.cepal.org/sites/default/files/publication/files/46817/S2000960_en.pdf.
7. ເສັ້ນທາງສູ່ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ IBM <https://www.hypeinnovation.com/hubfs/content/reports/exploring-digital-transformation.pdf>.
8. Digital transformation and the role of enterprise architecture https://www.itu.int/dms_pub/itu-d/opb/str/D-STR-DIG_TRANSF-2019-PDF-E.pdf.
9. The BDT Digital Transformation Wheel by ITU, <https://www.itu.int/en/ITU-D/Regulatory-Market/Pages/digital-transformation-wheel.aspx>
10. What is the digital society by ICI global, <https://www.igi-global.com/dictionary/importance-of-digital-literacy-and-hindrance-brought-about-by-digital-divide/65667>, Digital society by Smart nation of Singapore, <https://www.smartnation.gov.sg/about-smart-nation/digital-society/>, ITU works for a world in which everyone benefits from digital society https://www.itu.int/highlights-report-activities/2018-2022/blog/report_section/itu-works-for-a-world-in-which-everyone-benefits-from-digital-society/,
11. Digital inclusion by ITU, <https://www.itu.int/itu-d/sites/digital-inclusion/>
12. Advancing digital societies in Asia Pacific: a whole-of-government approach by GSMA, <https://www.gsma.com/asia-pacific/wp-content/uploads/2020/11/201031-DigiSoc.pdf>,
13. ເອກະສານບົດແນະນຳວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດລະບຽບພັກສະໄໝທີ X, ໝວດທີ X ວຽກງານຕິດຕາມ, ກວດກາຂອງພັກແລະຄະນະກວດກາພັກ ແຕ່ລະຂັ້ນມາດຕາ 44 ວຽກງານຕິດຕາມ, ກວດກາຂອງພັກໜ້າທີ 57.
14. ເອກະສານກອງປະຊຸມສຳມະນາທິດສະດີ ລະຫວ່າງ ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ແລະ ພັກກອມມູນິດຈີນ ຄັ້ງທີ X;
15. ວິໄສທັດການພັດທະນາເສດຖະກິດ ດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 20 ປີ (2021-2040), ຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 10 ປີ (2021-2030), ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025);

16. ປຶ້ມຄູ່ມືການຫັນປ່ຽນດິຈິຕອນ ຂອງ ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ການສື່ສານ, ສສ ຫວຽດນາມ;
17. ບັນດານິຕິກຳ ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປ ລາວ ຈາກອະນຸກຳມະການພັດທະນານິຕິກຳ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງຂະແໜງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ;
18. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສ້າງນິຕິກຳ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 06 /ສພຊ, ລົງວັນທີ 16 ພະຈິກ 2021.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

1. ມະຕິກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງເອົາ ວິໄສທັດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 20 ປີ (2021-2040) ຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດໄລຍະ 10 ປີ (2021-2030) ແລະ ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025);
2. ລັດຖະດຳລັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍການແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະບານລະດັບຊາດ ເພື່ອການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງ ສປປລາວ;
3. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ;
4. ວິໄສທັດ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ;
5. ແຜນພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ 05 ປີ ຄັ້ງທີ III (2021-2025);
6. ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການແຕ່ງຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ຂອງຂະແໜງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ;
7. ຮ່າງດຳລັດການຫັນເປັນດິຈິຕອນ;
8. ຮ່າງກອງທຶນພັດທະນາໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຫັນເປັນດິຈິຕອນ;
9. ວິໄສທັດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 20 ປີ (2021-2040) ຍຸດທະສາດການພັດທະນາ ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 10 ປີ (2021-2030) ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025), ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ, ລົງວັນທີ 16 ພະຈິກ ປີ 2021;
10. ບົດສະຫຼຸບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການເຄື່ອນໄຫວຂອງກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ ໄລຍະກາງສະໄໝ ຂອງແຜນພັດທະນາ 5 ປີ ຄັ້ງທີ II (2021-2025) ສະບັບເລກທີ 0476/ກຈພ, ລົງວັນທີ 18 ພຶດສະພາ 2023.

ລິ້ງດາວໂຫຼດເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

https://drive.google.com/file/d/1k1JS-0XSPwlRI7aNc_kCePx0zF-pX7rc/view?usp=sharing

ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ

Ministry of Technology and Communications

ຖະໜົນລ້ານຊ້າງ, ເມືອງຈັນທະບູລີ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ

01000, ສປປ ລາວ

ໂທ: 021 215877 / ແຟັກ: 021219857

www.mtc.gov.la